

[C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Hobb_Robin-Farseer_01-Krev_a_jed.PDB](#)

PDB Name: Hobb Robin-Farseer 1-Krev a jed

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 19.4.2007

Modification Date: 19.4.2007

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

FARSEER KREV A JED
ROBIN HOBB

RADOMÍR SUCHÁNEK
NAKLADATELSTVÍ NÁVRAT BRNO 2000
THE FARSEER: Book 1
ASSASSIN'S APRENTICE Volume 1

1 Nejranější historie

Historie Šesti vévodství je nevyhnutelně historií Její královské rodiny, dynastie Farseerů. Celé vyprávění by muselo začít dávno před založením Prvního vévodství, a pokud by se nám byla dochovala nějaká jména, hovořila by o mořských nájezdnících, vzdálených Ostrovanech, kteří jako piráti navštěvovali pobřeží s mírnějším a příznivějším klimatem, než jaké panovalo na zaledněných pobřežích odlehlých ostrovu. My však jména těchto dávných předku neznáme.

Těž o prvním skutečném králi se toho nezachovalo víc než jeho jméno a několik fantastických legend. Jmenoval se prostě Taker, a snad právě s tímto jménem začala tradice, podle níž dcery a synové jeho rodové linie dostávali jména, která utvářela jejich životy a osobnosti. Lid dodnes věří tvrzení, že tato jména byla novorozencům přiřknuta kouzlem a že královští potomci nikdy nezradili ctnosti, jejichž jmény se honosili. Zocelená žárem ohně a ochucená mořskou solí, ošlehaná větrnými poryvy, taková byla jména vtisknutá těmto dětem. Aspoň tak se to dnes dozvídáme. Je to krásná fantazie, ačkoli kdysi možná

podobný rituál existoval. Ovšem historie ukazuje, že ne vždy stačilo spojit dítě s ctností, která mu dala jméno...

Pero mi v ruce zakolísá, křečovitě sevření povolí a na papíře od Fedwrena zůstane klikatá inkoustová stopa. Zkazil jsem další list tohoto jemného materiálu a zdá se, že je to marné úsilí. Nevím, jestli ten příběh vůbec dokážu sepsat a zda se mi na každý papír nevkrade závan hořkosti, kterou jsem měl dávno za mrtvou. Už jsem si myslel, že jsem ze vši zášti vyléčen, ale jakmile stanu perem na papíře, spolu se sépiovým inkoustem se naň vyřine má bolest z dětství, až se mi zdá, že každé mé pečlivě vykreslené černé písmeno kryje jako strup nějakou starou zarudlou ránu.

Kdykoli se hovořilo o písemném podání historie Šesti vévodství, Fedwren a Patience tolik hořeli nadšením, až jsem přesvědčil sám sebe, že její sepsání stojí za námahu. Namluvil jsem si, že tato činnost odvede mé myšlenky od bolesti a mně lépe uběhne čas. Ale každá historická událost, kterou se zabírám, jenom probouzí mé vlastní stíny osamělosti a ztracenosti. Bojím se, že této práce budu muset úplně zanechat, jinak budu nucen znovu zvážít vše, co utvářelo člověka, jímž jsem se stal. A tak začínám znovu a znovu, ale pokaždé zjišťuji, že místo o počátcích této země píší o vlastních začátcích. Ani nevím, komu se to snažím sám sebe obhájit. Můj život byl až dosud spletitou sítí tajemství, tak hrozivých tajemství, že ještě dnes není radno se o ně dělit. Mám je tedy všechna svěřit jemnému písářskému papíru, jenom aby z nich později zbyly plameny a popel? Ano, snad.

Mé vzpomínky sahají zpět do doby, kdy mi bylo šest. Předtím není nic, pouze zející propast, kterou jsem svou myslí nikdy nedokázal proniknout. O tom, co bylo přede dnem v Moonseye, nevím zhola nic. Ale od toho okamžiku se mé vzpomínky náhle začínají odvíjet s takovou jasností a podrobností, které mne zdrcují. Občas se mi jeví až příliš úplné, až se ptám sám sebe, zda jsou opravdu moje. Vyvolávám je opravdu ze své vlastní mysli? Nebo spíše z tuctů historek zástupů kuchyňských služek, umývačů nádobí a houfů čeledínů, kteří se mezi sebou dohadovali o mé osobě? Možná jsem ten příběh slyšel už tolikrát, z tolika různých zdrojů, že ho nyní považuji za svou vlastní skutečnou paměť. Je detail důsledkem otevřeného zájmu šestiletého dítěte o vše, co se kolem děje? Anebo jsou ucelené vzpomínky jenom trpytivým hávem Umění a posléze drogami, které člověk užívá, aby mu tolik nepropadl, drogami, jež samy o sobě přivodí bolesti a touhy? To poslední je asi možné ze všeho nejvíce. Snad je to dokonce pravděpodobné. Člověk jen doufá, že tomu tak není.

Ona vzpomínka je téměř hmatatelná, mrazivá šed' chřadnoucího dne, nelítostný déšť, jenž mnou prosákl na kost, zledovatělé dláždění ulic podivného města a mozolnatá drsnost obří tlapy, jež třímala moji dětskou ruku. Občas si to sevření vybavuji. Ta ruka byla drsná a tvrdá a svírala moji jako past. A přece - v tom stisku byla cítit určitá vřelost, nikoli bezcitnost. Jen pevnost. Nenechala mě uklouznout ve zledovatělých ulicích, ale ani mi nedovolila uniknout osudu. Byla stejně nesmiřitelná jako ledový déšť, jenž jemně glazuroval udusaný sníh a led na šterkové cestě. Stáli jsme před mohutnými dřevěnými dveřmi opevněné stavby, jež trůnila jako pevnost uvnitř města.

Dveře byly vysoké nejen pro šestiletého chlapce, ale prošli by jimi i obři. Stejně tak pohltily i starého urostlého muže, který se tyčil nade mnou. Zdály se mi velice divné, ačkoli si neumím vybavit dveře či obydlí, které bych tehdy důvěrně znal. Pouze to, že tyhle dveře na černých kovových pantech, pěkně vyřezávané a zdobené jelení hlavou s blyštivým mosazným klepadlem, byly pro mne zcela nové.

Vzpomínám si na tu plískanici, v níž mi prosáklý šaty, až jsem měl chodidla a nohy mokré a prochladlé. Ale přesto si nemohu vybavit, zda jsem útrapami zimy ušel již dlouhou cestu nebo zda jsem byl nesen. Ne, to všechno začíná tam, přede dveřmi pevnosti, kde má ruka vězela v neoblomném sevření vysokého muže.

Skoro jako začátek loutkového představení. Ano, tak se mi to dneska jeví. Opona se roztáhla a my jsme tam stáli před velikými dveřmi. Starý muž uchopil mosazné klepadlo a udeřil jím, jednou, dvakrát, třikrát na kovový plát, který pod jeho bušením zaduněl. A pak, kdesi mimo scénu, zaznělo volání. Ne zpoza dveří, ale za námi, na cestě, po níž jsme přišli. "Otče, moc tě prosím," žadonil ženský hlas. Otočil jsem se, abych se na ni podíval, ale opět začal padat sníh, který jako jemné krajkové ulpíval na řasách a za rukávy. Nevzpomínám si, že bych někoho viděl. Vím však, že jsem se nesnažil vymanit z mužova sevření, ani jsem nevykřikl: "Mámo, mámo!" Místo toho jsem stál na místě a jen se díval, až jsem pojednou

zaslechl vrzavý zvuk bot uvnitř pevnosti a uvolnění petlice uvnitř.

Ještě jednou naposledy vykřikla. Stále ta slova zřetelně slyším, to zoufalství v hlase, který teď mému sluchu zní mladě. "Otče, prosím, zapřísahám tě!" Rukou, která mne svírala, projel záchvěv, ale nikdy se nedozvím, zdali zlosti nebo jiného druhu emocí. Stejně rychle, jako když se černá vrána chopí kousku pohozeného chleba, se starý muž sehnul a popadl zmrzlý kus špinavého ledu. Beze slova, s velkou silou a zuřivostí ho po ní mrštil a já se jenom přikrčil.

Nevybavuji si výkřik ani zvuk zásahu do těla. Pamatuji si jen, jak se dveře rozlétly směrem ven, takže starý muž musel uskočit a mě strhl s sebou.

A teď to přijde. Muž, který otevřel dveře, nebyl žádný domácí sluha, jak bych si mohl představit, kdybych ten příběh pouze slyšel. Ne, v paměti mi vytane zbrojnoš, válečník, pravda poněkud prozedlý a s břichem spíše jako hrouda tuku nežli svalovina, ale rozhodně ne nějaký uhlažený domácí sluha.

Zkušeným podezíravým zrakem vojáka sjel muže i mne od hlavy až k patě a pak jen mlčky stál a čekal, až mu vyklopíme, proč jsme přišli.

Myslím, že to starého muže vylekalo, jenže to v něm nevzbudilo strach, ale spíše zlost. Najednou totiž mou ruku pustil a místo toho mě chytil zezadu za kabát a postrčil dopředu, jako bych byl mládě nabídnuté budoucímu majiteli. "Přivedl jsem vám tady toho chlapce," řekl skuhravým hlasem.

A když na něj strážník pořád hleděl, bez náznaku úsudku či pouhé zvědavosti, pustil se do vysvětlování: "Krmil jsem ho u svého stolu po šest let, a jeho otec mě nikdy nepoctil ani vzkazem, ani penízem, ani návštěvou. Přitom mi dcera sdělila, že on ví o tom, že jí udělal bastarda. Já už ho dál krmit nebudu, ani si nebudu lámat vaz za pluhem, abych ho oblékl. Ať ho krmí ten, kdo si ho udělal. Už mám po krk toho, starat se o něj za svoje, za to, co jsme se ženou během let nastřádali, a taky toho, aby ho jeho matka vydržovala a krmila. Protože teď už o ni žádný chlap nezavadí, vůbec žádný chlap, když se jí za patama potáhne tenhle smrad. Takže si ho vezměte a dejte ho otcí." A pustil mě tak nečekaně, že jsem se natáhl na kamenném prahu u nohou strážce. Vyštrachal jsem se do sedu a napjatě sledoval, co se bude mezi oběma muži dít.

Strážník na mě pohlédl, rty mírně sešpulené, ne že by si něco myslel, jen se mě snažil někam zařadit.

"Čípak je?" zeptal se, a neznělo to nijak zvědavě, pouze jako když se někdo vyptává na situaci, aby o ní mohl podat detailní hlášení nadřízenému.

"Chivalryho," řekl starý muž a již se k nám obracel zády, odměřenými kroky scházejí po šterkové cestě.

"Prince Chivalryho," řekl, aniž by se otočil, a vzápětí dodal: "Toho, jenž je následníkem trůnu. To je on, kdo ho má na svědomí. Takže ať se teď o něj pěkně stará a je rád, že se mu někde podařilo zplodit dítě."

Strážník chvíli hleděl za odcházejícím starcem. Pak se beze slova shýbl, chňapl mě za límec a vtáhl dovnitř, aby mohl zavřít dveře. Na okamžik mě pustil, než zajistil bránu. Potom na mě chvíli ve stoje shlížel. Nejevil žádné překvapení, jen jako voják stoicky akceptoval mrzutosti své služby. "Vstaň, hochu, a pojď," houkl.

A tak jsem šel za ním, dolů potmělou chodbou, podél spartánsky zařízených cel s okny na okenice proti zimnímu chladu, a konečně k další řadě zavřených dveří, tentokrát z vzácného ušlechtilého dřeva zdobeného řezbami. Tam se zastavil a rychle si upravil oděv. Docela jasně si vzpomínám, jak ke mně poklekl, aby mi urovňal košili a uhladil vlasy jedním či dvěma drsnými pohyby, ale jestli to bylo z nějakého laskavého popudu, abych udělal dobrý dojem, nebo jen z obav, aby jeho zásilka vypadala dobře udržovaná, to se už nedozvím. Pak znovu vstal a jednou klepl na dvojité dveře. Po zaklepání ani nečekal na odpověď, či spíše já jsem žádnou neslyšel. Zatlačil na kliku dveří, vsunul mě před sebou do místnosti a zase je za sebou zavřel.

Tak jak na chodbě byla protivná zima, v místnosti panovalo příjemné teplo, a jak byly ostatní cely pusté, tato komnata kypěla životem. Vybavuje se mi množství nábytku, koberců a drapérií, polic různé zaskládaných tabulkami a svitky, ve zmatku, kterým se vyznačuje každá užívaná a komfortně vybavená místnost. V masivním krbu plápolal oheň a naplňoval místnost teplem a příjemnou pryskyřičnou vůní. Stranou od ohně stál obrovský stůl a za ním seděl podsaditý muž se svráštělým obočím, sklánějící se nad archem nějakého papíru. Nevzhlédl k nám ihned, takže jsem si mohl chvíli prohlížet jeho bujnou kšticí černých rozčuchaných vlasů.

Když nakonec vzhledl, zdálo se, že mne a strážníka zachytil jedním letným pohledem svých černých očí. "Copak, Jasone?" zeptal se a já i ve svém útlém věku vycítil jeho rezignaci, s jakou přešel toto rušivé vpadnutí. "Copak je tohle?"

Strážník mne jemně šťouchl do ramene a já postoupil o krok blíže k muži. "Jeden starý oráč ho zde zanechal, principi Verity, Sire. Tvrdí, že je to bastard prince Chivalryho, Sire."

Několik okamžiků mě ten usouzený muž za stolem trochu rozpačitě sledoval. Pak jeho rysy rozjasnilo něco jako pobavený úsměv, načež vstal, s pěstmi v bok obešel stůl a zahleděl se na mne. Necítil jsem z jeho zkoumavého pohledu žádné nebezpečí, spíše jako by ho na mém zjevu něco nadmíru zaujalo. Zvědavě jsem k němu vzhledl. Měl krátce střížený černý vous, stejně hustý jako jeho vlasy, a z něj mu vystupovaly široké tváře. Nad jeho tmavým zrakem se klenulo mohutné obočí. Látku košile mu napínala vydutá hrud' a široká ramena. Měl silné pracky poznamenané tvrdou prací, ale přesto mu mezi prsty pravé ruky ulpíval inkoust. Jak na mě hleděl, jeho úsměv se postupně rozšiřoval, až nakonec propukl v hlasitý smích.

"Zatraceně," pronesl nakonec. "Kluk se Chivovi podobá, že ano? Dobrý Edo! Kdo by to byl řekl do mého příkladného a počestného bratra?"

Strážník na to neřikal vůbec nic a ani se to od něho neočekávalo. Jenom se dále ostražitě díval a čekal na další povel. Vojákův voják.

Druhý muž mě stále zvědavě pozoroval. "Jak je starý?" zeptal se strážníka.

"Oráč říká, že šest." Strážník zvedl ruku, aby se poškrábal na skrání, pak si ale zřejmě vzpomněl, že podává hlášení, a zase ruku spustil. "Sire," dodal.

Muž si strážníkovu disciplinárního poklesku evidentně nevšímal. Jeho temné oči přejížděly po mně a pobavený úsměv se pořád rozšiřoval. "Takže, dejme tomu, sedm let či tak nějak, aby její břicho mělo čas nakynout. Zatraceně. Ano. To byl první rok, kdy Chyurdové zkoušeli uzavřít průsmyk. Chivalry tam strávil tři, možná čtyři měsíce a snažil se je přimět, aby nám ho zase otevřeli. Zdá se, že to nebylo to jediné, co otevřel. Zatraceně. Kdo by si to o něm byl pomyslel?" Zmlkl a pak se zeptal: "A kdo je jeho matka?"

Strážník neklidně přešlápl. "Nevím, sire. U vchodu byl jenom ten starý oráč a říkal jen, že je to bastard prince Chivalryho a že už ho nebude krmit ani šatit. Povídal, že ten, kdo si ho udělal, se o něj teď má i postarat."

Muž jen pokrčil rameny, jako by tato záležitost nebyla až tak důležitá. "Zdá se, že o chlapce bylo dobře postaráno. Počítám, že za týden, nanejvýš za dva, se matka objeví u kuchyňských dveří a bude fňukat, že jí chybí mládě. Pak si to zjistím, ne-li dřív. Hej, hochu, jak ti říkají?"

Jeho kožený kabátec byl zapnutý na složitou přezku ve tvaru jelení hlavy. V září plápolajících plamenů házela mosazné, nazlátle rudé odlesky. "Hochu," řekl jsem. Nevím, jestli jsem jen opakoval to, jak mi on a strážník říkali, nebo jestli jsem mimo to opravdu neměl žádné jméno. Muž se na okamžik zatvářil překvapeně a jeho tváří se snad mihl výraz soucitu. Stejně rychle však i zmizel a zůstaly pouze rozpaky, nebo i mírná rozmrzelost. Pohlédl znovu do mapy, která ležela rozvinutá na stole.

"Holt," pronesl do ticha, "něco s ním budeme muset udělat, alespoň do doby, než se Chiv vrátí. Jasone, dohlédni na to, ať chlapce někde nakrmí a uloží, alespoň na tuhle noc. Já mezitím vymyslím, co s ním provedeme zítra. Není možné, aby se královští bastardi potloukali jen tak po venkově."

"Sire," řekl Jason ani souhlasně, ani nesouhlasně, pouze na znamení přijetí rozkazu. Spustil mi těžkou ruku na rameno a otočil mě zpátky ke dveřím. Šel jsem poněkud neochotně, protože místnost byla jasná, příjemná a vytopená. V promrzlých nohou už mi začínalo cukat, a já věděl, že kdybych mohl ještě chvíli zůstat, prohrály by se úplně. Ale strážníková ruka byla neúprosná a já byl vykormidlován ven z teploučké místnosti, zpátky do mrazivé temnoty pustých chodeb.

Po tom teple a světle se mi zdály ještě temnější a přímo nekonečné, když jsem se snažil srovnat krok se supícím strážníkem. Možná jsem zakňoural nebo ho už má pomalá chůze unavovala, protože se otočil, chytil mě a vysadil si mě na ramena s takovou lehkostí, jako bych byl pírkó. "Ty jedno štěně nemotorné," poznamenal bez sebemenší roztrpčenosti a potom mě nesl bludištěm chodeb, po schodech nahoru a dolů, až jsme nakonec stanuli ve žlutém světle prostorné kuchyně.

A tam na lavicích sedělo půl tuctu strážníků, kteří jedli a pili u velkého poškrábaného stolu, u ohně

dvakrát většího, než byl prve ve studovně. Místnost voněla jídlem, pivem a mužským potem, promoklými vlněnými oděvy a kouřem z hořícího dřeva a tuku kapajícího do plamenů. U zdi v řadě stály veliké sudy a malé soudky a z krokví visely tmavé kusy vyuzených kýt. Stůl se prohýbal pod jídlem a nádobím. Někdo právě oddělal pořádný kus masa z rozně nad ohněm a mastnota z něj crčela na kamennou výheň. Při té syté vůni se mi celý žaludek stáhl až k žebřům. Jason mě pevně usadil na roh stolu, co nejbližší k sálajícímu ohni, kde do mě šťouchal loktem muž, jehož tvář byla zakryta džbánem.

"Hej, Burrichi," pronesl Jason suše, "to štěně je od tebe tvoje." Když se ode mne odvrátil, se zájmem jsem sledoval, jak z tmavého bochníku odlomil kus veliký jako jeho pěst a jak zpoza opasku vytáhl nůž, aby ze syrového kola odkrojil pořádný klín. Vrazil mi to do rukou, načež přistoupil k ohni a začal z kýty odřezávat mužskou porci masa. Nečekal jsem a nacpal si pusou chlebem a sýrem. Muž, řečený Burrich, jenž seděl vedle mne, postavil džbán na stůl a pohlédl na Jasona.

"Co to má znamenat?" zeptal se, což mi hodně připomnělo hlas muže ve vyhřátém pokoji. Také porost jeho vlasů a vousů byl stejně černý a bujný, jen obličej měl hranatý a úzký. Barva jeho tváře prozrazovala, že hodně času tráví na čerstvém vzduchu. Oči měl spíš hnědé než černé a na šikovních rukou mu hrály dlouhé prsty. Byl cítit koňmi a psy, krví a vydělanou kůží.

"Je tvůj, máš ho na starost, Burrichi. Řekl to princ Verity."

"Proč?"

"Jsi Chivalryho člověk, nebo ne? Staráš se o jeho koně, psy a sokoly?"

"No a?"

"Takže jsi dostal na starost tady toho malého bastarda, alespoň do doby, než se Chivalry vrátí a naloží s ním jinak." Jason mi podal odřezek šťavnatého masa. Hleděl jsem střídavě na svůj sýr a chleba, každý kus zaťatý v jedné dlani, a nechtěl se rozloučit ani s jedním, zároveň jsem se ale třásl na teplé maso. Při pohledu na mé rozpaký Jason pokrčil rameny a se zkušeností bojovníka plesknul masem o stůl vedle mě. Nacpal jsem si pusou chlebem a posunul se k místu, kde leželo maso.

"Chivalryho bastard?"

Jason pokrčil rameny, plně zaujat svou porcí chleba, masa a sýru. "Říkal to ten starý oráč, který ho tady nechal." Položil si maso a sýr na skrojek chleba, mohutně se do něj zakousl a pak s plnou pusou pokračoval: "Řekl, že Chivalry má být rád, že se mu někde podařilo zplodit dítě, a že by ho teď měl krmit a starat se o ně sám."

V kuchyni pojednou zavládlo nezvyklé ticho. Muži přestali jíst a užasle drželi krajíce, džbány a podnosy v rukou. Všichni obrátili svůj zrak k muži řečenému Burrich. On sám opatrně odsunul džbán z okraje stolu. Hlas měl tichý a vyrovnaný, když pečlivě volil svá slova: "Pokud můj pán nemá žádného dědice, je to Edova vůle, a ne vada na jeho mužství. Lady Patience byla vždycky choulostivá a -"

"Přesně tak, přesně tak," souhlasil rychle Jason. "A tady sedí jasný důkaz toho, že jako s chlapem je s ním všechno v pořádku. A to je všechno, co jsem řekl, toť vše." Chvatně si přitom otřel ústa rukávem.

"Vypadá skoro úplně jako princ Chivalry, jak už před chvílí povídal i jeho bratr. Není chybou korunního prince, jestliže lady Patience nedokáže jeho semeno donosit do konce..."

Burrich náhle vstal. Jason hned o krok či dva ucouvl, než pochopil, že jeho cílem jsem já a ne on. Burrich mě popadl za ramena a otočil mě k ohni. Pak mě pevně chňapl za čelist a pozvedl moji tvář ke své.

Upřeně se na mne zahleděl, až jsem upustil chleba i se sýrem. On si toho však nevšiml, jen mi natočil tvář k ohni a studoval mě jako nějakou mapu. Když se jeho oči střetly s mými, zahlédl jsem v nich jakousi divokost, jako by ho to, co spatřil v mé tváři, smrtelně ranilo. Snažil jsem se před tím pohledem ucuknout, ale jeho sevření nepovolovalo. A tak jsem na něho hleděl s největší vzpurností, jaké jsem byl schopen, až jsem uviděl, že jeho rozčilení náhle zastřel jakýsi nechtěný údiv. Konečně na vteřinu zavřel oči, jako by nechtěl pohlédnout tváři v tvář neznámé bolesti. "Tohle prověří vůli její lady až do posledního písmene jejího jména," konstatoval Burrich mírně.

Pustil mou čelist a nemotorně se shýbl, aby zvedl chleba a sýr, které jsem upustil. Otřel je a podal mi je zpátky. Hleděl jsem na tlustý obvaz na jeho pravém lýtku a koleně, který mu bránil v ohybu nohy. Posadil se a dolil si džbánek z korbely na stole. Znovu se napil a přes okraj džbánu mě nepřestával sledovat.

"Komu ho mohl Chivalry udělat?" nadhodil rozverně jakýsi muž na opačném konci stolu.

Burrich po tom muži mrštil pohledem a postavil džbán na stůl. Nějakou chvíli nemluvil, a já opět cítil, jak se v místnosti vznáší ticho. "Řekl bych, že je věci prince Chivalryho, kdo je ta matka, a nehodí se to přetřásat v kuchyni," pravil Burrich mírně.

"Přesně tak, přesně tak," souhlasil strážník až příliš překotně a také Jason souhlasně přikyvoval jako dvorní papoušek. I ve svém útlém věku jsem pořád nemohl pochopit, co je to za muže, který i se zavázanou nohou dokáže umlčet místnost plnou drsných chlapů jediným pohledem či slovem.

"Hoch nemá žádné jméno," odvážil se Jason prolomit ticho. "Slyší jen na ,hoch'."

Po tomto výroku jako by každý, dokonce i Burrich, ztratil řeč. Ticho nebralo konce. Mezitím jsem dojedl svůj chleba s masem a sýrem a zalil to jedním či dvěma hlty piva, které mně nabídl Burrich. Ostatní muži postupně po dvou, po třech opouštěli místnost, ale on tam neustále seděl, popíjel a díval se na mne. "Tak," promluvil po nějaké době. "Pokud znám tvého otce, postaví se k tomu čelem a udělá, co je správné. Ale jen Eda ví, co podle něj bude správné. Nejspíš něco hodně bolestivého." Mlčky se na mě o něco déle zahleděl. "Najedl ses pořádně?" zeptal se posléze.

Přikývl jsem, načež on toporně vstal a sesadil mě ze stolu na zem. "Tak pojd', Fitzi," řekl, vyšel z kuchyně a dal se jinou chodbou. Jeho ovázaná noha ho nutila k poněkud těžkopádné chůzi, a snad to trochu bylo i tím vypitým pivem. Alespoň jsem s ním mohl hravě držet krok. Nakonec jsme došli k masivním dveřím a stráží, která nás nechala projít, děsíc mě svým upřeným pohledem.

Venku foukal mrazivý vítr. Všechn led a sníh, který během dne povolil, se s nadcházející nocí proměnil v tvrdý krunýř. Zmrzlá cesta v chůzi praskala pod nohama a vítr pronikal snad každíčkou skulinkou mého oděvu. Chodidla a končetiny jsem měl prohráté od kuchyňského ohně, ale ne zcela oschlé, takže jimi opět prostupoval chlad. Vybavuji si tu temnotu a náhlou únavu, jež se mne zmocnila, strašlivou usazenou ospalostí, která mne posedla, zatímco jsem kráčel setmělým zimním nádvořím za divným mužem s ovázanou nohou. Všude okolo nás čnely vysoké zdi, na jejichž cimbuří se místy pohybovaly strážce coby temné stíny viditelné jenom proti hvězdnému nebi, které se občas vynořilo z mraků. Mráz mnou pronikal skrz naskrz, když jsem klopýtal a klouzal po zledovatělé cestě. Avšak z Burriche vycházelo něco, co mi nedovolovalo kňourat nebo prosit o slitování. Místo toho jsem ho poslušně následoval. Když jsme došli k jakési budově, Burrich otevřel těžké dveře.

Ven se vyvalilo teplo, živočišný pach a žluté tlumené světlo. Rozcuchaný čeledín se posadil ve svém hnízdečku ze slámy a ospale na nás mžoural jako malé ptáče. Na jediné Bunichovo slovo znovu uleh, stočil se do klubka ve slámě a spokojeně zavřel oči. Prošli jsme kolem něho a Burrich za námi ztěžka zavřel dveře. Vzal lucernu, která matně bukala u dveří, a vedl mě dál.

Náhle jsem stanul v docela jiném světě, v nočním světě, kde se ve stájích vrtěla odfrkující zvířata a kde psi zvedali hlavy ze zkřížených tlap, sledující mne svými žlutozelenými očima, jiskřícíma ve světle lampy. Když jsme míjeli stáje, koně sebou trhli. "Sokoli jsou až na druhém konci," sdělil mi Burrich, když jsme procházeli kolem jednotlivých stájí. Vzal jsem to jako věc, kterou je třeba si pořádně zapsat za uši.

"Tady," řekl pak. "To bude stačit. Beztak jen prozatím. Ať se propadnu, jestli mě napadá, co ještě s tebou. Kdyby nebylo lady Patience, myslel bych si, že si bůh z pána tropí žerty. Hej, Nosy, hni sebou a udělej místo klukovi ve slámě. Dobrá, přituliš se támhle k Vixen. Vezme tě k sobě a dá za vyučenou každému, kdo by tě chtěl otravovat."

Ocitl jsem se v prostorném čtvercovém kotci, obývaném třemi psy. Ti se vyplašili, a hned si zase lehli, bušíce ocasy do slámy, jakmile zaslechli Burrichův hlas. Nejistě jsem vešel mezi ně a konečně si lehl vedle staré fenky s vybledlým čumákem a natrženým uchem. Starší pes mě sledoval s jistým podezřením, ale třetí bylo napůl vzrostlé štěně, Nosy, jež mě uvítalo olíznutím ucha, rafnutím do nosu a divokým plácáním tlapou. Objal jsem ho, abych ho utišil, a pak jsem se mezi nimi uvelebil, jak radil Burrich. Hodil přese mne tlustou pokrývku, jež silně páchla koňmi. Obří šedý kůň v sousední stáji sebou náhle trhl a kopytem ztěžka udeřil do přepážky. Potom přes ni naklonil hlavu, aby se podíval, kvůli čemu vznikl ten povyk uprostřed noci. Burrich ho letmo utišil dotykem ruky.

"Tady, na takové výspě, je to drsné obydlí pro nás pro všechny. Hrad Buckkeep se ti asi bude zdát mnohem pohostinnější. Ale pro tuto noc zde budeš v teple a bezpečí." Chvíli postál a díval se shora na nás. "Tví koně, psi a sokoli, Chivalry. Staral jsem se ti o ně celé ty roky, a staral se dobře. Ale tenhle bastard... Co bude s ním, to už není moje starost."

Věděl jsem, že nemluví ke mně. Zpod pokrývky jsem sledoval, jak sňal lucernu z háku - a odkráčel pryč, něco si pro sebe mumlaje. Vzpomínám si na tu první noc velmi dobře, na pach psů, píchavou slámu a dokonce i na spánek, který mě posléze zmohl, když se štěně přitulilo těsně ke mně. Vplul jsem do jeho mysli a sdílel s ním jeho sny o nekonečné štvanci, pronásledování kořisti, kterou jsem jakživ neviděl, ale jejíž ostrý pach mě hnál vpřed přes kopřivy, ostružiní a kamení.

Po tom psím snu už se mé vzpomínky všelijak mihotají a mění, jako pastelové barvy a ostré tvary v narkotickém snu. Dny, které následovaly po oné první noci, nejsou už v mé mysli tak jasně zachyceny. Pamatuji se na mživé období končící zimy, kdy jsem se naučil cestu ze stáje do kuchyně. Mohl jsem přijít a odejít, kdykoli se mi ráčilo. Občas tam býval přítomen kuchař, jenž věšel maso na háky v krbu, hnětl těsto na chléb nebo se dobýval do soudku s pitím. Většinou tam však nebyl a já si mohl vzít všechno, co zůstalo na kuchyňském stole, a štědře se podělit se štěnětem, které se rychle stalo mým stálým kamarádem. Muži se trousili sem a tam, jedli a pili, zamyšleně mě sledující zkoumavými pohledy, jež mně postupně zevšedněly. Vyznačovali se určitou jednotvárností - se svými plášti a kamašemi z nahrubo tkané vlny, statnými těly a nenucenými pohyby, s erby se skákajícím jelenem, které všichni nosili na srdci. Moje přítomnost některé z nich znervózňovala. Zvykl jsem si už na mumlání hlasů, které spustily, kdykoli jsem odešel z kuchyně.

Burrich mi byl v těch dnech stále nablízku a věnoval mi stejnou péči jako zvířatům Chivalryho. Byl jsem najedený, umytý, upravený a zaměstnaný, řečené zaměstnání zpravidla spočívalo v tom, že jsem se mu neustále motal pod nohama, zatímco on vykonával své povinnosti. Avšak tyto mé vzpomínky jsou dosti zastřené, a drobné detaily, jako například umývání a převlékání, se nejspíše vytratily proto, že jsem si tyto činnosti ve svých Šesti letech osvojil jako zcela normami. Určitě si však pamatuji na štěně Nosyho. Mělo zrzavou, hladkou a krátkou srst, tak zježenou, že mě jeho chlupy píchaly přes oděv, když jsme se v noci choulili pod koňskou houní. Jeho oči byly zelené jako měděná ruda, čumák měl barvu vařených jater a v tlamě a na jazyku bylo vidět růžové a černé skvrny. Když jsme zrovna něco nepojídali v kuchyni, zápasili jsme spolu na nádvoří nebo ve slámě našeho stájového kotce. Takový byl můj svět po celou dobu, co jsem tam byl. Myslím, že to netrvalo příliš dlouho, poněvadž si nevybavuji, že by se jakkoliv změnilo počasí. Všechny moje vzpomínky na to období se pojí se sychravými dny a prudkými větry, sněhem a ledem, který každého dne částečně roztál, aby s příchodem nočních mrazů opět zamrzl. Z té doby se mi dochovala ještě jedna vzpomínka, ale ani ta není příliš ostrá. Je spíše hřejivá a má něžný nádech, jako stará skvostná tapiserie spatřená kdesi v zešeřelé místnosti. Vzpomínám si, jak jsem byl vytržen ze spánku vrtícím se štěnětem a žlutým světlem lucerny, kterou mi někdo držel nad hlavou. Skláněli se nade mnou dva muži. Za nimi se tyčil vzpřímený Burrich, takže jsem se nebál.

"Teď jsi ho zrovna probudil," napomenul jeden z nich druhého, a já si povšiml, že je to princ Verity, muž z vytopené a prozářené komnaty, kterou jsem navštívil prvního večera.

"Opravdu? Však on zase usne, až odejdeme. Ztraceně, má oči úplně po otci. Vsázím se, že bych byl poznal tu krev, ať už bych ho viděl kdekoli. Nikdo, kdo ho spatří, to nemůže popřít. Ale copak máte s Burrichem bleší mozky? Bastard nebo ne, přece neustájíte dítě mezi zvířaty. Copak jste ho nemohli uložit někam jinam?"

Muž, který mluvil, měl čelisti a zrak jako princ Verity, ale tím také veškerá podobnost končila. Byl mnohem mladší. Líce měl bezvousé a jeho navoněné uhlazené vlasy vypadaly jemnější a hnědší. Tváře a čelo byly nočním mrazem ožehnuty doruda, ale bylo to něco jiného než brunátnost prince Verityho. Verity se navíc oblékal jako jeho muži, do praktických vlněných šatů z důkladné příze a tlumených barev. Pouze erb na jeho hrudi zářil jasněji, zlatými a stříbrnými nitěmi. Ale mladý muž vedle něj se celý skvěl šarlatem a kanárkovou žlutí, přičemž jeho plášť se v záhybech vlnil do dvojnásobné šíře, než by stačila na zahalení muže. Kabátec, který zpod něj vyčníval, byl překrásné smetanové barvy a bohatě zdobený krajkami. Šál kolem krku měl sepnutý zlatou sponou v podobě skákajícího jelena, jehož jedno oko bylo zhotoveno z blyštivě zeleného drahokamu. Také jeho vytříbená mluva připomínala spirálovitě vinutý daty řetěz oproti prosté řeči prince Verityho.

"Já se o to vůbec nestaral, Regale. Copak já vím o dětech? Předal jsem ho Burrichovi. Je to Chivalryho člověk a jako takový se o něho..."

"Nechtěl jsem znevážit jeho krev, Sire," vyhrkl Burrich v upřímném zmatku. "Jsem mužem ve službách

Chivalryho a dohlížel jsem na chlapce, jak nejlépe jsem uměl. Mohl jsem mu dát slavník do strážnice, ale zdá se mi příliš malý do společnosti takových mužů, s jejich příchody a odchody v kteroukoli dobu, s jejich bitkami, pitím a rámusením." Z tónu jeho hlasu bylo jasně cítit Burrichovo opovržení svými společníky. "Když jsem ho uložil tady, měl klid a štěně si ho oblíbilo. A když ho v noci hlídala má Vixen, nikdo mu nemohl udělat nic zlého, protože by ho zle pokousala. Milordi, já sám toho vím o dětech jen málo, a zdálo se mně - "

"To je v pořádku, Burrichi, to je v pořádku," řekl tiše Verity, čímž ho přerušil. "Pokud to měl někdo uvážít, pak jsem to já. Ale nechal jsem to na tobě a nevidím na tom nic špatného. Eda ví, že se má podstatně lépe než mnoho dětí v té vesnici. Když bude prozatím tady, je to v pořádku."

"Až se vrátí na Buckkeep, vše bude muset být jinak." Nezdálo se, že by z toho Regal byl nějak unesený.

"Takže náš otec si přeje, aby se s námi vrátil na Buckkeep?" zeptal se Verity.

"Náš otec ano, má matka ne."

"Och." Verity tónem hlasu naznačil, že o tom nehodlá dále diskutovat. Regal se však zamračil a pokračoval:

"Mé matce královně se to ani trochu nelíbí. Dlouho králi radila, ale marně. Matka a já jsme byli toho názoru, aby se chlapec dal... pryč. Je to otázka zdravého rozumu. Jen stěží si můžeme dovolit další zmatky v následnické linii."

"Já v tom žádný zmatek nevidím, Regale," řekl vyrovnaně Verity. "Chivalry, já a potom ty. Pak náš bratranec August. Tenhle bastard by byl až pátý."

"Jsem si dobře vědom toho, že jsi přede mnou. Nemusíš mi to hned předhazovat při každé příležitosti," řekl odměřeně Regal. Potom se podíval na mne. "Pořád si myslím, že bude lepší, když ho tady nebudeme mít. Co když Chivalry od Patience nikdy nedostane legálního dědice? Co když si umane přiznat se k tomuto... klukovi? To by pak bylo vůči šlechtě vyloženo podlé. Proč bychom měli riskovat potíže? Takový je názor mé matky a můj. Avšak, jak dobře víme, náš královský otec není unáhlený muž. Za Shrewda hovoří jeho činy, jak praví prostý lid. 'Regale,' řekl mi tím svým způsobem. 'Nikdy nedělej to, co nemůžeš odčinit, dokud jsi nezvážil, co nebude v tvé moci, až to uděláš.' Potom se zasmál." Také Regal se hořce a krátce uchechtl. "Ten jeho humor mě tolik unavuje."

"Och," řekl znovu Verity, zatímco já tam pořád ležel a uvažoval, zda se pokusí králova slova rozebírat nebo zda se zdrží odpovědi na bratrovu stížnost.

"Ty jistě znáš jeho pravé důvody," sdělil mu Regal.

"A to?"

"Stále straní Chivalrymu," řekl znechuceně Regal. "Navzdory všemu. Navzdory jeho pošetilemu manželství, navzdory jeho výstřední ženě. Navzdory celé této šlamastyce. A teď' si ještě myslí, že tohle s lidmi pohne, že je tím více přikloní na jeho stranu. Důkazem, že je muž, že Chivalry umí zplodit dítě. Nebo snad důkazem, že je člověk a že může chybovat jako všichni ostatní." Regalův tón prozrazoval, že s ničím takovým nesouhlasí.

"A copak tohle způsobí, že ho lid bude mít raději, že ho o to více podpoří v jeho budoucím kralování? Proto, že udělal dítě nějaké divošce, ještě než si vzal budoucí královnu?" Verity byl takovou logikou očividně zmaten.

Slyšel jsem hořkost v Regalově hlase. "Jak se zdá, král takhle uvažuje. Copak si něco dělá z té hanby? Tuším však, že Chivalry se bude stavět jinak k využití svého bastarda tímto způsobem. Zvláště když se to týká jeho drahé Patience. Ale král nařídil, abychom bastarda vzali na Buckkeep, až se budeš vracet." Regal pohlédl na mne a vypadal znepokojeně.

Verity se na chvíli zatvářil ustaraně, ale přikývl. Burrichovi se přes tvář mihl stín, který však žluté světlo lampy nedokázalo odhalit.

"Cožpak v tom můj pán nemá žádné slovo?" odvážil se zaprotéstovat Burrich. "Myslím, že pokud hodlá odškodnit rodinu chlapcovy matky a dát ho bokem, pak tedy, už kvůli citlivosti lady Patience, by mu měla být tato ohleduplnost umožněna — "

Princ Regal ho přerušil pohrdlivým zašupěním. "Čas na ohleduplnost vypršel předtím, než přeřízl tu holku. Lady Patience není první ženská, která se bude muset vyrovnat s manželovým bastardem. Každý tady o jeho existenci ví, o to se již postarala netaktnost Verityho. Už nemá smysl se ho pokoušet skrývat. A

pokud se týče královského bastarda, nikdo z nás si takovou citlivost nemůže dovolit, Burrichi. Ponechat chlapce na místě, jako je tohle, je jako nechat viset nad hlavou krále meč. To přece může pochopit i psovod. A když ne ty, tak tvůj pán určitě."

V Regalově hlase zazněla ledová drsnost a já viděl, jak sebou Burrich při tom zvuku trhl a nakrčil se, což jsem u něj ještě neviděl. Dostal jsem strach, přetáhl si pokrývku přes hlavu a zajel hlouběji do slámy.

Vedle mě, z hloubi svého chřtánu, slabě zavrčela Vixen. Myslím, že Regal o krok ucouvl, ale nejsem si jist. Muži krátce poté odešli, a jestli říkali ještě něco dalšího, to už si nevzpomínám.

Čas běžel dál. Uplynuly asi tak dva nebo možná tři týdny. Vypravuji si moment, jak se zezadu držím Burriche za opasek a snažím se svýma krátkýma nohama obemknout trup koně. Tehdy jsme opustili tu promrzlou vesnici a vyrazili na nekonečnou cestu do teplejších krajů. Domnívám se, že v některém nestřeženém okamžiku musel přijít Chivalry, aby si prohlédl bastarda, kterého zplodil, a musel vystát něco kritiky, pokud šlo o mě. Ovšem na takové setkání s otcem se nepamatuji. Jediná jeho podoba, kterou nosím v mysli, pochází z nástěnného portrétu na Buckkeepu. Až za několik let mi bylo sděleno, že jeho diplomacie mu skvěle vycházela a zajistila dohodu a mír, jenž trval až do doby mého dospívání. Vydobyla si respekt a dokonce i sympatie ze strany Chyurdů.

Abych pravdu řekl, za ten rok jsem byl jeho jediným nezdařem, ale zato kolosálním. Cestou domů na Buckkeep nás předjel a hned po příjezdu se vzdal svého nároku na trůn. Když jsme dorazili my, byli už s lady Patience mimo královský dvůr, aby spolu žili jako lord a lady z Withywoodsu. Byl jsem tam a musím říci, že Withywoods nemá vůbec nic společného s vrbovým hájem, jak praví název. Je to nádherné prosluněné údolí, vinoucí se kolem líně tekoucí řeky, jež prořezává širokou pláň, která se prostírá mezi mírně stoupajícími zvlněnými předhořími. Místo akorát vhodné k pěstování vína a obilí a ke krmení dětí. Je to klidný statek, daleko od hranic, daleko od politiky dvora, daleko od všeho, co bylo dosud Chivalryho životem. – Bylo to vyhnanství, klidný a nóbl exil pro muže, který měl být králem.

Rafinované odstavením válečníka a umlčení jedinečného a obratného diplomata.

A tak jsem se dostal na Buckkeep jako bastard a jediné dítě muže, kterého jsem nikdy nepoznal. Princ Verity se stal královským následníkem a princ Regal postoupil o jednu příčku v následnické linii. Pokud by vše, co jsem kdy vykonal, mělo být vyneseno na světlo a objeveno, zanechal bych znamení táhnoucí se napříč celou zemí pro všechny časy. Vyrůstal jsem bez otce a matky na královském dvoře, kde mé všichni považovali za katalyzátor dění. A katalyzátorem jsem se také stal.

2 Nováček

Existuje množství legend o Takerovi, tomto prvním Ostrovanovi, jenž uzurpoval Buckkeep jako První vévodství a stal se tak zakladatelem královské linie. Jedna z nich říká, že výprava, se kterou se plavil, byla jeho prvním a také jediným nájezdem podniknutým z břehů chladného a drsného ostrova, na němž žil. Traduje se, že když spatřil dřevěné opevnění Buckkeepu, prohlásil: "Pokud tam je oheň a nějaké jídlo, vícekrát už vyplouvat nebudu." Bylo to tak a on už příště nevyplul.

V rodině se však povídá, že to byl mizerný námořník a že mu dělaly zle mořské vlny a potrava z nasolených ryb, které Ostrované při výpravách jedu. Že on a jeho posádka celé dny strádali ztracení na moři a že kdyby se mu nepodařilo uchvátit Buckkeep a přivlastnit si ho, jeho vlastní muži by ho utopili. Nicméně stará tapiserie ve Velkém sále ho vyobrazuje jako svalnatého odvážlivce, jenž zuřivě cení zuby na přídi své lodi, kterou veslaři ženou ke staré tvrzi Buckkeep z klád a nahrubo otesaných kamenů. Buckkeep vznikl jako obranná pozice na splavné řece v ústí zálivu s výborným kotvištěm. Jeden z bezvýznamných pevninských náčelníků, jehož jméno už v dějinách upadlo v zapomnění, v tom viděl možnost jak kontrolovat obchod na řece a zbudovat zde první pevnost. Patrně ji vystavěl i na obranu řeky a zálivu před ostrovními nájezdníky, kteří se objevovali každé léto a plenili oblasti podél toku řeky. Nepočítal však s nájezdníky, kteří by jeho opevnění infiltrovali pomocí zrady. Jejich výchozí pozicí se tak staly bašty a palisády Buckkeepu. Pak rozšiřovali své državy a panství vzhůru podél toku řeky a dosavadní dřevěnou pevnost přestavěli do podoby věží a hradeb z otesaného kamene, až se nakonec Buckkeep stal srdcem Prvního vévodství a posléze i hlavním městem království Šesti vévodství.

Vládnoucí dynastie Šesti vévodství, Farseerové, byli potomky těchto Ostrovanů. Po několik generací udržovali s Ostrovany úzké styky a královský dvůr vysílal námořní výpravy, z nichž se muži vraceli domů s kyprými snědými nevěstami z vlastního lidu. Proto krev Ostrovanů dodnes koluje v žilách královského rodokmenu a také šlechtických rodů, jejichž děti mají černé vlasy, temné oči a silné svalnaté končetiny. K těmto znakům se navíc pojila záliba v Umění a všechna nebezpečí a slabosti vlastní této krvi. Také já jsem měl svůj podíl na tomto dědictví.

Ale má první vzpomínka na Buckkeep nemá s historií ani dědictvím pranic společného. Vybavuji si ho jen jako konečné místo naší cesty, směsici zvuků a lidí, povozů a psů, budov a vinoucích se ulic, jež posléze vedly k obrovité kamenné pevnosti na skalnatých útesech, která tiše shlížela na město choulící se pod ní. Burrichův kůň byl dlouhou cestou vyčerpaný a kopyta mu často podkluzovala na mokřích dlažebních kostkách ulic. Z posledních sil jsem se držel Burrichova opasku, příliš vysílený a rozlámaný na to, abych si ještě stěžoval. Zvedl jsem hlavu a mlčky zíral na vysoké šedé věže a hradby pevnosti tyčící se nad námi. I přes nezvykle teplou brízu vanoucí od moře stavba působila ledovým a hrozivým dojmem. Opřel jsem se čelem o Burrichova záda a udělalo se mně nevolno z poloslaného jódového pachu mořských par rozptýlených ve vzduchu.

Burrich bydlel nad stájemi, blízko sokolích klecí. A právě sem mě zavedl nejdřív, spolu se psy a Chivalryho sokolem. Nejprve se postaral o sokola, protože ten byl po cestě žalostně ucouraný. Psi byli radostí bez sebe, že jsou zase doma, a sršeli bezmeznou energií. Zato já byl hrozivě unavený, takže mi to pěkně lezlo na nervy. Nosy mě více než šestkrát povalil na zem, než jsem jeho natvrdlé psí mysli dokázal vysvětlit, že jsem unavený, napůl nemocný a že vůbec nemám náladu na hry. Reagoval jako ostatně každé štěně, našel si své sourozence a okamžitě se s jedním z nich pustil do napůl vážné pranice, čemuž učinil přítrž teprve rázný povel Burriche. Byl to sice muž ve službách Chivalryho, ale na Buckkeepu byl pánem psů, sokolů a koní.

Jakmile Burrich dohlédl na zvířata, procházel se stájemi a kontroloval, co všechno se udělalo nebo naopak neudělalo během jeho nepřítomnosti. Jako na mávnutí kouzelného proutku se odevšad vynořovali čeledíni, pacholci a sokolníci, aby se zodpovídali ze svých povinností před jeho nelitostnou kritikou. Cupital jsem Burrichovi za patami, jenom co mi krok stačil. Až když jsem to posléze vzdal a znaveně se sesul na hromadu slámy, zdálo se, že si mě konečně všiml. Tvář se mu mihl podrážděný výraz a pak náznak velké vyčerpanosti.

"Hej, Cobe. Vezmi mladého Fitze támhle do kuchyně a dohlédni, ať ho pořádně nakrmí. Pak ho zas přiveď ke mně.

Cob byl malý snědý chlapec, asi desetiletý, a právě si vyslechl pochvalu za péči o štěňata, která se narodila, když byl Burrich pryč. Jen chvilíčku poté, co se zaradoval z Burrichova uznání, jeho úsměv povadl a nejistě se po mně podíval. Hleděli jsme jeden na druhého, zatímco Burrich scházel po schodech dolů v doprovodu nervózních pečovatелů. Pak chlapec pokrčil rameny a trochu se přihrbil, aby mi viděl do tváře. "Tak ty máš hlad, Fitzi? Půjďme ti něco sehnat?" zeptal se lákavě, přesně tímž tónem, jaký používal, když lichotí svěřeným štěňatům, aby to Burrich viděl. Přikývl jsem, spokojen, že ode mne nechce víc než od štěňete, a vydal jsem se za ním.

Často se v chůzi ohlížel, aby viděl, jestli mu stačím. Jakmile jsme byli venku ze stájí, vynořil se odněkud rozdováděný Nosy a přidal se ke mně. Díky jeho projevům náklonnosti jsem v očích Cobe poněkud stoupl, takže nás teď oba povzbudivě hecoval, ujišťuje nás o tom, že jídlo je už nablízku. "No tak pojd'te, fuj, nech na pokoji tu kočku, no tak pojd'te a nezlobte."

Stáje se hemžily Verityho muži, kteří hřebelcovali koně a spravovali postroje. Burrich zatím hledal chyby na všem, co neodpovídalo jeho přísným kritériím. Jak jsme se blížili k vnitřním prostorám hradu, ruch stále sílil. Lidé se okolo nás prodírali a každý měl na práci něco jiného, tam chlapec nesl na rameni obrovský kus slaniny, tam se zase chichotaly v hloučku dívky s otýpkami rákosu a vřesu na stelivo, tu se vlekl podmračený stařec s košem plným mrskajících se ryb a támhle dováděli tři mladíci v pestrých oděvech s rolníčkami, jejichž hlasy zněly stejně vesele jako jejich zvonky.

Můj nos mě správně informoval, že se blížíme ke kuchyni, ale nával úměrně tomu houstl. Nakonec jsme došli ke dveřím, kde vládla pravá tlačence, jak lidé vcházeli a vycházeli. I Cob se zastavil, a Nosy a já jsme vyčkávali za ním, větříce vůně v ovzduší. Cob zhodnotil mačkanici u dveří a zamračil se: "Je to

ucpané. Všichni se chystají na večerní slavnost na počest Verityho a Regala. Každý, kdo jenom trochu něco znamená, dnes přijel na Buckkeep. Říká se, že Chivalry se vzdal trůnu. Dostavili se sem všichni vévodové, nebo alespoň vyslali muže, aby o tom rokovali. Slyšel jsem, že také Chyurdové někoho poslali, aby měli jistotu, že Chivalryho smlouvy budou dodrženy, když Chivalry už nemá být."

Zmlkl a pojednou zrozpačitěl, ale jestli to bylo kvůli tomu, že mluvil o mém otci a jeho abdikaci, nebo proto, že hovořil ke štěněti a šestiletému chlapci, jako by měli nějakou inteligenci, to doopravdy nevím. Rozhlédl se kolem a přehodnotil situaci: "Počkejte zde," řekl po chvíli. "Proklouznu dovnitř a něco vám vynesu ven. Je menší šance, že si na mě vyšlápnou... nebo mě chytí. Zůstaňte tady." A svůj povel podpořil odhodlaným gestem ruky. Popošel jsem ke zdi, mimo rušné prostranství, a tam se svezl k zemi, zatímco Nosy si poslušně sedl vedle mne. Obdivně jsem sledoval, jak se Cob přiblížil ke dveřím, proklouzl chomáčem lidí a jako úhoř hladce vklouzl do kuchyně.

Když mi Cob zmizel z očí, moji pozornost upoutal pestrý dav. Lidé, kteří nás míjen, byli většinou sluhové a kuchaři, mezi nimiž byli potulní pěvci, kupci a dodavatelé všeho druhu. S otrávenou zvědavostí jsem sledoval, jak lidé přicházejí a odcházejí. Ten den jsem toho viděl už tolik, že ve mně jen stěží někdo vzbudil větší zájem. Skoro více než po jídle jsem toužil po klidném místě, mimo všechn ten shon. Seděl jsem na bobku, zády opřen o sluncem prohrátou hradbu, a čelo si položil na kolena. Nosy se nakláněl ke mně.

Vtom mě vyrušil svým tuhým ohonem bušícím vehementně o zem. Zvedl jsem tvář z kolen a před sebou uviděl pár vysokých hnědých bot. Očima jsem putoval vzhůru po kožených kalhotách a přes hrubou vlněnou košili až k hustě zarostlé tváři a kšticí šedivých vlasů. Shora na mě shlížel muž balancující se soudkem na rameni.

"Nejsi ty ten bastard?"

Slychal jsem to slovo často, abych věděl, že patří mně, aniž bych pořádně chápal jeho význam. Pomalu jsem přikývl. Mužova tvář ožila zájmem.

"Hej, lidičky," zvolal hlasitě ke kolemjdoucím lidem. "Tady je ten bastard. Pěkný klacek, tenhle Chivalryho levoboček. Trochu dost se mu podobá, co myslíte? A kdopak je tvá matka, hochu?"

Naštěstí, a budiž jim to přičteno ke cti, většina lidí pokračovala v chůzi. Jiní vrhali jenom zvědavé pohledy po šestiletém dítěti sedícím u hradby. Ale otázka muže se sudem se očividně neminula účinkem a několik hlav v davu se otočilo našim směrem. Také hlouček kupců, kteří právě vyšli z kuchyně, zamířil blíž, aby si vyslechl odpověď.

Já ale neměl žádnou odpověď. Matka prostě byla Matka a cokoli jsem si o ní pamatoval, už mi v paměti vyhledávalo. Proto jsem neříkal nic, jen jsem na něj tiše zíral.

"Hej, hochu, jakpak se jmenuješ?" A obrátiv se k posluchačům, zvolal: "Slyšel jsem, že nemá žádné jméno. Žádné vzletné královské jméno, které by ho předurčovalo, ani žádné domácí, kterým by ho peskovali. Je to tak, hochu? Ty nemáš jméno?"

Skupina přihlížejících se rozrůstala. Několik Udí mělo v očích soucit, ale nikdo nezasáhl. Něco z mých pocitů se přeneslo na Nosyho, který se svalil na bok a vystrčil prosebně břicho. Přitom bušil ocasem o zem, dávaje odvěké psí znamení: "Jsem jenom štěně. Nemohu se bránit. Mějte slitování." Kdyby lidé byli jako psi, očíchali by si mě a pak by se zase stáhli. Ale lidé se takovou vrozenou ohleduplností nevyznačují. Když jsem neodpovídal, muž přistoupil o krok blíže a opakoval: "Ty nemáš jméno, hochu?" Pomalu jsem vstal a zed', která mě jen před chvílíčkou hřála do zad, mi najednou připadala jako ledová překážka na cestě k ústupu. Nosy se mi u nohou svíjel v prachu a prosebně kňoural. "Ne," řekl jsem tiše, a když se muž předklonil, aby lépe slyšel, zařval jsem "NE!" a vrazil jsem do něho, prosmeknuv se podél zdi pryč. Muž neudržel sud, ten mu vypadl na dlažbu a pukl. Nikdo v davu nechápal, co se to děje. Ani já ne. Lidé se většinou smáli, když viděli dospělého muže, jak se krčí před malým dítětem. V tom okamžiku jsem si získal reputaci temperamentního a duchaplného chlapce, neboť do soumraku už po městě kolovala historka o bastardovi, který se směle postavil náhodnému trapiči. Nosy se vyškrábal na všechny čtyři a prchal se mnou. Koutkem oka jsem zahlédl Coba, který se právě vynořil z kuchyně s pirohy v rukou. Ve tváři měl napětí a zmatek, když uviděl, jak s Nosym pádíme ostošest. Kdyby to byl Burrich, nejspíš bych se zastavil a utekl se pod jeho ochranu. Ale nebyl to on, takže jsem běžel dál a Nosy mě vedl.

Proletěli jsme kolem houfu sluhů, pro ně jen další malý kluk se psem honící se po dvoře, a Nosy mě vzal na místo, které považoval za nejbezpečnější skrýš na světě. Daleko od kuchyně a vnitřního prostoru hradu zela v zemi díra, kterou kdysi Vixen vyhrabala pod rohem vratkého přístěnku, kde se skladovaly pytle s hrachem a fazolí. Tady se, Burrichovi navzdory, narodil Nosy a tady měla Vixen svá štěňata téměř tři dny ukrytá. Objevil ji tam Burrich. Jeho pach byl prvním lidským pachem, který si Nosy pamatoval. Dostat se dovnitř úzkým otvorem šlo ztuha, ale jakmile jsme se ocitli v doupěti, vládlo tam teplo a sucho a vlídné příšeří. Nosy se schoulil ke mně a já přes něj položil paži. V bezpečí ukrytu se naše zjančelá srdce brzy zklidnila a uprostřed ticha jsme vpluli do hlubokého bezesného spánku, který si mlád'ata vyhrazují na hřejivá jarní odpoledne.

Vzbudil jsem se za několik hodin, celý roztřesený zimou. Byla naprostá tma a chabé teplo časně jarního dne dávno vyprchalo. Nosy procitl ihned po mně a společně jsme se vyškřábali a vystrachán z doupěte ven.

Nad Buckkeepem se klenulo vysoké nebe poseté jasnými, ledově zářícími hvězdami. Vůně nesoucí se od zálivu byla silnější, jako by denní pachy mužů a koní a vařených jídel byly jen čímsi dočasným, co musí každou noc ustoupit síle oceánu. Šli jsme spolu opuštěnými cestami, přes vojenská cvičiště, okolo sýpek a vinařského Usu. Všechno bylo klidné a tiché. Když jsme se přiblížili k vnitřnímu hradu, uviděl jsem plápolající svítlny a zaslechl hovořící hlasy. Už to však působilo jaksi unaveně, poslední dozvuky veselí skomírajícího před chvílí, kdy ranní rozbřesk osvětlí potemnělou oblohu. Přesto jsme se hradu raději širokým obloukem vyhnuli, znechuceni lidmi a jejich způsoby.

Následoval jsem Nosyho zpátky do stájí. Když jsme přicházeli k těžkým masivním dveřím, přemýšlel jsem, jak se asi dostaneme dovnitř. Ale Nosy začal divoce vrtět ocasem, a jak jsme se blížili, ucítil jsem i svým slabým nosem ve tmě Burrichův pach. Zvedl se z dřevěné bedny, na níž u dveří seděl. "Tak tady jste," řekl laskavě. "Tak pojd'te. No pojd'te." A postavil se, otevřel nám těžké dveře a vpustil nás dovnitř. Šli jsme za ním potmě mezi řadami stájí, okolo pacholků a čeledínů uložených na noc v kotcích. Pak jsme minuli naše vlastní koně, psy a stájníky, kteří spali mezi nimi, a zamířili ke schodišti, jež vystupovalo nad zeď oddělující stáje od sokolnických klecí. Šli jsme za vrzavým zvukem Burrichových kroků a vtom se otevřely další dveře. Na chvíli mě oslepilo tlumené žluté světlo z kapající svíce na stole. Vešli jsme za Burrichem do světnice s šikmou střechou. Bylo to tam cítit Burrichem a kůží, oleji, mastmi a bylinami, které patřily k Burrichovu řemeslu. Zavřel za námi dveře na petlici, a když mě míjel, aby na stole zapálil další svíci místo té dohořívající, ucítil jsem z něho sladkokyselý zápach vína.

Světlo zaplavilo místnost a Burrich usedl ke stolu na dřevěnou židli. Vypadal teď jinak, oblečený v jemném tenkém sukně hnědé a žluté barvy a na vestě měl připnutý krátký stříbrný řetěz. Nastavil dlaň na koleno a Nosy k němu hned přiběhl. Burrich ho poškrábal za schlíplýma ušima a potom ho něžně plácl po žebrech, ušklibnuv se nad prachem, který se zvedl z psího kožichu. "Jste mi to ale povedený párek, vy dva darebové," prohodil spíše ke štěněti než ke mně. "Podívejte se na sebe. Špinaví jako žebráci. Dneska jsem kvůli vám lhal svému králi. Poprvé v životě, co jsem udělal něco takového. Vypadá to, že Chivalryho ztráta přízně postihne i mě. Řekl jsem králi, že jste umytí a tvrdě spíte, unaveni po dlouhé cestě. Nelíbilo se mu, že bude muset čekat, až vás uvidí, ale naštěstí pro nás měl na práci něco důležitějšího. Chivalryho abdikace se dotkla mnoha lordů. Někteří v tom vidí příležitost k získání výhod a další jsou rozladěni, že byli podvedeni králem, kterého tolik obdivovali. Shrewd se je teď snaží všechny uklidnit. Nechal rozhlásit, že to byl Verity, kdo tentokráte vyjednával s Chyurdy. To proto, aby uvěřili, že není radno jednat na vlastní pěst. Ale oni přesto přijeli, aby si Verityho ještě jednou očíhli, a ptají se, jestli bude jejich novým králem a kdy, a taky, co to vůbec bude za krále. Chivalryho rezignace a odjezd do Withywoodsů všechna vévodství pobouřily, jako by vrazil klacek do úlu."

Burrich zvedl oči od dychtivých zraků Nosyho. - "Ano, Fitzi. Myslím, že dneska jsi to pocítil na vlastní kůži. Pěkně jsi chudáka Coba vyděsil k smrti, když jsi mu takhle utekl. Pověz, nejsi zraněn? Neublížil ti někdo? Měl jsem vědět, že se najdou lidé, kteří si budou chtít všechnen vztek vybit na tobě. Pojd' sem, no tak. Pojd'."

Když jsem zaváhal, přistoupil ke slavníku s pokrývkami, uchystanému u ohně, a pobízivě poklepal na lůžko. "Koukej. Tady je místo pro tebe, vše pěkně připraveno. A támhle na stole je chléb a maso pro vás pro oba."

Při těch slovech jsem si na stole všiml přikrytého podnosu. Maso, potvrdil Nosyho čich, a mnou rázem prostoupila vůně pečeného masa. Burrich se smál, když viděl, jak se ženeme ke stolu, a mlčky ocenil, jak jsem se rozdělil s Nosym, než jsem si nacistal pusu sám. Najedli jsme se do sytosti, protože Burrich dobře věděl, jak vyhládlí mohou štěně a malý chlapec být po celodenních nesnázích. I přes dlouhý spánek v doupeti byl pohled na rozestlané pokrývky v těsné blízkosti ohně více než lákavý. S plnými žaludky jsme se schoulili na kutě a v momentě jsme spali, zatímco plameny nám prohřívaly záda.

Když jsme se druhý den probudili, slunce už bylo vysoko na obloze a Burrich mezitím odešel. Zhltni jsme s Nosym patku včerejšího bochníku a dočista ohlodali pohozené kosti, načež jsme z Burrichova obydlí vyrazili ven. Nikdo nás tentokrát neohrozil a ani si nás nikdo nevšímal.

Venku začínal další den ve znamení shonu a divokého hýření. Hrad mnohem více překypoval lidmi. Jejich procesí všude kolem vířilo prach a směsice hlasů přehlušovala hučení větru a vzdálené dunění vln. Nosy se do toho všeho hltavě vpíjel, do každé vůně, každého pohledu, každického zvuku. Z tolika podnětů se mi úplně zamotala hlava. Zatímco jsem šel, z útržků hovorů jsem si dal dohromady, že náš příjezd se shoduje s nějakým jarním svátkem a lidovou veselíci. Chivalryho abdikace byla stále tématem číslo jedna, ale to nebránilo loutkovým atrakcím a kejklírům, aby na každém rohu prováděli své šaškoviny. Jedno loutkové divadlo už stačilo začlenit Chivalryho pád do své oplzlé komedie. Stál jsem anonymně v davu a lámal si hlavu nad dialogem o osévání sousedových polí, při němž dospělí řvali smíchy.

Všechn ten dav a hluk se nám však brzy zprotivil a já Nosymu naznačil, že bych rád vypadl pryč. Opustili jsme hrad a prošli branou v tlusté zdi, zatímco stráž žertovala s přicházejícími a odcházejícími hodovníky. Jeden chlapec se psem navíc, kteří se prosmekli v patách rodiny kupců s rybami, jim vůbec nestáli za pozornost. Jelikož v dohledu už žádná další kratochvíle nebyla, šli jsme z kopce vinutými uličkami pořád dál za kupci. Hrad už byl za námi a my měli namířeno do města Buckkeep. Jak se ale další pachy dožadovaly pozornosti Nosyho, který si dělal značky snad na každém rohu, loudali jsme se čím dál víc, až jsme městem vandrovali zase jenom dva.

Buckkeep tehdy býval větrné a drsné místo. Strmé ulice se všemožně klikatily a dlažební kostky otřásaly vahou jedoucích povozů a smýkaly jimi. Do mého vnitrozemského nosu mi vítr vhněl zápach z mořských řas a rybích vnitřností, do toho, jako nějaká strašidelná melodie nesoucí se nad rytmickým duněním vln, znělo kvílení racků a mořského ptactva. Město se přimyká k černým skalnatým útesům, podobně jako se přílipky a vilejší lepí na kůly a nábřeží vybíhající do zálivu. Domy byly postaveny ze dřeva a kamení, honosnější dřevěné stavby stály výše ve skalní stěně a zařezávaly se hluboko do ní.

Oproti veselým davům nahoře na hradě město Buckkeep působilo poměrně klidně. Žádný z nás dvou neměl tušení, že přístavní město není tím nejvhodnějším místem k bloumání šestiletého chlapce se štěnětem. Dychtivě jsme s Nosym čmouchali v Pekařské ulici a na téměř opuštěném tržišti a pak jsme slídili kolem skladišť a lodních doků, jež se nacházely na nejnižší úrovni města. Voda zde byla na dosah a my si vykračovali po dřevěných molech, po písku a kamení. Jako obyčejně zde vládl čilý ruch, bez ohledu na karnevalovou atmosféru na hradě. Lodě musí vplouvat do doků a vykládat zboží, když to příliv a odliv dovolí, a lidé živící se rybařením musí ctít rytmus mořských tvorů, nikoli lidí.

Brzy jsme narazili na děti. Některé byly pověřeny menšími úkoly v živnosti svých rodičů, ale jiné jen zevlovaly stejně jako my. Snadno jsem mezi ně zapadl a nebylo třeba žádného zvláštního představování či jiných hloupostí, které předvádějí dospělí. Většinou byly starší než já, jen několik bylo stejného věku nebo ještě mladší. Žádnému z nich ale nepřipadalo divné, že se tady potloukám na vlastní pěst. Ukázaly mi všechny pozoruhodnosti města, včetně nafouklého těla krávy, vyplaveného posledním přílivem.

Prohlédli jsme si také novou rybářskou loď, kterou vyráběli v doku posetém zkroucenými hoblinami a pocákaném velmi silně páchnoucí smůlou. Naší povedené šestici poskytl polední hostinu rošt s uzenými rybami, ponechaný bez dozoru. Nevšímal jsem si, že by děti, s nimiž jsem se spřáhl, byly otrhanější a zvlčilejší než ty, které pomáhaly při práci rodičům. A kdyby mi tehdy někdo řekl, že jsem strávil den s bandou žebráckých spratků, kteří neměli přístup na hrad kvůli svým chmatáckým způsobům, byl bych šokován. V tu dobu jsem mohl jenom říci, že jsem prožil pestrý a příjemný den, tolik jsem toho viděl a prováděl.

Bylo mezi nimi několik otrlejších a bujařejších mladíků, kteří by rádi využili možnosti vytahat nováčka za uši, kdyby se mnou nebyl Nosy a nevycenil zuby hned při prvním agresivním projevu. Když jsem však

ani v nejmenším nedal najevo, že bych chtěl ohrožit jejich vedoucí pozici, směl jsem se přidat do party. Udivilo mě, kolik všemožných tajemství děti mezi sebou měly, a troufal bych si říci, že na konci toho dlouhého odpoledne jsem chudinskou čtvrt' města znal lépe než mnozí ti, kteří vyrůstali nad ní. Neptali se mě na jméno, říkali mně zkrátka Newboy1). Ostatní měli jména prostá jako Dirk či Kerry nebo popisná jako Netpicker2) či Nosebleed3). Posledně jmenovaná by za lepších okolností mohla být pěkná a roztomilá dívka. Byla o rok či o dva starší než já, ale velmi bystrá a přímočará. Dostala se do sporu s větším dvanáctiletým klukem, ale vůbec se nezalekla jeho pěstí, a díky jejím štiplavým posměškům se mu po chvíli každý smál. Vzala své vítězství chladně a já jenom obdivně žasl nad její nepoddajností. Na tváři měla modřiny a její tenké ruce byly pokryty odstíny fialové, modravé a žluté, zatímco strup zaschlé krve pod jedním uchem poněkud protřečtil jejímu jménu. I přesto byla Nosebleed neobyčejně cílá a hlas měla pronikavější než rackové kroužící nad námi. Pozdě odpoledne jsem s Kerrym a Nosebleed seděl na skalnatém břehu za stojany opraváře sítí a Nosebleed mě učila hledat lastury přiliplé mezi kameny. Ty pak zručně odlupovala špičatou hůlkou. Ukázala mi, jak se z ulit nehtem vylupují jejich obyvatelé, a spokojeně jsme je žvýkali, když vtom nás s křikem pozdravila jiná dívka. Hezký modrý plášť, který se vlnil kolem ní a jejích kožených bot, kontrastoval s oblečením mých společníků. Nepřišla, aby se s námi pustila do sběru ulit, ale už z dálky volala: "Molly, Molly, on tě všude hledá. Probral se skoro střízlivý asi před hodinou, a když zjistil, že jsi pryč, začal tě vyvolávat jmény a pak vyrazil ven."

Tváří Nosebleed se mihl výraz, v němž se mísily odpor a strach. "Utíkej pryč, Kittne, ale máš to u mě. Budu na tebe pamatovat, až příliv přistě vyplaví chaluhy a kraby."

Kittne přikývla na souhlas, rychle se otočila a chvátila směrem, odkud přišla.

"Máš nějaké potíže?" zeptal jsem se Nosebleed, když se hned nevrátila k hledám lastur mezi kameny, ale jen zamyšleně seděla.

"Potíže?" odfrkla si pohrdlivě. "Jak se to vezme. Jestli otec vydrží střízlivý do doby, než mě najde, možná to tak trošku bude. Ale ze všeho nejspíš se dnes večer tak zpije, že nic z toho, co po mně hodí, mě netrefí. Ze všeho nejspíš!" zopakovala pevně, když Kerry otevřel ústa, aby něco namítl. A s tím se otočila ke skalnaté pláži a pustila se do hledání mušlí.

Právě jsme se skláněli nad několikanohým šedým tvorem, kterého jsme objevili uvízlého v kaluži po přílivu, když vtom nás vyrušil křupavý zvuk těžkých bot na skaliscích s vilejší. Zvedli jsme hlavy. Kerry se s výkřikem rozběhl po pláži, ani se neohlédl. Nosy a já jsme uskočili dozadu. Pes se natlačil přede mne a statečně vycenil zuby, šimraje se ocasem na strachy scvrklém břiše. Molly Nosebleed už nebyla tak rychlá a nestačila na nebezpečí reagovat ani resignovat. Jakýsi vytáhlý muž jí z boku uštědřil ránu do hlavy. Byl to vyzábělý chlapík s rudýmnosem, samá kost a kůže, takže jeho pěst vypadala jako uzel na konci kostnaté ruky, ale úder byl přesto dostatečně pádný, aby se Molly natáhla na zem. Vilejší se jí zařizli do větrem ošlehaných kolen. Když ucukla stranou, aby se vyhnula nemotornému kopanci, uskočil jsem na slaný písek, který se mi dostal do čerstvých řezných ran.

"Ty jedna mrcho neposlušná! Neříkal jsem ti, abys zůstala doma a hleděla si vytahování?! Místo toho tě najdu tady, jak se flákáš na pláži, a lůj v hrnci je dávno na kámen. Dnes v noci budou na hradě potřebovat další svíce, a co já jim mám prodat?"

"Ty tři tucty, které jsem udělala dnes ráno. To bylo vše, na co jsi mi nechal knoty, ty starý ochlasto!"

Molly se vyškřábala na nohy a vzdorovitě se mu postavila, slzy na krajíčku. "Co jsem měla dělat? Spálit všechno dříví, aby lůj neztvrdl, takže až bys mi milostivě dal šňůru na knoty, neměli bychom čím zatopit pod kotlem?"

Přišel silný poryv větru a muž se slabě zakymácel. Zavál k nám jeho pach. Pot a pivo, informoval mě Nosy duchaplně. Muž na okamžik vypadal lítostivě, ale bolest překyseleného žaludku a třesící hlava ho zase zatvrdily. Najednou se sklonil a popadl vybělenou haluz z naplaveného dřeva. "Takhle se mnou mluvit nebudeš, ty vzpurný spratku! Jen El ví, co tu s těmi zpustlými uličníky tropíte! Vsadím se, že zase kradete z udíren. Taková hanba. Jen zkus utéct, a dostaneš dvakrát tolik, až tě chytím."

Musela mu uvěřit, protože když k ní vykročil, jen se přikrčila a tenkýma rukama si zakryla hlavu, pak už se zřejmě bála méně a chránila si dlaněmi pouze obličej. Stál jsem tam, strachy celý zkoprnělý, zatímco Nosy u mých nohou poštěkával a olizoval si kožich. Zaslechl jsem svist klacku vzduchem, jak se jím

mohutně rozmáchl. Srdce v hrudi mi poskočilo, odkudsi z břicha se mi vydrala nenadálá síla a já do toho muže vrazil.

Spadl na zem, jako ten chlap se soudkem předešlého dne. Ale tento se při pádu chytil za hrud' a jeho hůl neškodně odlétla pryč. Padl do písku, zaškubal sebou a jeho tělo v křeči ustrnulo. Pak zůstal tiše ležet. Chvilí nato Molly otevřela oči. Stále se ještě třásla v očekávání úderu, který nepřišel. Uviděla, jak se její otec zhroutil na skalnatou pláž, a úžas jí z tváře v tu ránu zmizel. Vrhla se k němu a naříkala: "Tatí, jsi v pořádku? Prosím, neumírej, odpusť, že jsem taková mrcha mizerná! Neumírej, už budu hodná, slibuji, už budu hodná." Bez ohledu na svá krvácející kolena k němu poklekla, obrátila mu tvář, aby neležel pusou v písku, a pak se ho marně pokoušela posadit.

"Chystal se tě zabít," řekl jsem jí, abych celou situaci vysvětlil.

"Ale ne. Bije mne, trochu, když zlobím, ale nikdy by mne nezabil. A když je střízlivý a není mu špatně, pláče kvůli tomu a moc prosí, abych nebyla tak neposlušná a nezlobila ho. Měla jsem být opatrnější, abych ho nerozzlobila. Ach, Newboyi, já myslím, že je mrtvý."

Já sám jsem byl na rozpacích, ale muž znenadání vydal hrozivý sten a trochu pootevřel oči. Ať už ho předtím popadl jakýkoli záchvat, zdálo se, že pominul. Stále otřesen, mlčky přijal Mollyiny kajicné řeči a úzkostlivou starost a také váhavou pomoc ode mne. Když jsme si to pak šněrovali skalnatou pláží přes nerovný terén, opíral se o nás. Nosy šel za námi, střídavě štěkal a motal se v kruzích kolem nás.

Několik lidí, kteří nás cestou viděli, nám nevěnovalo žádnou pozornost. Myslím, že pohled na Molly vlekoucí otce domů pro ně nebyl ničím novým. Pomohl jsem jim až ke dveřím malého hokynářství, zatímco Molly na každém kroku fňukala své omluvy. Tam jsem je opustil a s Nosym jsme se vydali zpátky klikatými ulicemi a strmou silnicí k hradu. Po cestě jsme jen žasli nad lidskými způsoby.

Jakmile jsem jednou potkal děti z ulice, přitahovaly mě jako magnet každý následující den. Burrichovy dny byly naplněny povinnostmi a jeho večery pitím a veselím jarních slavností. O moje příchody a odchody se staral málo, pokud mne každého večera našel na slamníku před krbem. Abych pravdu řekl, myslím, že ani pořádně nevěděl, co se mnou má dělat, než jen dohlížet na to, jestli jsem dobře nakrmený, abych pořádně rostl, a jestli v noci spím v bezpečí jeho světnice. Pro něj to nebylo dvakrát příjemné období. Býval mužem ve službách Chivalryho a teď, když se Chivalry zkompromitoval, si lámal hlavu, co bude s ním. To asi muselo jeho mysl zaměstnávat nejvíce. A pak ještě byl problém s jeho nohou. I přes veškeré jeho znalosti o obkladech a obvazech to vypadalo, že není schopen se doléčit, aby se mohl dále starat o zvířata. Jednou či dvakrát jsem uviděl jeho zranění odhalené a zalekl se zející tržné rány, která se odmítala zhojit a zůstávala oteklá a mokvající. Burrich ji nemilosrdně proklínal a každou noc zatínal zuby, když ji čistil a převazoval, ale s postupem času na ni stále více hleděl se smutnou beznadějí. Nakonec se mu podařilo ránu zacelit, ale lepkavá jizva mu zkracovala končetinu a bránila v chůzi. Není tedy divu, že měl jen málo pozornosti pro malého bastarda, kterého mu svěřili do opatrování.

A tak jsem si běhal na svobodě, jako to dokáže jen malé dítě, většinu času bez povšimnutí dospělých. Když jarní slavnost skončila, stráže u hradní brány byly už zvyklé na mé každodenní odchody a příchody. Nejspíše mě považovaly za poslíčka, kterých bylo na hradě dost a byli jen o málo starší než já. Brzy jsem se naučil krást v hradní kuchyni pro Nosyho i pro sebe, abychom se do sytosti nasnídali. Shánění ostatních jídel - spálených kůrek od pekařů, mušlí a chaluh na pláži a uzených ryb z nestřežených roštů - se stalo obvyklou součástí mých denních aktivit. Nejčastějším společníkem mi byla Molly Nosebleed. Po tom dni jsem jen málokdy viděl, že by ji její otec udeřil, většinou byl tak zpitý, že ji vůbec nenašel, nebo vystačil se svými výhrůzkami, když se na ně zmohl. Tím, co se stalo onoho dne, jsem se příliš nezabýval, hlavně když si Molly nespočítala, že jsem za to mohl já.

Nyní pro mne město představovalo svět a hrad místo, kam jsem chodil spát. Bylo léto, v přístavním městě báječný čas. Ať jsem se vydal kamkoli, město Buckkeep žilo dopravním ruchem. Podél toku Jelení řeky se dováželo zboží z vnitrozemských vévodství na plochých říčních prámech, které obsluhovali zpocení voraři. Vedli zkušené řeči o mělčinách, písčinách a různých orientačních bodech a o stoupání a klesání říčních vod. Jejich náklad byl dopravován do městských obchodů či skladů a potom následně do doků a úložných prostorů zaoceánských lodí. Jejich posádky tvořili zase klející námořníci, kteří opovrhovali voraři a jejich vnitrozemskými trasami. Mluvili o přílivech, odlivech a bouřích, o nocích, kdy se vůbec neukáží hvězdy, aby je vedly. V městských docích se zdržovali také rybáři, a ti byli vůbec

nejsrdečnější. Tedy alespoň v době, kdy jim dobře zabíraly ryby.

Kerry mě seznámil s doky a krčmami a ukázal mi, jak si rychlý kluk může vydělat tři až pět pencí denně, když bude běhat se vzkazy po strmých ulicích města. Povazovali jsme se za hbité a smělé hochy a jako takoví jsme se podbízel na úkor větších chlapců, kteří chtěli za jedinou pochůzku dvě a více pencí.

Myslím, že už nikdy jsem nebyl statečnější než tenkrát. Když zavřu oči, stále cítím ty zářivé dny. Koudel, dehet a hobliny z čerstvého dřeva uvnitř proschlých doků, kde se loďaři oháněli dláty a palicemi.

Nasládlá vůně čerstvě vytažených ryb a jedovatý zápach z úlovků vystavených přespříliš dlouho slunečnímu žáru. Žoky vlny vyskládané na slunci přidávaly svůj vlastní podtón k vůni dubových sudů s vyžrálou brandy ze Sandsedge. Snopy měkoučkého sena, přichystané na naložení do lodních prostor, mísily své hojivé aroma s vůněmi tvrdých melounů v dřevěných bednách. A všechny tyto pachy vířily ve větru vanoucím od zálivu, kořeněné mořskou solí s jódem. Nosy mně zprostředkovával všechno, co ucítil, protože jeho citlivější smysly převažovaly nad mými poněkud mdlými.

Kerry a já jsme byli kupříkladu vysláni, abychom došli pro lodivoda, jenž se šel rozloučit se ženou, nebo abychom zanesu kupci do krámu vzorky koření. Jindy nás přístavní kapitán tryskem poslal, abychom sdělili té a té posádce, že nějaký hlupák uvázal špatně lana a že příliv by mohl jejich loď uvolnit.

Nejraději jsem však provozoval pochůzky, které mne zavedly rovnou do krčem, kde vysedávali vypravěči a nejružnější klevetníci. Vypravěči vykládali tradiční příběhy - o objevných plavbách a o posádkách, jež vzdorovaly strašlivým bouřím, o pošetilých kapitánech, kteří potopili své lodě se všemi na palubě. Mnohé z klasických historek jsem se naučil nazpaměť, ale nejvíce jsem miloval příběhy, které neříkali profesionální vypravěči, ale samotní námořníci. Nebyly to jen historky naučené z paměti pro pobavení ostatních, ale varování a vzkazy předávané mezi posádkami, když si jejich muži poseděli u láhve brandy nebo u bochníku žlutého pylového chleba.

Hovořili o úlovcích, které chytili, o přeplněných sítích, které málem potopily loď, nebo o podivuhodných rybách a zvířatech, které vídali jedině za úplňku, když překřížily brázdu za lodí. Vykládali o vesnicích na přilehlých ostrovech našeho vévodství, jež byly napadeny Ostrovany, a také historky o pirátech a námořních bitvách a lodích obsazených pomocí zrady. Nejpoutavější byly příběhy o banditech na rudých lodích - Ostrovanech - kteří podnikali nájezdy, loupili a útočili nejen na naše lodě a města, ale i na ostatní lodě Ostrovanů. Už jen při zmínce o rudých lodích se někteří hosté nevěřičně ušklíbili a tropili si žerty z těch, kteří vyprávěli o vzpouře pirátů z řad Ostrovanů proti ostatním pirátům, stejným jako oni.

Ale Kerry, já a Nosy jsme sedávali pod stoly, zády opření o dubové nohy, uždibovali jsme z lahodných bochníků za penny a s vykulenýma očima naslouchali historkám o rudých lodích s ráhny ověšenými těly, ne mrtvými, ale zaživa svázanými muži, kteří sebou škubali a křičeli, jak k nim přilétali raccí a klovali do nich. Vydrželi jsme naslouchat těmto příjemně děsivým vyprávěním, dokud nás v zatuchlých krčmách neroztřásla zima, a pak jsme znovu vyrazili do doků, abychom si vydělali další penny.

Jednou jsme si s Molly a Kerrym postavili vor z naplavených klád a povozili se na něm pod doky. Tam jsme ho nechali uvázaný, a když přišel příliv, mlátící vor utrhł celou jednu část doku a poškodil dva skify. Několik dní jsme potom trnuli hrůzou, až někdo zjistí, že to máme na svědomí. A jednou popadl majitel krčmy Kerryho za ucho a oba nás obvinil z kradení. Naši pomstou byl páchnoucí slaneček, kterého jsme mu strčili mezi desku a podpěru stolu. Slaneček tam několik dní zahrňoval, smrděl a lihly se na něm mouchy, než ho majitel objevil.

Na svých výletech jsem se přiučil všemožným činnostem: nakupování ryb, spravování sítí, stavění lodí a zevlování. Poznal jsem také více z lidské povahy. Dokázal jsem rychle posoudit, kdo doopravdy zaplatí slíbený penny za doručený vzkaz a kdo se mi jen vysměje, až si pro něj přijdu. Věděl jsem, od kterého pekaře se dá něco vyloudit a ve kterých obchodech se nejlépe krade. A při tom všem mi věrně asistoval Nosy, byl se mnou tak spjatý, že jsem jen zřídka dokázal úplně odlišit svou mysl od jeho. Používal jsem jeho čenich, oči a čelisti stejně jako svoje a nikdy mi to nepřípadlo ani trochu divně.

Takhle mi uběhla lepší část léta. Avšak jednoho krásného dne, kdy slunce brázdilo oblohu modřejší než moře, se mé štěstí nachýlilo ke konci. Právě jsme s Molly a Kerrym z jedné udírny zcizili krásný věnec játrovky a pádili jsme ulicí s majitelem v patách. Nosy byl s námi jako obvykle. Ostatní děti už ho přijaly jako moji pevnou součást. Nemyslím, že by se někdy pozastavovaly nad tím, že naše mysli jsou propojeny. Byli jsme pro ně Newboy a Nosy a nejspíš to považovaly jenom za chytrý trik, že Nosy ví

vždy předem, než vůbec hodím, kam se postavit, aby se zmocnil naší kořisti. A tak jsme vlastně byli čtyři, kteří prchali přelidněnou uncí, ládující si umouněnými rukama klobásy do uslintaných úst. Majitel krámu se přitom marně hnal za námi a spílal nám.

Vtom se z jednoho krámu vynořil Burrich.

Já běžel přímo proti němu. Poznali jsme jeden druhého v jediném okamžiku oboustranného úleku. Temný výraz, který se mu mihl tváří, mě nenechal na pochybách ohledně správnosti mého chování. Uteč, rozhodl jsem se ve vteřině a uskočil před jeho nataženými rukama, jen abych v náhlém zmatku zjistil, že jsem napálil přímo do něho.

Nerad bych teď rozváděl to, co následovalo pak. Nejen Burrich, ale i majitel klobásů mě na ulici zpohlavkoval co proto. Všichni mí spolupachatelé až na Nosyho se vypařili škvírami a skulinami v davu. Nosy se přisouval se staženým břichem až k Burrichovi a také schytil hodně facek a nadávek.

Nepřítomným pohledem jsem sledoval Burriche, jak z měšce vytahuje mince a platí poškozenému muži. Držel mě přitom pevně zezadu za košili, takže jsem se téměř nadnášel. Když muž s klobásy odešel a menší dav lidí, kteří se srotili, aby sledovali mé rozpaky, se pomalu rozcházel, Burrich mě konečně pustil. Podíval se po mně tak znechuceně, až mě zamrazilo. Po dalším pohlavku, který mi černou tlapou uštědřil do zátylku, mi přikázal: "Jde se domů. Hned."

A tak jsme šli, ale mnohem rychleji než kdykoli jindy. Před krbem jsme našli náš slamník a rozechvěle čekali. Čekali jsme a čekali, po celé to dlouhé odpoledne až do časného večera. Oba jsme mezitím vyhládli, ale netroufali jsme si odejít. Vzpomněl jsem si, že v Burrichově tváři bylo něco mnohem děsivějšího než jenom hněv jako u Mollyina otce.

Když Burrich konečně přišel, byla už naprostá tma. -Uslyšeli jsme jeho kroky na schodech a já tentokrát nepotřeboval Nosyho vytríbenější smysly, abych věděl, že Burrich pil. Když vpadl do setmělé místnosti, přimkli jsme se pevně k sobě. Dech měl těžký a trvalo mu déle než obvykle, než zažehl několik svíček od jedné, kterou jsem rozsvítil já. Potom se sesul na lavici a podíval se na nás. Nosy zakňoural a pak se jako štěně prosebně svalil na bok. Nejraději bych udělal to samé, ale přiměl jsem se, abych k němu ustrašeně vzhlédl. Po chvíli promluvil:

"Fitzi. Co je to s tebou? Co je to s námi? Běhat s trhany a zloději v ulicích, s královskou krví v žilách. Houfovat se jako zvířata."

Ani jsem nehlesl.

"A já za to, myslím, můžu stejně jako ty. No tak, pojď sem. Pojď sem, hochu."

Odvážil jsem se udělat jeden či dva kroky k němu. Nechtělo se mi příliš blízko. Burrich se nad mou opatrností zamračil. "Něco se ti stalo, chlapče?"

Zavrtěl jsem hlavou.

"Tak pojď sem."

Váhal jsem a Nosy zakňoural mučivou nerozhodností.

Burrich na něj pohlédl v rozpacích. Viděl jsem, jak jeho ovíněná mysl ztěžka pracuje. Očima sklouzl ze štěněte na mne a pak zase zpátky a ve tváři se mu usadil nemohoucí výraz. Potřásl hlavou. Pomalu vstal a odešel od stolu a od štěněte, dávaje pozor na svou poraněnou nohu. V rohu světnice visel malý věšák, na němž byla sada zaprášených nástrojů a nějakých předmětů. Burrich se pomalu natáhl a jeden z nich sundal dolů. Byl ze dřeva a kůže, ztuhlý dlouhým nepoužíváním. Rozmáchl se a krátkým koženým řemínkem se ostře šlehl do nohy. "Víš, co to je, chlapče?" zeptal se mírným a laskavým hlasem.

Mlčky jsem zavrtěl hlavou.

"Pší bič."

Zaraženě jsem na něj pohlédl. Vůbec jsem nevěděl, a ani Nosy, jak na to reagovat. Nic podobného jsme u něj neznali. Burrich si musel všimnout mých rozpaků. Vesele se na mě usmál a jeho hlas byl stále přátelský, ale v jeho chování jsem vytušil cosi skrytého, nějaký hrozivý záměr.

"Je to nástroj, Fitzi. Učební pomůcka. Když máš štěně, které neposlouchá - když třeba štěněti řekneš 'Pojď sem' a štěně nechce přijít - potom stačí několik ostrých švihů a štěně se naučí poslouchat a uposlechne tě napoprvé. Jen několik ostrých seknutí a naučíš štěně poslouchat." Mluvil rozvláčně, zatímco spustil bičík k zemi a nechal krátký řemínek lehce tančit nad podlahou. Nosy ani já jsme od toho nemohli odtrhnout oči. Vtom Burrich šlehl po Nosym, štěně zděšeně zakňučelo, uskočilo a běželo se

schovat za mne.

Burrich se pomalu sesouval dolů a se zakrytýma očima se složil na lavici u krbu. „Ach, Edo," vzdychl, něco mezi zaklením a prosbou. "Já to čekal, já to tušil, když jsem vás viděl takhle běžat spolu, ale pro Elovy oči, já nechtěl mít pravdu. Já nechtěl mít pravdu. Nikdy v životě jsem neudeřil štěně touhle proklatou věcí. Nosy neměl důvod se bát. Nemusel, dokud jsi ty s ním nesdílel svou mysl."

Ať už hrozilo jakékoli nebezpečí, vycítil jsem, že pominulo. Klesl jsem po bok Nosymu, který se mi vplížil do klína a úzkostlivě mi očichával tvář. Uklidnil jsem ho a vnukl mu, že raději počkáme a uvidíme, co bude dál. Chlapec a štěně, tak jsme tam seděli a sledovali zamlklého Burriche. Když nakonec zvedl tvář, s údivem jsem zjistil, že vypadá, jako by plakal. Jako má matka, pomyslel jsem si tehdy, ale nějak si už nemohu vybavit obraz toho, jak pláče. Pouze Burrichovu zarmoucenou tvář.

"Fitzi. Chlapče. Pojď sem," řekl měkce, a teď bylo v jeho hlase něco, co jsem nemohl neposlechnout. Vstal jsem a šel k němu, Nosyho v patách. "Ne," řekl štěněti a ukázal na místo u nohy. Mě vyzvedl na lavici vedle sebe.

"Fitzi," spustil a pak zmlkl. Zhluboka se nadechl a začal znovu. "Fitzi, to je špatné, to je zlé, moc zlé, když jste tohle dělali s tím štěnětem. Je to nepřírozené. Je to horší než kradení nebo lhaní. Z člověka to dělá mň než člověka. Rozumíš mi?"

Zaraženě jsem na něj pohlédl. Vzdychl a zkusil to znovu.

"Chlapče, ty jsi z královské krve. Ať už bastard nebo ne, jsi Chivalryho vlastní syn, ze starého rodu. A tahle věc, kterou děláš, je špatná. Není tě hodná. Rozumíš?"

Mlčky jsem zavrtěl hlavou.

"Ale no tak. Ty vůbec nic neříkáš. Ted' mluv ke mně. Kdo tě to naučil dělat?"

Pokusil jsem se ozvat: "Dělat co?" Můj hlas zněl skřípavě a drsně.

Burrich vyvalil oči. Cítil jsem, že jeho síla je pod kontrolou. "Ty víš, co myslím. Kdo tě naučil být se psem v jeho mysli, vidět s ním věci, nechat ho dívat se skrz tebe, říkat si věci navzájem?"

Chvilí jsem nad tím dumal. Ano, přesně takhle to bylo. "Nikdo," řekl jsem nakonec. "Prostě se to stalo. Byli jsme hodně spolu," dodal jsem v domněnání, že by to k vysvětlení mohlo stačit.

Burrich mě vážně pozoroval. "Nemluvíš vůbec jako dítě," konstatoval náhle. "Ale já slyšel, že právě tak to bylo s těmi, kdo měli starou Moudrost. Že už od počátku nebyli nikdy doopravdy dětmi. Vždycky věděli příliš mnoho, a jak stáru, věděli ještě víc. Právě proto se za starých dob nikdy nepovažovalo za zločin pronásledovat je a upalovat. Rozumíš, co ti říkám, Fitzi?"

Zavrtěl jsem hlavou, a když se Burrich nad mým mlčením zachmuřil, vymáčkl jsem ze sebe: "Ale snažím se. Co je to stará Moudrost?"

Burrich vypadal nedůvěřivě, pak podezřívavě. "Chlapče!" pohrozil mi, ale já na něho jen dále upřeně hleděl. Po chvíli připustil, že opravdu nevím.

"Stará Moudrost," začal pozvolna. Tvář mu potemněla a on sklopil zrak k rukám v klíně, jako by si vybavoval nějaký dávný hřích. "Je to síla zvířecí krve, stejné jako Umění povstává z větve králů. Přichází jako požehnání, umožní ti znát jazyky zvířat. Ale pak tě uchvátí a strhne dolů, udělá z tebe zvíře, jako jsou ta ostatní. Až nakonec v tobě nezbude kouska lidskosti a ty jen běháš a vyješ a větříš krev, jako by smečka byla vším, co jsi kdy poznal. Až už na tebe žádný člověk nepohlédne s myšlenkou, že jsi byl kdy člověkem." Jeho hlas byl s každým slovem hlubší a hlubší. Nedíval se už na mne, ale otočil se k ohni a zíral do skomírajících plamenů. "Někteří říkají, že člověk na sebe pak bere podobu zvířete, ale zabíjí spíše z lidské posedlosti než ze zvířecího hladu. Zabíjí pro samotné zabíjení..."

To je to, co chceš, Fitzi? Krev králů, která v tobě koluje, utopit v krvi divoké smečky? Být jako zvíře mezi zvířaty, jen kvůli vědění, které ti to přinese? A co je horší, jen pomysli, co tomu bude předcházet. Má tě pach čerstvé krve rozlítit k nepříteli, má vidina kořisti umlčet tvé myšlenky?" Jeho hlas byl stále měkčí a já v něm zaslechl nemohoucnost, kterou pocíťoval, když se mě ptal: "Máš se probouzet vzrušený a zpocený kvůli tomu, že někde hárá nějaká fena a tvůj druh to cítí? Má tohle být to vědění, s nímž budeš uléhat na lože vedle své paní?"

Seděl jsem schlíple vedle něho. "Nevím," řekl jsem slabounkým hláskem.

Obrátil se tváří ke mně, očividně pobouřený. "Ty nevíš?" zahřměl. "Já ti tady říkám, kam až to vede, a ty mi pak povíš, že nevíš?"

Jazyk v ústech jsem měl vyschlý a Nosy se mi krčil u nohou. „Ale já nevím,“ zaprotestoval jsem. „Jak mohu vědět, co udělám, dokud jsem to neudělal? Jak to mohu říci?“

„Dobrá, když to nemůžeš říci ty, tak můžu já!“ zařval, a teprve tehdy jsem pocítil, jak moc v sobě musel dusit plameny hněvu a také kolik toho té noci vypil. „Štěně půjde a ty zůstaneš. Zůstaneš tady, v mé péči, kde na tebe můžu dohlížet. Jestli mě Chivalry nebude mít u sebe, tohle je to poslední, co pro něj mohu udělat. Dohlédnu na to, aby jeho syn vyrůstal jako člověk, a ne jako vlk. Udělám to, i kdyby nás to mělo oba stát život!“

Sklonil se z lavice, aby popadl Nosyho za kůži na krku. Nebo to aspoň udělat chtěl. Ale štěně a já jsme od něho odskočili. Společně jsme se vrhli ke dveřím, ale petlice v nich vězela pevně, a než jsem ji stačil vypáčit, Burrich stál nad námi. Nosyho svou těžkou botou odkopl stranou, uchopil mě za rameno a odstrčil od dveří. „Pojď sem, štěně,“ poručil, ale Nosy skočil ke mně. Burrich přešlapoval u dveří, supěl a zlostně civěl. Zachytil jsem ten bublající spodní proud jeho myšlenek, zuřivost, která ho ponoukala, aby nás oba ztřískal a skoncoval s tím. Vzápětí se ovládl, ale ten krátký záblesk mi pořádně nahnal strach. A když po nás najednou skočil, vši silou svého strachu jsem ho odrazil.

Najednou se skácel jako pták zasažený v letu kamenem a chvíli seděl na podlaze. Sehnul jsem se a přitiskl Nosyho k sobě. Burrich zvolna potřásl hlavou, jako by si z vlasů setřásal kapky deště. Pak vstal a vztyčil se nad námi. „Je to v jeho krvi,“ slyšel jsem, jak si pro sebe mumlá. „Z krve té jeho proklaté matky, to by mě nemělo překvapovat. Ale chlapec se musí učit.“ Pak se mi zpřímá podíval do očí a varoval mě: „Fitzi. To už mi nikdy nedělej. Nikdy. Ted’ sem dej to štěně.“

Znovu k nám vykročil, a když jsem pocítil závan jeho skrytého hněvu, nedokázal jsem se ovládnout. Vrazil jsem do něho znovu. Ale tentokrát má obrana narazila na zeď, která mi výpad vrátila, takže jsem klopýtl a upadl na zem. Málem jsem při tom omdlel a v mysli se mi rozhostila temnota. Burrich se nade mnou sklonil. „Varoval jsem tě,“ řekl mírně a jeho hlas zněl jako zavrčení vlka. Pak jsem naposledy ucítil stisk jeho prstů za Nosyho krkem. Vzal štěně oběma rukama a nesl ho, ne hrubě, ke dveřím. Petlice, která se mi předtím vzepřela, hbitě povolila a já chvílemi slyšel jeho těžké obuté kroky scházející po schodech.

V momentě jsem byl při sobě a na nohou. Vrhл jsem se na dveře, ale Burrich je nějak zajistil, protože jsem marně šmátral po zástrčce. Mé vnímání Nosyho postupně sláblo, jak byl nesen dále a dále ode mne, a místo toho nastupovala zoufalá osamělost. Fňukal jsem a potom vyl, škrábal prsty po dveřích a usiloval o kontakt s ním. Pak náhle přišel rudý záblesk bolesti a Nosy byl pryč. Když mě jeho psí vjemy zcela opustily, křičel jsem a plakal, jak to jen šestiletý chlapec umí, a přitom marně bušil do dřevěných prken.

Když se Burrich vrátil, zdálo se, že uběhlo několik hodin. Zaslechl jsem jeho kroky a zvedl hlavu ze země u dveřního prahu, kde jsem vyčerpaný a uvzlykaný ležel. Otevřel dveře, a když jsem se snažil kolem něho prosmeknout, obratně mě chytil zezadu za košili. Smýkl mnou zpátky do místnosti, zabouchl dveře a znovu je zajistil. Beze slova jsem se vrhl proti nim a z hrdla se mi vydralo zoufalé zakňučení. Burrich se znaveně posadil.

„To ať tě ani nenapadne, hochu,“ varoval mne, jako by mohl slyšet mé divoké plány na den, až mě přistě pusť ven. „Je pryč. Štěně je pryč a je to škoda, protože mělo dobrou krev. Jeho rodokmen byl skoro stejně dlouhý jako tvůj. Ale radši ztratím psa než člověka.“ Když jsem nereagoval, téměř laskavě dodal: „Přestaň po něm toužit. Takhle to bolí mně.“

Ale já nepřestal, a v jeho hlase jsem slyšel, že to ani ode mne nečeká. Vzdychl a pomalu se zvedl, aby se uložil ke spánku. Dál už ke mně nemluvil, jen zhasl lampu a posadil se na postel. Ale nespál, a do svítání chyběly ještě hodiny, když vstal, zvedl mě z podlahy a položil na vyhřáté místo, které v pokrývkách po jeho těle zůstalo. Pak šel znovu ven a několik hodin se nevracel.

Pokud jde o mne, byl jsem zkroušený a po několik dní mě soužily horečky. Burrich, jak věřím, dal na příslušných místech vědět, že prodávám nějaké dětské onemocnění, a tak jsem měl klid. Ven jsem směl jít až za několik dní, a to ještě ne sám.

Později Burrich usilovně dohlížel na to, abych nedostal příležitost spřátelit se s nějakým zvířetem. Určitě si podle mne myslel, že uspěl, a do určité míry opravdu ano, poněvadž jsem již nenavázal úzký vztah s žádným psem či koněm. Víím, že to se mnou myslel dobře. Jenže já už se jím necítil být chráněn, nýbrž

vězněn. Stal se dozorcem, který dohlížel na moji izolaci až s fanatickou horlivostí. Tehdy se ve mně usadila strašlivá osamělost, která zapustila kořeny hluboko v mé duši.

3 Úmluva

Původ Umění zůstane již asi navždy zahalen tajemstvím. Uvnitř královské rodiny jsou sklony k Umění obzvláště silné, a přesto není omezeno pouze na královský dvůr. Zdá se, že je něco pravdy na lidovém rčení: "Když se mořská krev smísí s krví z planin, Umění rozkvetne." Je přitom zajímavé, že Ostrované v Umění žádnou zvláštní zálibu nenacházejí, ale ani lid pocházející výhradně z původních obyvatel Šesti věvodství.

Je už v povaze světa, že všechny věci usilují o rytmus a v tomto rytmu o jistý mír? Alespoň mně to tak vždycky připadalo. Všechny události, ať už jakkoli otřesné či bizarní, jsou ve svých vrcholných okamžicích rozředy pokročaváním nezbytných úkonů každodenního života. Muži na bitevním poli, hledající mezi mrtvými raněné, se klidně zastaví, aby si odkašlali a vysmrkali se, a přitom jsou schopni pozvednout oči, aby na obloze sledovali divoké husy letící v klínu. Viděl jsem farmáře, kteří klidně pokračovali v orání a setí, bez ohledu na armády řinčící zbraněmi jen pár mil od nich.

Totéž platilo i pro mě. Ohlížím se do své minulosti a žasnu. Byl jsem odloučený od matky, odvečený do cizího města a kraje, zanechaný otcem v péči jeho sluhy a potom ještě připravený o jediného zvířecího kamaráda, přesto jsem jednoho dne vstal z postele a znovu pokračoval v životě malého chlapce. Konkrétně to znamenalo vstát, když mě Burrich vzbudil, a následovat ho do kuchyně, kde jsem se vedle něho nasnídal. Pak jsem celý den strávil v Burrichově stínu. Jen zřídka mi dovolil vzdálit se z jeho dohledu. Byl jsem mu neustále v patách a sledoval ho při práci, případně mu asistoval v mnoha menších úkonech. Večer pro mě znamenal další jídlo. Seděl jsem po jeho boku na lavici a sytil se, aniž by mé způsoby unikly jeho ostrážimu zraku. Pak se šlo nahoru do jeho obydlí, kde jsem strávil zbytek večera tichým sledováním ohně, zatímco on pil, nebo tichým sledováním ohně a čekáním na jeho návrat. Když zůstal doma a popíjel, rovněž při tom pracoval, spravoval a vyráběl postroje, míchal nějakou mast nebo vařil medicínu pro koně. Pracoval a já ho přitom sledoval a učil se, ačkoli mezi námi padlo jen málo slov, na něž si vzpomínám. Je zvláštní teď přemýšlet o těch dvou letech a ještě valné části roku dalšího, které takto uplynuly.

Naučil jsem se žít jako Molly a krást si chvilky času pro sebe, když byl Burrich odvolán, aby asistoval při štvanci nebo pomáhal při porodu klisně. Když se občas naskytla velkolepá příležitost a on se opil víc, než dokázal unést, odvážil jsem se proklouznout ven, ale to byly velmi nebezpečné výlety. Jakmile jsem byl volný, rychle jsem ve městě vyhledal své malé společníky a dováděl s nimi, dokud mi to strach dovolil. Šíleně jsem při tom postrádal Nosyho, skoro jako by mi Burrich od těla usekl jednu končetinu. Ale nikdo z nás o tom nemluvil.

Když se ohlížím zpět, myslím, že byl stejně osamělý jako já. Chivalry mu nedovolil, aby s ním odešel do exilu. Burrich zde zůstal opuštěný, aby se staral o jeho bezejmenného bastarda, u něž posléze odhalil sklony k tomu, co on sám považoval za perversi. A i když se mu později noha zhojila, zjistil, že už nikdy nebude jezdit na koni, lovit či i jen chodit jako dřív. To vše muselo být těžké, moc těžké pro muže, jako byl Burrich. Nikdy si nikomu neposteskl, pokud vím. Ale při zpětném pohledu musím říci, že si ani nedovedu představit nikoho, komu by si ulevil. Oba jsme byli uzavřeni ve své osamělosti, a když jsme každý večer hleděli jeden na druhého, každý jsme v duchu viděli toho, kdo za to mohl.

Přesto musí vše plynout, zvláště čas, takže s ubíhajícími měsíci a roky jsem postupně začal zaujímat své místo v řádu věd. Stal jsem se Burrichovým pomocníkem. Podával jsem mu věci dříve, než ho napadlo si o něco říci, uklízel jsem za ním, když zaopatřil zvířata, dohlížel jsem na to, aby sokoli měli čistou vodu, a vybíral klíšťata psům, kteří se vrátili z lovu. lidé si na mě zvykli a už tolik necítili. Zdálo se, že někteří mě vůbec neberou na vědomí. Postupně ochabl i Burrichův dozor nade mnou. Pohyboval jsem se teď mnohem svobodněji, ale stále si dával pozor, aby se Burrich nedozvěděl o mých výletech do města. Uvnitř hradu žily i další děti, mnohé z nich přibližné mého věku. Některé se mnou byly v příbuzenském vztahu jako vlastníci a vlastnice ze vzdáleného příbuzenstva. Avšak nikdy jsem s nimi nenavázal žádný

skutečný vztah. Ty mladší střežily matky a chůvy, starší zas měly vlastní úkoly a povinnosti, které je zaměstnávaly. Většinou se ke mně nechovaly krutě, stál jsem prostě mimo jejich kruhy. Takže i když jsem Dirka, Kerryho či Molly celé měsíce neviděl, přesto zůstávali mými nejbližšími přáteli. Při svých prohlídkách hradu a během zimních večerů, kdy se všichni sešli ve Velkém sále, aby si poslechli pěvce, zhlédli loutkové představení nebo hráli hry, jsem se rychle naučil rozeznávat, kde jsem vítán a kde ne. Držel jsem se raději z královna dohledu, neboť kdykoli mě spatřila, pokaždé na mém chování nalezla nějakou chybu a pokárala za to Burriche. Také Regal představoval nebezpečí. Svým vzrůstem byl už skoro muž, ale nerozpakoval se mě odstrčit z cesty nebo přejít ledabyle přes mé hračky. Byl schopen takových malicherností a nevraživosti, s nimiž jsem se u Verityho nikdy nesetkal. Ne že by se mnou Verity pokaždé ztrácel čas, ale naše náhodná setkání nebyla nikdy nepříjemná. Když si mě všiml, vždy mi počechral vlasy nebo nabídl penny. Jednou nějaký sluha přinesl k Burrichovi kupu malých dřevěných hraček, vojáčků, koní a povozů, jejichž barvy už byly notně omšelé, se vzkazem, že Verity je objevil v koutě své šatní truhly a myslí si, že by se mi mohly líbit. Nemohu si vzpomenout na žádný další majetek, kterého bych si kdy cenil více.

Cob ve stájích, to byl další nebezpečný úsek. Když tam byl Burrich, mluvil se mnou Cob hezky a bral mě jako sobě rovného, ale jindy jsem mu nestál za řeč. Dal mi najevo, že nechce, abych se mu motal pod nohama, když pracuje. Posléze jsem zjistil, že na mě žárlí, protože Burrichova péče o mne jde na úkor přízně, kterou kdysi projevoval jemu. Nikdy se ke mně nechoval vyloženě krutě, nikdy mne neuhodil a ani se nestalo, že by mi nezaslouženě vynadal. Přesto jsem cítil jeho odpor k mé osobě a raději se mu vyhýbal.

Zato všichni zbrojnoši na mě brali velké ohledy. Po dětech z přístavní čtvrti Buckkeepu to byli asi nejbližší lidé, které jsem měl za přátele. Ale ať už jsou muži k devíti či desetiletému chlapci jakkoli ohleduplní, mají s ním jen pramálo společného. Sledoval jsem jejich drsné hry a naslouchal jejich historkám, ovšem na každou hodinu, kterou jsem strávil v jejich společnosti, připadly celé dny, kdy jsem mezi ně vůbec nezavítal. A přestože mi Burrich nikdy nezakázal chodit na strážnici, netajil se tím, že se mu to nelíbí.

A tak jsem byl a nebyl členem hradní komunity. Některým jsem se vyhýbal, některé jsem pozoroval a některé poslouchal. Ale k nikomu jsem nepociťoval vřelý vztah.

Až pak jednoho rána, na svých deset let stále trochu ostýchavý, jsem si hrál ve Velkém sále, kutálel se pod stoly a dováděl se štěňaty. Bylo ještě časně jitro. Den předtím proběhla hostina a oslavy trvaly celý den a dlouho do noci. Burrich se při té příležitosti opil do němoty. Skoro všichni lidé, šlechtici i sluhové, v tu dobu ještě spali, přičemž kuchyně mému vyhládlému žaludku mnoho nenabízela. Ale stoly ve Velkém sále skýtalý hojnost rozlámaného pečiva a talířů se zbytky masa. Byly tam také mísy s jablky a plátky sýra, zkrátka vše, co si může malý chlapec přát ukořistit. Velcí psi si vzali nejlepší kosti, s nimiž se stáhli do rohů sálu, a nechali štěňata, aby si přišla na menší kousky. Já si pod stolem našel poměrně velký kus masa zapečeného v těstě a podělil se o ně s vybranými oblíbenci mezi štěňaty. Po odchodu Nosyho jsem si vždycky dával pozor, aby Burrich neviděl, že projevuji příliš mnoho důvěrnosti k nějakému štěněti. Stále jsem nechápal, proč mi bránil ve sblížování se psy, ale nechtěl jsem riskovat život nějakého štěněte tím, že bych Burrichovi oponoval. A zatímco jsem se dělil o sousta se třemi mláděty, zaslechl jsem pomalé praskající kroky na rákosem vystlané podlaze. Hovořili spolu dva muži, bavíce se o něčem hlubokými hlasy.

Myslel jsem, že jsou to kuchyňští sluhové, kteří se chystají uklízet. Vyškrábal jsem se zpod stolu, abych chňapl po několika dalších lahodných zbytcích, ještě než přijdou.

Nebyl to však žádný sluha, kdo se polekal mého náhlého zjevu, ale sám starý král, můj dědeček osobně. Kousíček za ním, po jeho boku, stál Regal. Jeho kalný zrak a zmuchlaný kabátec jasně vypovídaly o účasti na pitce předešlé noci. Králův nový šašek, jenom nedávno přijatý, cupital za ním, mdlé oči vypoulené v bleďožluté tváři. Bylo to tak prapodivné stvoření, s těstovitou kůží a v strakatém černobílém obleku, že jsem si stěží troufal na něj pohlédnout. To naopak Shrewd měl oči jasné, bradu a vlasy čerstvě přičísnuté a oděv bez poskvrnky. Chvilí se vzpomatoval z překvapení a pak poznamenal: "Vidíš, Regale, je to tak, jak jsem ti říkal. Příležitost se nabízí sama a někdo po ní chňapne, často někdo mladý, hnaný silou a lačností svého mládí. Královská Výsost si nemůže dovolit takové příležitosti

ignorovat nebo dokonce připustit, aby byly vytvářeny pro jiné."

Král prošel kolem mne a dále rozváděl své téma, zatímco Regal na mě zlověstně pohlédl krví podlitýma očima. Úsečným mávnutím ruky mi naznačil, že bych se měl vytratit. Rychlým kývnutím jsem naznačil, že rozumím, ale nejprve jsem se vrhl ke stolu. Nacpal jsem si do vesty dvě jablka a popadl z větší části celý angreštový koláč, když se král náhle otočil a pokynul mi gestem. Jeho šašek ho mimicky napodobil. Na místě jsem ztuhl.

"Podívej se na něj," přikázal starý král.

Regal se na mě zlostně zahleděl a já se neodvážil ani hnout.

"Co z něho uděláš?"

Regal náhle vypadal zmateně. "Z něho? To je Fitz. Chivalryho bastard. Plíží se a krade jako obvykle."

"Šašku." Král Shrewd se pousmál, ale jeho pohled zůstal neoblomný. Šašek, jenž si myslel, že to patří jemu, se sladce usmál. "Máš snad uši zalité voskem? Neslyšíš, co ti říkám? Neptal jsem se té ,co si z něho děláš?', ale ,co z něho uděláš?'. Tady před tebou stojí, mladý, silný a nápaditý. Jeho linie je každým coulem královská jako ta tvoje, třebaže se narodil na nesprávné posteli. Tak co z něho uděláš? Nástroj? Zbraň? Kamaráda? Nepřítele? Nebo ho necháš jen tak nečinně být, pro někoho, kdo se ho ujme a použije ho proti tobě?"

Regal se po mně úkosem podíval, minul mě pohledem, a když v sále nikoho dalšího nenašel, stočil svůj zmatený zrak zpátky ke mně. U kotníku mi škemralo štěně o zbytek masa, který jsme spolu předtím baštili. Napomenul jsem ho, ať je zticha.

"Toho bastarda? Vždyť je to ještě dítě."

Starý král si povzdechl. "Dnes. Dnešního rána a teď je ještě dítě. Až se příště otočíš, bude z něj mladík nebo, ještě hůře, muž, a pak už bude příliš pozdě, abys z něho něco udělal. Ale ujmi se ho hned, Regale, a vtiskni mu tvar. Za deset let od nynějška budeš vládnout jeho věrností. Místo nespokojeného bastarda, který by si mohl myslet, že je uchazečem o trůn, to bude tvá pravá ruka, svázan s rodinou duchem i krví. Bastard, Regale, to je jedinečná věc. Nasaď mu na ruku pečetní prsten, vyšli ho kupředu a vytvořil jsi diplomata, od něhož se žádný cizí vládce neodváží odvrátit. Můžeš ho bezpečně poslat tam, kde nelze riskovat život pokrevního prince. Představ si možnosti využití někoho, kdo je a není z královské pokrevní linie. Výměny rukojmí. Válečná spojenectví. Tichá práce. Diplomacie nože."

Regalovi se při posledních králových slovech rozšířily oči. Chvíli jsme všichni tři do ticha oddechovali a dívali se jeden na druhého. Když pak Regal promluvil, znělo to, jako by mu v krku uvízl suchý chléb.

"Proč mluvíš o takových věcech před tím klukem? O jeho využití jako nástroje, jako zbraně. Myslíš, že si ta slova nebude pamatovat, až vyroste?"

Král Shrewd se zasmál, až se zvuk odrazil od kamenných stěn sálu. "Nebude pamatovat? Samozřejmě že bude. S tím také počítám. Jen se podívej na jeho oči, Regale. Zračí se v nich inteligence a možná i nadání k Umění. Byl bych blázen, kdybych mu lhal. A ještě hloupější by bylo zahájit jeho výcvik a výchovu bez nějakého vysvětlení. Protože tak by jeho mysl zůstala ladem pro všemožná semena, která by tam mohli zaset druzí. Není to tak, hochu?"

Pevně na mě hleděl a já si pojednou uvědomil, že jeho pohled opětuji. Po celou dobu jeho proslovu se naše zraky vpíjely do sebe a my si čtu jeden ve druhém. V očích toho muže, jenž byl mým dědečkem, se zračila poctivost, ač poněkud drsného, ba kamenného charakteru. Neplynula z toho sice vůbec žádná útěcha, ale já alespoň věděl, že se mohu spolehnout na to, že tam vždycky bude. Pomalu jsem přikývl.

"Pojď sem."

Šel jsem zvolna k němu. Když jsem stál u něho, poklekl najedno koleno, aby mi viděl zpřímá do očí. Šašek si slavnostně klekl vedle nás a hleděl vážně z jedné tváře do druhé. Regal na nás všechny shlížel shora. V té době jsem vůbec nechápal ironii celé situace, kdy starý král pokleká ke svému bastardnímu vnukovi. A tak jsem zachoval vážnost, zatímco on mi vzal z rukou koláč a hodil ho štěnatům, která se courala za mnou. Z hedvábných záhybů u svého krku vytáhl jehlici a slavnostně ji zapíchl do mé obyčejné vlněné košile.

"Od nynějška jsi můj," pravil a zjevně ten nárok nadřazoval poutu krve, kterou jsme měli společnou.

"Nemusíš jíst žádné zbytky po ostatních. Budu se o tebe starat, a postarám se dobře. Jestli se nějaký muž či žena někdy pokusí obrátit tě proti mně tím, že by ti nabídli více než já, pak přijď ke mně a pověz

mi o té nabídce a já sám ti ji splním. Nikdy ve mně nenalezneš lakomého muže ani nebudeš moci jako důvod zradu uvést špatné zacházení. Věříš mi, chlapče?"

Přikývl jsem, stále tím němým způsobem, který jsem měl ve zvyku, ale jeho upřené hnědé oči žádaly víc. "Ano, Sire."

"Dobře. Vydám teď ohledně tebe nějaké rozkazy. Hleď, abys podle nich jednal. Když se ti některý bude zdát divný, pověz to Burrichovi. Nebo mně. Prostě přijď ke dveřím mé komnaty a ukaž tu jehlici. Budeš vpuštěn."

Sklopil jsem oči k rudému kameni, který se skvěl usazen ve stříbře. "Ano, Sire," vysoukal jsem znovu ze sebe.

"Ach," řekl měkce, a já v jeho hlase vycítil stopu lítosti, aniž bych věděl nad čím. Očima mě mlčky propustil a já si rázem uvědomil své okolí, štěnata, Velký sál a Regala, který mě sledoval s nelibostí ve tváři, a také šaška, jenž horlivě, leč bezvýrazně přikyvoval. Král vzápětí povstal. Když se otočil jinam, přešel mne mrazivý pocit, jako bych náhle shodil plášť. Byla to má první zkušenost s Umčným v pojetí mistra.

"Ty nesouhlasíš, Regale, že ne?" Králův tón byl konverzačního rázu.

"Můj král si může dělat, cokoli se mu zlíbí," odvětil Regal nevrle.

Král Shrewd si povzdychl. "Na to jsem se tě neptal."

"Má matka královna jistě nebude souhlasit. Tvá náklonnost k tomu chlapci pouze vyvolá dojem, že ho uznáváš za člena rodiny. Podnítí ho to k myšlenkám, a k tomu ostatnímu."

"Cháá!" zakuckal se král, jako by se náramně bavil.

Regal se náhle rozčílil. "Má matka královna s tebou nebude souhlasit, ani nebude nadšena. Má matka - " "Se mnou nesouhlasí a ani mnou není nadšena už nějaký ten rok. Sotvaže si toho všimnu, Regale. Bude vyskakovat a skuhrat a zase mi vyhrožovat, že se vrátí do Farrow, aby tam žila jako vévodkyně a ty jako vévoda po ní. A jestli bude moc vztekla, pohrozí mi, že kdyby chtěla, Tilth a Farrow se vzbouří a povstanou a vyhlásí nezávislé království, s ní v čele jako s královnou."

"A se mnou jako s králem po ní!" dodal Regal vyzývavě.

Shrewd si pro sebe přikývl. "Jistě, to jsem si mohl myslet, že ti do mysli naočkovala tak podlou zradu. Poslyš, chlapče. Ta může akorát peskovat sluhy a házet po nich nádobí, ale nikdy se na víc nezmůže. Protože dobře ví, že lepší je být královnou v pokojném království než vévodkyní vzbouřeného vévodství. A ve Farrow nemají důvod proti mně povstat, snad kromě těch, které si ona sama líhne v té své pošetilé hlavě. Její ambice odjakživa převyšovaly její schopnosti." Odmlčel se a podíval se zpříma na Regala. "A v kralování je to ta nejpolitováníhodnější chyba."

Cítil jsem to hněvivé dmutí, které v sobě Regal potlačoval, zatímco se zarytě díval do země.

"Tak už pojď," řekl král a Regal vyrazil poslušně za ním jako pes. Ale poslední pohled, který mi věnoval, byl plný jedu a nenávisti.

Stál jsem tam a sledoval, jak starý král opouští sál. Cítil jsem, jak sál rezonuje mou opuštěností. Podivný muž. Ač jsem byl bastard, neváhal se prohlásit za mého dědečka, a tak měl na požádání to, zač by jinak musel platit. Jeho bledý šašek se u dveří zastavil. Na okamžik se ohlédl a tenkýma rukama udělal nesrozumitelné gesto. Mohlo to stejně dobře znamenat výsměch jako požehnání. Anebo to byly jen kejkle bláznových rukou. Potom se usmál, vyplázl na mě jazyk a otočiv se spěchal za králem.

I přes královy sliby jsem si náprsenku vesty nacistal sladkými dobrotami. Spolu se štěnaty jsme se pak o ně podělili v bezpečí za stájem. Byla to mnohem větší snídaně, než na jakou byl kdokoli z nás zvyklý, a můj žaludek nespokojeně reptal ještě hodiny poté. Štěnata se svinula na zem a spokojeně usnula, ale já v duchu tonul mezi očekáváním a hrůzou. Skoro jsem doufal, že z toho nic nebude a že král na svá slova zapomene. Ale nezapomněl.

Až pozdě večer jsem se konečně vystrachal do schodů a vnesl se do Burrichovy světnice. Strávil jsem celý den úvahami o tom, co by pro mne ta ranní slova mohla znamenat. Měl jsem si ty starosti raději ušetřit. Neboť jakmile jsem vešel, Burrich odložil část postroje, kterou právě spravoval, a upřel veškerou pozornost na mě. Chvilu na mě zamyšleně hleděl a já mu pohled opětoval. Něco se změnilo, dostal jsem strach. Celý ten čas od doby, kdy odnesl pryč Nosyho, jsem věřil, že Burrich má moc i nad mým životem a smrtí, že bastarda se lze zbavit stejně snadno jako štěněte. To mi však nebránilo, abych si k

němu vypěstoval sunou náklonnost, člověk nemusí zrovna milovat, aby na někom závisel. Vědomí, že se na Burriche mohu spolehnout, byla jediná opravdová jistota, kterou jsem v životě měl, a nyní jsem cítil, jak se pode mnou otřásá.

"Tak," pronesl nakonec a vložil do toho slova veškerou definitivnost. "Tak. To ses před ním musel pěkně předvést, že? Musel jsi na sebe upoutat pozornost. Dobře. Teď už je rozhodnut, co s tebou udělá."

Vzdychl a jeho mlčení nabylo jiného rázu. Chvilíčku jsem měl skoro pocit, že mě lituje. Pak promluvil: "Mám ti na zítřek vybrat koně. Král navrhoval, že by měl být mladý, abych vás vycvičil společně. Jenže já ho přemluvil, abys začínal na starším, klidnějším zvířeti. Jeden žák stačí, řekl jsem mu. Mám však vlastní důvod pro to, abych ti dal zvíře, které je... méně vnímavé. Hleď, aby ses dobře choval, dozvím se, jestli se flinkáš. Rozumíme si?"

Rychle jsem přikývl na souhlas.

"Odpověz, Fitzi. Budeš muset odpovídat slovy, když budeš ve styku s vychovatelem a učiteli."

"Ano, sire."

Takový byl Burrich. Nejprřednější pro něj bylo svěřit mi do péče koně. Když pak vyjádřil ještě vlastní obavy, zbytek mi oznámil už jen jakoby mimochodem.

"Od teďka budeš na nohou zároveň se sluncem, hochu. Ráno se budeš učit u mne. Starat se o koně a zvládat ho. A jak pořádně prohánět psy a přimět je, aby tě poslouchali. Lidský způsob ovládání zvířat je to, čemu tě naučím." Poslední slova hodně zdůraznil a odmlčel se, aby měl jistotu, že rozumím. Srdce v hrudi mi pokleslo a už jsem chtěl mlčky kývnout, vzápětí jsem ale dodal: "Ano, sire."

"Odpoledne tě budou mít v práci oni. Zbraně a podobně. Nejspíš i Umění, přijde na to. V zimních měsících bude výuka uvnitř. Jazyky a znaky. Psaní, čtení a počty, to nepochybně. Také historie. Co si s tím vším počneš, to nevím, ale hleď, aby ses učil dobře a dělal králi radost. Je to člověk, kterému není radno se znelíbit, a už vůbec ne vzepřít. Vůbec nejmoudřejší je nenutit ho, aby si tě všimal. Ale před tím jsem tě nevaroval a teď už je pozdě."

Odkašlal si a nadechl se: "Och, a pak se změní ještě jedna věc." Vzal kus kůže, na němž předtím pracoval, a znovu se nad ním sklonil. Jako by mluvil ke svým prstům: "Budeš teď mít svou vlastní řádnou místnost. Nahoře na hradě, kde spávají všichni ze šlechtické krve. Spal bys tam už teď, kdyby ses byl obtěžoval přijít včas."

"Cože? Tomu nerozumím. Místnost?"

"Och, to ti ta pusa takhle jede, když chceš? Slyšel jsi dobře, chlapče. Budeš mít svou vlastní místnost nahoře na hradě." Odmlčel se a pak otevřeně dodal: "Konečně budu mít zase své soukromí. Och, a zítra ti také vezmou míry na šaty. A na boty. Ale jaký to má smysl obouvat nohu, která stále roste, to ne - " "Nechci místnost tam nahoře." Ať už bylo bydlení s Burricem jakkoli neúnosné, při vidině neznáma mi najednou připadlo lepší. Představil jsem si prostornou, studenou kamennou místnost, číhající stíny v koutech.

"Prostě tam jednu budeš mít," oznámil mi nesmlouvavě Burrich. "A už je dávno nejvyšší čas. Jsi Chivalryho potomek, třebaže nejsi řádně zplozený syn, a nechávat tě tady ve stáji jako nějaké zaběhlé štěně, to se opravdu nehodí."

"Mně to nevadí," protestoval jsem zoufale.

Burrich zvedl oči od práce a vážně na mě pohlédl. "Ale, ale. Dnes večer jsme nějak moc upovídání, ne?" Sklopil jsem před jeho pohledem zrak. "Ty tu přece taky žiješ," řekl jsem trucovitě. "A nejsi žádné zaběhlé štěně."

"Ale nejsem ani princův bastard," řekl stroze. "Budeš od teďka žít na hradě, Fitzi, a to je vše."

Odvážil jsem se na něj podívat. Už zase mluvil ke svým prstům.

"Raději bych byl tím zaběhlým štěnětem," troufl jsem si říci. A potom mi veškeré mé obavy podlomily hlas: "Ty bys jim přece nedovolil udělat tohle zaběhlému štěněti, změnit vše tak najednou. Když dávali štěně barváře lordu Grimbsymu, poslal jsi s ním i svou starou košili, aby mělo něco, co by bylo cítit domovem, než si zvykne."

"Jenže," vyhrkl, "já ne... pojď sem, Fitzi. Pojď sem, hochu."

A jako to štěně jsem se vrhl k němu, k jedinému pánovi, kterého jsem měl, a on mě lehce poplácal po zádech a počechral mi vlasy, skoro jako kdybych byl pes.

"Tak už se neboj. Není se čeho bát. A stejně," dodal a já slyšel, jak jeho hlas měkne, "jenom nám řekli, že budeš mít nahoře na hradě místnost. Nikdo neříkal, že tam musíš každou noc spávat. Někdy v noci, až se ti vše bude zdát moc a moc opuštěné, můžeš zase najít cestu sem dolů. Jo, Fitzi? Zdá se ti to tak správné?"

"Myslím, že jo," zamumlal jsem.

V dalších čtrnácti dnech mě zasáhl příval náhlých změn. Druhého dne za úsvitu mě Burrich vzbudil, vykoupal a vydrhl v kádi, zastříhl mi vlasy z očí a zbytek mi spletl vzadu do copánku, který jsem vídal u starších mužů na hradě. Pak řekl, abych si oblékl své nejlepší šaty, a mrzutě zamlaskal nad tím, jak jsem z nich vyrostl. S pokrčením ramen nakonec konstatoval, že se nedá nic jiného dělat.

Pak jsme zamířili do stájí, kde mi Burrich ukázal klisnu, která teď byla moje. Měla srst šedé barvy, mírně grošovanou. Její hřívka a ocas, tlama a manžety byly načernalé, jako kdyby prošla sazemi. A takové měla i jméno. Sooty⁴). Bylo to klidné zvíře, dobře stavěné a dobře udržované. Méně náročného koně si lze jen stěží představit. Ve své dětské naivitě jsem doufal, že alespoň dostanu nějakého čilého valacha.

Místo toho jsem měl jezdit na Sooty. Snažil jsem se své zklamání skrýt, ale Burrich to musel vycítit.

"Myslíš si, že není nic moc, že? A na kolika koních jsi do včerejška jezdil, Fitzi, když ohrmuješ nos nad tak poslušným, zdravým zvířetem, jako je Sooty? Čeká hříbě s tím vzpurným hnědým hřebcem od lorda Temperance, takže hled', abys s ní zacházel jemně. Její výcvik měl dosud na starost Cob, doufal, že z ní udělá dostihového koně. Ale já rozhodl, že se více hodí k tobě. Cob jez toho teď trochu vedle, ale já mu slíbil, že může znovu začít s jejím hříbětem.

Burrich pro mě upravil staré sedlo. Zapřisahal se, že bez ohledu na mínění krále se budu muset předvést jako jezdec ještě dříve, než mi nechá udělat nové. Sooty hladce vykročila a pohotově reagovala na uzdu i kolena. Cob na ní odvedl znamenitou práci. Její povaha a mysl na mě působily jako klidné vody rybníka. Měla-li nějaké myšlenky, určitě se netýkaly toho, co právě děláme, ale Burrich mě tak ostře sledoval, že jsem neriskoval a nepokoušel se do její mysli vetřít. A tak jsem na ní jen slepě jezdil a mluvil k ní koleny a otěžemi a přesouváním váhy. Fyzicky mě to vyčerpalo dlouho předtím, než první lekce skončila, což Burrich dobře viděl. To však neznamenalo, že by mi prominul její vyhřebelcování a nakrmení a pak vyčištění sedla a postrojů. Její hřívka byla hladce vyčesaná, bez jediného smítka, a stará sedlová kůže se jen svítila olejem, než jsem směl odejít do kuchyně a najíst se sám.

Když jsem však vyrazil k zadním kuchyňským dveřím, dopadla mi na rameno těžká Burrichova ruka.

"Tohle už není pro tebe," řekl mi nesmlouvavě. "Pro vojáky, zahradníky a podobně je to fajn. Je tady však i sál, kde jedí urození - a jejich zvláštní sluhové. A tam se teď budeš stravovat i ty."

A s těmi slovy mě nasměroval do zešeřelé místnosti, které dominoval dlouhý stůl spolu s dalším, vyšším stolem v jeho čele. Na nich bylo přichystáno jídlo - snad na všechny způsoby - a lidé v sále jedli, tak jak kdo přišel. Když u vyššího stolu chyběl král s královnou a princové, jako právě toho dne, nikdo se formalitami nezatežoval.

Burrich mě dostrkal až k místu po levé straně stolu, od středu blíže k čelu, ale ne moc. On sám jedl na téže straně, ale o něco níže. Byl jsem vyhládlý a nikdo si mě příliš nevšímal, takže jsem se nerozpakoval a rychle jsem se vypořádal s velikánskou porcí jídla. Jídlo kradené přímo z kuchyně bylo sice teplejší a čerstvější, ale takovými věcmi se dorůstající chlapec příliš nezatežuje. Konečně jsem se po tom hladovém dopoledni pořádně najedl.

S plným žaludkem jsem se začal v duchu zaobírat svým oblíbeným písečným náspem, vyhřívaným sluncem. Na něm jsem často se štěnaty ohařů trávil ospalá odpoledne mezi králíčími norami. Začal jsem vstávat od stolu, když se ke mně najednou zezadu přitočil nějaký chlapec a oslovil mě: "Pane?"

Rozhlédl jsem se kolem sebe, ke komu to mluví, všichni se však horlivě skláněli nad jídlem. Chlapec byl vyšší než já a jenom o několik let starší, takže jsem na něj udiveně civěl, přičemž on se mi podíval do očí a zopakoval: "Pane? Už jste dojedl?"

Pohodil jsem hlavou na souhlas, příliš zaskočen, abych ze sebe něco vypravil.

"Pak tedy máte jít se mnou. Posílá mě Hod. Jste očekáván dnes odpoledne na zbrojnici. Máte mít bojový výcvik. Tedy pokud s vámi skončil Burrich."

Burrich se pojednou objevil vedle mě a překvapil mě tím, jak ke mně přiklekl. Zatímco mluvil, rovnal mi

kazajku a přihlazoval vlasy.

"Pokud jde o mne, pro tuto chvíli jsem skončil. A ty se nedívej tak vyjeveně, Fitzi. Myslel sis snad, že král je muž, který nedrží slovo? Utři si pusku a jdi si po svých. Hod je přísnější učitel než já, na cvičišti ve zbrojnici se nebude opozdilost tolerovat. A teď hajdy za Brantem."

Se schlíplým srdcem jsem ho poslechl. Když jsem vycházel za chlapcem ze sálu, zkusil jsem si představit přísnějšího učitele, než byl Burrich. Byla to děsivá myšlenka.

Venku před sálem hoch rychle odhodil své vybrané způsoby. „Jak se jmenuješ?“ zeptal se, když mě vedl po šterkové cestě ke zbrojnici a cvičným kurtům.

Pokrčil jsem rameny a podíval se jinam, předstíraje náhlý zájem o keře podél cesty.

Brant si zkušeně odfrkl. "Koukej, nějak se ti říkat musí. Jak ti říká ten starý pajdavka Burrich?"

Jeho neskrývané opovržení Burrichem mě natolik zaskočilo, že jsem vyhrkl: "Fitz. Říká mi Fitz."

"Fitz?" zařehnil se. "To jako vydařený kiks? Ten starý mrzák si moc nebere servítky."

"Nohu mu poranil divočák," vysvětloval jsem. Brant mluvil, jako kdyby Burrichovo kulhání bylo k smíchu a on to ještě stavěl na odiv. Z jakéhosi důvodu se mě jeho posměch dotýkal.

"To vím přece taky!" zasupěl pohrdavě. "Nabral ho rovnou do kosti. Velký starý kanec, chystal se právě sejmut Chiva, když mu do cesty vlezl Burrich. A tak místo něho dostal Burriche a půl tuctu psů, co jsem alespoň slyšel." Prošli jsme otvorem v břečťanem porostlé zdi a před námi se prostíraly cvičné kurty.

"Chiv přijel a myslel si, že to prase jenom dorazí, když ono vyskočilo a vyrazilo za ním. Navíc, pokud jsem dobře slyšel, zlomilo princi kopí, kterým na ně mířil."

Šel jsem chlapci v patách a chytal jeho slova, když on se náhle otočil proti mně. Tak mě to zaskočilo, jen že jsem nespádl a klopýtl nejistě dozadu. Brant se mi vysmál. "Myslím, že to pro Burriche musel být panečku rok, to, jak na sebe pořád bral Chivalryho osud, že? Tak jsem to alespoň slyšel říkat chlapy. Že Burrich na sebe vzal Chivalryho smrt a u sebe ji proměnil v kulhavou nohu a že se ujal Chivova bastarda a udělal si z něho mazlíčka. Co bych ale rád věděl, jak to, že máš mít tak najednou bojový výcvik? Jo, a navíc ještě koně, jak jsem slyšel."

V jeho tónu zaznívalo cosi víc než pouhá žárlivost. Za tu dobu už jsem pochopil, že mnoho lidí vidí ve štěstí jiného své vlastní příkoří. Vycítil jsem jeho silící nepřátelství, jako kdybych neohlášen vstoupil na území nějakého psa. Avšak se psem bych mohl být v kontaktu pomocí mysli a ujistit ho o svých záměrech. Kdežto u Branta bylo pouze nepřátelství jako bouře nabírající na síle. Nevěděl jsem, jestli se mi nechystá jednu vrazit a jestli očekává, že mu to vrátím, nebo se dám na ústup. Už jsem se málem rozhodl utéci, když se za Brantem vynořila statná postava celá v šedém a pevně ho zezadu chňapla za krk.

"Slyšela jsem, jak král říkal, že hoch má mít výcvik, ano, i koně, aby se naučil jezdeckví. A to mi stačí a pro tebe by to mělo být víc než dost, Brante. A podle toho, co jsem slyšela, ti prý bylo řečeno, abys ho přivedl sem a pak se hlásil u mistra Tullumea, který pro tebe má další posílky. Slyšel jsi to také tak?"

"Ano, madam." Brantova bojechtivost se rázem proměnila v souhlasné nadsakování.

"A zatímco ty „posloucháš“ všechny důležité drby, mohu ti jen zdůraznit, že žádný moudrý muž nikdy neříká všechno, co ví. A že ten, kdo nosí v hlavě klepy, tam má jen sotva něco jiného. Rozumíš mi, Brante?"

"Myslím, že ano, madam."

"Ty myslíš, že ano? Potom tedy budu mluvit jasněji. Přestaň už být malá slídívá drbna a věnuj se svým povinnostem. Buď pilný a ochotný a pak si snad lidé začnou říkat, že jsi můj „mazlíček“. Mohla bych se postarat, abys byl tolik zaměstnán, že na klepy budeš mít stěží čas."

"Ano, madam."

"A ty, hochu." Brant už mezitím upaloval po cestě, když se otočila ke mně a řekla: "Pojď se mnou."

Starší žena ani nečekala, jestli jsem uposlechl nebo ne. Energicky vyrazila přes cvičná prostranství a já za ní musel poklusávat, abych jí stačil. Zdusána země na cvičišti byla dotvrda spečená a slunce mi pražilo na ramena. Vzápětí se ze mne řinul pot. Ale ženě její rychlý krok zjevně nečinil potíže.

Byla celá oblečená v šedém, v dlouhé tmavě šedé tunice, kamaších světle šedé barvy a přes to všechno měla šedou koženou zástěru, která jí sahala skoro po kolena. Domníval jsem se, že je to nějaká zahradnice, ačkoliv jsem žasl nad měkce vydělanými šedými botami, které měla na nohou.

"Byl jsem poslán na lekce... k Hodovi," dokázal jsem ze sebe vysoukat.

Krátce přikývla. Dostali jsme se do stínu zbrojnice a mně se při pohledu na otevřené kurty vděčně rozšířily oči.

"Mám se učit o zbraních a výbroji," řekl jsem čistě pro případ, že by přeslechla má předchozí slova. Opět přikývla a zatlačila do dveří budovy připomínající stodolu. Ocitli jsme se ve vnější zbrojnici. Tady, jak jsem věděl, byly uloženy cvičné zbraně. Kvalitní železo a ocel se nacházely přímo na hradě. Uvnitř zbrojnice panovalo mírné pološero a příjemný chládek. Bylo to tam cítit dřevem, potem a čerstvě nastlaným rákosím. Žena se nezastavovala a já šel za ní až ke stojanu, v němž byla zásoba bílých ohlazených tyčí.

"Jednu si vyber," vyzvala mě, a byla to vůbec první slova, která řekla od doby, kdy mi přikázala jít za ní.

"Neměl bych raději počkat na Hoda?" zeptal jsem se bázlivě.

"Já jsem Hod," odvětila netrpělivě. "A nyní si, hochu, vezmi hůl. Chci s tebou být chvíli sama, než přijdou ostatní. Abych viděla, z jakého jsi těsta a cd víš."

Netrvalo jí dlouho, aby zjistila, že vím o něco víc než málo a že se nechám snadno zastrašit. Hned po několika klepnutích a odrazech mi svou hnědou tyčí lehce zasadila úder, který mi vyrazil hůl z brnicích rukou.

"Hm," řekla, ani ne drsně, ani ne laskavě. Tentýž zvuk by mohl klidně vydat zahradník nad sadbovou bramborou, jež má na povrchu krapet plísň. Vydal jsem se v mysli jejím směrem a našel jsem tentýž druh klidu, který jsem objevil ve své kobyle. Neprojevovala vůči mně žádnou obezřetnost jako Burrich. Myslím, že to bylo vůbec poprvé, kdy jsem si uvědomil, že někteří lidé i některá zvířata vůbec netuší, že se jim dostávám pod kůži. Mohl bych v její mysli pátrat hlouběji, ale když jsem nenarazil na žádné nepřátelství, natolik se mi ulevilo, že jsem ani nechtěl žádné vyvolat. A tak jsem před ní jen mlčky a schlíple stál a podroboval se inspekci.

"Jak ti říkají, hochu?" zeptala se znenadání.

Už zase.

"Fitz."

Při tom tichém slovu se poněkud zamračila. Vyšponoval jsem se, jak jsem nejlépe uměl, a promluvil hlasitěji: "Burrich mi říká Fitz."

Mírně sebou trhla. "To sedí. Čubce říká čubko a bastardovi bastarde, to je celý Burrich. Ano... Myslím, že jeho důvody znám. Fitz jsi a Fitz ti budu říkat i já. A teď. Náznorně ti ukážu, proč je ta tyč, kterou sis vybral, pro tebe moc dlouhá a tlustá. A pak si vybereš jinou."

A tak to také udělala a já si vybral jinou a ona mě pomalu provedla cvičením, jež se mi tehdy zdálo nekonečně složité, ale ke konci týdne už pro mě nebylo těžší než splétání hřívy Sooty. Skončili jsme právě v okamžiku, kdy se zbytek žáků nahrnul dovnitř. Byli čtyři, všichni jen o rok či o dva starší než já, ale zato mnohem zkušenější. Vznikla trapná situace, protože nyní zde byl lichý počet žáků a nikdo nechtěl za soupeřícího partnera nováčka.

Nějak jsem ten den přežil, ačkoli vzpomínka na to je v mé paměti milosrdné zahalena rozplizlým oparem. Vybavuji si, jak jsem byl rozlámaný, když nás Hod konečně propustila, a jak se ostatní hnali po cestě vzhůru na hrad, zatímco já se sklíčeně vlekl za nimi, proklínaje se za to, že jsem se kdy nachomýtl do přítomnosti krále. Ke hradu vedlo strmé stoupání a jídelní sál byl přeplněný a hlučný. Byl jsem příliš znavený na to, abych se pořádně najedl. Dušené maso a chleba bylo asi tak vše, co jsem měl. Zvedl jsem se od stolu a belhal se ke dveřím s vidinou tepla a klidu ve stájích, když vtom ke mně znovu přistoupil Brant.

"Váš pokoj je připraven," bylo vše, co mi řekl.

Střelil jsem zoufalým pohledem po Burrichovi, ale ten se právě živě bavil se svým sousedem a mého prosebného výrazu si vůbec nevšímal. Takže jsem se opět vydal za Brantem, tentokrát vzhůru po široké řadě kamenných schodů vedoucích do té části hradu, kterou jsem nikdy neprozkoumal.

Zastavili jsme se na podestě, kde byl malý stolek, z něhož vzal Brant svícen a zapálil svíčky. "Královská rodina přebývá v tomto křídle," informoval mě ležerně. "Král má ložnici velkou jako stáj na konci této chodby." Přikývl jsem a slepě věřil všemu, co mi řekl, ačkoli později jsem zjistil, že poslíček jako Brant by nikdy do královského křídla nepronikl. To už bylo pro výše postavené lokaje. Po další řadě schodů

mě vzal za paži a opět se zastavil. "Návštěvníci mají místnosti tady," řekl, mávaje svícem, takže plameny v pohybu vypadaly jako žhavé čáry. "Samozřejmě jen ti důležití."

Když jsme pak stoupali další řadou, schody se po prvních dvou stupních znatelně zužovaly. Na další podestě jsme se znovu zastavili a já s hrůzou vzhledl nahoru na ještě užší a strmější schodiště. Ale tam už mne Brant nevedl. Místo toho jsme se vydali přílehlým křídlem, minuli troje dveře a pak Brant odšoupl zástrčku na laťových dveřích a ramenem do nich strčil. Ztěžka a ztuha se otevřely. "Místnost nebyla nějakou dobu používána," konstatoval spokojeně. "Ale teď je tvoje, takže vítěj." S tím postavil svícen na truhlu, odlomil z něj jednu hořící voskovici a zmizel. Těžké dveře za sebou zavřel a zanechal mě v pološeru veliké neznámé místnosti.

Nějak jsem se opanoval, abych za ním nevyběhl nebo alespoň neotevřel dveře. Místo toho jsem vzal svícen a zažehl svícný na stěnách. Dvě další sady svíček zahnal stíny zpátky do koutů. Byl tam krb a uvnitř ještě skomíral oheň. Trochu jsem ho prohrábl, spíše kvůli světlu než teplu, a začal zkoumat své nové obydlí.

Byla to jednoduchá čtvercová místnost s jedním oknem. Kamenné stěny z téhož materiálu, který jsem měl pod nohama, zkrášlovala jen jedna tapiserie zavěšená na zdi. Zvedl jsem svíci co nejvýše, abych si ji prohlédl, ale moc světla na ni nevrhala. Podařilo se mi rozeznat jakési zářící okřídlené stvoření a před ním královsky vyhlížející postavu v prosebné pozici. Později jsem se dozvěděl, že to je král Wisdom, jemuž právě projevuje přízeň Elderling. V tu dobu mi však výjev připadal hrozivý a odvrátil jsem se od něj pryč.

Někdo zde vyvinul povrchní snahu, aby místnost oživil. Na podlaze bylo roztroušeno čisté rákosí s bylinami a moje peřina působila nadýchaným dojmem, jako právě natřepaná. Dvě pokrývky přehozené přes ni byly z kvalitní vlny. Závěsy kolem postele byly roztaženy. Truhlu s lavicí, dva další kusy nábytku, pokrývala vrstva prachu. Pro mé neznalé oči to byla vskutku královská místnost. Opravdová postel s pokrývkami a závěsy kolem, lavice s poduškou a truhla na věci - to bylo více nábytku, než jsem kdy předtím pro sebe měl. A vzhledem k tomu, že byly výlučně pro moji potřebu, jevily se mi ještě o něco větší. Byl tam také krb, do něhož jsem vložil další kus dřeva, a okno s dubovou sedačkou pod parapetem, jež bylo sice zavřeno na okenice proti chladnému nočnímu vzduchu, ale nejspíš skýtalo výhled na moře.

Truhla byla jednoduchá a rohy měla opatřeny mosazným plechováním. Zvnějšku byla tmavá, ale když jsem ji otevřel, její vnitřek zářil světlými barvami a krásně voněl. Uvnitř truhly jsem našel své skrovné šatstvo, přinesené ze stájí. K tomu byly přidány dvě noční košile a v koutě truhly ležela smotaná vlněná houně. To bylo vše. Vzal jsem si jednu noční košili a truhlu zase zavřel.

Hodil jsem noční košili na postel a vyškrábal se na ni. Bylo ještě brzy, abych pomýšlel na spánek, ale celé tělo mě bolelo a já najednou neměl co dělat. Dole ve stájích by teď Burrich seděl, popíjel a spravoval postroje nebo cokoli jiného. V ohništi by plápolal oheň a zdola by se ozývaly tlumené zvuky koní, vrtících se ve stájích ze spaní. Místnost by byla cítit kůží a olejem a taky Burrichem, jenom ne vlhkým kamenem a prachem. Přetáhl jsem si noční košili přes hlavu a dal své oblečení k nohám postele. Zabořil jsem se do peřiny, byla chladivá a mně vmžiku naskočila husí kůže. Zvolna jsem ji svým tělem vyhříval a začínal se uvolňovat. Měl jsem za sebou pestrý a náročný den. Únavu a bolest jsem cítil snad v každém svalu. Věděl jsem, že bych ještě měl vstát a zhasnout svíčky, ale nedokázal jsem v sobě sebrat energii ani vůli na to, abych je sfoukl a místnost by zaplavila hlubší tma. A tak jsem jenom dřímával s víčky napůl přivřenými a sledoval skomírající plameny malého krbového ohně. Marně jsem toužil po něčem jiném, po jakékoli jiné situaci, jež by neměla nic společného s touto osiřelou komnatou ani s napjatostí Burrichovy světnice. Po klidu a pokoji, který jsem snad kdysi někde zažil, ale už jsem si na to nedokázal vzpomenout. A tak jsem usnul hlubokým spánkem zapomnění.

4 Učení

Vypráví se příběh o králi Victorovi, muži, který dobyl vnitrozemská území, která se nakonec stala vévodstvím Farrow. Když ke svým držávám vzápětí připojil i Sandsedge, poslal pro ženu, která, nebýt toho, že si Victor podmanil její zemi, by byla královnou Sandsedge. Ta se velmi znepokojena vypravila

na Buckkeep, bála se tam jet, ale ještě více se obávala následků, které by postihly její lid, kdyby ho vyzvala, aby ji ukryl. Když dorazila na hrad, byla udivena, ale i trochu dotčena tím, že ji Victor nezamýšlel využít jako služku, nýbrž jako učitelku svých dětí, aby se naučily jazyku a zvykům jejího lidu. Když se ho otázala, proč se rozhodl děti učit mravům lidu ze Sandsedge, král odpověděl: panovník musí patřit všemu svému lidu, neboť člověk může vládnout jen tomu, co sám zná." Později se dobrovolně stala ženou jeho nejstaršího syna a při své korunovaci přijala jméno královna Graciousness.

Probudil jsem se s tváří zalitou sluncem. Někdo předtím vešel do pokoje a otevřel okenice. Na víku od truhly stála mísa, utěrka a džbán s vodou. Byl jsem za to vděčný, ale ani omytí tváře mě neobčerstvilo. Byl jsem rozespalý a otupělý a připadal si nesvůj z toho, že někdo mohl vejít do pokoje a volně se tam pohybovat, aniž by mě vzbudil.

Přesně jak jsem předpokládal, z okna byl pěkný výhled na moře, ale já neměl času nazbyt, abych se tou krásou pokochal. Letmý pohled na slunce mi říkal, že jsem zaspal. Hodil jsem na sebe šaty a vyrazil do stájí, aniž bych si udělal čas na snídani.

Jenže Burrich na mě toho rána neměl čas. "Vrat' se zpátky na hrad," poradil mi. "Paní Hasty už sem poslala Branta, aby se po tobě podíval. Má ti brát míry na šaty. Raději ji hned najdi, je strašně uspěchaná, jak už praví její jméno, a jistě nebude ráda, když ji narušíš dopolední plán."

Při poklusu zpátky na hrad se mi v těle ozvaly všechny bolesti z předešlého dne. A třebaže jsem se děsil toho, až najdu paní Hasty a ona mě změří na šaty, jež jsem podle svého názoru vůbec nepotřeboval, byl jsem rád, že nemusím znovu sedět na koňském hřbetě.

Když jsem se za kuchyní vyptal na cestu nahoru, nakonec jsem paní Hasty našel v místnosti jen několik dveří od mé ložnice. Ostýchavě jsem se ve dveřích zastavil a nakoukl dovnitř. Ze tří vysokých oken proudilo dovnitř světlo a poloslaný vánek. U jedné zdi se vršily koše s přízí a obarvenou vlnou, zatímco u protilehlé zdi na vysoké polici ležela pestrá směsice pláten. Nad tkalcovským stavem spolu hovořily dvě mladé ženy a ve vzdáleném koutě se u kolovratu mírně pohupoval nějaký mládenec, ne o moc starší než já. Nepochyboval jsem o tom, že další žena s širokými rameny, stojící naproti mně, je paní Hasty.

Dvě ženy u stavu si mě všimly a přerušily hovor. Také paní Hasty se otočila a vzápětí už jsem byl v jejich spárech. Neobtěžovala se s představováním nebo vysvětlováním, co se mnou zamýšlí dělat. Rázem jsem stál na stoličce a za neustálého mumlání jsem byl přeměřován a otáčen, bez ohledu na moje postavení nebo jenom pouhé lidství. Hasty ze mne servala oblečení a podala ho jedné z žen, přičemž velmi chladně poznamenala, že jí hodně připomínám mladého Chivalryho a že moje míry a barva pleti jsou bezmála tytéž, jako měl on v mém věku. Pak se žen ptala na jejich mínění, zatímco ke mně přikládala role rozličných látek.

"Tahle," řekla jedna z žen. "Ta modrá docela lahodí jeho tmavé pleti. Vyjímala by se dobře i na jeho otci. Ještě že Patience toho kluka nikdy nemusela vidět. Chivalryho pečeť na jeho tváři je až příliš zřejmá na to, aby si ještě směla ponechat nějakou hrdost."

A zatímco jsem tam stál zabalený do látek, poprvé jsem si vyslechl to, co již všichni ostatní na Buckkeepu věděli. Tkadleny dopodrobna probíraly, jak se zpráva o mně donesla na hrad a k Patience dlouho předtím, než jí to mohl říci můj otec osobně, a jak ji přepadla hluboká sklíčenost. Patience byla totiž neplodná, a třebaže Chivalry proti ní nikdy neřekl jediné slovo, všichni se dohadovali, jak těžké to muselo být pro korunního prince, jako byl on, nemít žádné dítě, kterému by jednou připadl jeho titul. Patience mou existenci pojala jako krutou výčitku na její adresu. - Její zdraví, po tolika potratech ani zdaleka nepevné, se zcela podlomilo a s ním i její duch. Právě kvůli ní, ale i s ohledem na etiketu, se Chivalry vzdal trůnu a odvezl svou churavou ženu zpátky do vlídnějších a teplejších krajů, do její rodné provincie. Říkalo se, že si tam žije dobře a spokojeně, že zdravotní stav Patience se zvolna lepší a že Chivalry, nyní podstatně klidnější než dříve, se postupně vžívá do role správce vinařského údolí. Jenom je škoda, že Patience viní z manželova poklesu morálky Burriche, když prohlásila, že už by pohled na toho muže vícekrát nesnesla. Vždyť, mezitím co si poranil nohu a co byl propuštěn z Chivalryho služeb, už starý Burrich skoro nebyl tím mužem, kterým dřív býval. Byly doby, kdy žádná z žen na hradě kolem něj neprošla nevšímavě, zachytit jeho pohled znamenalo přivolat na sebe závist téměř každé osoby, jež měla věk na to, aby nosila sukně. A teď? Starý Burrich, říkají mu, a přitom on je zase v plné síle. A jak

to vůči němu bylo nespravedlivé, jako kdyby někdy nějaký sluha směl svému pánovi mluvit do života. Ale stejně to všechno bylo k něčemu dobré, soudily ženy. A není Verity koneckonců lepším následníkem než Chivalry? Vždyť Chivalry byl tak strnule vznešený, že všichni ostatní si v jeho přítomnosti připadali uboze a bídně. Nikdy ani na chvíli si nedovolil slevit z toho, co bylo správné, a ač byl natolik rytířský, že by neostouzel ty, kdo mají méně sebedisciplíny, člověk měl vždycky pocit, že jeho perfektní chování je tichou výčitkou vůči nim. Ach, ale pak tu byl ten bastard, tak znenadáni, ačkoli po všech těch letech... A navíc, byl zde důkaz, že Chiv nikdy nebyl tím mužem, na kterého si hrál. To Verity byl nyní mužem mezi muži, králem, na něhož se lid směl dívat a vidět, jak je šlechtetný. Na koni rajtoval drsným stylem a vojákoval po boku svých mužů, a když byl občas napitý nebo leckdy méně diskrétní, nuže, vždy se k tomu čestně znal, věrný svému jménu. Lid uměl porozumět muži, jako byl on, a následovat ho.

Lačně jsem tomu všemu naslouchal, mlčky se s nimi přel, když několik výroků směřovalo proti mně, vyvozoval a utříďoval. Nyní už jsem mnohem lépe chápal, proč si se mnou hradní děti nechtěly hrát. Kdyby ty ženy věděly, že si z jejich rozhovoru mohu odnést myšlenky a pocity, ani náznakem by s tím nezačaly. Jediná poznámka, kterou paní Hasty, jak si vzpomínám, pronesla přímo ke mně, se týkala toho, že bych si měl důkladněji mýt krk. Potom mě vystrapáčovala z místnosti jako nějaké dotěrné kuře a já konečně zamířil ke kuchyni, abych něco pojedl.

Odpoledne jsem znovu trávil u Hod a cvičil, dokud jsem nenabyl jistotu, že váha mé hole se nějakým zázračným způsobem zdvojnásobila. Pak následovala večeře a postel, ráno znovu vstávání a rychle na lekci k Burrichovi. Mé dny zaplňovala výuka, a tu trochu volného času, který jsem si našel, pohlcovaly povinnosti spojené s učením, ať už to byla péče o výstroj u Burriche nebo zametání a uklízení zbrojnice u Hod. Jednoho dne odpoledne jsem na posteli našel ne jednu ani ne dvě, ale hned tři soupravy šatstva včetně punčoch. Dvoje šaty byly z docela obyčejné látky v tradiční hnědé, kterou nosily snad všechny děti mého věku, avšak jedny byly z tenké modré tkaniny a na hrudi se skvěla jelení hlava, vyšitá stříbrnou nití. Burrich a ostatní zbrojnoši měli jako emblém skákajícího jelena. Jelení hlavu jsem viděl jenom na kabátcích Regala a Verityho. Užasle jsem na ni zíral, ale přitom jsem se podívoval linii rudého stehování, která se táhla napříč hrudi a přímo protínala obraz hlavy.

"To znamená, že jsi bastard," řekl mi bez obalu Burrich, když jsem se ho na to zeptal. "Z uznané královské krve, ale přesto bastard. Toť vše. Je to rychlý způsob, jak ukázat, že máš sice královskou krev, ale nejsi z pravé linie. Jestli se ti to nelíbí, můžeš to změnit. Jsem si jist, že král ti vyhoví. Jde o jméno a vlastní erb."

"Jméno?"

"Ano, je to dost prostý požadavek. Bastardi jsou ve šlechtických rodech vzácní, zvláště potom v královském. Nejsou ale neznámí." Pod záminkou, že mě bude učit, jak pečovat o sedlo, jsme procházeli sedlárnou a prohlíželi všechny staré a nepoužívané postroje. Udržování a zachraňování staré jezdecké výstroje bylo jednou z Burrichových divných vášní. "Vymysli si pro sebe jméno a erb a pak požádej krále -"

"Jaké jméno?"

"Holt jakékoli jméno, které se ti líbí. Tohle vypadá poničeně. Někdo ho odložil vlhké a ono zplesnivělo. Ale uvidíme, co se s tím dá dělat."

"To nebude působit opravdově."

"Co?" A přitom mi podával haldu páchnoucí kůže. Vzal jsem to od něj.

"Jméno, které si jen tak přidělím. Nebude to vypadat, jako by bylo doopravdy moje."

"A co tedy hodláš dělat?"

Nadechl jsem se a řekl: "Ať mě pojmenuje král. Nebo ty." Pak jsem zatvrzele dodal: "Anebo můj otec. Co myslíš?"

Burrich se zamračil. "Ty máš ale zvláštní nápady. Přece trochu uvažuj. Vyrukuješ se jménem, které ti padne, nic víc."

"Nic-Fitz," dodal jsem sarkasticky a uviděl, jak Burrich stiskl zuby.

"Pojďme vyspravit tu kůži," navrhl tiše.

Odnesli jsme sedlo na pracovní lavici a začali ho čistit. "Bastardi nejsou tak vzácní," poznamenal jsem. "A ve městě jim rodiče dávají jména."

"Ve městě bastardi nejsou tak vzácní," souhlasil Burrich po chvíli. "Vojáci a námořníci slídí za ženskýma všude možně. Je to běžný zvyk prostého lidu. Ale ne královského rodu. Nebo kohokoli, kdo má v těle kouska cti. Co by sis myslel o mně, když jsi byl ještě menší, kdybych v noci odcházel děvkařit nebo si tahal ženské nahoru na pokoj? Jak by ses díval na ženy teď? Nebo na muže? Je krásné se zamilovat, Fitz, a nikdo nebude mladíkovi nebo dívce upírat polibek nebo dva. Ale já viděl, jak se to dělá v Bingtownu. Kupci na trhu nabízejí pěkná děvčata nebo urostlé mladíky tak jako kuřata či brambory. A děti, které z toho pak vzejdou, možná mají jména, ale jinak nic víc. A i když se třeba vezmou, ve svých zvycích... nepřestanou. Jestli já někdy najdu tu pravou ženu, chci, aby věděla, že už se na jinou nepodívám. A chci také vědět, že všechny děti jsou moje," skončil Burrich skoro vášnivě.

Zkroušeně jsem se něj pohlédl" A co se tedy stalo s mým otcem?"

Najednou vypadal sklesle. "To nevím, chlapče. Byl mladý, jen asi dvacet či tak. A daleko od domova. Pokoušel se unést velké břemeno. To však nejsou příčiny ani omluvy. Ale je to asi všechno, co my dva o tom kdy budeme vědět."

A bylo to tak.

Můj život nyní běžel podle zažitého vzoru. Byly večery, které jsem trávil ve stájích s Burrichem, a spíše výjimečně také večery, které jsem proseděl ve Velkém sále, když dorazil nějaký potulný pěvec či loutkové divadlo. Při jedné nenadálé příležitosti se mi navečer podařilo proklouznout do města, což ale znamenalo, že jsem druhého dne strádal nedostatkem spánku. Odpoledne jsem býval výhradně u nějaké j^o ustele či lektora. Mezitím jsem se dozvěděl, že toto jsou letní hodiny a že v zimě bude zahájena výuka jiného druhu, spojená s psacím náčiním a písmeny. Na svůj útlý věk jsem teď byl více zaneprázdněn než kdykoli předtím. Ale i přes nabitý program jsem si připadal většinou sám.

Osamělost.

Našla si mě každého večera, když jsem se ve své velké posteli marně pokoušel objevit nějaké útulné místo. Když jsem spával nad stájemi v Burrichově světnici, mé noci byly rozplízlé a sny podbarvené hřejivou spokojeností zdravě unavených zvířat, jež spala pode mnou, vrtěla se a podupávala do ticha noci. I koně a psi mají sny, což jistě ví každý, kdo kdy sledoval spícího psa, jak ve snu hafá a škube sebou, právě prožívaje nějakou štvanici. Jejich sny byly jako sladký závan při pečení dobrého chleba. Ale teď, když jsem byl izolován v místnosti s kamennými zdmi, jsem měl konečně čas na všechny zničující, bolestivé sny, které jsou údělem lidí. Nablízku nebyla žádná rozehřátá samice, k níž bych se přitulil, ani už mě nehrálo vědomí přítomnosti zvířecích soupeřů a kamarádů, ustájených poblíž. Místo toho jsem ležel s očima dokořán a myslel na svého otce a matku a na to, jak mě oba mohli tak lehce vypudit ze svých životů. Slyšel jsem znovu ten hovor, který bezstarostně vedly tkadleny přímo přede mnou, a vykládal si ho svým vlastním děsivým způsobem. Uvažoval jsem, co se mnou jednou bude, až vyrostu a starý král Shrewd bude mrtev a pryč ode mne. Občas jsem se ptal sám sebe, zda mě Molly Nosebleed a Kerry postrádají, nebo jestli mé náhlé zmizení vzali tak lehce jako můj příchod mezi ně. Většinou jsem však strádal osamělostí, neboť v celém tom velikánském hradě nebyl nikdo, koho bych měl za přítele. Nikdo kromě zvířat, jenže Burrich mi zakázal se s nimi jakkoli sbližovat.

Jednoho večera jsem šel znavený na kutě, abych se opět mučil svými obavami, dokud mě nepřemůže chabý spánek. Probudilo mě světlo na tváři, ale procítl jsem s vědomím, že něco není úplně v pořádku. Moc dlouho jsem nespál, světlo bylo máslově žluté a míhalo se ve tmě, ničím mi však nepřipomínalo bělost slunečních paprsků, které se jindy vlévaly oknem dovnitř. Bezděčně jsem se pohnul a pootevřel oči.

Kdosi stál u nohou mé postele a držel nade mnou svítilnu. Už ta byla na Buckkeepu vzácností, ale mé oči toho upoutalo víc než jen žlutavé světlo z lampy. I ten muž byl podivný. Jeho roucho mělo barvu přirozené ovčí vlny, občas snad prané, ale ne zrovna v poslední době. Vlasý a vousy měly zhruba tutéž barvu a jejich neupravenost skýtala podobný dojem. Ale i přes barvu vlasů jsem nedokázal určit, jak je vlastně starý. Když člověk prodělá určitý druh neštovic, má pak poznamenanou tvář, ale nikdy jsem neviděl muže tak zjizveného drobnými dolíčky po neštovicích, růžově a rudě zanícenými jako malé popáleniny, zsinálými i ve žlutém světle svítilny. Ruce měl samou kost a šlachy, obalené papírově bílou kůží. Hleděl na mě a i ve světle lampy měly jeho oči barvu té nejpronikavější zelené, jakou jsem kdy viděl. Připomínaly oči kočky v okamžiku, kdy po něčem slídí. Tatáž směsice rozkoše a krutosti. Při tom

pohledu jsem si přitáhl pokrývku až pod bradu.

"Jsi vzhůru," řekl. "Dobře. Vstaň a pojď za mnou."

Prudce se obrátil od mé postele a ustoupil ode dveří do potměšilého kouta pokoje, mezi krb a zeď. Ani jsem se nepohnul. Podíval se na mě znovu a zvedl lampu výše: "Pospěš si, hochu," řekl podrážděně a zaťukal do nohy postele holí, o níž se opíral.

Vyštrachal jsem se z lůžka a cukl sebou, když jsem bosýma nohama stanul na chladné zemi. Hmátl jsem po šatech a botách, ale on nečekal. Jen jednou se ohlédl, aby viděl, co mě brzdí, a ten jeho pronikavý pohled stačil, abych upustil šaty a roztřásl se po těle.

A tak jsem šel mlčky za ním, pouze v noční košili, aniž bych měl důvod, kterým bych si to dokázal vysvětlit. Snad kromě toho, že mi to vnukl. Šel jsem za ním k jakýmsi dveřím, které tam předtím nikdy nebyly, a potom nahoru po úzké řadě točitých schodů, osvětlených pouze lampou, kterou držel nad hlavou. Jeho stín se táhl za ním a dopadal na mne, takže jsem kráčel v pohybuující se temnotě a bosou nohou vnímal každíčký schod. Kamenné schůdky byly chladné, sešlapané a hladké a pozoruhodně souměrné. Vedly vzhůru a pořád vzhůru, až se mi zdálo, že jsme museli překonat výšku jakékoli věže, která na hradě byla. Schodištěm stoupal mrazivý závan a vtíral se mi pod noční košili, ale já se krčil nejenom chladem. Stoupali jsme pořád nahoru, až muž nakonec strčil do bytelných dveří, které se nicméně tiše a hladce otevřely. Vešli jsme do komnaty.

Byla hřejivě ozářená několika lampami, visícími z tušeného stropu na skvostných řetězech. Místnost byla veliká, asi třikrát větší než můj pokoj. Jeden kout mě velmi přitahoval. Věvodila mu masivní dřevěná postel vystlaná nadýchanými peřinami a polštáři. Na podlaze byly koberce, jež se navzájem překrývaly šarlatovými, zelenkavými a modrými lemy, v temných i světlých odstínech. Stál tam stůl zhotovený ze dřeva v barvě lesního medu a na něm ležela mísa s ovocem tak zralým, že jsem mohl cítit jeho vůni.

Kolem se jen tak povalovaly pergamenové knihy a svitky, jako by jejich hodnota nestála za řeč. Všechny ostatní zdi byly potaženy tapiseriemi, které zobrazovaly širokou zvlněnou krajinu se zalesněnými horskými úpatími v dálce. Přistoupil jsem blíž.

"Tudy," řekl můj průvodce a neúprosně mě vedl na druhý konec pokoje.

Zde čekala jinší podívaná. Všemmu dominovala kamenná stolní deska s hodně potřísněným a popáleným povrchem. Na ní se nacházelo rozličné náčiní, bedýnky a nástroje, váhy, hmoždíř s paličkou a mnohé další věci, které jsem neuměl ani pojmenovat. Většinu z toho pokrývala pěkná vrstva prachu, jako kdyby se najednou upustilo od rozdělaného projektu - už někdy před měsíci či roky. Za stolem byla police, na níž se nacházela sbírka ledabyly naskládaných svitků, z nichž některé měly modré anebo zlacené lemování. Vůně v pokoji byla náhle dráždivá a aromatická, to jak se na další polici sušilo množství bylin. Zaslechl jsem šelest a ve vzdáleném koutě jsem registroval pohyb, ale muž mi nedopřál čas, abych to prozkoumal. Krb s ohništěm, které mělo vyhřívat tuto část místnosti, čísel černou prázdnotou a chladem. Staré uhlíky uvnitř se zdály být vlhké a zahašené. Zvedl jsem oči a podíval se na svého průvodce.

Ohromený výraz na mé tváři ho zřejmě překvapil. Otočil se jinam a sám pomalu prozkoumával místnost. Chvilí na to vše hleděl a pak jsem u něj vycítil rozpaky a nespokojenost.

"Je tu nepořádek. Snad ještě víc než nepořádek. Ale což. Je to tak už dlouho. A snad ještě déle. Nuže. To se dá brzy do pořádku. Ale nejprve je na řadě představování. Myslím, že ti musí být trochu zima, když tady stojíš jenom v noční košili. Jen takhle, hochu."

Vykročil jsem za ním do komfortnější části místnosti. On sám se posadil na potlučenou dřevěnou židli, přes kterou byly přehozeny pokrývky. Špičkami bosých nohou jsem se vděčně zabořil do vlasu vlněné předložky. Stál jsem před ním a čekal, vystaven pátravému pohledu jeho zelených očí. Několik minut vládlo ticho. Pak promluvil:

"Nejprve mi dovoľ, abych tě představil sobě samému. Tvůj rodokmen je celý vepsán v tobě. Shrewd se rozhodl vzít to na vědomí, ale ani kdyby to popřel, nikoho by tím nepřesvědčil o opaku." Na chvíli zmlkl a usmál se, jako by ho něco pobavilo. "Jistý ostudník Galen tě odmítá učit Umění. Před pár lety to bylo omezeno z obav, aby se Umění nestalo příliš rozšířeným nástrojem. Vsadím se, že kdyby se s tebou starý Galen jen trochu obtěžoval, zjistil by, že jsi šikovný.

Ale my nemáme čas zabývat se tím, co se nestane." Zamyšleně povzdechl a chvíli mlčel. Pak pokračoval: "Burrich ti už ukázal, jak máš pracovat a poslouchat. Dvě věci, ve kterých on sám vyniká. Nejsi nijak

zvlášť silný nebo rychlý nebo bystrý. Nemysli si, že ano. Ale budeš vynikat tvrdohlavostí, jež udolá každého, kdo je silnější nebo rychlejší nebo bystřejší než ty. A to je pro tebe mnohem nebezpečnější než pro kohokoli jiného. Ale to teď není s ohledem na tebe to nejdůležitější.

Nyní jsi králův muž. A musíš začít chápat, teď, právě teď, že to je pro tebe ta nejdůležitější věc na světě. Král tě sytí, šatí, dohlíží na tvoji průpravu. A vše, co požaduje na oplátku, je tvá věrnost. Později bude žádat i tvé služby. To jsou podmínky, za kterých tě budu učit. Že jsi králův muž a že jsi mu naprosto oddaný. Protože kdyby tomu bylo jinak... bylo by příliš nebezpečné vzdělávat tě v mém oboru." Zmlkl a dlouhou chvíli jsme hleděli jeden na druhého. "Souhlasíš?" zeptal se posléze, a nebyla to jen prostá otázka, ale zpečetění smlouvy.

"Ano," řekl jsem, a zatímco čekal, dodal jsem: "Dávám vám své slovo."

"Dobře," řekl nadmíru srdečně. "A teď. Pojdme k dalším věcem. Už jsi mne někdy předtím viděl?"

"Ne." Na okamžik jsem si uvědomil, jak je to divné. Ačkoli totiž na hradě často bývali cizinci, tento muž zde očividně dlouho, velmi dlouho žil. Přitom téměř všechny, kteří tam žili, jsem znal od vidění, ne-li podle jména.

"A víš, kdo jsem, chlapče? Nebo proč jsi tady?"

Na každou otázku jsem krátce zavrtěl hlavou. "Nu, to neví ani nikdo jiný. Takže si dávej pozor, aby to tak zůstalo. Udělej si v tom jasno - s nikým nebudeš mluvit o tom, co tady děláme, ani o tom, čemu se učíš. Rozumíš?"

Mé kývnutí ho muselo uspokojit, protože se v křesle jakoby uvolnil. Kostnatýma rukama svíral přes vlněné roucho svá kolena. "Dobře. Dobře. Můžeš mi říkat Chade. A jak mám říkat tobě?" Zmlkl a čekal, ale když jsem žádné jméno neuvedl, ozval se: "Chlapče. To nejsou jména pro žádného z nás, ale bude tomu tak po dobu, co budeme spolu. Takže. Já jsem Chade a jsem další učitel, kterého ti Shrewd našel. Chvíli mu trvalo, než si vzpomněl, že jsem tady, a pak nějakou dobu otálel, než se rozhodl mě oslovit. A mně trvalo ještě déle, než jsem souhlasil, že tě budu učit. Ale to už je za námi. Pokud jde o to, čemu tě mám učit... inu..."

Vstal a popošel k ohni. Zvedl hlavu a zahleděl se do něj, potom se shýbl, vzal pohrabáč a prohrábl uhlíky, až z nich vyskočily plameny. "Je to vražda, více či méně. Zabíjení lidí. Rafinované umění úkladné diplomatické vraždy. Nebo oslepení či ohlušení. Nebo oslabení končetin nebo ochromení nebo dávnivý kašel či impotence. Nebo také předčasná senilita nebo šilenství nebo... ale na tom nesejde. To vše bývalo mým řemeslem. A bude i tvým, pokud souhlasíš. Jen pro začátek věz, že tě budu učit tomu, jak zabíjet lidi. Pro tvého krále. Ne tím okázalým způsobem, jako tě učí Hod, ani ne na bojišti, kde tě ostatní vidí a provolávají ti slávu. Ne, budu tě učit lstivým, kradmým a uhlazeným způsobům, jak zabíjet lidi. Bud' v tom nalezneš zalíbení, anebo taky ne. To už není moje starost. Ale rozhodně zaručím, že budeš vědět jak. A ještě zaručím jednu věc, neboť taková byla dohoda, kterou jsem uzavřel s králem Shrewdem. Že budeš vědět, čemu se učíš, což jsem já ve tvém věku vůbec netušil. Tak. Mám z tebe vychovat úkladného vraha. Souhlasíš, hochu?"

Opět jsem přikývl, uvnitř nejistý, ale nevěděl jsem, co jiného dělat.

Zahleděl se na mě. "Umíš mluvit, nebo ne? Nejsi přeci němý jako nějaký bastard, že ne?"

Polkl jsem. "Ne, sire. Umím mluvit."

"Dobrá, tak mluv. A nepřikyvuj pouze. Řekni mi, co si o tom všem myslíš. O tom, kdo jsem a co jsem ti právě navrhl, abychom dělali."

Ač vyzván, abych mluvil, jen jsem stál a mlčel. Zíral jsem na tu pod'obanou tvář, papírovou kůži na jeho rukou a cítil na sobě odlesk z jeho třpytivých zelených očí. Pohnul jsem jazykem, ale má ústa nevydala ani hlásku. Jeho styl si žádal slova, ale jeho vizáž byla pořád děsivější než cokoli, co jsem si kdy dokázal představit.

"Chlapče," řekl, a mírnost v jeho hlase mě natolik zaskočila, že jsem mu pohlédl do očí. "Mohu tě učit, i když mě budeš nenávidět nebo když se ti lekce budou protivit. Mohu tě učit, i když budeš znuděný nebo líný či hloupý. Ale nemohu tě učit, když se budeš bát se mnou mluvit. Alespoň ne tím způsobem, jakým tě hodlám učit. A nemohu tě učit, jestli se rozhodneš, že je to něco, co by ses raději neučil. Ale musíš mi to říci. Naučil ses své myšlenky tak dobře střežit, že se sám skoro bojíš nahlédnout, jaké jsou. Ale zkus je říci nahlas, teď a mně. Nebudeš potrestán."

"Moc se mi to nelíbí," vyhrkl jsem náhle. "Představa zabíjení lidí."

"Ach." Odmlčel se. "Ani mně se to nelíbilo, když na to došlo. Ani teď ne, pořád ne." Pojednou zhluboka vzdychl. "Pokaždé, když to přijde, se budeš rozhodovat. Poprvé to bude nejtěžší. Ale věz, že prozatím to rozhodnutí leží roky v budoucnu. A mezitím se toho musíš hodně naučit." Zaváhal. "V tom to celé je, chlapče. Učení není nikdy špatné. A měl bys na to pamatovat v každé situaci, nejenom teď. Ani učení jak zabíjet není špatné. Nebo správné. Je to jen něco, co je třeba se naučit, něco, co té mohu naučit já. Toť vše. A teď mi řekni, myslíš si, že se zatím můžeš naučit, jak se to dělá, a později se rozhodnout, jestli to dělat chceš?"

Klást takové otázky chlapci! Dokonce i tehdy se ve mně cosi naježilo a opovrhovalo tou myšlenkou, ale jako chlapec svého věku jsem nepřipadl na žádnou námitku, kterou bych vznesl. A současně ve mně hlodala zvědavost.

"Mohu se to naučit."

"Dobře." Usmál se, ale v jeho tváři se zračila únava a nezdál se být tak potěšený, jak by mohl být. "Tak to je víc než dost." Rozhlédl se po místnosti. "Můžeme klidně začít již dnes v noci. Třeba úklidem. Táhle je koště. Och, ale ze všeho nejdřív si převlec tu noční košili... aha, táhle je nějaké staré odrbané roucho. To bude zatím stačit. Nemůžeme přeci připustit, aby se pradelny divily, proč jsou naše noční košile cítit kafrem a léky proti bolení, že ne? A teď zameť trochu podlahu, zatímco já odklidím pár věcí."

A tak nám uběhlo několik dalších hodin. Zametal jsem a poté vytíral kamennou podlahu. Když jsem uklízel výbavu ze stolu, říkal mi, co kam patří. Pak jsem obracel byliny sušící se na polici. Nakrmil jsem také tři ještěrky, které měl v kleci v koutě. Nadrobno jsem jim nasekal jakési dost staré páchnoucí maso, které všechno zhlty. Vytrél jsem množství hrnců a mís a uklidil je na místo. On po celou dobu pracoval se mnou a zdálo se, že je za mou společnost vděčný. Bavil se se mnou, jako bychom oba byli staří zkušený muži. Nebo mladí chlapci.

"Dosud žádná písmena? Žádné počty? Hergot! Co si ten staroch myslí? To budu muset dohlédnout na urychlenou nápravu. Máš obočí po otci, hochu, a krabatíš ho skoro jako on. Řekl ti to už někdo? Ach, tady jsi, Slinku, ty darebo! Jakou neplechu jsi tu zase napáchal?"

Zpoza tapiserie se vynořila hnědá lasička a Chade nás představil jednoho druhému. Pak mě nechal, abych Stinka nakrmil křepelčími vejci z misky na stole, a smál se, když se zvířátko couralo za mnou a žadonilo o další. Dal mi měděný náramek, který jsem našel pod stolem, a připojil varování, že bych od něj mohl mít zelené zápěstí, takže kdyby se mě kdokoli ptal, mám říci, že jsem náramek našel za stájem. Občas jsme práci přerušili, abychom si dopřáli medové koláče a svažené okořeněné víno. Sedli jsme si spolu na předložky k nízkému stolku u krbu a já sledoval, jak světlo ohně tančí na jeho zjizvené tváři. Nechápal jsem, proč mi prve připadala tak děsivá. Všiml si, že ho pozoruji, a tvář se mu zkřivila do úsměvu. "Připadá ti povědomá, že, chlapče? Moje tvář, myslím."

Nepřipadala. Zíral jsem na ty groteskní jizvy na jeho těstovitě bílé kůži. Neměl jsem ponětí, co tím myslel. Tázavě jsem na něho hleděl a snažil se na to přijít.

"Tím se netrap, chlapče. Zanechá to stopy na každém z nás a dříve či později to pochopíš. Ale teď..."

Vstal a protáhl se, takže mu zpod sutany vykoukla vyzáblá bílá lýtka. "Teď už je dost pozdě. Nebo brzy, podle toho, kterou část dne máš raději. Je čas, abys zamířil zpátky do postele. Honem. Budeš si pamatovat, že je to všechno velmi hluboké tajemství, ano? Nejen já a tato místnost, ale celá ta věc, noční vstávání a lekce v zabíjení lidí a všechno kolem toho."

"Budu si to pamatovat," řekl jsem mu a potom, jakmile jsem vycítil, že by to pro něj mohlo cosi znamenat, jsem dodal: "Máte mé slovo."

Trhl sebou a pak skoro smutně přikývl. Převlékl jsem se znovu do noční košile a on mě doprovodil po schodech dolů. Když jsem lezl do postele, držel planoucí světlo nad pelestí a potom mé přes pokrývku pohladil, což se mi nestalo od doby, kdy jsem opustil Burrichovu světnici. Myslím, že jsem usnul dříve, než se stačil vzdálit od mé postele.

Dalšího rána pro mě poslali Branta, tak pozdě jsem vstával. Byl jsem strašně otupělý a hlava mi třeštila. Ale jakmile Brant odešel, vyskočil jsem z postele a hrnul se do kouta pokoje. Dlaněmi jsem stanul na chladném kameni a tlačil jsem veškerou silou proti zdi, ale ani prasklina v omítce či kameni

nenaznačovala, že by tam kdy byly nějaké tajné dveře, o nichž jsem byl přesvědčen, že tam být musí. Ani na okamžik jsem si nepomyslel, že by Chade byl jenom sen, a i kdyby snad ano, prostý měděný náramek na zápěstí byl důkazem toho, že to sen nebyl.

Rychle jsem se oblékl a prohnal se kuchyní, kde jsem uzmul krajíc chleba a plátek sýra. Když jsem dorazu do stájí, ještě jsem jedl. Burrich byl kvůli mé opozditosti rozmrzelý a všemožně hledal chyby na mém jezdeckvím a zvládání stájových povinností. Dobře si pamatuji, jak mě huboval: "Nemysli si, že když máš pokoj na hradě a na kazajce erb, může z tebe být zahálčivý ničema, který si chrápe v posteli bůhví dokdy a pak vstává jen proto, aby si načechl vlasy. To nestrpím. Možná jsi bastard, ale jsi Chivalryho bastard, a já z tebe udělám muže, na něhož bude hrdý."

Ustal jsem v hřebelcování, kartáče stále v rukou. "Tím myslíš Regala, že?"

Má nezvyklá otázka ho zaskočila. "Cože?"

"Když mluvíš o ničemech, kteří trčí celé dopoledne v posteli a nedělají nic, než si jen hledí svých vlasů a šatů, říkáš tím, jaký je Regal."

Burrich otevřel ústa a potom je zase zavřel. Jeho větrem ošlehané tváře ještě více zrudly. "Ani ty, ani já," zamumlal nakonec, "nejsme v takovém postavení, abychom kritizovali kteréhokoli z princů. Myslel jsem jen všeobecně, že prospat celé dopoledne muži nepřísluší, tím méně chlapci."

"A už vůbec ne principi," řekl jsem a vzápětí se zarazil, nechápaje, kde se ve mně ta myšlenka vzala.

"A už vůbec ne principi," souhlasil zasmušile Burrich. Právě se ve vedlejší stáji lopotil se zaníceným kopytem valacha. Zvíře náhle ucuklo a já zaslechl, jak Burrich brblá ve snaze udržet ho. "Tvůj otec nikdy nespál déle, než slunce ukázalo poledne, jen kvůli tomu, že by předešlou noc pil. Ano, vínu sice holdoval jako nikdo jiný, jenže i v tom byla disciplína. Nikdy mu za patama nestál poskok, aby ho budil. Vstával z postele sám a od těch, kterým velel, očekával, že budou následovat jeho příkladu. Ne vždy byl kvůli tomu oblíben, ale jeho vojáci ho respektovali. Muži jako on patří do čela, protože takový po sobě vyžaduje totéž, co čeká od nich. A ještě jednu věc ti řeknu. Tvůj otec nikdy nevyhodil ani minci za to, aby se mohl šňořit jako páv. Když byl mladší, ještě než si vzal lady Patience, octl se jednoho večera na hostině na jednom z menších hradů. Posadili mě nedaleko od něj, což byla pro mne velká čest, a já zaslechl útržky jeho rozhovoru s panskou dcerou, kterou tak plni naděje posadili vedle následníka trůnu. Ona se ho ptala, co říká na smaragdy, které si ten večer vzala, a on jí vysekl poklonu. 'Byla jsem zvědavá, Sire, jestli máte rád drahokamy, protože dnes večer jste si žádné nevzal,' pronesla koketně. A on odvětil, úplně vážně, že jeho drahé kameny září tak jasně jako její, a ještě mnohem více. 'Och, a kdepak máte takové kameny, protože já bych šije velice přála vidět.' On odpověděl, že by jí je s potěšením ukázal později, až bude větší tma. Viděl jsem, jak se začervenala v očekávám schůzky. A později ji pozval na cimbuří spolu s ním, ale i s polovinou stolovníků."

A ukázal do dálky na světla pobřežních hlídkových věží, zářících jasně do tmy, a pravil, že právě ta považuje za své nejlepší a nejcennější drahokamy a že peníze z daní od jejího otce věnoval na to, aby takhle pořád zářila. A potom hostům ukázal na mihotavá světla nočních stráží na opevněních hostitelova hradu a řekl, že když se podívají na svého vévodu, měli by v těchto světlech vidět drahokamy na jeho čele. Byl to nádherný kompliment vévodovi a vévodkyni a ostatní přítomní šlechtici si to vzali k srdci. Toho léta podnikli Ostrované jenom málo úspěšných nájezdů. Takhle Chivalry vládl. Příkladem a působivou krásou svých slov. Tak by si měl počínat každý opravdový princ."

"Já ale nejsem opravdový princ, jsem bastard." Z mých vlastních úst to znělo divně, slovo, které jsem tak často slýchal a tak zřídka vyslovoval.

Burrich si trochu povzddechl. "Hleď si své krve, hochu, a neber ohled na to, co si kdo o tobě myslí."

"Někdy mě unavuje dělat těžké věci."

"Mě taky."

V tichosti jsem nad tím chvíli dumal a do toho pilně hřebelcoval plece Sooty. Burrich, stále sehnutý u valacha, pojednou řekl: "Nežádám po tobě víc, než požaduji po sobě. Ty víš, že je to pravda."

"Já vím," odvětil jsem, překvapen, že to ještě vůbec rozváděl.

"Chci z tebe jen dostat to nejlepší."

To pro mě byla zcela nová myšlenka. Po chvíli jsem se zeptal: "A jestli díky tobě bude Chivalry na mě hrdý, na to, co jsi ze mne udělal, pak se možná vrátí zpátky?"

Rytmičtý zvuk Burrichových rukou vtírajících mast do koňské nohy nejprve zvolnil a pak náhle ustal. Burrich však zůstal shrben u koně a potichu mi řekl přes přepážku stáje:

"Ne. To si nemyslím. Nedomnívám se, že by ho cokoli přimělo vrátit se. A i kdyby to udělal," načež promluvil mnohem pomaleji, "i kdyby to udělal, už by nebyl tím, kým býval. Myslím dříve."

"Je to všechno má vina, že odešel pryč, je to tak?" Slova tkadlen mi stále zněla v hlavě. Ale co se týče chlapce, bude stále v řadě královských následníků.

Burrich dlouhou chvíli mlčel. "Nemyslím si, že by bylo chybou nějakého člověka to, že se narodil..."

Vzdychl a jeho slova se jakoby zdráhala vyjít z úst ven: "A určitě neexistuje způsob, jak by se dítě mohlo přičinit, aby nebylo bastardem. Ne. Chivalry si svůj pád přivodil sám, ačkoli mně se to těžko říká."

Uslyšel jsem, jak jeho ruce opět pracují na valachově noze.

"A tvůj pád taky." Řekl jsem to tiše, jen jakoby k plecím Sooty. Vůbec mě nenapadlo, že by to mohl slyšet.

Ale o chvíli později jsem zaslechl, jak mumlá: "Dělám, co můžu, Fitzi. Dělám, co můžu."

Dokončil práci a přišel za mnou k Sooty. "Jazyk ti dnes jede jako drbně z předměstí, Fitzi. Co to do tebe vjelo?"

Ted' jsem se pro změnu zarazil a podivil já. Nějak to souvisí s Chadem, pomyslel jsem si. Něco, v souvislosti s tím, kdo chtěl, abych věci chápal a mohl se vyjádřit k tomu, co se učím, mi ted' rozvázalo jazyk, abych se konečně zeptal na všechny otázky, které jsem v sobě celé ty roky nosil. Ale poněvadž jsem to nemohl říci jednoznačně, jen jsem pokrčil rameny a podle pravdy odpověděl: "Jsou to jen věci, o kterých jsem již dlouho přemýšlel."

Burrich zamumlal, že odpověď přijímá: "Dobře. To je pokrok, že se ptáš, ačkoli ti nemohu na vše přislíbit odpověď. Je dobré slyšet, že mluvíš jako muž. Ted' už se méně bojím, že by ses propadl mezi zvířata."

Při posledních slovech se na mě upřené zahleděl a pak se odbelhal pryč. Sledoval jsem, jak odchází, a vzpomněl si na tu noc, kdy jsem ho poprvé uviděl, a na to, jak jediným pohledem utišil místnost plnou drsných chlapů. Nebyl to tentýž muž. A nebyla to jenom belhavá chůze, která změnila způsob, jakým se nesl, a to, jak na něho ostatní muži pohlíželi. Byl stále tím uznávaným mistrem ve stájích a nikdo tam o jeho autoritě nepochyboval. Ale už nebyl pravou rukou následníka trůnu. I přes to, že na mě dohlížel, nebyl už Chivalryho mužem. Není divu, že na mě nemohl pohlížet bez nelibosti. On přece nezplodil bastarda, který přivodil jeho pád. Poprvé od doby, co jsem ho znal, byla má ostražitost vůči němu zabarvena lítostí.

5 Věrnost

V některých královstvích a zemích je zvykem, že v otázkách dědictví mívají mužští potomci přednost před ženskými. To ale nikdy nebyl případ Šesti vévodství. Tituly se zde dědí výhradně podle pořadí narození.

Od toho, kdo zdědí titul, se očekává, že se bude chovat jako odpovědný správce. Kdyby nějaký pán či paní byli tak pošetilí, že by najednou pokáceli mnoho lesa nebo zanedbávali vinice či nechali zdegenerovat dobytek, pak by lidé z vévodství mohli povstat a vypravit se ke králi, aby žádali spravedlnost. V minulosti se to stávalo, a každý šlechtic se bojí, že by k tomu zase mohlo dojít. Bohatství národa patří lidu a lidé mají právo protestovat, jestliže ho jejich vévoda spravuje špatně.

Když nositel titulu vstupuje do manželství, očekává se od něj, že se podle toho bude chovat. Zvolený partner musí být rovněž ochoten počínat si jako správce. Z toho důvodu se musí partner s nižší hodností vzdát svého titulu ve prospěch mladšího sourozence. Člověk může být opravdovým správcem pouze na jednom statku. Občas to vedlo i k rozepřím.

Král Shrewd si vzal lady Desire, která by jinak byla vévodkyní z Farrow, kdyby se neuvolila přijmout jeho nabídku a stát se královnou. Povídá se, že svého rozhodnutí posléze litovala, přesvědčila samu sebe, že kdyby zůstala vévodkyní, její moc by byla větší. Brala si Shrewda s vědomím, že je až jeho druhou ženou-královnou a že ta první mu již porodila dva dědice. Nikdy se netajila svým opovržením dvěma staršími princí a často zdůrazňovala, že jelikož pochází z mnohem vyšších kruhů než první Shrewdova královna, považuje svého syna Regala za vznešenějšího než jeho dva bratry. Tuto myšlenku se pokoušela

vnutit i ostatním volbou jména pro svého syna. Želbohu většině lidí tento trik připadal dost ubohý. Někteří o ní dokonce žertem hovořili jako o "vnitrozemské královně", neboť když byla v opojení, tvrdila, že má politický vliv, aby sjednotila Farrow a Tilth do nového království, které by na její příkaz oťáslou vládou krále Shrewda. Ale většina lidí tyto výroky připisovala její zálibě v omamných látkách, ať už alkoholu či narkotikách. Faktem však zůstává, že než nakonec svým závislostem podlehla, způsobila rozkol mezi vnitrozemskými a pobřežními vévodstvími.

Časem jsem se na noční setkání s Chadem dokonce těšil. Nikdy se nevyznačovala plánem anebo nějakou osnovou, kterou bych dokázal postřehnout. Mezi schůzkami jednou uběhl týden, jindy dva, anebo mě Chade vyzvedával každou noc po celý týden, takže jsem potom své denní povinnosti absolvoval dočista v mrákotách. Někdy mne zavolal hned, jakmile obyvatelé hradu ulehli na kutě, jindy se zjevil ve velmi časných ranních hodinách. Pro chlapce ve vývoji to byl vskutku náročný program, ačkoli mě nikdy ani nenapadlo, že bych si měl Chadeovi postěžovat nebo některou jeho výzvu odmítnout. Ani si nemyslím, že by jemu někdy přišlo na mysl, že naše noční lekce jsou u mne příčinou potíží. Jelikož byl sám nočním tvorem, muselo pro něj být jen přirozené, že mě vyučoval v noci. A lekce, jimž jsem se učil, se vždy podezřele shodovaly s temnějšími hodinami dne.

Jeho lekce měly obrovský rozsah. Jeden večer jsem třeba strávil únavným studiem ilustrací ve velikém Chadeově herbáři, abych druhého dne nasbíral šest vzorků, jež by vyobrazením odpovídaly. Nikdy se ale neobtěžoval mi naznačovat, jestli mám rostliny hledat v zahradě u kuchyně nebo v temnějších zákoutích lesa, já je přesto pokaždé našel a tím jsem se hodně vycvičil v pozorování.

Hrávali jsme spolu také hry. Například mě pověřil, abych šel druhý den zrána za kuchařkou Sárrou a zeptal se jí, jestli byla letošní slanina lihovější než loňská. Večer jsem pak musel celou konverzaci vylíčit Chadeovi, jak nejpodrobněji jsem uměl, a odpovědět mu na tučnou otázku, třeba v jaké pozici stála, jestli je levačka a zda se mi nezdálo, že nedoslýchá, a co tou dobou právě vařila. Má plachost a zamlklost mi nikdy nebyly dostatečnou výmluvou, když jsem daný úkol nesplnil. Při svých povinnostech jsem přišel do styku se spoustou obyčejných Udí z hradu a hodně jsem se o nich dozvěděl. A třebaže mne k otázkám vždycky inspiroval Chade, všem dotyčným můj projevený zájem lichotil a ochotně se se mnou dělili o své zkušenosti. Aniž bych tomu chtěl, začal jsem si získávat pověst "bystrého mladíka" a "dobrého mládence". Až roky poté jsem pochopil, že tyto lekce nebyly jenom paměťovým cvičením, ale i návodem, jak si sprátně prostý lid a naučit se jeho způsobům uvažování. Mnohokrát od té doby mi obyčejný úsměv, kompliment za to, jak dobře byl můj kůň zaopatřen, a pohotová otázka položená čeledínovi přinesly informace, které bych z něj jinak nevytloučil ani za všechny peníze království.

Další hry zocelovaly mé nervy a třibily pozorovací schopnosti. Jednoho dne mi Chade ukázal klubičko příze a řekl, že aniž bych se ptal paní Hasty, musím přesně zjistit, kde má uloženy zásoby příze, jež vzorku odpovídá, a které byliny posloužily k jejímu obarvení. Tři dny nato mě pověřil, abych zcizil její nejlepší nůžky, ukryl je na tři hodiny do vinného sklepa pod určitou polici s vínem a pak je vrátil zase tam, kde předtím byly, aniž by si mě ona nebo někdo jiný všiml. Takové úkoly již od počátku vyhovovaly mým klukovským sklonům k neplechám a jen zřídka jsem neuspěl. Pokud ovšem ano, slízl jsem si to sám. Chade mě předem varoval, že mě před ničím hněvem neochrání, a navrhl mi, abych si vždy připravil nějakou přijatelnou výmluvu, abych třeba vysvětlil, proč jsem byl pryč, když jsem nikam nesměl, nebo proč mám u sebe něco, co mi ani náhodou nepatří.

Velmi dobře jsem se tím proškolil ve lhání. A nemyslím si, že bych se to naučil jen tak mimochodem. Takové byly lekce na počátku mé vražednické dráhy. A ještě i jiné. Například všelijaké kejkle rukama a umění se pokradmu pohybovat. Kam udeřit, aby člověk upadl do bezvědomí. Kam praštit, aby člověk bez hlesu skonal. Kam bodnout, aby zemřel bez zbytečného krveprolití. To všechno jsem se učil rychle a dobře a úspěšně jsem se rozvíjel k Chadeově nemalé radosti z mé bystrosti.

Brzy mě začal využívat k menším úkolům v prostoru hradu. Nikdy mi dopředu neřekl, zda jde o zkoušku mé obratnosti či o skutečný úkol, který si přál provést. Pro mě v tom nebyl žádný rozdíl, vykonával jsem je všechny s upřímnou oddaností vůči Chadeovi a všemu, co mi poručil. Na jaře toho roku jsem trochu "upravil" víno v pohárech pro návštěvnickou delegaci obchodníků z Bingtonnu, takže se opili víc, než zamýšleli. Později toho měsíce jsem schoval jednu figurku herecké společnosti loutkářů, takže museli

dávat "Nalezení ztracených pohárů", veselou lidovou pohádku, namísto dlouhého historického dramatu, které na ten večer chystali. Při letních oslavách jsem jedné servírce do konvice s čajem přidal určitou bylinu, takže ona a její tři kamarádky dostaly průjem a nemohly té noci obsluhovat u stolů. Na podzim jsem uvázal motouz kolem spěnky koně jednoho šlechtice, který byl na hradě na návštěvě, takže zvíře přechodně kulhalo a šlechtic se rozhodl zůstat o dva dny déle, než původně plánoval. Nikdy jsem se nedozvěděl důvody pro úkoly, kterými mě Chade pověřoval. Ve svém věku jsem se soustředil spíše na to, jak mám určitou věc udělat, a nezajímal se proč. A to jsem se také, jak věřím, měl naučit: poslouchat bez ptaní, proč mi byl rozkaz udělen.

Dostal jsem jeden úkol, který mě naprosto nadchl. A to i tehdy, kdy jsem zjistil, že za tím bylo víc než jen Chadeův rozmar. Pověřil mě úkolem za tmy, těsně před svítáním: "Lord Jessup a jeho žena jsou tu už dva týdny na návštěvě. Znáš je od vidění, on má hodně dlouhý knír a ona si ustavičně čechrá vlasy, dokonce i u stolu. Víš, koho myslím?"

Svraštil jsem obočí. Na Buckkeepu se tou dobou sešlo množství šlechticů zasedajících v radě, aby se zabývali rostoucím počtem nájezdů ze strany Ostrovanů. Porůznu jsem se dopídil, že pobřežní vévodství požadují více válečných lodí, ale vnitrozemská vévodství se bouří proti tomu, aby odváděla daně na řešení podle nich čistě pobřežní záležitosti. Lord Jessup a lady Dahlia byli z vnitrozemí. Jessup se svými licousy měl pořád vrtošivou náladu a byl stále rozohněný. Naopak lady Dahlia se o radu vůbec nezajímala a trávila většinu času prohlídkami Buckkeepu.

"Nenosí ona pořád ve vlasech květy? Stále se hádají?"

"To je ona," odvětil důrazně Chade. "Výborně. Znáš ji. A teď, zde je tvůj úkol a já nemám čas ho s tebou připravovat. Někdy dnes, v kteroukoli možnou dobu, ona vyše páže do pokoje prince Regala. Páže něco doručí - lístek, květiny, jakýsi předmět. A ty odneseš ten předmět z Regalova pokoje dříve, než on ho objeví. Rozumíš?"

Kývl jsem a otevřel ústa, abych něco řekl, ale Chade prudce vstal a málem mě z komnaty vyhnal. "Není čas, už skoro svítá!" prohlásil.

Podařilo se mi vskrytu dostat do Regalova pokoje, když vtom přišlo páže. Podle toho, jak dívka vklouzla dovnitř, jsem usoudil, že to není její první pochůzka k Regalovi. Položila na polštář malinký svitek pergamenu a květinové poupě a vyklouzla z místnosti. Ve chvíli jsem měl obojí v kapsách u vesty a později pod vlastním polštářem. Myslím, že nejobtížnější částí úkolu bylo zdržet se otevření svitku. Později toho večera jsem svitek a květinu předal Chadeovi.

Několik dalších dní jsem čekal, že zavládne nějaký rozruch, a doufal jsem, že uvidím Regala pořádně vyšutého. Ale k mému překvapení se nic takového nekonalo. Regal se choval jako obvykle, jenom byl o něco hrubší než dříve a snad ještě nestoudněji flirtoval s každou dámou na hradě. Co se týče lady Dahlie, ta se pojednou začala zajímat o dění v radě a zaskočila svého manžela tím, že začala horlivě podporovat návrh odvodu daní na válečné loďstvo. Královna vyjádřila svou nelibost nad její změnou strany tím, že lady Dahlii vyloučila z ochutnávání vín ve svých komnatách. Celá ta záležitost mě velmi mátlala, ale když jsem se o tom nakonec zmínil Chadeovi, pokáral mě:

"Pamatuj, že jsi králův muž. Je ti zadán úkol a ty ho provedeš. A měl bys se sebou být velmi spokojen, že jsi daný úkol splnil. Pouze Shrewd smí plánovat kroky a rozvrhovat svou partii. Ty a já, my jsme jen hrací kameny, snad. Ale jsme ty nejlepší z jeho figur, tím si buď jist."

Ale brzy Chade narazil na meze mé poslušnosti. Když se chystal ochromit koně, navrhl, abych mu odřízl stříčku na kopytu. Ani ve snu mě nenapadlo, že bych to někdy udělal. Se vši světskou učeností toho, kdo vyrůstal mezi koňmi, jsem mu sdělil, že existuje mnoho způsobů, jak přimět koně kulhat, aniž by se mu doopravdy ublížilo, a aby mi důvěřoval v tom, že vyberu ten správný. Do dnešního dne nevím, jak Chade toto odmítnutí přijal. Neřekl tehdy nic, aby můj postup zavrhl, anebo schválil. V tomhle i v mnoha dalších věcech se zdržel vlastního úsudku.

Asi jednou za tři měsíce mě král Shrewd povolal do svých komnat. Obvyčejně to bylo v časných ranních hodinách. Stál jsem před ním, zatímco on byl často v koupeli nebo mu sluha právě stahoval vlasy do copu zlatými dráty, které smí nosit jenom král, anebo ho strojil do šatů. Pokaždé to byl ten stejný rituál. Bedlivě si mě prohlížel, zkoumaje můj vzrůst a upravenost, jako kdybych byl kuň, o jehož koupi uvažuje. Položil mi otázku či dvě, jež se zpravidla týkaly mého jezdeckví nebo bojové výuky, a vážně naslouchal

mé stručné odpovědi. A pak se vždy, téměř obřadně, zeptal: "A máš dojem, že plním svoji úmluvu s tebou?"

"Ano, Sire," odpověděl jsem pokaždé.

"Pak hled', abys svému slibu dostál i ty," zněla pokaždé jeho odpověď, načež jsem byl propuštěn. A kterýkoli sluha, který ho obskakoval či otevíral dveře, abych mohl vejít nebo odejít, nikdy zjevně nevěnoval ani tu nejmenší pozornost mně nebo slovům krále.

Na sklonku podzimu toho roku, když zima poprvé tasila ostny, jsem byl pověřen svým nejtěžším úkolem. Chade mě zavolal do své komnaty chvíli poté, co jsem sfoukl svíci. Pojídali jsme sladké pečivo a popíjeli kořeněné víno, zatímco jsme si hověli před Chadeovým krbem. Ohromně mě chválil za můj poslední husarský kousek, který vyžadoval, abych na šňůrách ve dvoře prádelny obrátil naruby každou vypranou košili, aniž bych byl přistižen. A nebyl to vůbec lehký úkol. Jeho nejtěžší částí bylo zadržet v sobě smích a neprozradit se v ukrytu mezi barvířskými káděmi, když dva mládenci z prádelnického služebnictva můj šprým prohlásili za dílo vodních skřítků a zařekli se, že ten den už raději nebudou prát. Chade o oné scéně jako obvykle věděl dříve, než jsem mu poreferoval. Potěšil mě, když mně sdělil, že mistr Lew z prádelny nařídil, aby do každého rohu dvorku pověsili třezalku a ověnčili jí i každou studnu jako ochranu proti skřítkům, až budou na druhý den prát.

"Máš na to talent, hochu," kuckal se Chade a čechral mi vlasy. "Skoro si myslím, že neexistuje úkol, kterým bych tě pověřil a ty bys ho nedokázal provést."

Seděl před krbem na židli s rovným opěradlem a já se uvelebil vedle něho na podlaze, opíraje se zády o jeho nohu. Poplácal mě způsobem, jakým by Burrich odměnil štěně ohaře za dobře provedený úkol, pak se předklonil a tiše řekl: "Ale mám pro tebe jeden oříšek."

"Co je to?" zeptal jsem se horlivě.

"Nebude to snadné. Ani pro někoho s tak čipernýma rukama, jako máš ty," varoval mě.

"Tak mě vyzkoušej," vyzval jsem ho na oplátku.

"Och, až tak za měsíc či za dva, až budeš mít za sebou trochu víc učení. Dnes večer tě naučím hru, která ti vytříbí zrak a paměť." Sáhl do váčku a vytáhl z něj hrstku čehosi. Na chvíli mně před očima otevřel dlaň: barevné kamínky. Ruka se hned zase zavřela. "Byly tam nějaké žluté?"

"Ano. Chade, co je to za úkol?"

"Kolik?"

"Dva, pokud jsem dobře viděl. Chade, vsadím se, že to svedu hned."

"Mohlo jich tam být víc než dva?"

"Možná, jestli byly některé úplně schované pod horními. Ale to asi není možné. Chade, co je to za úkol?" Rozevřel kostnatou ruku a prohrábl kamínky dlouhým ukazovákem. "Měl jsi pravdu. Jenom dva žluté. Dáme si to znovu?"

"Chade, já to určitě svedu."

"To si jen myslíš, ne? Podívej se znovu, tady jsou kamínky. Raz, dva, tři, a jsou pryč. Byly tam nějaké červené?"

"Ano. Chade, co je to za úkol?"

"Bylo tam více červených než modrých? Přinést mi něco osobního z králova nočního stolku."

"Cože?"

"Bylo tam více červených než modrých?"

"Ne - totiž, cože je to za úkol?"

"Chyba, hochu!" zvolal Chade a rozevřel pěst. "Koukej, tři červené a tři modré. Přesně stejný počet. Budeš se muset dívat trochu rychleji, pokud máš na můj úkol stačit."

"A sedm zelených. Já to věděl, Chade. Ale... ty po mně chceš, abych kradl u krále?" Stále jsem nemohl věřit tomu, co jsem slyšel.

"Ne krást, jen si něco vypůjčit. Jako jsi to udělal s nůžkami paní Hasty. Na takovém šprýmu není nic špatného, ne?"

"Ne, až na to, že bych dostal pořádný výprask, kdyby mě chytili. Nebo by to dopadlo ještě hůř."

"Ale navíc se bojíš, že tě chytí. Podívej, říkal jsem ti přece, že bude lepší počkat měsíc nebo dva, až budeš o něco obratnější."

"Nejde o potrestání. Jde o to, že kdybych byl chycen... král a já... jsme spolu uzavřeli dohodu..." Má slova docela utichla. V rozpacích jsem na něj civěl. Chadeova výuka byla součástí dohody, kterou jsem se Shrewdem uzavřel. Pokaždé, když jsme se sešli, ještě než mě začal vyučovat, mi tu dohodu formálně připomněl. Dal jsem Chadeovi i králi své slovo, že budu věrný. A teď by Chade viděl, že kdybych jednal proti králi, bylo by to porušení mého závazku.

"Je to jen hra, hochu," řekl Chade trpělivě. "Tot' vše. Jen taková čertovina. Opravdu to není tak vážné, jak se na to asi díváš. Jediný důvod, proč jsem ti ten úkol vybral, spočívá v tom, že králův pokoj a jeho věci jsou tak přísně střeženy. Každý dokáže zmizet se švadleninými nůžkami. Ale my teď mluvíme o skutečné kradmosti, o vstupu do králových vlastních komnat a odnesení něčeho, co mu patří. Kdybys to svedl, uvěřil bych, že jsem dobře naložil s Časem, když jsem tě učil. Cítil bych, že si ceníš toho, co jsem tě naučil."

"Však víš, že si cením toho, co mě učíš," řekl jsem rychle. O to tu vůbec nešlo. Zdálo se, že Chade naprosto nechápe, co tím míním. "Připadal bych si... nevěrný. Jako bych zneužil toho, co jsi mě naučil, abych podvedl krále. Skoro jako bych se mu vysmál."

"Ach!" Chade se v židli zaklonil a na tváři měl úsměv. "Tím se netrap, hochu. Král Shrewd dokáže ocenit dobrý vtíp, když na to přijde. Cokoliv mu vezmeš, vrátím mu já osobně. Bude to pro něj znamení toho, jak dobře jsem tě vyučoval a jak dobře ses učil. Ber něco úplně obyčejného, když tě to tak děsí. Nemusí to být zrovna královská koruna nebo třeba pečetní prsten! Třeba jenom králův kartáč na vlasy nebo nějaký kousek papíru, o to jde - dokonce i rukavice nebo opasek by stačily. Nic příliš cenného. Pouze suvenýr."

Napadlo mě, že bych to snad měl chvíli rozvážit, ale zároveň jsem věděl, že to není třeba. "Nemohu to udělat. Tím myslím, že to neudělám. Ne králi Shrewdovi. Jmenuj někoho jiného, něčí jiný pokoj, a já to udělám. Pamatuješ, jak jsem vzal Regalovi ten svitek? Vidíš, umím se vplížit kamkoli a —"

"Chlapče?" Chadeův hlas nyní zněl poněkud rozvláčně, rozpačité. "Ty mi nevěříš? Říkám ti přece, že všechno je v pořádku. Je to jen výzva, o čem zde mluvíme, ne velezrada. A pokud budeš dopaden, tentokrát ti opravdu slibuji, že se za tebe postavím a vše králi vysvětlím. Nebudeš potrestán."

"O to tady vůbec nejde," řekl jsem zlostně. Cítil jsem Chadeovy silící rozpaky, jak jsem na jeho návrh odmítal přistoupit. V duchu jsem usilovně hledal způsob, jak bych mu všechno vysvětlil. "Slíbil jsem, že budu vůči Shrewdovi loajální. A to —"

"Na tom není nic neloajálního!" odsekl Chade. Vzhlédl jsem a spatřil v jeho očích hněvivé záblesky. Zaskočeně jsem se od něho odtáhl. Nikdy předtím jsem ho neviděl takhle vzplát. "Co to vůbec říkáš, hochu? Že po tobě žádám, abys zradil svého krále? Nebud' hlupák. Je to jenom malá prostá zkouška, můj způsob, jak tě ohodnotit a jak ukázat Shrewdovi, co ses naučil, a ty se tomu přičiší? A pokoušíš se svou zbabělost zastítn žvaněním o loajalitě? Chlapče, ty mi tropíš ostudu. Myslel jsem si, že máš opravdu pevnější páteř, jinak bych tě nikdy nezačal učit."

"Chade!" spustil jsem vyděšeně. Po jeho slovech jsem zakolísal. Odtáhl se ode mně a já cítil, jak se můj malý svět se mnou kymácí, zatímco on ledovým hlasem pokračoval:

"Nejlíp bude, když se vrátíš zpátky do postele, chlapečku. A uvažuj o tom, jak moc jsi mě dnes večer urazil. Svými narážkami, že já bych snad měl být vůči našemu králi neloajální. Táhní po schodech dolů, ty malý strašpytle. A příště, až tě zavolám... Ha, jestli tě vůbec ještě zavolám, přijdeš připraven mě poslouchat. Nebo nechod' vůbec. A teď' jdi."

Takhle ke mně Chade nikdy předtím nemluvil. Nemohl jsem si vzpomenout, že by kdy na mě zvýšil hlas. Civěl jsem téměř nechápavě na tenkou podžabovanou ruku trčící z jeho roucha a na dlouhý ukazovák, který tak pohrdavě ukazoval ke dveřím a schodišti. Když jsem vstal, cítil jsem se fyzicky zle. Jak jsem ho míjel, zavrával jsem a musel se chytit držadla u křesla. Ale šel jsem, tak jak mi řekl, neschopen myslet na něco jiného. Chade, který se stal ústředním pilířem mého světa, ten, který mě přiměl uvěřit, že mám nějakou cenu, to právě všechno vzal zpět. Nejen své uznání, ale i čas, který jsme spolu strávili, mé vědomí, že ze mne v životě něco bude.

Klopýtal jsem a vrával po schodech dolů. Nikdy předtím se mi nezdály tak dlouhé a studené. Dolní dveře se za mnou se skřípotem zavřely a já stanul v naprosté temnotě. Tápal jsem cestou do postele, ale přikrývky mě nedokázaly zahřát. Ani jsem té noci oka nezamhouřil, jen jsem se zmítal v mukách.

Nejhorší bylo, že jsem v sobě nenašel ani stopu nerozhodnosti. Nemohl jsem provést úkol, který po mně Chade žádal. A proto jsem ho měl ztratit. Bez jeho výuky pro krále nebudu mít žádnou cenu. Ale mé trápení s tím nesouviselo. Spočívalo prostě v tom, že Chade zmizí z mého života. Nedokázal jsem si už vzpomenout, jaké to bylo dříve, když jsem byl tak sám. Vrátit se k plahočivému žití ze dne na den, jít zas od úkonu k úkonu, to mi už připadalo nemožné.

Usilovně jsem myslel na to, co si teď počnu. Ale žádná odpověď nepřicházela. Mohl bych jít za Shrewdem osobně, ukázat svou jehlici a být vpuštěn, abych mu vypověděl své dilema. Ale co by mi řekl? Nedíval by se na mě jako na malého pošetilého chlapce? Neřekl by, že jsem měl uposlechnout Chadea? Nebo ještě hůře, neřekl by, že jsem udělal dobře, když jsem Chadea neposlechl a hněval se na něj? Pro mou chlapeckou mysl to byly vskutku palčivé otázky, a já nepřípadl na nic, co by mi ulehčilo situaci.

Když přišlo konečně ráno, vystrachal jsem se z postele a jako obvykle se hlásil u Burriche. Své úkoly jsem prováděl v mátožné netečnosti, čímž jsem si vysloužil jeho hubování a dotaz na stav mého zažívání. Řekl jsem mu prostě, že jsem se moc nevyspal, a on mě nechal jít bez obávaného tonika. Se zbraněmi jsem si nevedl o nic lépe. Mé rozrušení bylo takové, že jsem si nechal od mnohem mladšího chlapce zasadit těžký úder do hlavy. Hod nás oba vyplísnila za lehkovážnost a mně řekla, abych se na chvíli posadil.

Když jsem se vrátil zpátky na hrad, hlava mi třestila a nohy se třásly. Šel jsem hned do pokoje, protože na jídlo jsem neměl ani pomyšlení, o hlúčení ostatních strávníků nemluvě. Lehl jsem si na postel s tím, že jen na chvíli zavřu oči, ale vzápětí jsem upadl do hlubokého spánku. Probudil jsem se v půli odpoledne a představil si hubování, které mě čeká za to, že jsem chyběl na odpoledních lekcích. Ale ani to mě nezburcovalo, a já znovu usnul, jen aby mě v době večere vzbudila služka, která se po mně přišla shánět na Burrichův příkaz. Odbyl jsem ji tím, že mám překyselený žaludek a že budu držet půst, až se to upraví. Když odešla, podřimoval jsem, ale už nespál. Nemohl jsem. Do mé neosvětlené místnosti se vkradla noc a já naslouchal, jak se zbylé osazenstvo hradu ukládá ke spánku. Ve tmě a tichu jsem ležel a čekal na zavolání, na něž bych si netroufal reagovat. Co kdyby se dveře otevřely? Nemohl bych k Chadeovi jít, protože jsem ho nemohl uposlechnout. A co by vlastně bylo horší? Kdyby mne nepovolal, nebo kdyby mně otevřel dveře a já si netroufal jít? Soužil jsem se a převracel se na posteli jako šílený, a když se do místnosti vplížilo šedivé jitro, měl jsem odpověď. Ani se neobtěžoval pro mne přijít.

Ještě teď nerad vzpomínám na příštích pár dní. Ploužil jsem se jimi natolik zkormoucený, že jsem se nemohl pořádně najíst ani si odpočinout. Nedokázal jsem se soustředit na žádný úkon a jen netečně přijímal výtky, kterými mě učitelé zasypávali. Sužovala mě bolest hlavy, jež nikdy neustávala, a žaludek jsem měl tak sevřený, že mě jídlo vůbec nezajímalo. Už jenom pouhá myšlenka na ně mě vyčerpávala. Burrich se na to vydržel dívat dva dny, načež na mě nastoupil a vnutil mi výtažek na odčervení a krevní tonikum. Tato kombinace mě přiměla vyzvracet vše, co jsem do sebe za ten den dostal. Pak jsem si musel vypláchnout ústa švestkovým vínem, takže dodneška nemohu švestkové víno pít, aniž bych se nedávil. A potom, k mému ztrápenému údivu, mě Burrich vyvlekl po schodech do svého podkroví a nevrle mi nařídil, abych si tam po zbytek dne odpočal. Když nadešel večer, popohnal mě zpátky na hrad a pod jeho bdělým dohledem jsem byl nucen zkonzumovat mísu vodnaté polévky a pořádný kus chleba. Byl by mě vzal zpátky k sobě, kdybych netrval na tom, že chci svou vlastní postel. Ve skutečnosti jsem ale musel být ve svém pokoji. Musel jsem vědět, jestli se mě Chade konečně rozhodne zavolat a jestli za ním dokážu jít nebo ne. Další bezesnou noc jsem pak v temnotě zíral do potměného kouta svého pokoje.

Ale Chade mě nezavolal.

Pošmourné ráno se vkradlo oknem do místnosti. Převrátil jsem se na druhý bok a zůstal v posteli. Tíživé chmury, jež mě posedly, byly příliš skličující, než abych s nimi bojoval. Všechny mé případné volby vedly k ponurým koncům. Nedokázal jsem se vzchopit, abych vstal z postele, tak mi to připadalo bezúčelné. Pokoušely se o mne trýznivé mráčky podobné spánku. Každý zvuk mi zněl příliš hlasitě a bylo mi buď strašné horko, anebo zima, ať jsem pokrývky natřásal sebevíc. Zavřel jsem oči, ale i mé sny byly moc jasné a znepokojivé. Slyšel jsem hlučné hněvivé hlasy, jakoby v posteli hned vedle mne. Nejhorší bylo, že to znělo, jako by se kdosi hádal sám se sebou a zaujímal obě strany: "Zlom ho, jako jsi zlomil toho

druhého!" mumlal zlostně. "Ty a tvé pitomé zkoušky!" A pak: "Opatrnosti nikdy není nazbyt. Nemůžeš důvěřovat jen tak někomu. Krev napoví. Prověř jeho kovanost, toť vše."

"Kov?! Když chceš jen nemyslíci čepel, běž a vykov si ji sám. Pěkně si ji vyklepej." A trochu tišeji: "Na to nemám náuru. Už se nenechám více využívat. Jestli jste chtěli prověřit mou tvrdost, udělali jste to." Potom zase: "Nemluv mi o krvi a o rodině. Pamatuj, kdo pro tebe jsem! To není jeho věrnost, která ji zneklidňuje, ani moje."

Rozhněvané hlasy ustávaly, mísily se a přecházely v další hádku, tentokrát mnohem ječivější. Odrhl jsem od sebe víčka. V mém pokoji se mezitím odehrál krátký střet. Procítl jsem do divoké hádky mezi Burrichem a paní Hasty, prý pod čí dohled spadám. Ona měla vrbový koš, z něhož čouhala hrdla několika lahví. Vůně hořčičných placek a heřmánku se prese mne přelily tak mocně, až se mi chtělo zvracet. Burrich neochvějně stál mezi ní a mou postelí. Ruce měl zkříženy na prsou a u nohou mu seděla Vixen. Slova paní Hasty mi rachotila v hlavě jako oblázky: "Na hradě", "to čisté prádlo", "zná chlapce", "ten páchnoucí pes". Nevzpomínám si, že by Burrich řekl jediné slovo. Jen tam pevně stál, že jsem ho mohl vnímat i přes zavřené oči.

Potom byl pryč, ale na posteli byla Vixen, ne u mých nohou, nýbrž vedle mne, a ztěžka oddychovala, zatímco ode mne odmítala jít pryč na chladnější podlahu. Znovu jsem otevřel oči, tentokrát ještě později, do časného soumraku. Burrich mi mezitím vytáhl polštář, trochu ho natřepal a nemotorně mi ho strkal zpátky pod hlavu, chladnější stranou vzhůru. Pak se ztěžka posadil na postel.

Odkašlal si: "Fitzi, s tebou se neděje nic, co bych už někdy zažil. Ovšem ať už je to cokoli, není to ve tvých střevech nebo v krvi. Kdybys byl o něco starší, myslel bych si, že jsi nešťastně zamilovaný. Chováš se jako voják při třídenní pitce, ale bez vína. Chlapče, co se to s tebou děje?"

Pohlédl na mě s upřímným znepokojením. Byl to tentýž výraz, který si nasadil, když měl obavy, že by kobyla mohla potratit, nebo když lovci přinesli psy, jež padli do spárů kancům. Přišlo to na mě, a aniž bych tím něco sledoval, vydal jsem se v mysli k němu. Ta zeď tam byla jako obvykle, ale Vixen slabě zakňourala a čumákem mi drcla do tváře. Zkoušel jsem vyjádřit, co se uvnitř mne děje, aniž bych prozradil Chadea: "Jsem teď tak osamělý," slyšel jsem se říkat, a dokonce i mně to znělo jen jako chabé postesknutí.

"Sám?" přimhouřil Burrich obočí. "Fitzi, já jsem tady u tebe. Jak můžeš říkat, že jsi sám?"

A s tím náš hovor skončil. Oba jsme hleděli jeden na druhého a nikdo z nás nic nechápal. Později mi přinesl jídlo, ale netrval na tom, abych ho jedl. A nechal u mě na noc Vixen. Jedna moje část se bála, jak by reagovala, kdyby se dveře otevřely, ale větší část mé bytosti věděla, že se strachovat nemusím. Ty dveře se už přece nikdy neotevrou.

A opět nadešlo ráno. Vixen do mne dloubala čenichem a kňourala, abych ji pustil ven. Byl jsem příliš zlomený na to, abych se bál, že mě Burrich přistihne, a zapátral jsem v mysli jejím směrem. Byla vyhládlá a žíznivá a její měchýřek se hrozil roztrhnout. Její nepohodlí bylo rázem i mým. Natáhl jsem si tuniku a vzal Vixen po schodech ven a potom zpět do kuchyně, abychom se najedli. Kuchařka Cook mě po čase tak ráda viděla, že by mě to prve ani ve snu nenapadlo. Vixen dostala vrchovatou mísu dušeného masa z poslední noci, zatímco Cook trvala na tom, že mi udělá šest tlustých plátků slaniny na teplé kůrce z první ranní várky upečeného chleba. Dychtivý čenich Vixen a její zostřený apetit probudily i mé vlastní smysly a já si pojednou uvědomil, jak hladově hltám. Ne se svým běžným apitem, ale se smyslnou radostí mladého stvoření zakusujícího se vděčně do jídla.

Odtud mě Vixen zavedla do stájí, a ačkoli jsem svou mysl stáhl zpět dříve, než jsme vešli dovnitř, cítil jsem se tím kontaktem poněkud omlazen. Jakmile jsem se objevil, Burrich vstal od práce, prohlédl si mě, podíval se na Vixen, zahořkle si pro sebe cosi zamumlal a potom mi podal sací lahevku a tampon. "Není toho moc v lidské hlavě," pravil, "co by nešlo vyléčit prací a péčí o někoho jiného. Fena krysaře vrhla mladé jen před pár dny a jedno štěně je příliš slabé, než aby se vyrovnalo ostatním. Zkus, jestli ho dnes dokážeš udržet při životě."

Bylo to malé ošklivé štěňátko, jemuž pod strakatou srstí prosvítala růžová kůže. Oči mělo pořád zavřené a kůže navíc - potřebná pro další růst - byla legračně shrnuta k čumáčku. Jeho vyzábělý ocásek vypadal úplně jako krysík, takže jsem se divil, že jeho matka svá štěňata neroztrhala jen pro tu podobnost. Štěně bylo slabé a pasivní, ale já mu nedal pokoj, dokud z tamponu nevysálo trochu teplého mléka, až nakonec

vypilo tolik, že se o něj matka začala zajímat, olizovat ho a muchlat. Oddělal jsem jednu z jeho silnějších sester od fenčina cecíku a strčil ho na její místo. Její břicho bylo již beztak plné a boubelaté a sála už jen z umíněnosti. Bylo vidět, že bude bílá s černou skvrnou přes jedno oko. Chopila se mého prstu a přisála se k němu, až jsem pocítil tu nesmírnou sílu, kterou její čelisti jednoho dne vyvinou. Burrich mi vyprávěl historky o krysařích, kteří se zahryzli do býčí tlamy a viseli tam, ať už býk dělal cokoli. Neměl zapotřebí mužů, kteří by psa tohle naučili. Naši krysaři byli chováni proto, aby honili krysy a střežili kukuřičné sýpky a stodoly s obilím. Přesto nedokázal skrýt svůj obdiv k odvaze psa, který se dokázal pověsit na býka.

Strávil jsem tam celé dopoledne a odcházel jsem na oběd spokojen, když jsem viděl břicho štěněte kulatoučké a nalité mlékem. Odpoledne jsem strávil kydáním hnoje ze stájí. Burrich mě tím pověřil, a jakmile jsem dokončil jeden úkol, přidělil mi další, takže jsem neměl čas na nic jiného než na práci. Nemluvil při tom se mnou, ani mi nekladl otázky, ale pořád pracoval jen pár kroků ode mne. Zřejmě si vzal moji stížnost, že jsem sám, doslova a byl odhodlaný zdržovat se pokaždé tam, odkud bych na něj viděl. Toho dne jsem opět skončil u štěněte, které už bylo o mnoho silnější než zrána. Choval jsem ho přitisknuté k hrudi a ono se mi cpalo pod bradu, kde se svým nemotorným čumáčkem dožadovalo mléka. Lechtalo mě to. Dal jsem ho proto zpátky na zem a prohlížel si ho. Zdálo se, že bude mít růžový čenich. Muži říkali, že právě krysaři s růžovými čenichy bývají nejdívočeji, když zavětrí kořist. Ale jeho malá mysl se nyní tetelila pocitem bezpečí, touhou po mléce a dychtivostí po mém pachu. Ochranitelsky jsem ho objímal a chválil za nabytou sílu, zatímco ono se mi vrtělo mezi prsty. Vtom se Burrich naklonil přes stájovou přepážku a uštědřil mi pořádný štulec do hlavy. Oba jsme se štěnětem vyjekli.

"To stačí," napomenul mě přísně. "Tohle muži nedělají. A stejně to nevyřeší nic z toho, co ti hlodá v duši. Dej štěně zpátky matce, a hned."

Učinil jsem, co mi řekl, ale jen velmi nerad. Vážně jsem přitom pochyboval o jeho slovech, že by navázání vztahu se štěnětem nic nevyřešilo. Toužil jsem po jeho malém vyhrátém světě plném slámy a sourozenců, matky a jejího mléka. V tom okamžiku jsem si nedokázal představit lepší.

Pak jsme šli s Burrichem nahoru se najíst. Vzal mě do jídelny vojáků, kde vládly uvolněné mravy a nikdo nežádal, aby člověk při jídle konverzoval. Bylo velmi příjemné, že si mě nikdo nevšímal, jídlo mi volně kolovalo nad hlavou a nikdo se kvůli tomu nezneklidňoval. Přesto Burrich dohlédl na to, abych se najedl pořádně, načež jsme se posadili venku k zadním kuchyňským dveřím a popíjeli. Už dříve jsem okusil pivo, ležák i víno, ale nikdy jsem nepil tím cílevědomým způsobem, který mně nyní předvedl Burrich. Když se Cook odvážíla vykouknout a pokárat ho, že tak mladému chlapci nabízí silné lihoviny, obdařil ji jedním ze svých kamenných pohledů, jenž mě upomněl na první noc, kdy jsem se s ním poprvé setkal, tehdy svým zrakem umlčel místnost plnou vojáků pro dobré jméno Chivalryho. Cook vzápětí zmizela. Pak mě vyvedl nahoru do pokoje. Zatímco jsem se nemotorně klátil u postele, stáhl mi přes hlavu tuniku, načež mě ležérně svalil na lůžko a hodil na mne pokrývku. "Teď budeš spát," oznámil mi zastřeným hlasem. "A zítra uděláme to samé znovu. A pak znovu. Až jednoho dne vstaneš a zjistíš, že ať už to bylo cokoli, přes to všechno tě to nezabílo."

Sfoukl svíci a odešel. Hlava se mi motala a tělo po celodenní práci bolelo. Ale přesto jsem nespál. Místo toho jsem brečel. Pitím se rozvázal jakýsi uzel, který dosud držel mé emoce na uzdě, a já se rozplakal. Ale ne tiše. Vzlykal jsem a skytal a potom s roztřesenou čelistí bědoval. Hrdlo se mi stáhlo, z nosu mi jen teklo a já tak mocně kvílel, až jsem nemohl popadnout dech. Myslím, že jsem vyplakal všechny ty slzy, které jsem neuronil od doby, co dědeček přinutil matku, aby mě opustila. "Mámo!" slyšel jsem se volat, a vtom mě objaly čísi ruce a pevně mě tiskly.

Chade mě něžně držel a kolébal, jako bych byl malé dítě. Dokonce i ve tmě jsem poznal ty kostnaté ruce a jeho vůni po bylinkách a prachu. Nevěřicně jsem se k němu přitiskl a stkal, až jsem ochraptěl a ústa mi tak vyschla, že už nevydala ani hlásku. "Měl jsi pravdu," šeptal mi do vlasů, tiše a konejšivě. "Měl jsi pravdu. Žádal jsem po tobě, abys udělal něco špatného, a tys udělal dobře, že jsi odmítl. Už nikdy nebudeš tímto způsobem zkoušen. Ode mne už ne." A když jsem konečně ztichl, na chvíli odešel a přinesl mi pití, vlažné a téměř bez chuti, ale nebyla to voda. Držel mi džbánec u pusy a já ho bez ptaní vypil. Pak jsem se znovu uložil, rázem tak ospalý, že už si ani nepamatuji, jak Chade opustil místnost. Probudil jsem se před úsvitem a po vydatné snídani se hlásil u Burriche. Svoje povinnosti a úkoly jsem

vykonával rychle a svědomitě, přičemž jsem nemohl pochopit, proč se Burrich probudil tak otupělý a nabručený. Jednou zamumlal cosi o "otcovských sklonech k lihovinám" a potom mě předčasně propustil se slovy, abych si s tím svým hvízdáním šel někam jinam.

O tři dny později mě za svítání povolal král Shrewd. Byl již oblečen a ležel tam prostřený podnos s jídlem více než pro jednoho. Jak jsem se ohlásil, poslal sluhu pryč a řekl mi, abych se posadil. Sedl jsem si v jeho komnatě na židli k malému stolku a Shrewd, aniž by se ptal, jestli mám hlad, mi vlastnoručně naservíroval jídlo. Pak usedl napříč ode mne a pustil se do jídla také. Ne že by na mě jeho gesto nezapůsobilo, ale ani tak jsem se nedokázal přinutit, abych toho snědl příliš. Shrewd mluvil jenom o jídle a neříkal nic o úmluvě, věrnosti nebo držení slova. Když viděl, že jsem dojedl, odstrčil svůj talíř také. Rozpačitě na židli poposedl.

"Byl to můj nápad," pravil náhle a téměř drsně. "Ne jeho. Nikdy s tím nesouhlasil. To já na tom trval. Až budeš starší, pochopíš to. Nemohu si dovolit riskovat - u nikoho. Ale slíbil jsem mu, že se to dozvíš přímo ode mne. Byl to můj vlastní nápad. A už nikdy po něm nebudu chtít, aby tvoji povahu zkoušel tímhle způsobem. Na to máš mé královské slovo."

Poté učinil pohyb na znamení, že jsem propuštěn. Vstal jsem, ale vzápětí jsem vzal z jeho podnosu stříbrný nožik, celý zdobený rytinami, který používal na krájení ovoce. Přitom jsem mu pohlédl do očí a přímo před ním jsem si nožik zastrčil do rukávu. Králi Shrewdovi se rozšířily oči, ale neřekl nic.

O dvě noci později, když mě Chade znovu zavola, byly naše lekce obnoveny, jako by ani k žádnému přerušení nedošlo. On hovořil, já naslouchal, hrál jeho hru s kamínky a ani jednou jsem se nezmýlil.

Pověřil mě úkolem a společně jsme prováděli nejrůznější skopičiny. Ukazoval mi, jak lasička Slink tancuje, aby dostala klobásu. Opět mezi námi vše bylo jako dřív. Ale než jsem té noci odešel z jeho komnaty, přistoupil jsem ke krbu. Bez jediného slova jsem králův nožik zanechal uprostřed krbové římsy. Vlastně jsem ho zarazil, čepelí napřed, do dřeva police. Potom jsem odešel, aniž bych něco řekl nebo se Chadeovi podíval do očí. Ve skutečnosti o tom mezi námi nikdy nepadlo slovo.

Věřím, že ten nůž je stále tam.

6 Chivalryho stín

Existují dvě tradice hovořící o udělování jmen královským potomkům, jmen, která upomínají na ctnosti anebo schopnosti. Ta první, která se udržuje v širším povědomí, praví, že tato jména jsou jistým způsobem závazná, že když je takové jméno přirčeno nějakému dítěti, jež má být vzděláváno v Umění, pak Umění samo toto jméno s dítětem jaksi spojí a dítě nemá na vybranou nežli vyrůstat v souladu s ctnostmi, která jemu nebo jí dala jméno. Tato první tradice má tvrdošíjně zastánce zejména v těch, kteří mají ponejvíce ve zvyku smekat už v přítomnosti nižší šlechty.

Starší tradice však taková jména přičítá náhodě, přinejmenším co se týče rané historie. Říká se, že král Taker a král Ruler, dva první Ostrované, kteří vládli budoucím Šesti vévodstvím, žádná taková jména neměli. Jejich jména v jejich vlastním cizokrajném jazyce se spíše velmi podobala znění takových slov v jazyce Vévodství, a tak vešla ve známost jejich hamányma, nikoli jejich skutečná jména. Ale pro královskou moc je lepší, aby prostý lid věřil tomu, že chlapec, který obdržel vznešené jméno, musí mít i vznešenou povahu.

"Hochu!"

Zvedl jsem hlavu. Z půl tuctu mládenců lenošících u ohně se nikdo ani nepohnul. Dívky mi věnovaly ještě méně pozornosti, když jsem vstal, abych zaujal místo na opačné straně nízkého stolku, u něhož klečel mistr Fedwren. Jeho způsob hlasové modulace nenechával nikoho na pochybách, kdy hoch znamená "hoch" a kdy "bastard".

Nasoukal jsem kolena pod stolek a posadil se na paty, načež jsem Fedwrenovi předložil svůj list dužinového papíru. Zatímco on očima procházel sloupky mých pečlivě vyvedených písmen, má pozornost se zatoulala jinam.

Zima nás všechny shromáždila a vehnala sem do Velkého sálu. Venku zatím mořská bouře bičovala hradby a příbojové vlny narážely do útesů s takovou silou, která občas rozechvěla i kamennou podlahu

pod námi. Těžký příkrov mraků nám odepřel i těch několik hodin chabého denního světla, které nám zima ponechala. Zdálo se mi, že temnota na nás doléhá jako mlha - zvenčí i zevnitř. Šero mi oslepovalo oči, takže jsem se cítil ospalý, aniž bych byl unavený. Na chvíli jsem rozšířil své smysly do okolního prostoru a pocítil jsem zimní netečnost psů v koutech sálu, kteří podřimovali a škubali sebou. Ale ani tam jsem neobjevil myšlenku či představu, které by mě upoutaly.

Ve všech třech velkých krbech hořely ohně a před každým seděla nějaká skupina. U jednoho se při své práci činili šípaři, to kdyby byl zítra jasný den a mohlo se jít na lov. Toužil jsem být mezi nimi, poněvadž Sherfův měkký hlas ladně stoupal a klesal při vyprávění nějaké historky a často byl přerušován upřímným smíchem posluchačů. U třetího krbu pískal sbor dětských hlasů nějakou píseň. Rozpoznal jsem v ní táhlou melodii "Pastýřské písně". Několik přihlížejících matek, vyšívajících ozdobné krajky, podupávalo špičkami nohou do taktu, zatímco Jerdonovy staré seschlé prsty na strunách harfy udržovaly mladé hlasy téměř v tónině.

A tady, u našeho krbu, se nacházely děti, které už dokázaly zticha sedět a učit se písmena. Dohlížel na to Fedwren. Jeho pronikavým modrým očím nic neuniklo. "Tady," řekl mi, ukazuje na papír. "Tady jsi zapomněl zkřížit ty ocásky. Nevzpomínáš si, jak jsem vám to ukazoval? Justice, otevři oči a vrať se ke svému psaní. Ještě jednou zadřímneš a pošlu tě pro další poleno na oheň. Charity, ty můžeš jít s ním, jestli se ještě ušklíbneš. Jinak musím říci - " a opět obrátil pozornost k mé práci - "že se tvé psaní o hodně zlepšilo, nejen co se týče znaků vévodské abecedy, ale i ostrovanských run. Ačkoli ty opravdu nelze na tak mizerný papír řádně vykreslit. Jeho povrch je příliš pórovitý a moc saje inkoust. Dobře stlučené kůrové listy jsou pro runy mnohem lepší," řekl a uznale přejel prstem po papíře, na němž pracoval on. "Jen dále pokračuj v takové práci, a než skončí zima, nechám tě zhotovit kopii Remedur královny Bidewell. Co na to říkáš?"

Pokusil jsem se o úsměv a hodně polichocený výraz. Kopírování se totiž obvykle studentům nesvěřovalo, dobrý papír byl příliš vzácný a jeden jediný nepozorný tah stačil, aby vyšel celý arch vniveč. Věděl jsem, že Remedury jsou poměrně jednoduchým herbářem doplněným věštbami, avšak i tak příslib jakéhokoliv kopírování znamenal velkou čest. Fedwren mi podal čistý arch dužinového papíru. Když jsem vstal, abych se vrátil na místo, zvedl ruku a zadržel mne: "Hochu?"

Zůstal jsem stát.

Fedwren vypadal rozpačitě. "Nevím, koho o to požádat, kromě tebe. Správně bych měl požádat tvé rodiče, ale..." Milosrdně větu nedokončil. Poškrábal se zamyšleně ve vousech prsty potřísněnými inkoustem. "Zima brzy skončí a já se zase vydám na cesty. Víš, co dělám v létě, hochu? Putuji po všech Šesti vévodstvích, sbírám byliny, bobule a kořeny na své inkousty a obstarávám papíry, které potřebuji. Je to dobrý život kráčet si v létě svobodný po cestách a po celou zimu být hostem zde na hradě. Musím říci, že písařina jako živobytí není vůbec špatná věc." Zkoumavě se na mě podíval. Zvědavě jsem na něj hleděl a přemýšlel, k čemu se dopídí.

"Brávám si učedníka, každých několik let. Někteří z nich se vypracují a pak pokračují v písařině ve službách menších hradů. Někteří ne. Někteří nemají tu trpělivost a smysl pro detail či paměť na inkousty. Myslím, že ty bys ji měl. Co bys řekl tomu, stát se písařem?"

Ta otázka mě zaskočila nepřipraveného a já na Fedwrena jenom mlčky civěl. Nebyl to pouze nápad, abych se stal písařem. Byla to ucelená představa Fedwrena, který chtěl, abych se stal jeho učedníkem, následoval ho na jeho cestách a učil se tajem jeho řemesla. Uplynulo již několik let ode dne, kdy jsem s králem Shrewdem uzavřel dohodu. Pominu-li noci, které jsem trávil ve společnosti Chadea, či zakázaná odpoledne s Molly a Kerryem, nikdy jsem nepomyslel na někoho jiného, kdo by ve mně viděl možného druhá, nemluvě o dobrém učedníkovi. Fedwrenův návrh mi proto vyrazil dech. Musel vycítit mé rozpaky, neboť mne obdařil svým srdečným staromládeneckým úsměvem.

"Nuže, přemýšlej o tom, hochu. Písařina je dobré řemeslo - a jaképak ty máš jiné vyhlídky? Mezi námi dvěma, já si myslím, že nějaký čas mimo Buckkeep by ti jen prospěl."

"Mimo Buckkeep?" zopakoval jsem v údivu. Bylo to, jako by přede mnou někdo rozhrnul oponu. Nikdy jsem na takovou myšlenku nepřipadl. Rázem mně v mysli zazářily cesty vedoucí z Buckkeepu pryč, a zašlé mapy, jež jsem byl nucen studovat, se pro mě staly inspirací, kam všude bych se mohl podívat. Dočista mě to ohromilo.

"Ano," řekl mírně Fedwren. "Opust' Buckkeep. Čím budeš starší, tím bude Chivalryho stín menší. Nebude tě pořád chránit. Lepší by bylo, kdybys byl sám sebou, měl svůj vlastní život a touhy, které tě uspokojí, než jeho ochrana docela pomine. Ale nemusíš mi odpovídat hned. Prozatím o tom přemýšlej. Promluv si třeba s Burrichem."

S tím mi podal dužinový papír a poslal mě zpátky na místo. Myslel jsem na jeho slova, ale nebyl to Burrich, komu jsem se nakonec svěřil. V zamžených hodinách nového dne jsme s Chadem, hlavami k sobě, dřepěli na podlaze, já sbíral rudé střepy z rozbitého hrnce, který převrhl Slink, zatímco Chade zachraňoval drobná černá semínka, která se rozsypala všemi směry. Slink se mezitím zachytil u stropu na prověšené tapiserii a omluvně cvrlikal, ale já cítil, jak skvěle se baví.

"Ta semínka pocházejí až z Kalibaru, ty kůže jedna vychrtlá!" plísnil ho Chade.

"Kalibar," vzdychl jsem a vyhrkl: "Den cesty za naši hranicí se Sandsedge."

"Správně, můj chlapče," zamumlal souhlasně Chade.

"Byl jsi tam někdy?"

"Já? Ó ne. Jen jsem tím myslel, že pocházejí z takové dálky. Musel jsem pro ně poslat do Ficresti. Je tam velký trh, který přitahuje obchod ze všech Šesti vévodství a také mnoho našich sousedů."

"Och, Ficrest! A tam jsi někdy byl?"

Chade se zamyslel. "Jednou či dvakrát, když jsem byl ještě mladší. Nejvíce si vybavuji ten hluk a žár. Vnitrozemská místa bývají taková - moc sucho, moc horko. Byl jsem rád, že jsem se nakonec vrátil na Buckkeep."

"A bylo nějaké jiné místo, kam ses kdy dostal, které jsi měl raději než Buckkeep?"

Chade se pomalu narovnal, bledou dlaň plnou drobných černých semen. "Proč se mě rovnou nezeptáš na svoji otázku, místo toho chození kolem horké kaše?"

A tak jsem mu řekl o Fedwrenově nabídce a také o tom, jak jsem si rázem uvědomil, že mapy jsou víc než jen čáry a barvy na papíře. Znamenají místa a možnosti, a já bych odsud mohl odejít a být někde jinde, být písařem nebo...

"Ne," řekl Chade mírně, ale rázně. "Ať už by ses vydal kamkoli, stále bys byl Chivalryho bastardem. Fedwren je mnohem chytřejší, než jsem si myslel, ale stále tomu nerozumí. Nevídí celý obraz. Vidí, že tady na královském dvoře jsi napořád odsouzen být bastardem, mít v sobě něco z vydědence. Ale on si neuvědomuje, že tady, kde se těšíš štědrosti krále Shrewda a kde se pod jeho dohledem učíš své lekce, neznamenaš pro krále nebezpečí. Jistě, tady jsi v Chivalryho stínu a to ti skýtá ochranu. Ale kdybys byl odsud pryč, dalek toho, že bys jeho ochranu nepotřeboval, stal by ses nebezpečím pro krále Shrewda a ještě větším nebezpečím pro jeho následníka. Jako potulný písař bys vůbec neměl jednoduchý život plný svobody. Spíše bys byl jednoho rána objeven v posteli nějakého zájezdního hostince s proříznutým hrdlem nebo na hlavní silnici se šípem v těle."

Při těch slovech mě roztrásl chlad. "Ale proč?" zeptal jsem se nechápavě.

Chade si povzdychl. Nasypal semínka do misky a zlehka si oprášil ruce, aby opadala ta, která mu ulpěla mezi prsty.

"Protože jsi královský bastard a možné rukojmí pro své pokrevní příbuzné. Prozatím, jak už jsem řekl, nejsi pro krále Shrewda nebezpečný. Jsi příliš mladý, a krom toho tě má přesně tam, kde na tebe může dohlížet. Ale on se vždy dívá kupředu. A ty bys měl taky. Tohle jsou velmi neklidné časy. Ostrované jsou při svých nájezdech stále agresivnější. Pobřežní lid začíná reptat, požaduje více hlídkových lodí a někteří chtějí vlastní válečné loďstvo, abychom při napadení mohli zaútočit. Ale vnitrozemská vévodství se nechťejí podílet na financování žádných lodí, a už vůbec ne válečných, které by nás mohly uvrhnout do rozsáhlé války. Stěžují si, že král myslí pouze na pobřeží a nestará se o jejich farmaření. A lid v horách je stále více opatrnější, co se týče využívání průsmyků. Mýtné pro obchodníky s každým měsícem narůstá. A tak i oni mumlají a stěžují si jeden druhému. Na jihu, v Sandsedge a dál, vládne sucho a zlé časy. Každý se tam rouhá, jako by i za to mohli král a Verity. Verity je dobrý společník k vínu, není však voják ani diplomat Chivalryho kvalit. Raději by v zimě lovil vysokou nebo naslouchal nějakému pěvci u ohně, než by se v drsném počasí pachtil po zimních cestách, aby udržel styk s ostatními vévodstvími. Dříve nebo později, pokud se věci nezlepší, se lidé rozkoukají a řeknou: .Heleďme se, bastard není zas tak hrozná věc, aby se kvůli tomu tropil povyk. Chivalry by se měl vrátit, aby vládl, brzy tomu všemu

učiní přítrž. Možná byl trochu upjatý, co se týče etikety, jenže alespoň věci dotáhl do konce a nenechal cizince, aby nás svévolně tyranizovali."

"Takže Chivalry by se ještě mohl stát králem?" Ta otázka mne podivně roztřásla vzrušením. Záhy jsem si představil jeho triumfální návrat na Buckkeep, naše případné setkání a pak... Co pak?

Zdálo se, že Chade mi čte ve tváři. "Ne, chlapče. To se nedá očekávat. I kdyby to všichni lidé chtěli, pochybuji, že by se postavil proti tomu, co na sebe uvalil, nebo proti přáním krále. Ale přivodilo by to mumláni a reptání, a to by mohlo vést k nepokojům a šarvátkám, no, a to by byly dost špatné podmínky pro to, aby si královský bastard volně běhal po svobodě. Budeš si muset vybrat buď jednu cestu, nebo druhou. Buď budeš mrtvola, nebo králův nástroj."

"Králův nástroj. Aha." Přepadla mne sklíčenost. Krátký záblesk klenby modrého nebe nad žlutými cestami a nade mnou, kterak putuji na hřbetě Sooty, se pojednou rozplynul. Místo toho jsem pomyslel na psy uvázané v boudách nebo na sokola s kápí na hlavě, připoutaného ke královu zápěstí a vypouštěného pouze proto, aby vykonal královu vůli.

"To nemusí být až tak špatné," pravil tiše Chade. "Většina žalářů existuje naším vlastním přičiněním. Stejně jako si člověk vytváří svou vlastní svobodu."

"Nikdy se nikam nedostanu, je to tak?" Navzdory tomu, že ta myšlenka pro mě byla poměrně nová, mi cestování pojednou připadalo nesmírně důležité.

"Takhle bych to neformuloval." Chade se poohlížel po něčem, co by posloužilo jako víko na misku plnou semen. Nakonec se spokojil s tím, že ji zakryl podšálkem. "Dostaneš se na mnoho míst. V tichosti, a když budou zájmy rodiny vyžadovat, abys tam šel. Ale ani žádný princ z pokrevní Unie na tom není o moc lip. Myslíš, že Chivalry si mohl vybrat, kam by šel provozovat svoji diplomacii? Myslíš, že Ve-rity je rád, když ho král vyšle, aby navštívil města napadená Ostrovany a aby si vyslechl stížnosti lidí, kteří tvrdí, že kdyby byli lépe opevněni nebo více posíleni, nic z toho by se nebylo stalo? Skutečný princ má jenom pramálo svobody, když přijde na to, kam pojedje nebo jak stráví svůj čas. Chivalry má teď nejspíš obojího více, než měl kdykoli předtím."

"Až na to, že se nemůže vrátit na Buckkeep?" Záblesk pochopení mě přikoval k zemi s rukama plnými střepů.

"Až na to, že se nemůže vrátit na Buckkeep. Nehodí se provokovat lid návštěvami bývalého následníka trůnu. Lepší je, že se v tichosti vypaříl."

Hodil jsem střepy do ohně. "Alespoň se někam dostane," zamumlal jsem. "Já nemůžu jít ani do města..."

"A je to pro tebe tak důležité? Chodit do špinavého, ošklivého a mrňavého přístavu, jako je Buckkeep?"

"Jsou tam jiní lidé..." Zaváhal jsem. Ani Chade nevěděl o mých městských přátelích. Pak jsem vyhrkl:

"Říkají mi Newboy. A neřeknou si hned 'ten bastard', když mě uvidí." Nikdy předtím jsem to neformuloval slovy, ale nyní jsem viděl, jak moc je pro mne město přitažlivé.

"Ach," řekl Chade a pohnul rameny, jako by vzdychl, ale neřekl nic. A jen chvíli nato mi už vykládal, jak lze způsobit nevolnost u člověka tím, že se mu při jednom stolování podá rebarbora a špenát, takovou nevolnost, která může vést až k smrti, když jsou porce dostatečné, aniž by se na stůl dostala jediná kapka jedu. Zeptal jsem se, jak zamezit tomu, aby ostatní u stolu postižení nebyli, a naše debata se ubírala tímto směrem. Teprve později jsem začal tušit, že jeho slova ohledně Chivalryho byla téměř prorocká.

O dva dny později jsem se s údivem dozvěděl, že Fedwren si asi na den vyžádal mé služby. Byl jsem překvapen ještě víc, když mi předal seznam zásob, které potřeboval sehnat ve městě, dostatek stříbra, abych je koupil, a dva měďáky pro mne od cesty. Trnul jsem strachy, že to Burrich nebo některý z dalších učitelů zakáže, ale místo toho jsem si měl pospíšit. Vyšel jsem ven branou s košem na předloktí, opojen tak náhlou svobodou. Spočítal jsem si měsíce od doby, kdy se mi naposledy podařilo proklouznout z hradu, a s údivem jsem zjistil, že už je to rok či více. Okamžitě jsem hodlal obnovit svůj důvěrný vztah k městu. Nikdo mi neřekl, kdy se mám vrátit, a já byl přesvědčen, že si pro sebe mohu ukrást hodinku či dvě a nikdo se to nedozví.

Při shánění rozličných položek z Fedwrenova seznamu jsem prochodil celé město. Neměl jsem tušení, k čemu mohou písaři být sušené vlasy mořské panny nebo koš mysliveckých ořechů. Řekl jsem si, že to snad používá na výrobu inkoustů, a když jsem to nemohl sehnat v běžných obchodech, vydal jsem se

dolů k přístavnímu bazaru, kde se každý s kouskem plachty k prostření a něčím na prodej mohl prohlásit za obchodníka. - Chaluh jsem tam rychle objevil dostatek a přitom zjistil, že je to běžná ingredience k dušeným rybám s brambory. Shánění ořechů mi trvalo déle, protože to bylo něco, co údajně pocházelo z vnitrozemí, nikoli z moře, a na bazaru prý bylo několik kupců, kteří se takovými věcmi zabývali.

Nakonec jsem je opravdu objevil v řadě košů s dikobrazími ostny, mezi stánky s vyřezávanými dřevěnými korálky, kornouty s oříšky a stlučenými kůrovými tkáněmi. Žena, co seděla nad plachtou, byla hodně stará a její vlasy měly spíše stříbrný než bílý či šedý nádech. Upoutal mne na ní silný rovný nos a pod očima mohutně vystouplé lící kosti. Bylo to dědictví její rasy. Připadalo mi to divné, ale i jaksi důvěrně známé, a po zádech mi přejel mráz, když jsem si náhle uvědomil, že pochází z hor.

"Keppet," řekla žena své sousedce, když jsem u ní nakoupil. Podíval jsem se na ni v domnění, že to snad znamená "zaplatil". "Keppet," pravila dost neodbytně, a já si dál lámal hlavu, co to může v jejím jazyce znamenat. Zdálo se, že po ní něco chce, ale starší žena jenom lhostejně hleděla do ulice. Proto jsem směřem k její mladší sousedce omluvně pokrčil rameny a obrátil se jinam. Ořechy už jsem měl v koši. Neušel jsem ani tucet kroků, když jsem znovu uslyšel ječivě: "Keppet!" Otočil jsem se a uviděl, jak se obě ženy pustily do rvačky. Starší popadla tu mladší za zápěstí a ta sebou mlátila, škubala a kopala kolem sebe, aby se vyprostila. Ostatní trhovci poplašeně vstávali a odklízeli své zboží do bezpečí. Byl bych se asi díval dál, kdybych nezahlédl jinou, daleko známější tvář.

"Nosebleed!" vykřikl jsem.

Otočila se tvář ke mně a já si na okamžik pomyslel, že jsem se spletl. Uběhl již rok od doby, kdy jsem ji naposled viděl. Jak se může člověk tolik změnit? Tmavé vlasy, které mívala úhledně spletené za ušima, jí teď volně splývaly na ramena. A byla oblečena - ne v kazajce a plandavých kalhotách, ale v halence a sukni. Ten dospělácký oděv mi dočista vyrazil dech. Byl bych se zřejmě otočil stranou a předstíral, že jsem volal na někoho jiného, kdyby na mně svýma temnýma očima neutkvěla a odměřeným tónem se nezeptala: "Nosebleed?"

Trval jsem na svém: "Nejsi ty Molly Nosebleed?"

Rukou si z obličeje odhrnula pramen vlasů. "Jsem Molly Chandlerová." Viděl jsem, jak po mně zvědavě přejíždí očima, ale její hlas zněl ledově, když vzápětí dodala: "Nejsem si jista, jestli vás znám. Vaše jméno, pane?"

Byl jsem poněkud zaskočen a zareagoval jsem instinktivně. Vydal jsem se v mysli k ní, vycítil její nervozitu a byl jsem překvapen jejími obavami. Myšlenkou a hlasem jsem se ji pokusil upokojit: "Jsem Newboy," pravil jsem bez váhání.

Oči se jí úžasem rozšířily a pak se rozesmála, protože vše předtím pokládala za pouhý žert. Hráz, kterou mezi námi vztyčila, praskla jako mýdlová bublina a já v ní rázem uviděl tu dívku, kterou jsem znal dřív.

Znovu mezi námi zavládla srdečná spřízněnost, která mi ze všeho nejvíce připomněla Nosyho. Veškeré rozpaky zmizely. Kolem zápasících žen se mezitím srotl zástup lidí, ale my je nechali za sebou a potulovali se nazdařbůh dlážděnými uličkami města. Obdivoval jsem její sukni a ona mi sebevědomě sdělila, že sukně nosí už několik měsíců a že je má raději než kalhoty. Tuhle nosívala ještě její matka, a jak zjistila, dnes už není možné sehnat tak jemně tkanou vlnu, nebo tak jasně rudou, jakou byla obarvena mámina sukně. Jí se zase Ubil můj oděv, a já si najednou uvědomil, že je možná připadám stejně divný jako ona mně. Měl jsem na sobě svou nejlepší košili a kalhoty prané jen před pár dny, zatímco mé boty byly těžké kvality jako vojenské, navzdory Burrichovým výhradám, že z nich rychle vyrostu. Ptala se mě, co ve městě dělám, a já jí odpověděl, že mě hradní mistr písař poslal na nákupy. Také jsem jí řekl, že mistr potřebuje dvě svíce z včelího vosku, což byl z mé strany výmysl, ale mohl jsem tak alespoň zůstat s ní a bloumat po jejím boku křivolakými uličkami. Lokty jsme do sebe dost důvěrně šťouchali, zatímco ona vyprávěla. Na předloktí měla zavěšený vlastní košík. Nesla v něm několik balíčků a svazků bylin na parfémování svící, jak mi sdělila. Včelí vosk podle jejího názoru voněl mnohem lépe než obyčejný lůj.

Vyráběla nejlépe navoněné svíce v celém Buckkeepu, i dva starší svíčkaři z města to připustili. "Tahle, přivou si, to je levandule, není to kouzelné?" Oblíbená vůně její matky, a její také. "Tohle je meduňka a tohle mateří kasička. Tohle zas kořen bijce," ona ho nemá moc v oblibě, to ne, ale někteří říkají, že bijcové svíčky jsou dobré na tišení bolestí hlavy a zimních chmur. Mavis Threadsnip povídal, že její matka ho mísila s dalšími bylinami a dělala báječné svíčky, které uklidnily každé dítě trpící kolikou. A tak

se Molly rozhodla to vyzkoušet, pokusit se najít ty správné bylinky a znovu objevit recepturu své mámy. Při jejím sebevědomém překypování znalostmi a dovednostmi jsem jen hořel nedočkavostí, abych se v jejích očích blýskl i já. "Já znám kořen bijce," řekl jsem. "Někdo ho používá k výrobě mastí na bolavá ramena a záda. Odtud také jeho jméno. Ale když z něho vydestiluješ tinkturu a smísíš ji správně s vínem, nikdo to nepozná a dospělý muž po tom bude spát den a noc a potom ještě den, anebo dítě po tom usne a ve spánku zemře."

Zatímco jsem mluvil, nevěřičně na mne valila oči a při mých posledních slovech se jí tváří mihl výraz zděšení. Odmlčel jsem se a znovu vycítil ty ostré rozpaky. "Jak to, že znáš takové věci?" zeptala se zajíkávě.

"Slyšel jsem jednu starou porodní bábu, co chodí po domech, jak na hradě mluví s naší porodní bábou," improvizoval jsem. "Byl to... smutný příběh, který vyprávěla, o zraněném muži, kterému pomohli, aby si odpočal, ale jeho dítě do toho upadlo taky. Moc smutný příběh." Její tvář zjihla a já opět pocítil její vroucí srdečnost. "Říkal jsem to jen proto, abych měl jistotu, že s tím kořenem budeš zacházet opatrně. Nenechávej ho nikde, kde by na něj dosáhlo dítě."

"Díky za radu. Nebudu. Ty se zajímáš o byliny a kořeny? Nevěděla jsem, že se písař zabývá takovými věcmi."

Náhle mně došlo, že Molly mne považuje za písařova pomocníka. Neviděl jsem důvod, abych jí vykládal něco jiného. "Och, Fedwren používá mnoho věcí na svá barviva a inkousty. Některé kopie dělá poměrně jednoduše, ale jiné jsou přímo úžasné, vyzdobené ptáky, kočkami, želvami a rybami. Ukazoval mi jeden herbář, kde lístky a květy každé rostliny lemovaly okraje stránek."

"To bych strašně ráda viděla," řekla upřímně a já hned začal vymýšlet způsoby, jak bych ho na několik dní odcizil.

"Možná bych ti mohl sehnat kopii k přečtení... ne že by sis ji ponechala, ale mohla bys v ní několik dní studovat," navrhl jsem váhavě.

Zasmála se, avšak poněkud nabroušeně. "Jako kdybych uměla číst! Och. Ale myslím, že tys už nějaká písmena pochytil, když běháš písaři po nákupech."

"Jenom trochu," řekl jsem a zaskočila mě závist v jejích očích, když jsem jí ukázal svůj seznam a přiznal se, že umím přečíst všech sedm slov, která na něm stála.

Pojednou ji přepadla podivná plachost. Šla teď pomaleji a já uviděl, že se blížíme k jejich krámu. Byl jsem zvědav, jestli ji otec stále bije, ale neodvážil jsem se na to zeptat. Alespoň její tvář nic takového neprozrazovala. Došli jsme ke dveřím svíčkárny a tam se zastavili. Vtom učinila jakési rozhodnutí, protože mi položila ruku na rukáv, nadechla se a pak se rovnou zeptala: "Myslíš, že bys mi mohl něco přečíst? Nebo aspoň část toho?"

"Pokusím se," nabídl jsem se.

"Když já... teď, když nosím sukně, dal mi otec máminy věci. Když byla ještě děvče, bývala komornou u jedné dámy na hradě a tam se naučila psát. Mám nějaké tabulky, které popsala. Chtěla bych vědět, co na nich je."

"Pokusím se," zopakoval jsem.

"Můj otec je v obchodě." Neřekla víc než to, ale podle toho, jak se její vědomí rozeznělo s mým, nebylo třeba dalšího vysvětlování.

"Mám písaři Fedwrenovi sehnat dvě voskové svíce," připomněl jsem jí. "Netroufám si jít na hrad bez nich."

"Nechovej se ke mně moc důvěrně," upozornila mne a pak otevřela dveře.

Šel jsem za ní, ale jenom pomalu, jako by nás u dveří svedla náhoda. Nemusel jsem ale být tak přehnaně opatrný. Její otec dost hlasitě chrápal v křesle u krbu. Šokovalo mě, jak moc se změnil. Jeho vychrtlost přešla v kostnatost a kůže na jeho tváři připomínala nedopečené lístkové těsto na hrudkovitém ovocném závinu. Chade mě proškolil dobře. Podíval jsem se mu na nehty a na rty. I přes celou místnost jsem poznal, že mu mnoho života nezbývá. Snad už Molly nemlátíl proto, že na to neměl sílu. Molly mně naznačila, abych byl zticha. Zmizela za závěsy, které oddělovaly jejich příbytek od obchodu, a já se mohl porozhlédnout po krámě.

Bylo to příjemné místo, sice ne moc velké, ale strop byl vyšší než u většiny obchodů a obydlí v

Buckkeepu. Pomyslel jsem si, že jenom díky příčinlivé Molly je krám udržován zametený a čistě poklizený. Místnost naplňovaly příjemné vůně a měkké světlo pocházející z výsledků její práce. Její zboží viselo po párech na spojených knotech na dlouhých kolících dřevěného věšáku. Další polici zaplňovaly o hodně tlustší svíce pro využití na lodích. Měla zde vystaveny i tři glazované keramické lampy pro ty, kdo si takové věci mohli dovolit. Kromě svící jsem tady objevil nádoby s medem" vedlejším produktem ze včelích úlů, které měla v péči za krámem. Ze včelího vosku Molly vyráběla své nejskvělejší zboží. Molly se znovu vynořila a naznačila mi, abych šel za ní. Přinesla na stůl několik voskových svíček a sadu tabulek, které rozložila na desce. Potom ustoupila o krok dozadu a stiskla rty, jako by si nebyla jistá, jestli to, co dělá, je rozumné.

Tabulky byly zhotoveny ve starém stylu, obyčejné dřevěné destičky seřezané podle let a jemně vyhlazené pískem. Písmena na nich byla pečlivě vykreslená a zalitá žloutnoucí vrstvou kalafuny. Tabulek bylo celkem pět, všechny nádherně vypsáné. Čtyři tvořily precizní soupisy bylinných receptur na léčivé svíce. Když jsem každou z nich měkce a nahlas předčítal Molly, viděl jsem, jak si to usilovně zapisuje do paměti. Nad pátou tabulkou jsem zaváhal. "To není recept," řekl jsem.

"A co to je?" zašeptala.

Pokrčil jsem rameny a začal číst: "Dnešního dne se mi narodila Molly Nosegay5), slad'oučká jako kytice květů. Proti porodním bolestem jsem zapálila dvě voskové svíce s bobulemi z vavřínu a dva kalíšky navoněné dvěma hrstkami fialek, jež rostou poblíž Dowellova mlýna, a jednu hrstku červeného kořene, velmi jemně nasekaného. Až přijde čas, aby Molly porodila dítě, možná to udělá také tak a její bolesti budou stejně mírné jako ty moje a ovoce toho všeho tak skvostné. V to doufám."

To bylo vše. Jakmile jsem dočetl, ticho zesílilo a zaplavilo místnost. Molly mně vzala poslední tabulku z rukou, podržela ji v dlaních a zahleděla se na ni, jako by mezi řádky četla věci, které jsem tam neviděl. Šoupnutí mé nohy jí připomnělo, že jsem stále tam. Tiše posbírala všechny tabulky a opět s nimi zmizela. Když se vrátila, šla rychle k polici a vzala z ní dvě svíčky z včelího vosku. Přitočila se k další polici a sundala z ní ještě dvě tlusté růžové svíce.

"Já potřebuji jen - "

"Psst. Za ty neúčtuji nic. Jsou s květem sladínku a dají ti klidné sny. Mám je moc ráda a myslím, že tyje budeš mít také rád." Hlas měla přátelský, ale když mi je vložila do košíku, pochopil jsem, že čeká, až půjdu. Mlčky šla se mnou ke dveřím a zlehka je otevřela, aby nevzbudila otce. "Sbohem, Newboyi," řekla a potom mi věnovala jeden ryzí, srdečný úsměv. "Nosegay. Nikdy jsem nevěděla, že mně tak říkala. Nosebleed mi říkali na ulici. Myslím, že ti starší, kteří ještě věděli, jaké jméno mi dala, ho považovali za legrační. A po nějaké době nejspíš zapomněli, že kdy bylo nějaké jiné. Ale co. To už je jedno. Teď ho už zase mám. Jméno od své matky-."

"Hodí se k tobě," řekl jsem v náhlém přívalu galantnosti, a když na mě pohlédla, tváře se mi zalily ruměncem a vyrazil jsem od dveří pryč. S údivem jsem zjistil, že už je pozdě odpoledne, skoro večer. Tryskem jsem vykonal zbylé nákupy. Poslední položku na seznamu, kůži z lasičky, jsem si musel vyžebrot za okenicemi kupcova krámu. S láteřením mi otevřel a huboval, že chtěl sníst večeri teplou, ale já mu tak vehementně děkoval, že mi na tu rozpustilost dozajista skočil.

Právě jsem upaloval nejstrmějším úsekem zpátky k hradu, když vtom jsem za sebou zaslechl zvuky koňských kopyt. Koně jeli nahoru směrem od městských doků a jezdci je pořádně hnali. Bylo to divné. Nikdo ve městě koně neměl, neboť ulice tam byly dost příkré a samá dlažba, než aby k něčemu byli. Město se navíc tísnilo na tak malé ploše, že jezdit na koni by bylo spíše znamením domýšlivosti než skutečnou výhodou. Museli to tedy být koně z hradních stájí. Stoupl jsem si ke kraji silnice a zvědavě čekal, kdo si to dovolil riskovat Burrichův hněv tak rychlou jízdou po kluzkém a nerovném dláždění, navíc za špatného světla.

K mému překvapení to byli Regal a Verity na páru vraníků, kteří byli Burrichovou pýchou. Verity držel v ruce hůl s chocholem pernatým, kterou mívali poslové jedoucí na hrad, když vezli zprávu nejvyšší důležitosti. Když mě spatřili, jak tam tiše stojím u silnice, oba své koně tak prudce zarazili, že Regalův oř se smekl stranou a málem upadl na kolena.

"Burrich bude zuřit, jestli tomu hříběti zlámete kolena," vykřikl jsem poděšeně a rozběhl se k němu.

Regal cosi nezřetelně zavřískl a Verity v závěsu za ním se nejistě zasmál: "A ty sis myslel, zeje to duch,

stejně jako já. Hoj, chlapče, tys nám ale dal, stát si tady tak zticha. A vypadáš tolik jako on. No ne, Regale?"

"Verity, neblázni. Drž jazyk za zuby." Regal pomstychtivě trhl uzdou svého koně a pak si popotáhl shrnutý kabátec, aby vypadal upraveně. "Co děláš tak pozdě tady na silnici, bastarde? Čeho se ti zachtělo? Proklouznout v tuto dobu z hradu a vyrazit si do města?"

Byl jsem zvyklý na Regalovo přezíravé chování vůči mně. Ale tento ostrý výpad byl něčím zcela novým. Zpravidla se mi pokud možno vyhýbal nebo se ode mne držel stranou, jako bych byl hromada čerstvého hnoje. Ač zaskočen, měl jsem pohotovou odpověď: "Jsem na cestě zpátky, ne tam, Sire. Byl jsem Fedwrenovi na nákupech." A na důkaz jsem zvedl košík.

"No jistě," ušklíbl se. "To ti tak uvěřím. Je to trochu velká shoda náhod, bastarde." Znovu po mně mrštil tím slovem.

Musel jsem vypadat dost zkroušeně a rozpačitě, protože Verity si svým drsným způsobem odfrkl a řekl: "Nic si z něho nedělej, hochu. Maličko jsi nás oba poděsil. Do města právě dorazila říční loď s praporkem, jako že přiváží zvláštní poselství. A když jsme s Regalem sjeli dolů, abychom to vyzvedli, ejhle, je to od Patience, která nám sděluje, že Chivalry je mrtev. A pak, když jedeme nahoru po cestě, co nevidíme, jeho věrný obraz v postavě chlapce stojícího tiše před námi, a samozřejmě nám to leželo v hlavě a- "

"Ty jsi ale idiot, Verity," vyprskl Regal. "Roztrubovat to na celé město, ještě než se to dozví král. A nepodsouvej tomu bastardovi myšlenky, že vypadá jako Chivalry. Co jsem slyšel, nápadů má dost, za což můžeme jen poděkovat našemu drahému tatíčkovi. Jedeme. Vezeme na hrad naléhavý vzkaz." Regal znovu šukbl hlavou koně a pak mu nasadil ostruhy. Díval jsem se za ním, jak ujíždí pryč, a přísahám, že jsem chvíli nemyslel na nic než na to, jak po příchodu na hrad půjdu okolo stájí, abych to ubohé zvíře prohlédl a podíval se, jak ošklivě má podlité pysky. Z nějakého důvodu jsem však vzhlédl k Veritymu a hlesl: "Můj otec je mrtev."

Seděl tiše v sedle. I když byl větší a zavalitější než Regal, přesto se držel na koni lépe. Nejspíš to bylo tím, že v něm byl kus vojáka. Chvíli na mne mlčky shlížel a potom řekl: "Ano. Můj bratr je mrtev." Byla to pro mne velká čest, on jako můj strýc, okamžik spřízněnosti. Snad pokaždé, když došlo k nějaké závažné změně, nachomýtl se k tomu on. "Vyskoč si za mě, chlapče, vezmu tě zpátky na hrad," nabídl mi. "Ne, děkuji. Burrich by mi utrl hlavu za jízdu ve dvou na takové cestě."

"Máš pravdu, chlapče," souhlasil laskavě Verity. A dodal: "Je mi líto, že se to dozvídáš takhle. Nedomýšlel jsem to. Nechce se ani věřit, že to může být pravda." Na chvíli jsem pocítil závan jeho hlubokého zármutku. Pak se v sedle předklonil, promluvil tiše ke koni a ten vyrazil kupředu. Za okamžik jsem byl opět na silnici sám.

Začalo drobně mžít, poslední denní světlo pohaslo a já tam pořád stál a stál. Pohlédl jsem nahoru na hrad, jenž se černal proti hvězdnému nebi. Do tmy se tu a tam linula světýlka z jeho oken a cimbuří. Jednu chvíli jsem chtěl upustit koš na zem a dát se na útěk, uprchnout do temnot a nikdy už se nevrátit. Vydal by se mne někdo někdy hledat? To jsem nevěděl. Avšak místo toho jsem si přendal koš do druhé ruky a plouzivým krokem zamířil zpátky do kopce.

7 Pověření

Když zemřela královna Desire, říkalo se, že byla otrávena. Proto jsem se rozhodl, že o tom napíši absolutní pravdu, tak jak ji znám já sám. Královna Desire opravdu zemřela na otravu, ale vlastním přičiněním a po velmi dlouhé době, ne na popud krále. Ten se ji často snažil od svévolného užívání omamných látek odradit. Radil se o tom s lékaři i bylinkáři, ale jakmile ji přesvědčil, aby přestala brát jednu věc, hned objevila jinou, aby vyzkoušela její účinky.

Ke konci posledního léta svého života stále více ztrácela zábrany a užívala hned několik druhů současně, aniž by se ještě snažila své zlozvyky jakkoli skrývat. Její chování působilo Shrewdovi velké útrapy, neboť když byla opojena vínem či omámena inhalací kouře, pronášela divoká obvinění a pobuřující výroky bez ohledu na to, v čí přítomnosti nebo při jaké příležitosti to bylo. Člověk by si myslel, že své stoupence takovými excesy odradila, ale opak byl pravdou, buď prohlašovali, že král Shrewd ji k

sebezničení dohnal, nebo že ji otrávil sám. Já však mohu s jistotou prohlásit, že král za její smrt nemohl.

Burrich mi na znamení smutku ostříhal vlasy. Na hlavě mi zůstaly jen kratičké výhonky, asi tak na šířku prstu. Sám si ve svém zármutku oholil hlavu, vousy i obočí. Bílá místa na hlavě nyní ostře kontrastovala s jeho zarudlým nosem a lícemi, vypadal velmi podivně, ba ještě podivněji než lesní lidé, kteří přicházeli do města a měli vlasy spleené smůlou a zuby obarvené narudo a načerno. Děti se za těmito divochy ohlížely a špitally si za jejich zády, ale Burrichovi se jen mlčky klidily z cesty. Myslím, že to bylo jeho očima. Viděl jsem už otvory v lebkách, jež v sobě měly více života než Burrichovy oči za těch dní.

Regal vyslal svého sluhu, aby Burriche pokáral za to, že si oholil hlavu a mně ostříhal vlasy. Takhle se truchlilo pro krále, a ne pro muže, který abdikoval na trůn. Burrich na posla jen upřeně hleděl, dokud neodešel. Verity si zkrátil vlasy o šířku dlaně a také vousy na znamení toho, že drží smutek za bratra. Někteří z hradní stráže si porůznu zkrátili copy, jako to dělají bojovníci na počest padlého kamaráda. Avšak to, co provedl Burrich se sebou a se mnou, zacházelo do krajnosti. Lidé na nás hleděli jako na zjevení. Chtěl jsem se ho zeptat, proč mám truchlit pro otce, kterého jsem nikdy neviděl a který se na mne nikdy ani nepřišel podívat, ale při pohledu na jeho ustrnulé oči a ústa jsem si netroufal. Nikdo se nezmínil Regalovi o tom, že Burrich všem koním odstříhl z hřív smuteční chomáče a pak je spálil jako obětiny na ohni, z něhož šel strašlivý zápach. Nejasně jsem chápal, že tím posílá části našich duší za Chivalrym, byl to zvyk, který pochytíl od lidu své matky.

Měl jsem dojem, jako kdyby zemřel i Burrich. Jeho tělo uváděla do pohybu jakási chladná síla, všechny své úkoly vykonával bezvadně, avšak bez radosti či uspokojení. Jeho podřízení, kteří dříve soutěžili o to, koho svým kývnutím nejvíce pochválí, se mu nyní vyhýbali pohledem, jako kdyby se za něho styděli. Jedině Vixen ho neopustila. Stará fenka se ploužila za ním, kamkoli se hnul, a byla stále při něm, aniž by ji odměnil pohledem či dotykem. Jednou jsem ji ze soucitu polaskal a dokonce se odvážil vyjít jí v myslí vsříc, ale narazil jsem jen na otupělost děsící se vzájemného kontaktu. Vixen truchlila spolu se svým pánem.

Zimní víchry vířily kolem útesů a zakusovaly se do nich. Vleklé dny se vyznačovaly ledovou strnulostí, jež vylučovala jakoukoli možnost příchodu jara. Chivalryho pohřbili ve Witherwoods. Na hradě proběhla smuteční hostina, ale byla krátká a lidé se chovali zaraženě. Spíše si všichni hleděli správné etikety, než by dal někdo najevo skutečný zármutek. Ty, kteří pro Chivalryho vskutku truchlili, jako by ostatní odsuzovali za špatný vkus. Jeho veřejný život přece skončil s jeho abdikací, jak netaktní od něho tudíž bylo poutat na sebe další pozornost tím, že si tak znenadání umřel.

Přesně týden od smrti otce mne probudil známý závan z tajného schodiště a žluté světlo zvoucí mne dál. Vyskočil jsem z postele a vyběhl po schodech do svého útočiště. Těšil jsem se, jak konečně uniknu vší podivnosti a ztratím se opět mezi rostlinami a dýmajícími vůněmi ve společnosti Chadea. Netoužil jsem více po tom divném napětí, jež mě posedlo, jakmile jsem se dozvěděl o Chivalryho smrti.

Ale druhý konec pokoje s pracovním stolem byl temný a krb vyhaslý. Chade místo toho seděl před bližším krbem a rukou mi kynul, abych si sedl vedle něj. Posadil jsem se a zvedl k němu oči, ale on jen hleděl do ohně. Zvedl zjizvenou ruku a spočinul jí na mých krátkých zježených vlasech. Chvíli jsme tak seděli a dívali se do plamenů.

"Vidíš, tak to chodí, můj chlapče," řekl posléze a pak mlčel, jako kdyby řekl vše, co potřeboval. Podrbal mě přátelsky na hlavě.

"Burrich mi ostříhal vlasy," řekl jsem mu zčistajasna.

"To vidím."

"Nesnáším to. Vlasy se mi zapíchávají do polštáře a já nemůžu spát. Kapuce mi padá. A vypadám hloupě."

"Vypadáš jako chlapec, který truchlí pro svého otce."

Chvíli jsem byl zticha. Dosud jsem své vlasy považoval jen za delší verzi Burrichova extrémního sestřihu. Ale Chade měl pravdu. Vlasy měly délku, jaká přináležela chlapci, jenž truchlí pro zesnulého otce, tedy ne někomu, kdo by truchlil pro krále. To mě však ještě více popudilo.

"Ale proč bych pro něho měl truchlit?" otázal jsem se Chadea, když už jsem se neodvážil zeptat Burriche.

"Ani jsem ho neznal."

"Byl to tvůj otec."

"Udělal mě nějaké ženské. Když se o mně dozvěděl, utekl. Jakýpak otec. Nikdy se o mě nezajímal."

Vzdor ve mně sílil a poslední slova jsem skoro zakřičel. Dráždilo mě to - Burrichův hluboký nespoutaný žal a Chadeův tichý zármutek.

"To nemůžeš vědět. Slyšíš jen to, co říkají drbny. Na některé věci ještě nejsi dost starý, abys jim rozuměl. Nikdy jsi neviděl divokého ptáka, jak láká dravce od vlastních mlád'at tím, že předstírá zranění."

"Tomu nevěřím," řekl jsem, ale vzápětí už jsem si tím tak jistý nebyl. "Nikdy neudělal nic, abych si myslel, že o mě má zájem."

Chade se ke mně otočil tváří v tvář a já uviděl, že jeho oči jsou starší, propadlejší a zarudlejší. "Kdybys věděl, že se zajímal, věděli by to i ostatní. Až budeš muž, možná pochopíš, kolik ho to stálo. Neznat se k tobě, abys byl v bezpečí. Jednat tak, aby si tě jeho nepřátelé nevšímalí."

"Takhle ho už ale nepoznám do konce svého života," řekl jsem trucovitě.

Chade jen vzdychl: "Konec tvého života přijde mnohem později, než kdyby tě byli uznali jako právoplatného následníka." Odmlčel se a pak se opatrně zeptal: "A co bys o něm rád věděl, můj chlapče?"

"Všechno. Ale jak ty bys to mohl vědět?" Čím více byl Chade shovívavější, tím víc jsem si byl jistější.

"Znal jsem ho po celý jeho život. Já jsem s ním... pracoval. Mnohokrát. Ruka v rukavici, jak se říká."

"A byl jsi ta ruka, nebo rukavice?"

Bez ohledu na mou hrubost se Chade nenechal strhnout k hněvu. "Ruka," řekl po krátké úvaze. "Ruka, jež se pokradmu hýbe, kryta sametovou rukavicí diplomacie."

"Co tím myslíš?" Ač jsem se snažil chápat sebevíc, přesto jsem byl zmaten.

"Lze tak vykonat dost věcí..." Chade si odkašlal. "Mohou se přihodit věci, které usnadní diplomacii cestu. Nebo způsobí, že vyjednávací strana bude vstřícnější. Mohou se přihodit věci..."

Můj svět se rázem ocitl vzhůru nohama. Náhle, jako nějaká vize, mě přepadla drsná realita - všechno to, čím byl Chade a čím jsem měl být i já. "Tím myslíš, že nějaký člověk může zemřít a s jeho nástupcem pak bude snazší řeč? Bude v naší věci přístupnější, ze strachu nebo..."

"Vděčnosti. Ano, přesně tak."

Všechny kousky mozaiky rázem zapadly do sebe a mne polila ledová hrůza. Všechny ty lekce a podrobně udílené instrukce směřovaly právě k tomu. Začal jsem se zvedat ze sedačky, ale vtom mě za rameno popadla Chadeova ruka.

"Nebo může člověk žít, o dva, pět či deset roků déle, než by si kdo pomyslel, a vnést do politických jednání moudrost a toleranci svého věku. Nebo může být dítě vyléčeno z dávivého kašle a matka najednou s vděkem uzří, že to, co nabízíme, může být ku prospěchu všem kolem. Ta ruka pokaždé nepřináší smrt, můj chlapče. Pokaždé ne."

"Ale dost často."

"Nikdy jsem ti v tom nelhal." V Chadeově hlase jsem zaslechl dva tóny, které jsem tam nikdy předtím neslyšel. Obhajobu. A dotčenost. Ale mládí je nemilosrdné.

"Myslím, že už se od tebe nechci více učit. Půjdu teď za Shrewdem a řeknu mu, ať si najde někoho jiného, aby pro něj zabíjel lidi."

"Na takové rozhodnutí máš zajisté právo. Ale radím ti, abys to nedělal, alespoň prozatím."

Jeho vyrovnanost mne zaskočila zcela nepřípraveného. "Proč?"

"Protože bys tím zvrátil všechno, co se pro tebe Chivalry pokoušel udělat. Upoutal bys tím na sebe pozornost. A to není moc dobrý nápad — právě teď." Nyní mluvil velmi rozvláčně, zatížen břemenem pravdy.

"Proč?" Uvědomil jsem si, že šeptám.

"No, protože někteří by chtěli Chivalryho životní příběh ukončit docela. A to by jim zřejmě nejlépe vyšlo, kdyby se zbavili tebe. Právě tihle lidé budou sledovat, jak se vyrovnáváš s otcovou smrtí. Už ti to konečně dochází? Nejsi neklidný? Chceš se stát mnohým trnem v oku právě teď, tak jako on?"

"Cože?"

"Můj chlapče," pravil a přitáhl mě k sobě blíže. Poprvé jsem v jeho slovech zaslechl majetnický tón.

"Doba je taková, že bys měl být zticha a dávat si dobrý pozor. Já chápu, proč ti Burrich ostříhal vlasy,

ale raději bych si přál, aby se to nestalo. Přál bych si, aby se dnes nikde neříkalo, že Chivalry byl tvůj otec. Jsi ještě pořád takové kuře... ale poslouvej mě dobře. Prozatím se chovej tak jako dosud. Vyčkej půl roku nebo rok. Pak se rozhodni. Ale zatím - "

"Jak zemřel můj otec?"

Chade mi pátravě pohlédl do tváře. "Copak jsi neslyšel, že spadl z koně?"

"Ano. A Burrich proklíná toho muže, který to vyslovil. Říká, že Chivalry by z koně nespadl a ani by ho žádný kůň neshodil."

"Burrich by si měl dávat pozor na to, co říká."

"Jak tedy můj otec zemřel?"

"To nevím. Ale stejně jako Burrich nevěřím, že by spadl z koně." Chade se odmlčel. Usedl jsem na zem k jeho bosým kostnatým nohám a hleděl do ohně.

"Chystají se mě zabít také?"

Dlouhou chvíli neříkal nic. "Já nevím. Ne, pokud tomu mohu zabránit. Myslím, že napřed musí přesvědčit krále Shrewda, že je to nutné. A jestli se jim to podaří, měl bych se o tom dozvědět."

"Takže si myslíš, že to přijde zevnitř hradu?"

"Ano." Chade chvíli čekal, ale já už mlčel a nechtěl se ptát dál. Přesto odpověděl: "Nevěděl jsem o tom nic, dokud se to nestalo. Neměl jsem v tom ruce, ani náhodou. Ani se s tím na mě neobrátili. Nejspíš dobře věděli, že bych udělal víc, než jen odmítl. Postaral bych se o to, aby k tomu nikdy nedošlo."

"Och." Trochu se mi ulevilo. Chade mě však až moc dobře vyškolil ve způsobech dvorních intrik. "Pak za tebou ale nejspíš nepřijdou, pokud se rozhodnou mě odstranit. Báli by se, že bys mě varoval."

Vzal mě oběma rukama za bradu a natočil mě tváří k sobě, takže jsem mu hleděl přímo do očí. "Smrt tvého otce by pro tebe měla být dostatečným varováním, teď hned a jednou provždy. Jsi bastard, hochu. Jsme pořád v nebezpečí a zranitelní. Jsme pořád nahraditelní. Ledaže jsme absolutně nepostradatelní pro jejich vlastní bezpečnost. Za těch několik let jsem tě naučil pěkné řádce věcí. Ale tuhle lekci si vezmi nejbližší k srdci a vždy ji měj na paměti. Pokud někdy docílíš toho, že tě nebudou potřebovat, zabijí tě." Vytréštil jsem na něj oči. "Teď mě ale nepotřebují."

"Že ne? Já už stárnu. Ty jsi mladý a učenlivý, vypadáš a chováš se, jako bys byl z královské rodiny. Dokud neprojevíš nějaké nepřiměřené ambice, budeš se mít dobře." A po chvíli ticha s vážnou tváří zdůraznil: "My jsme totiž, chlapče, královi lidé. Výlučně jeho - do takové míry, že jsi to snad ještě nedomýšlel. Nikdo neví, co já dělám, a většina lidí zapomněla, kdo vůbec jsem. Nebo kdo jsem byl. Pokud o nás někdo ví, má to od krále."

Seděl jsem jako přikovaný a dával si vše bedlivě dohromady. "Pak tedy... tys říkal, že to přijde zevnitř hradu. Ale pokud by nevyužili tebe, nestál by za tím král... Královna!" zvolal jsem v náhlém přesvědčení. Podle Chadeova výrazu jsem viděl, že si své myšlenky nechává pro sebe. "To je nebezpečná domněnka. O to nebezpečnější, pokud si myslíš, že podle ní musíš jednat."

"Proč?"

Chade si povzdechl. "Když tě napadne nějaká myšlenka a ty si umaneš, že je to pravda, aniž bys pro to měl důkazy, zaslepuješ se tak vůči dalším možnostem. - Zvaž je proto všechny, hochu. Možná to byla jenom náhoda. Možná, že Chivalryho zabil někdo, komu se znelíbil ve Withywoodsu. Možná to nemá co dělat s tím, že byl princ. Nebo má možná král dalšího zabijáka, o kterém já nic nevím, a král tedy jednal vlastní rukou proti vlastnímu synovi."

"Sám ničemu z toho nevěříš," řekl jsem s jistotou.

"Ne. Nevěřím. Protože nemám žádné důkazy, na nichž bych mohl stavět. Stejně jako nemám důkazy pro tvrzení, že za smrtí tvého otce byla ruka královny."

To je vše, co si z našeho tehdejšího rozhovoru pamatuji. Ale jsem si jist, že Chade mě záměrně vedl k tomu, abych pečlivě zvažil, kdo všechno by mohl být proti mému otci, a aby mi vštípl větší ostražitost vůči královně. Střežil jsem tu myšlenku jako oko v hlavě - a to nejenom ve dnech, jež bezprostředně následovaly. I nadále jsem se však věnoval svým povinnostem a vlasy mi pomalu dorůstaly, až se počátkem léta zdálo, že je zas vše při starém. Vždy jednou za několik týdnů mě poslali do města na pochůzky. Brzy jsem přišel na to, že ať už mě úkolem pověřil kdokoli, jedna či dvě položky zpravidla skončily v Chadeově komnatě, takže jsem celkem snadno uhádl, kdo mi ty kratičké výlety na svobodu

dopřával. Ne vždy, když jsem se vypravil do města, se mi podařilo strávit čas s Molly, ale stačilo mi, že jsem mohl stát u okna jejího krámu, dokud si mě nevšimla a konečně na mě alespoň nekývla. Jednou jsem na tržišti slyšel kohosi mluvit o kvalitě jejich parfémovaných svící - prý od smrti její matky nikdo nevyráběl tak příjemně vonné a léčivé voskovice. Jenom jsem se pro sebe pousmál a byl jsem rád i za ni. Pak přišlo léto, s nímž k nám na pobřeží zavítalo teplejší počasí - a také Ostrované. Někteří přicházeli jako počestní obchodníci se zbožím z chladnějších pásem - kožešinami, jantarem, slonovinou a sudy s olejem - jakož i s četnými příběhy, které mi dodnes nahánějí husí kůže - stejně jako v dobách, když jsem byl ještě malý kluk. Naši námořníci jim však nevěřili a spílali kupcům do zvědů a jiných, ještě horších jmen. Jejich zboží však bylo kvalitní a zlato, za něž kupovali naše víno a obilí, bylo solidní a těžké a naši kupci ho brali.

Naše břehy navštěvovali i jiní Ostrované, ačkoli k pevnosti Buckkeep se moc blízko nedostali. Přicházeli s noži a pochodněmi, luky a beranidly, aby plenili a znásilňovali ve stále stejných vesnicích, kde plenili a znásilňovali už po celé roky. Občas to vypadalo jako rafinovaný a ukrutný boj, to když Ostrované narazili na zdánlivě nepřipravené a ne-ozbrojené vesnice a my je tak lstí vlákali dovnitř, abychom pak vybili a zmasakrovali piráty samotné. Pokud však hovoříme o boji, toho léta se nám v něm vedlo velmi zle. Při každé návštěvě města jsem se setkával s přívalem zpráv o bezuzdném ničení a s reptáním obyvatel.

Mezi bojovníky na hradě vládla ponurá atmosféra pokořenosti, kterou jsem pocíťoval i já. Ostrované našim hlídkovým lodím hravě unikali a nikdy nepadli do nastražených pastí. Udeřili vždy tam, kde jsme nebyli vyzbrojeni a kde jsme to nejméně čekali. Nejrozpačítejší ze všech působil Verity, poněvadž po Chivalryho abdikaci právě jemu připadl úkol střežit hranice království. V krčmách se povídalo, že když se teď nemůže poradit se svým starším bratrem, jde všechno od desíti k pěti. Nikdo dosud proti Veritymu přímo nevystoupil, ale bylo znepokojivé, že se za něj nikdo ani nepostavil.

Jako chlapce se mě nájezdy nijak osobně nedotýkaly. Byly to samozřejmě smutné věci a já mlhavě soucítil s vesničany, jejichž domovy byly vypáleny a vyplněny. Ale v bezpečí zdí Buckkeepu jsem moc silně neprožíval ustavičný strach a bezesnou ostražitost, jež panovaly v ostatních námořních přístavech, nebo muka vesničanů, kteří každým rokem znovu stavěli své osady, jen aby napřesrok viděli, jak jejich práce vezme za své v plamenech. Tato nevinnost plynoucí z nevědomosti mi však neměla vydržet dlouho. Jednou zrána jsem šel dolů na "lekci" k Burrichovi, ačkoli jsem stejnou dobu věnoval kurýrování zvířat a cvičení mladých hříbat a klisniček jako svému vlastnímu učení. -Převzal jsem ve stájích hodně práce po Cobovi, který mezitím přešel do služeb Regala jako čeledín a psovod. Ale toho dne mě Burrich, k mému nemalému údivu, vzal k sobě nahoru a posadil mě ke stolu.

"Dnes tě budu učit způsobům jednání," prohlásil znenadání. V jeho hlase jsem zaslechl tón určité pochybnosti, jako by moc nevěřil tomu, že se je dokážu naučit.

"S koňmi?" zeptal jsem se nedůvěřivě.

"Ne. Ty už znáš. S lidmi. Jak se chovat u jídla a pak, když lidé sedí a baví se mezi sebou. Těmhle způsobům."

"Proč?"

Burrich se zamračil. "Protože z důvodů, kterým nerozumím, máš doprovázet Verityho cestou do Neatbay na návštěvu vévody Kelvara z Ripponu - Lord Kelvar nespolupracuje s lordem Shemshym při obsazování pobřežních měst vojskem. Shemshy ho obviňuje z toho, že ponechává strážní věže zcela bez hlídek, takže Ostrované mohou proplouvat kolem a dokonce kotvit u ostrova Watch Island, odkud napadají Shemshyho vesnice ve vévodství Shoaks. Princ Verity si jede s Kelvarem promluvit o jeho loajalitě."

Situace mi byla naprosto jasná. Mluvílo se o tom po celém Buckkeepu. Lord Kelvar z vévodství Rippon měl ve svém držení tři strážní věže. Dvě z nich, které pokrývaly pozice u Neatbay, byly vždy dobře obsazeny, protože střežily nejvýznamnější přístav ripponského vévodství. Ale věž na ostrově Watch Island chránila jen malou část Ripponu, která lordu Kelvarovi za mnoho nestála, vysoké skalnaté pobřeží zde skýtalo štít jen několika vesnicím a případní nájezdníci by měli velké problémy s udržení lodí v bezpečné vzdálenosti od útesů. Jižní pobřeží bylo napadáno jenom málokdy. Samotný Watch Island byl domovem mořských racků, divokých koz a hojné populace mlžů. Ovšem tamní věž hrála důležitou roli

jako předsunutá hlídka pro město Southcove na pobřeží vévodství Shoaks. Kontrolovala přístup plavidel k vnitřnímu i k vnějšímu kanálu a tyčila se na přirozeném návrší, takže světla jejich majáků byla z pevniny snadno pozorovatelná. Shemshy měl sice strážní věž na ostrově Egg Island, ale jinak to byla jen hromádka písku, která vyčnívala z vln v době přílivu. Zdejší věž žádný důležitý přístup z moře neovládala a navíc musela být stále opravována, neboť ji poškozovaly pohyblivé písky a občasné bouře. Její posádka však měla výhled na Watch Island, odkud mohla spatřit varovný světelný signál a předat poselství dál. Pokud ovšem ve věži Watch Islandu takový oheň zažehli.

Do teritoria ripponského vévodství tradičně náležela rybářská loviště a pláže mlžů na Watch Islandu, z čehož vyplývala i povinnost obsadit strážní věž. Jenže udržení posádky na ostrově vyžadovalo přísun mužů a potravin, dřeva a oleje na majákové ohně a také pravidelné opravy věže, na niž se podepisovaly kruté oceánské bouře, které se občas nad malým pustým ostrovem přehnaly. Pro bojovníky to byl hotový postrach, odvelení na Watch Island prý bylo rafinovanou formou trestu pro vzpurné a politicky nepohodlné vojáky. Lord Kelvar se při svých bujarých pitkách nechal mnohokrát slyšet, že pokud je obsazení věže pro vévodství Shoaks tak svrchovaně důležité, pak by se toho měl zhostit sám lord Shemshy. To však neznamenal, že by se vévodství Rippon zároveň hodlalo vzdát svých rybářských lovišť okolo ostrova nebo bohatých nalezišť korýšů.

A tak když byly napadeny vesnice v Shoaksu - k čemuž došlo bez výstrahy, během brzkého jarního hýření, kdy vzala za své skoro všechna zavčasu osetá pole a většina březích ovci byla pobita, ukradena či rozehnána - lord Shemshy si hlasitě stěžoval u krále, že Kelvar nezajistil obsazení svých strážních věží. Kelvar to ale popřel a prohlásil, že menší posádka, kterou tam nechal umístit, byla postačující, neboť daná lokalita prý jen zřídka vyžadovala obranu. "Watch Island potřebuje hlídače, ne vojáky," tvrdil Kelvar. A za tím účelem nechal odvést určitý počet starších mužů a žen, kteří věž obsadili. Jen hrstku z nich však podle některých tvořili vojáci, povětšinou to byli uprchlíci z Neatbay, dlužníci, kapsáři a stárnoucí prostitutky. Přívrženci Kelvara zase tvrdili, že to byli starší občané, kteří se ucházeli o bezpečné zaměstnání.

To vše už jsem věděl z městských krčem a Chadeových politických lekcí lépe, než by si Burrich dokázal představit. Ale kousl jsem se do jazyka a trpělivě si vyslechl jeho detailní a namnoze překroucené vysvětlení. Nebylo to poprvé, co jsem si všiml, že mě má za mírně přihlouplého. Mé mlčení si chybně vykládal jako nedostatek ostrovtipu, aniž by věděl, že nemám potřebu zbytečně mluvit.

Nyní mě Burrich začal poněkud těžkopádně zasvěcovat do způsobů, které prý většina chlapců běžně pochytí v přítomnosti dospělých. Měl jsem zdravít lidi při prvním setkání za den nebo po příchodu do místnosti, když tam někdo je, není prý moc zdvořilé v tichosti se vypařit. Měl jsem lidi oslovovat jmény, a byl-li někdo starší či urozenější než já, což byli podle Burriche téměř všichni, se kterými jsem se měl na cestě setkat, měl jsem ho náležitě titulovat. Potom mne uvedl do protokolu a vysvětloval, kdo má z místnosti odcházet přede mnou a za jakých okolností (přednost měl opět téměř každý a skoro za všech situací). A co se chování u stolu týče, měl jsem respektovat to, kam mne posadí, a všechny ty, kdo u stolu sedí na významnějších místech, a tomu se pak přizpůsobit v rychlosti stolování. Dále mi vysvětloval, jak pít přípitek nebo sérii přípitků, aniž bych přebíral, a jak poutavě mluvit, či spíše jak pozorně naslouchat komukoli, kdo by mohl u večeře sedět vedle mne. A tak dále. Až jsem začal toužebně snít o nekonečném čištění koňských postrojů.

Ostrým štulcem si Burrich znovu vyžádal moji pozornost. "A tohle už vůbec nesmíš dělat. Vypadáš jako imbecil, jen si tu sedíš a přikyvuješ, myšlenkami bůhví kde. Nemysli si, že si toho nikdo nevšimne. A nevzhlídej tak, když tě někdo napomene. Sed' rovně a tvar se příjemně. Žádný přihlouplý úsměv, ty pitomče. Ach, Fitz, co já s tebou mám dělat? Jak nad tebou mám držet ochrannou ruku, když ty sám si o průšvihy říkáš? A proč tě vůbec chtějí vzít s sebou?"

Poslední dvě otázky, které položil sám sobě, prozrazovaly jeho skutečné obavy. Snad jsem byl opravdu trochu natvrdlý, že jsem to neviděl. On nejel. Já ano. Nemohl přijít na žádný rozumný důvod, proč tomu tak je. Burrich žil v těsné blízkosti dvora už dost dlouho na to, aby se měl na pozor. Poprvé od doby, kdy mě svěřili do jeho péče, jsem se měl vydat mimo zorné pole jeho ostražitosti. Navíc nedlouho poté, co pohřbili mého otce. Proto přemýšlel, ačkoli si netroufal říci to nahlas, jestli se mám ještě vrátit zpátky nebo jestli někdo chce využít příležitosti, aby se mne v tichosti zbavil. Pochopil jsem, jak moc by utrpěla

jeho čest a reputace, kdybych takto "zmizel". Jen jsem si povzdechl a pak opatrně poznamenal, že možná chtějí někoho navíc ke psům a ke koním. Vědělo se, že Verity se nikam nehne bez svého vlčáka Leona. A jenom před dvěma dny mě pochválil za to, jak dobře se o něho starám. Zopakoval jsem to Burrichovi, a bylo potěšující vidět, jak tato malá lest zabrala. V jeho tváři se rozhostila úleva a vzápětí pýcha, že mě tak dobře učil. Téma hovoru se okamžitě přesunulo od dobrých mravů k péči o vlčáka. Jestliže mě ovšem lekce v chování unavila, potom opakování nauky o psech bylo útrpné a vysilující. Když mě Burrich konečně propustil na další lekci, vystřelil jsem od něj jako šíp.

Zbytek dne jsem absolvoval se zastřenou a roztěkanou myslí, až mi Hod pohrozila pořádným výpraskem, nebudu-li se soustředit na to, co dělám. Pak nade mnou jen zakroutila hlavou, vzdychla a řekla mi, abych se trochu proběhl a přišel, až budu zase při smyslech. Až příliš rád jsem ji uposlechl. Jediná myšlenka, kterou jsem si dokázal v hlavě srovnat, byla ta, že odjedu z Buckkeepu a budu cestovat daleko až do Neatbay. Věděl jsem, že bych se měl především ptát, proč tam jedu, ale byl jsem si jist, že mi to brzy sdělí Chade. Pojedeme po pevnině, nebo po moři? Proč jsem se jenom nezeptal Burriche? Jak jsem slyšel, cesty do Neatbay nebyly právě v nejlepším stavu, ale to by mi nevadilo. Sooty a já jsme spolu ještě nikdy nebyli na dlouhé cestě. Ale takový výlet po moři, skutečnou lodí...

Vydal jsem se k hradu delší cestou, po pěšině, která vedla skalnatým úbočím s mírně zalesněným úsekem. Místy tam rostly papírově bílé břízy a několik olší, ale jinak to byla těžko popsatelná změt křovisek. Hra slunečních paprsků s mírným vánkem ve větvích dávala dni bláznivý a pestrý nádech. Zvedl jsem oči ke slunci, jež mne oslňovalo skrze větve bříz, a když jsem je zase sklopil, stál přede mnou králův šašek.

V úleku jsem se zastavil. Instinktivně jsem se podíval po králi, ačkoli by bylo značně divné, kdyby se vydal do takových končin. Ale šašek byl sám. Venku, za denního světla! Při té myšlence mi na rukou naskočila husí kůže a v šíji mi zatrnulo. Na hradě se přece povšechně vědělo, že králův šašek nesnese denní světlo. Povšechně. Ale navzdory všetečným řečičkám pázat a kuchyňských služek stál šašek přede mnou a jeho světlé vlasy mu povívaly v mírném vánku. Jasně modročervené hedvábí jeho strakatého úboru a kalhot překvapivě kontrastovalo s jeho mrtvolnou bledostí. Ale oči neměl až tak bezbarvé, jako se jevily v tmavých chodbách hradu. Když jsem do nich pohlédl z odstupu několika kroků, postřehl jsem, že se v nich zračí modř, velice slabá, jako by mu na bělmo ukápala jediná kapka světla modrého vosku. Také bělost jeho kůže byla pouhou iluzí. Tady, na jasném denním slunci, jsem uviděl, jak zpod ní prosvítá růžová. Krev, uvědomil jsem si a zachvěl se. Rudá krev prostupující kůži.

Šašek si nevšímal mé šeptem pronesené poznámky. Místo toho zvedl prst, jako kdyby chtěl zastavit nejen mé myšlenky, ale i samotný čas. Já se však nedokázal hlouběji na cokoli soustředit. Když ho to uspokojilo, usmál se a ukázal malé bílé zuby s mezerami - čistý dětský úsměv v chlapecké tváři.

"Fitz!" zanotoval pisklavým hláskem. - "Fitz fsitz šikyt rytz. Ťuke litz." Najednou přestal a znovu se na mě usmál. Nejistě jsem jeho pohled opětoval, beze slova či jediného pohybu.

Jeho prst znovu vyletěl do výšky a tentokrát roztřeseně mířil na mne. "Fitz! Fitz psic šikyt rytz. Tuk eklitz." Natáhl ke mně hlavu a pampeliščí chmýří jeho vlasů zavlálo jiným směrem.

Pomaloučku jsem se ho přestával bát. "Fitz," řekl jsem opatrně a ukázal si prstem na hrud'. "Fitz, to jsem já. Ano. Jmenuji se Fitz. Neztratil ses?" Snažil jsem se, aby můj hlas zněl příjemně a klidně, abych to ubohé stvoření nepoděsil. Určitě totiž zbloudil mimo hrad, a proto byl tak rád, když uviděl známou tvář.

Nosem se nadechl a pak divoce zatřásl hlavou, až mu vlasy na lebce poletovaly jako plamen svíčky ve větru. "Fitz!" řekl důrazně a hlas mu malinko zaskřípal. "Fitz psic šikyt rytz. Tukejklitz."

"To je v pořádku," řekl jsem konejšivě. Trochu jsem se přihrbil, ačkoli jsem nebyl o nic vyšší než šašek.

"No tak pojd'. Pojd'. Ukážu ti cestu zpátky domů. Ano? Už se ničeho neboj."

Šašek náhle rozhodil ruce podél těla. Zvedl tvář a zvrátil oči k nebi. Pak se na mě upřeně zahleděl a otřel si ústa, jako kdyby se chystal plivnout.

"No tak, pojd' už," vyzval jsem ho znovu.

"Ne," pravil docela zřetelně podrážděným hlasem. "Poslouchej mě, ty idiote. Fitz psí šikyt prytz.

Tukjeklič."

"Cože?" zeptal jsem se udiveně.

"Já jsem řekl," a pak pečlivě vyslovil: "Fitz psí šikyt pryč. Tuk je klíč." Nahrbil se, otočil se a vydal se

pryč vzhůru po pěšině.

"Počkej přece!" zavolal jsem. Uši mi hořely rozpaky. Jak teď zdvořile někomu vysvětlit, že jste ho celé roky považovali za imbecila a za šaška? Nevěděl jsem. A tak se ptám: "Co to fitzy-psitz znamená? Děláš si ze mě legraci?"

"To sotva." Dlouho mlčel, pak se otočil a řekl: "Fitz psi škyt pryč. Tuk je klíč. Je to, myslím, vzkaz. Výzva k závažnému činu. A poněvadž ty jsi jediný, koho znám, kdo snese pojmenování Fitz, myslím, že je to pro tebe. A pokud jde o to, co to znamená, jak to mám vědět? Jsem jen šašek, žádný vykladač snů. Sbohem." Znovu se otočil pryč, ale místo aby pokračoval po pěšině vzhůru, sešel z ní a zmizel v divoce rostoucím křoví. Vyrazil jsem za ním, ale než jsem se dostal k místu, kde se ztratil, byl ten tam. Tiše jsem tam stál, zíral do šalebně ozářených křovisek a marně čekal, jestli nezahlednu nějaký pohyb v listoví nebo kus jeho šaškovské-ho oděvu. Jako by se po něm slehla zem.

Jeho hloupý vzkaz mně stejně nedával pražádný smysl. Cestou zpátky na hrad jsem dumal nad tímto nezvyklým setkáním, ale nakonec jsem to pustil z hlavy jako podivnou, nicméně náhodnou událost. Další noc mě zavolal Chade. Jako blesk jsem vyběhl do schodů, hoře zvědavostí. Ale když jsem se ocitl nahoře, zastavil jsem se a uvědomil si, že se svou otázkou budu muset počkat. U kamenného stolu totiž seděl Chade se Slinkem uvelebeným na rameni a před ním ležel zčásti rozvinutý svitek. Jeden jeho konec zatěžovala sklenice s vínem a Chadeův zahnutý ukazovák pomalu sjížděl po nějakém seznamu. Když jsem ho míjel, nahlédl jsem do něj. Byl to seznam vesnic a dat. Pod názvem každé vesnice byla malá tabulka se jmény - nespočet vojáků, kupců, hojnost ovcí, sudů piva, měřic obilí a tak dále. Usedl jsem na druhou stranu stolu a čekal. Už jsem se naučil Chadea nepřerušovat.

"Můj chlapče," promluvil měkce, aniž by vzhlédl od svitku. "Co bys udělal, kdyby za tebou přišel nějaký hrubián a praštil tě do hlavy? Ale jen když bys byl otočen zády. Jak by ses zachoval?"

Krátce jsem se zamyslel. "Otočil bych se jinam a předstíral, že se dívám na něco jiného. Přitom bych měl v rukou dlouhý, silný čakan. Takže když by mě praštil, prudce bych se otočil a zlámal mu vaz."

"Hm. Ano. I to už jsme zkoušeli. Ale ať se tváříme jakkoli nenápadně, Ostrované jaksi vždycky vědí, kde na ně máme políčeno, a nikdy nezaútočí. I když se nám již podařilo přelstít jednoho či dva obyčejné nájezdníky. Ale nikdy ne bandity na rudých lodích. A právě jim bychom chtěli zasadit úder."

"Proč?"

"Protože právě oni nám škodí nejvíce. Jak asi víš, hochu, jsme už na nájezdy zvyklí. Skoro by se dalo říci, že jsme se jim "přizpůsobili. Vždy je třeba zasadit o jeden akr navíc, utkat další štučec látky či vychovat jednoho tažného vola navíc. Naši rolníci a měšťané dělají pokaždé něco do zásoby, a když ve vřavě nájezdu shoří něčí stodola nebo vyhoří sýpka, každý hned přiloží ruku k dílu, aby se trámy znovu vztyčily. Ale nájezdníci z rudých lodí se nevěnují loupení a příležitostnému ničení. Oni hlavně ničí, a když s sebou něco odnesou, je to vždy jakoby mimochodem." Chade ztichl a hleděl do zdi, jako by skrz ni viděl.

"To přece nedává smysl," pronesl zamyšleně, spíš pro sebe než ke mně. "Nebo alespoň smysl, který bych dokázal odhalit. Je to jako zabít krávu, která každý rok dává dobrá telata. Rudí nájezdníci zapalují obilí a seno, které ještě roste na polích, a masakrují dobytek, který nemohou odvést. Před několika týdny, v Tornsby, podpálili mlýnící a rozsekali na cucky pytle s obilím a moukou. Jaký z toho mají užitek? Proč riskují životy jen kvůli ničení? Ani se nepokusí obsadit a udržet území, přitom nemají žádný důvod k zášti, který by nám kdy dali na vědomí. Před zlodějem se můžeš mít na pozoru, ale tohle jsou nevyzpytatelní zabijáci a ničitelé. Tornsby už nikdo znovu nepostaví, lidé, kteří to přežili, nemají žádnou vůli ani prostředky. Někteří se odstěhovali k rodinám v ostatních městech, jiní se stali žebráky. Tenhle běh událostí vidáme až příliš často."

Vzdychl a potřásl hlavou, jako by z ní chtěl tyto chmurné myšlenky vypudit. Když zvedl oči, upřeně se na mě zahleděl. Byl to takový jeho trik. Dokázal problém z ničeho nic úplně odvrhnout, až by člověk přísahal, že na něj zapomněl. Nyní mně oznámil: "Budeš doprovázet Verityho cestou do Neatbay najednání s lordem Kelvarem." Jako by to byla jeho jediná starost.

"To už mi říkal Burchich. Ale nechápal proč. Ani já ne. Tak proč tedy?"

Chade vypadal zmateně. "Nestěžoval sis před několika měsíci, že tě Buckkeep nudí a že by sis přál ze Šesti vévodství vidět víc?"

"To jistě ano. Ale dost pochybuji, že právě proto mě Verity bere s sebou."

Chade si odfrkl: "Jako by se Verity staral o to, kdo tvoří jeho družinu. S detaily se nikdy moc nezatežoval, proto také postrádá Chivalryho génia v jednání s lidmi. Ale Verity je dobrý voják, a právě to snad budeme v budoucnu potřebovat. Ale máš pravdu. Verity nemá ani to nejmenší tušení, proč s ním jedeš ty... alespoň doposud ne. Shrewd mu oznámí, že jsi cvičen jako špeh. A to je prozatím vše. Radili jsme se o tom společně. Jsi připraven začít splácet vše, co pro tebe král udělal? Jsi připraven vstoupit do služeb své rodiny?"

Řekl to tak klidně a podíval se na mě tak otevřeně, že bylo skoro snadné zachovat klid, když jsem se zeptal: "Mám někoho zabít?"

"Snad," poposedl na židli. "Budeš se muset rozhodnout. Rozhodnutí a následné provedení... to je něco jiného, než kdyby se ti řekl: 'Tohle je ten muž a musí se to udělat.' Je to mnohem těžší a já si nejsem jist, jestli jsi připraven."

"A budu někdy připraven?" Pokusil jsem se usmát, místo toho jsem se jen křečovitě ušklíbl. Snažil jsem se tvářit jakoby nic, ale nemohl jsem. Projel mnou divný záchvěv.

"Pravděpodobně ne." Chade chvíli mlčel, pak si zřejmě řekl, že už jsem úkol vzal za svůj. "Pojedeš jako doprovod jedné starší šlechtičny, která s výpravou cestuje do Neatbay na návštěvu příbuzných. Pro tebe to nebude moc náročný úkol. Lady Thyme je velmi stará a zdraví už jí neslouží, takže cestuje v uzavřených nosítkách. Ty pojedeš vedle nich, abys dohlížel na to, že s ní moc nedrncají, abys jí podal vodu, když bude chtít, a vůbec plnil všechny její drobné požadavky."

"To není o moc jiné, než kdybych se staral o Verityho vlčáka."

Chade na mě mlčky hleděl a pak se usmál. "Výtečně. I tenhle úkol ti připadne. Budeš na té cestě pro každého nepostradatelný. Pak budeš mít důvody, abys všude chodil a všechno slyšel, aniž by se někdo ohrazoval proti tvé přítomnosti."

"A můj skutečný úkol?"

"Poslouchat a učit se. Shrewdovi i mně se zdá, že tihle rudí nájezdníci mají až moc dobré informace o naší strategii a síle. Kelvar minule skrbil financemi, když měl posílit věž na Watch Islandu. Podvkráte na to nedbal a pokaždé za jeho ledabylost zaplatily pobřežní osady z vévodství Shoaks. Neuchýlil se náhodou od nedbalosti k zradě? Ne-vyjednává Kelvar s nepřítelem ve svůj prospěch? My po tobě chceme, abys čmuchal všude kolem a pokusil se něco zjistit. Pokud neobjevis nic nekalého nebo budeš mít jen silné podezření, budeš nám o tom doma referovat. Ale narazíš-li na velezradu a budeš-li si jist, ani pak se ho nemůžeme zbavit příliš rychle."

"A prostředky?" Nebyl jsem si vůbec jistý, že slyším svůj hlas. Najednou zněl tak lhostejně, tak poklidně.

"Připravil jsem prášek, jídlo neochutí, víno neobarví. Co se týče použití, spoléháme na tvou vynalézavost a diskrétnost." Zvedl poklici z kameninové mísy na stole. Na ní spočíval balíček z velmi jemného papíru, tenčího a jemnějšího, než mi kdy ukázal Fedwren. Bylo divné, že mě v první chvíli napadlo, jak moc rád by písařský mistr pracoval s papírem takové kvality. Uvnitř balíčku se nacházel ten nejjemnější bílý prášek. Ulpíval na papíře a poletoval ve vzduchu. Chade si zakryl ústa a nos kapesníkem a do svítku naolejovaného papíru pečlivě odměřil malou dávku. Pak mi to podal a já na otevřené dlani držel smrt.

"A jak to působí?"

"Níjak moc rychle. Nepadne mrtev u stolu, pokud tě to zajímá. Ale jestli zůstane sedět nad číší, udělá se mu zle. Jak znám Kelvara, jistě se odebere i se svým bublajícím žaludkem do postele a ráno už se neprobudí."

Strčil jsem si svitek do kapsy. "Víš o tom něco Verity?"

Chade se zamyslel. "Verity je dobrý jako jeho jméno. Nemohl by sedět u stolu s mužem, kterého otrávil, a zatajit to. Ne, v tomto případě nám lépe než pravda poslouží utajení." Podíval se mi zpřímá do očí.

"Budeš pracovat sám a nebudeš se radit s nikým kromě sebe."

"Chápu." Poposedl jsem na své stoličce. "Chade?"

"Ano?"

"Je to stejné jako u tebe? Myslím poprvé?"

Pohlédl na své ruce a chvíli si ohmatával rudě zanícené jizvy, jež mu v dolíčkách pokrývaly hřbet levé ruky. Ticho nebralo konce, ale já čekal.

"Byl jsem o rok starší než ty," řekl konečně. "A šlo jen o to, provést to, a ne se rozhodovat, jestli se to udělat má. Stačí ti to?"

Náhle mě přepadly rozpaky, aniž bych věděl proč. "Myslím, že ano," zamumlal jsem.

"Dobře. Vím, že jsi to nemyslel zle, hochu. Ale muži nikdy nemluví o tom, jak strávili čas v posteli se ženou. A vrazi z povolání zase nemluví... o svém řemesle."

"Ani jako učitel k žákovi?"

Chade se ode mne odvrátil a pohlédl kamsi do temného kouta u stropu. "Ne." A po chvíli dodal: "Ode dneška za dva týdny možná pochopíš proč."

A to bylo vše, co jsme si o tom kdy řekli.

Bylo mi tehdy třináct let.

8 Lady Thyme

Historie Šesti vévodství je současně i studií jejich geografie. Dvorní písař krále Shrewda, jistý Fedwren, velice toužil po tom, aby jednou vznikla. Ani za sebe nemohu říci, že bych to kdy považoval za úplně zbytečné. Snad všechny zaznamenané historie svým způsobem podávají příběh o přirozených územních hranicích. Moře a led, které byly mez námi a Ostrovany, z nás učinily separované národy a hojně pastviny s úrodnými lučinami daly vzniknout bohatství, které z nás udělalo nepřátele, tak by asi vypadala první kapitola historie Šesti vévodství. Díky Medvědí a Vinné řece vznikly v Tilthu plodné vinice a sady, zatímco Malované hory vyrůstající z území Sandsedge chránily a izolovaly tamní lid. Tváří v tvář našim organizovaným armádám byl však zranitelný.

S trhnutím jsem se probudil ještě dříve, než se měsíc vzdal vlády na nebesích. Byl jsem rád, že jsem vůbec spal.

Ještě že Burrich předešlou noc dohlédl na mé přípravy na cestu, kdyby vše zůstalo na mně, odjížděl bych asi minutku poté, co jsem zhltl svou ranní porci ovesné kaše.

Jenže my jsme nebyli jen tak nějaká skupina lidí, kteří vyjízdí na cestu za společným účelem. Když jsme byli konečně sbaleni a přichystáni, slunce už stálo vysoko nad obzorem. "Královská šlechta nikdy nevyjíždí nalehko," upozornil mě Chade. "Když Verity vyráží na tuhle cestu, má za sebou plnou váhu králova meče. Všichni lidé, kteří ho uvidí projíždět kolem, to musí poznat, aniž by o tom padlo slovo. Ta zpráva ho musí předcházet ke Kelvarovi i k Shemshymu. Ruka impéria se chystá urovnat jejich rozepře. Oba musí litovat, že kdy nějaké rozepře měli. Na tom je založena dobrá vláda. Aby si lidé přáli žít tak, že podobných intervencí nebude třeba."

A tak Verity cestoval s pompou, jež se musela hodně protivit jeho duši vojáka. Vybraný oddíl mužů, jedoucí před pravidelnými oddíly, měl na sobě jeho barvy a erby Farseerů s jelenem. Mé mladé oči tím byly vskutku uneseny. Aby to však nepůsobilo tak stroze vojensky, Verity vzal s sebou jako společníky šlechtice, kteří ho měli na konci každého dne trochu pobavit a rozptýlit. Za našim procesím a napulírovanými šlechtici na ušlechtilých koních se táhli sokoli a psi s jejich opatrovateli, potulní muzikanti a bardi, jeden loutkář s divadlem a nejrůznější služebnictvo, komorné, kadeřníci a kuchaři oblíbených jídel, samozřejmě i zvířata se zavazadly.

Já měl své místo asi v polovině průvodu. Seděl jsem na vzpurné Sooty vedle vyšňořených nosítek, která nesli dva šedí poklidní valaši. Jeden z bystřejších čeledínů, Hands, dostal od Burriche poníka a měl cestou dohlížet na koně vezoucí nosítka. Já měl zase na starost mezka s našimi zavazadly a šlechtičnu v nosítkách. Byla to postarší lady Thyme, kterou jsem nikdy předtím neviděl. Když se konečně objevila, aby nastoupila do nosítek, byla tak zahalená do plášťů, závojų a šátků, že jsem jen vytušil její tělesné proporce, byla spíše vyzáblá než kyprá a její silný parfém přinutil Sooty kýchnout. Uvelebila se v nosítkách mezi polštáři, pokrývkami, kožešinami a dekami a okamžitě přikázala zatahnout a uchytit závěsy, navzdory překrásnému jitru kolem. Dvě služebné, které ji doprovázely k nosítkům, radostně vystřelily pryč a já tam zůstal trčet jako jediný sluha. Srdce mi v hrudi pokleslo. Čekal jsem, že alespoň jedna z dívek pojede uvnitř nosítek s ní. Kdo jí měl být k ruce, až navečer vztyčí její stan?

Nepředstavoval jsem si, že budu obskakovat nějakou ženskou, ještě ke všemu přestárlou. Rozhodl jsem

se řídit se Burrichovou radou pro mladého muže, který má co do činění se starší ženou: být pozorný a zdvořilý, veselý a příjemného vzezření. Starší ženy se nechají snadno obměkčit pohledným mladíkem. Tak to alespoň říkal Burrich.

Přiblížil jsem se k nosítkům.

"Lady Thyme? Cítíte se dobře?" otázal jsem se. Uběhla dlouhá chvíle bez odpovědi. Možná je poněkud nahluchlá. "Cítíte se dobře?" zeptal jsem se hlasitěji.

"Přestaň mne obtěžovat, mladíku!" zazněla překvapivě prudká odpověď. "Až tě budu potřebovat, řeknu ti."

"Prosím za prominutí," omluvil jsem se hbitě.

"Řekla jsem jasně, přestaň mne obtěžovat!" zaskuhrala rozhorleně. A spodním tónem dodala: "Hulvát jeden pitomá."

Od toho okamžiku jsem byl raději zticha, ačkoli mé rozpaky desateronásobně vzrostly. To bylo až příliš vzhledem k tomu, že jsem se těšil na veselou a družnou cestu. Nakonec jsem zaslechl troubení rohů a uviděl, jak se daleko před námi vztyčil Verityho praporec. Prach přicházející zepředu mi oznámil, že náš přední voj se dal do pohybu. Uběhly dlouhé minuty, než se hnuli i koně před námi. Hands popohnal valachy s nosítky a já zamlaskal na Sooty. Dychtivě vykročila kupředu a mezek ji rezignovaně následoval.

Moc dobře si na ten den vzpomínám. Pamatuji si zvěřený prach visící zhusta v ovzduší i to, jak jsme se s Handsem ztišenými hlasy bavili. Když jsme se poprvé nahlas zasmán, lady Thyme nás okřikla: "Bud'te zticha!" Také si vybavuji jasně modré nebe klenoucí se mezi vrcholky kopců, zatímco jsme jeli po mírně klikaté pobřežní cestě. Na horských vrcholech se nám nabízely úchvatné vyhlídky na azurové moře, v údolích nám zase učaroval stojatý vzduch, hustě prosycený vůněmi květů. Byly tam i pastýřky, všechny pěkně v řadě na hřebenu kamenné zdi. Celé zarudlé se hihňaly a ukazovaly si na nás, když jsme je míjeli. Jejich huňaté ovce byly jako tečky roztroušené na pozadí horských úbočí a já s Handsem jsme jen tiše žasli nad zářivými sukněmi, jež měly dívky na boku svázané a povytažené, takže jejich kolena a stehna byla vystavena slunci a větru. Sooty se chovala poněkud vzpurně, znuděná naším pomalým tempem, zatímco chudák Hands ustavičně šťouchal svého starého poníka do žeber, aby trochu zrychlil.

Během dne jsme dvakrát zastavili, aby jezdcí mohli sesednout, trochu se protáhnout a napojit koně. Lady Thyme se vůbec neukázala, ale jednou mi jízlivě připomněla, že už bych jí měl přinést vodu. Kousl jsem se do jazyka a podal jí nápoj. Až tak blízko jsme se ocitli konverzaci.

Když jsme zastavili, sluce bylo ještě stále nad obzorem. S Handsem jsme pro lady Thyme postavili malý stan, zatímco ona jedla uvnitř nosítek. Podal jsem jí proutěný košík se studeným masem, sýrem a vínem, které si prozíravě vezla s sebou. Hands a já jsme měli mnohem chudší stravu z vojenských přidělů - tvrdý chléb, ještě tvrdší sýr a nasušené maso. Uprostřed jídla mě lady Thyme vyzvala, abych ji z nosítek doprovodil do stanu. Vynořila se celá zahalená v závojích, jako kdyby čekala vánici. Celá ta paráda sestávala z rozličných barev a různě starých kusů oděvů, avšak všechny byly drahé a kdysi i dobře střížené. Když se teď o mě ztěžka opírala a klopýtala ke stanu, ucítil jsem odpudivou směs zatuchlého prachu, plesniviny a parfému, okořeněnou pachem moči. Jedovatým hlasem mne u vchodu propustila a varovala, že má u sebe nůž a použije ho, kdybych se pokusil vejít dovnitř a jakkoli ji obtěžovat. „A to si piš, že vím, jak s tím zacházet, mladíku!“ pohrozila mi.

Ke spánku jsme se uložili tak jako vojáci — na zem a naše cestovní pláště. Byla však krásná noc a my si rozdělali ohýnek. Hands se mi smál a dobíral si mě, že prý mám spadeno na lady Thyme, ale kdybych chtěl svoji žádost ukojit, čeká na mě nůž. Vedlo to až ke rvačce, dokud nám lady Thyme s výskotem nevynadala, že ji budíme. Pak jsme si tiše vykládali a Hands mi sdělil, že nikdo mi nezáviděl přidělení k lady Thyme a že každý, kdo s ní kdy cestoval, se jí napříště už vždycky vyhýbal. Varoval mě, že můj nejhorší úkol teprve přijde, ale zarytě mi odmítal říci, co to bude, ačkoli mu oči jiskřily slzami smíchu. Snadno jsem usnul, protože jsem své skutečné poslání pustil ze své klukovské hlavy, dokud nenadejde ten pravý čas.

Probudil jsem se za rozbřesku do cvrlikání ptactva a zdrcujícího zápachu, jenž vycházel z přetékajícího nočníku pod okrajem stanu lady Thyme. I když jsem měl žaludek zocelený čištěním stájí a psích boudek, musel jsem se hodně přemáhat, abych nočník vyprázdnil a vyčistil. Když jsem jí ho vracel, už na mě

útočila skrze plátěný vchod, že jsem jí ještě nepřinesl vodu, horkou ani studenou, a ani neuvařil kaši, na kterou vystrčila zpod stanu ingredience. Hands se mezitím vypařil k ohni mezi vojáky, aby si nabral jídla, a zanechal mé napospas tyrance. Než jsem jí podal podnos, jenž byl podle ní lajdácky prostřený, umyl nádobí a džbánek a vše jí to vrátil, zbytek průvodu byl už přichystán na cestu. Ona nám však nedovolila složit stan, dokud sama nebyla v bezpečí svých nosítek. V horečném spěchu jsme to zabalili a já se nakonec ocitl v sedle bez snídaně, s kručícím břichem.

Po té ranní proceduře jsem byl vyhládlý jako vlk. Hands pokukoval po mé zachmuřené tváři s určitým soucitem a pak mi naznačil, abych k němu přijel blíž.

"Každý kromě nás už o ní ví své," kývl pokradmu směrem k nosítkům lady Thyme. "Ten smrad, které každé ráno udělá, je proslulý. Whitelock říká, že jezdila na hodně Chi-valryho výprav... Má příbuzné všude po Šesti vévodstvích a nedělá nic jiného, než jen jezdí a navštěvuje je. Všichni muži z oddílu ze zkušenosti doporučují, že je nejlepší držet se z dosahu, jinak tě pověří hromadou zbytečných úkolů. A Whitelock ti vzkazuje toto - říká, že když kolem ní budeš muset poskakovat, je jasné, že nemůžeš zároveň sedět a jíst. Ale každé ráno se pokusí dát ti nějaké jídlo stranou."

Hands mi podával balíček s přidělovým chlebem a třemi plátky studené slaniny uvnitř. Chutnalo to báječně. Hladově jsem zhltnul několik prvních soust.

"Hulvátel!" zaječela lady Thyme zevnitř nosítek. "Co to tam provádíš? Určitě vymýšlíš, jak se pěkně ulít. Vrať se zpátky na místo! Jak máš plnit mé požadavky, když se takhle potloukáš vpředu?"

Rychle jsem zatáhl za uzdu a propadl se v průvodu na místo vedle nosítek. Polkl jsem veliké sousto chleba se slaninou a vypravil ze sebe: "Co si paní hraběnka přeje?"

"Nemluv na mě s plnou pusou," odsekla. "A přestaň mě obtěžovat. Hlupče pitomá."

A tak to šlo pořád dál. Silnice lemovala pobřeží a při tom těžkopádném tempu nám trvalo rovných pět dní, než jsme dorazili do Neatbay. Až na dvě malé osady byla scenerie stále táž: větrem ošlehané útesy, racci, louky a občas úseky pokroucených a zakrnělých stromů. Pro mě však byla plná divů a krás, neboť každá zatáčka na cestě mě zavedla na území, které jsem nikdy předtím neviděl.

Jak se cesta vlekla dále, lady Thyme byla stále tyranštější. Čtvrtého dne mě zaplavila nepřetržitým proudem stížností, s nimiž jsem mohl jen sotva něco dělat. Její nosítka se příliš kolébala, dělalo se jí zle. Voda, kterou jsem jí přinesl z řčky, byla příliš studená, ta z mých vodních vaků zase moc teplá. Muži na koních před námi velmi vířili prach, dělali to schválně, tím si byla jista. "Ať přestanou zpívat ty obhroublé písničky!" S lady Thyme na krku jsem neměl čas uvažovat o zabítí či nezabítí lorda Kelvara, i kdybych nakrásně chtěl.

Pátý den brzy zrána jsme uviděli kouř stoupající z Neatbay. V poledne už jsme rozeznávali větší budovy a hlídkovou věž Neatbay, čnící na útesech nad městem. Neatbay bylo mnohem hezčím kusem země než Buckkeep. Cesta se nyní vinula širokým údolím a před námi se otevíral pohled na modré vody samotného zálivu Neatbay. Mohli jsme sledovat písečné pláže a tamní rybářskou flotilu, což byla všechno mělká plavidla s plochými dny nebo hbité veslové čluny, které svištěly na vlnách jako rackové. Neatbay nemělo hluboké kotviště jako Buckkeep, takže tu nebyl námořní a obchodní přístav jako u nás. Přesto se mi však jevilo jako nádherné místo, kde by se dalo spokojeně žít.

Kelvar nám naproti vyslal čestnou stráž, takže při výměně formalit s Verityho oddíly došlo ke zdržení.

"Jako dva psi, kteří si navzájem očichávají prdele," poznamenal kysele Hands. Když jsem se postavil ve třmenech, viděl jsem dobře přes celý průvod až k oficiálnímu nastoupení vojsk a zdráhavě jsem přikývl na souhlas. Nakonec jsme se znovu dali do pohybu a brzy už jsme projížděli ulicemi Neatbay.

Všichni ostatní zamířili rovnou na Kelvarův hrad, jenom já s Handsem jsme museli nosítka lady Thyme postranními uličkami dopravit k jistému hostinci, kde se chtěla nechat ubytovat. Podle výrazu pokojské jsem usoudil, že lady Thyme zde byla hostem už dříve. Hands odvedl valachy s nosítky do stájí, zatímco já s hraběnkou v závěsu ztěžka doklopytal na pokoj. Nechápal jsem, co tak odporně kořeněného mohla sníst, protože každý její výdech jsem vydržel jenom s největším sebezapřením. U dveří mě propustila s výčtem všech možných trestů, které by mě postihly, kdybych se nevrátil přesně za sedm dní. Když jsem konečně vypadl, bylo mi upřímně líto pokojské, poněvadž lady Thyme zvýšeným hlasem právě spustila ječivou tirádu o zlodějských služebných, na něž v minulosti natrefila, a do toho diktovala, jak jí má pohlíci postel.

S lehkým srdcem jsem se vyšvihl na Sooty a trochu popohnal Handse. Ulicemi Neatbay jsme hnali koně klusem a podařilo se nám dostihnout chvost Verityho průvodu, právě když vjížděl do Kelvarova hradu. Obranná pozice zálivu, hrad Bayguard, byla zbudována na plošině, která skýtala jenom málo přirozených bariér, ale byla obehnaná řadou valů a příkopů, které by nepřítel musel zdolat, než by narazil na silné kamenné hradby pevnosti. Hands mi vyprávěl, že nájezdníci se nikdy nedostali přes druhý příkop, což jsem mu věřil. Jak jsme jeli kolem, dělníci spravující hradby a příkopy ustali v práci a užasle sledovali, jak následník trůnu vjíždí do Bayguardu.

Když se za námi zavřela hradní brána, následovala další nekonečná uvítací ceremonie. Muži na koních a také všichni ostatní museli stát na palčivém poledním slunci, zatímco Kelvar a osazenstvo Bayguardu vítali Verityho. Rozezněly se rohy a obřadní mumlání hlasů bylo přerušováno zvuky vrtících se koní a mužů v sedlech. Ale nakonec to přece jenom skončilo. Náhlý všeobecný pohyb nám oznámil, že muži a zvířata v černých formacích dostali rozchod.

Jezdci sesedli z koní a mezi námi se pojednou vyrojili lidé z Kelvarových stájí. Ukazovali nám, kde napojit koně, kam se uložit na noc, a taky to nejdůležitější pro každého vojáka, kde se umýt a najíst. Ocítl jsem se v zástupu vedle Handse a vedli jsme Sooty a poníka ke stájím. Vtom jsem zaslechl své jméno a otočil se. Sig od nás z Buckkeepu mě ukazoval někomu v Kelvarových barvách.

"Támhle je - to je Fitz. Hej, Fitzi! Tady Sitswell říká, že jsi předvolán. Verity tě chce mít u sebe v pokoji. Leon je nemocný. Handsi, ty se Fitzovi postaráš o Sooty."

Bylo mi, jako by mi právě utrhli jídlo od pusy. Nicméně jsem zalapal po dechu a předvedl Sitswellovi veselou tvář, jak mi to radil Burrich. Pochybuji však, že by si toho ten podmračený muž vůbec všiml. Pro něj jsem byl jenom další klacek, který se mu během toho hektického dne připlétl pod nohy. Zavedl mě k Verityho pokoji a zmizel, očividně rád, že se může vrátit do stájí. Zlehka jsem zaklepal a vzápětí mi otevřel dveře Verityho sluhu.

"Á! Díky Edo, jsi to ty. Pojď honem dál, pes nechce žrát a Verity si myslí, že je to vážné. Pospěš si, Fitzi."

Muž měl na sobě Verityho znak, ale nebyl to nikdo, koho bych znal z dřívějšíka. Občas mne vyvádělo z míry, kolik lidí vědělo, kdo jsem, zatímco já neměl ani tušení, kdo jsou oni. Ve vedlejší místnosti se šplouchal ve vodě Verity a komusi přitom hlasitě diktoval, jaké šaty si chce vzít na večer. Verity mě však tolik nezajímal jako Leon.

Zapátral jsem v mysli jeho směrem, teď když tu Burrich nebyl, neměl jsem žádné zábrany. Leon zvedl vyhublou hlavu a spočinul na mně utrpenými očima. Ležel v koutě vedle krbu na Verityho propocené košili. Bylo mu příšerné vedro, nudil se, a pokud se zde nechystala nějaká šťvanice, chtěl zpátky domů. Naoko jsem ho pohladil, nadzvedl mu pysky, abych viděl na dásně, a pak jsem mu rukou pevně zmáčkl břicho. Nakonec jsem ho podrbal za ušima a řekl tomu muži: "Není mu nic, jen prostě nemá hlad. Dejte mu misku studené vody a uvidíte. Když bude chtít žrát, ozve se. A tohle všechno dáme pryč, než by se to v tom horku zkazilo a on by to snědl a opravdu onemocněl." Myslel jsem tím misku plnou pečiva z podnosu, který původně přinesli Veritymu. Nic z toho se pro psa nehodilo, ale já byl tak hladový, že bych se nerozpakoval ty ždibce spořádat sám. Při pohledu na to mi v žaludku pořádně zakručelo.

"Myslíte, že kdybych našel kuchyni, měli by tam pro něj čerstvou hovězí kost? Něco, co by měl spíše na hraní než na jídlo, to by teď pro něj bylo nejlepší..."

"Fitzi? Jsi to ty? Pojď sem, hochu! Co trápí mého Leona?"

"Já tu kost přinesu," ujistil mě muž. Vstal jsem od psa a šel do přilehlé místnosti.

Verity vyšel z koupele, jen z něj crčelo, a vzal si od sluhu ručník. Protřel si rychle vlasy, a zatímco se utíral, znovu se zeptal: "Copak je s Leonem?"

Takový byl Verity. Uplynuly týdny od doby, co jsme se naposled viděli, ale on se zbytečně nezatěžoval formalitami, jako je přivítání. Chade říkal, že tohle u něj postrádá, nedá prý svým mužům pocítit důležitost své osoby. Podle mne věřil tomu, že kdyby se mi mezitím přihodilo něco významného, jistě by mu to někdo řekl. Vyznačoval se drsnou srdečností, kterou jsem měl rád, upřímným postojem, že, dokud mu nikdo neřekne jinak, je všechno v nejlepším pořádku.

"Není to nic vážného, Sire. Jen je trochu rozladěný tím vedrem a cestováním. Noční spánek na nějakém chladivém místě mu jistě prospěje. Rozhodně bych ho však nekrmil kousky pečiva a tučným masem,

alespoň ne v tomhle horku."

"Dobrá." Verity se shýbl, aby si osušil nohy. "Nejspíš máš pravdu, hochu. Burrich říká, že to se psy umíš po svém, a já nebudu brát na lehkou váhu to, co mi říkáš. Jenom se mně zdá tak náměsíčný. Přitom jindy má chuť na cokoli, hlavně z mého talíře." Vypadal zakřiknutě, jako by ho někdo zaskočil v okamžiku laškování s dítětem. Nevěděl jsem, co na to říci.

"Je-li to všechno, Sire, neměl bych se zase vrátit do stájí?"

Ohlédl se po mně přes rameno, poněkud v rozpacích. "Zdá se mi, že trochu marníme čas. Hands na tvého koně dohlídne, ne? Potřebuješ se vykoupat a obléci, máš-li být na večeři včas. Charime? Máš pro něj vodu?"

Sluha rovnající šaty na posteli se napřímil: "Hned to bude, pane. A přichystám mu také nějaké šaty."

Během další hodinky se můj svět ocitl vzhůru nohama. Věděl jsem, že to jednou přijde. Burrich i Chade se mě na to snažili co nejlépe připravit. Jenže opustit tak náhle roli bezvýznamného příživníka na Buckkeepu a stát se součástí Verityho oficiálního doprovodu, to už mě trochu znervózňovalo. Všichni ostatní však předpokládali, že vím, o co se jedná.

Ještě než jsem si vlezl do škopku, Verity již byl oblečený a odešel z místnosti. Charim mně sdělil, že si šel promluvit se svým kapitánem stráže. Byl jsem velice rád, že Charim je taková drbna. Mé postavení nepovažoval za tak vznešené, aby mu to nějak bránilo klevetit a stěžovat si přímo přede mnou.

"Dám ti sem na noc slamník. Zima ti určitě nebude. Verity říká, že chce, abys byl ubytován v jeho blízkosti a nestaral se jen o psa. Má pro tebe asi ještě jiné úkoly, že?"

Charim zvědavě ztichl. Abych zakryl své rozpaky, ponořil jsem hlavu do vlažné vody a v mydlinách si propláchl upoceně a zaprášené vlasy. Vynořil jsem se, abych se nadechl.

Charim si povzdechl: "Přichystám ti ještě šaty. Dej mi ty špinavé. Vyperu ti je."

Bylo divné mít za zády někoho, kdo čeká, až se vykoupu, a ještě podivnější bylo, aby někdo dohlížel na mé oblékání. Charim vyžadoval, abych si narovnal záhyby na kabátci, a na mé nejlepší košili mi rozvinul rukávy do největší délky, takže na mně visely jako na strašákovi. Vlasy už jsem měl dost dlouhé na to, aby mi je mohl zaplést do copů, a přitom za ně rychle a bolestivě tahal. Pro chlapce, jenž byl zvyklý oblékat se sám, bylo to fintění a neustálé prohlížení přímo nesnesitelné.

"Krev napoví," pronesl obdivně nějaký hlas u vchodu. Otočil jsem se a uviděl Verityho, jak na mě hledí se směsicí soucitu a pobavení ve tváři.

"Vypadá přesně jako Chivalry v jeho věku, že ano, milorde?" Zdálo se, že Charim je sám se sebou a se svým dílem navýsost spokojen.

"Opravdu." Verity zmlkl a odkašlal si. "Nikdo nemůže mít pochyb o tom, kdo tě zplodil, Fitzi. Rád bych věděl, co tím můj otec myslel, když mi kladl na srdce, aby ses dobře předvedl. Říká se mu Shrewd a dělá svému jménu čest, já bych jen rád věděl, co tím chce získat. Ale co," vzdychl. "Takový už je jeho styl kralování a nechávám to na něm. Já se mám jen zeptat starého ufintěného muže, proč nemůže řádně obsadit své strážní věže. Pojď, hochu. Je nejvyšší čas, abychom šli dolů."

Otočil se a šel, aniž by na mě čekal. Když jsem vyrazil za ním, Charim mě popadl za ruku. "Tři kroky za ním a po levé ruce. Nezapomeň na to." A tak jsem ho taky následoval. Zatímco kráčel chodbou, ostatní z naší suity vycházeli z pokojů a přidávali se k princí. Všichni byli oděni do té nejskvostnější nádhery, aby si jich mimo Buckkeep co nejvíce lidí všimlo a závidělo jim. Délka mých rukávů byla teď vcelku přiměřená oproti tomu, co vystavovali na odiv ostatní. Alespoň jsem neměl boty ověšené malinkými rolničkami nebo jemně chrstícími jantarovými koralami.

Verity se zastavil nahoře na schodišti a zástup shromážděný dole zašuměl a zmlkl. Prohlížel jsem si tváře obrácené k princí a mohl v nich číst všechny známé lidské emoce. Některé ženy se afektovaně uculovaly, zatímco jiné se posměšně ušklíbaly. Někteří muži si stoupli tak, aby co nejvíce vynikly jejich šaty, ostatní v jednodušším oblečení se napřímili, jako by stah na stráž. V jejich tvářích jsem viděl závist i lásku, pohrdám, strach a místy také nenávisť. Ale Verity je všechny přejel jen letmým pohledem, načež začal sestupovat po schodech. Lidé shromáždění pod námi se rozestoupili a v jejich čele stanul sám lord Kelvar, čekající na to, aby nás mohl uvést do hodovní síně.

Kelvar vypadal jinak, než jak jsem si ho představoval. Verity ho nazval ufintěným, ale já jsem před sebou uviděl rychle stárnoucího muže, vyzáblého a vyžilého vzhledu, jenž měl na sobe výstřední oděv, snad jako

brnění proti zubu času. Prošedlé vlasy měl vzadu staženy do tenkého copu, jako by pořád byl válečníkem, a vyznačoval se zvláštní chůzí, vlastní pouze dobrým šermířům.

Viděl jsem ho tak, jak mě Chade naučil dívat se na lidi, a ještě než jsme se usadili, měl jsem za to, že jsem ho pochopil. Ale teprve poté, co jsme zaujali místa u stolu (přičemž to moje, k mému velkému údivu, nebylo moc daleko od vysoce postavených osob), jsem získal hluboký vhled do jeho duše. Ne

však jeho vlastním přičiněním, ale podle chování jeho ženy, která právě přišla a posadila se.

Pochybuji, že by Kelvarova lady Grace byla o mnoho starší než já, ale vyšňořená byla jako straka.

Nikdy předtím jsem neviděl výstroj, která by tak okatě vypovídala o vysoké ceně a mizerném vkusu.

Když usedala na židli, doprovázela to takovým množstvím póz a gest, že mně to připomnělo dvorního papouška. Její parfém mne zasáhl jako vlna a také on byl spíše cítit penězi než květy. Přinesla s sebou malého psíka, pinče, který měl hebkou srst a veliké kulaté oči. Posadila si ho do klína a laskala se s ním, zatímco zvířátko se k ní tuhlo a vystrkovalo čumáček zpod hrany stolu. Ona celou tu dobu visela očima na princí Veritym, zvědavá, jestli si jí všimne a ztratí hlavu. Já sám jsem pozoroval Kelvara, který ostražitě sledoval její koketní představení pro prince, a řekl jsem si, že naše problémy s obsazováním věží spočívají více než z poloviny právě v tomhle.

U večere jsem si něco vytrpěl. Byl jsem hladový jako vlk, ale dobré mravy nepřipouštěly, abych to na sobě dal znát. Jedl jsem tak, jak jsem byl naučen: nabíral jsem lžící podle Verityho a odstrčil chod, jakmile také on projevil nezájem. Toužil jsem po pořádném talíři teplého masa s chlebem na vytírání šťávy, místo toho nám však podali vybrané kousky podivně okořeněného masa, kompoty z exotického ovoce, bílý chleba a zeleninu, nejprve doběla vyvařenou, a vzápětí znovu dochucenou. Byla to vskutku výmluvná ukázka toho, jak lze dobré jídlo zkazit nobl vařením. Viděl jsem, že Verityho chuť k jídlu ochabla stejně jako moje, a díval jsem se po očku kolem, jestli i ostatní vidí, jaký to na prince udělalo mizerný dojem.

Chade mne vycvičil lépe, než jsem tušil. Dokázal jsem zdvořile přitakávat své spolusedící, mladinké pihovaté ženě, a naslouchat řečem o tom, jak je dnes těžké v Ripponu sehnat kvalitní plátno, zatímco jsem špicoval uši, abych zachytil důležité útržky hovorů okolo stolu. Žádný se však netýkal toho, proč jsme sem přijeli. Verity a Kelvar se měli až zítra sejít k soukromému rozhovoru, aby to projednali. Ale většina z toho, co jsem zaslechl, se alespoň částečně dotýkala obsazení věže na Watch Islandu. -

Problém tak přede mnou vyvstával v podivně proměnlivém světle.

Kdosi si posteskl, že cesty už nejsou udržovány tak jako dřív. Jedna žena projevila uspokojení nad tím, že opravy hradeb Bayguardu byly obnoveny. Další muž si stěžoval, že vnitrozemští lupiči řádí všude možně, takže z Farrow k němu vždy dorazí stěží dvě třetiny objednaného zboží. S tím zřejmě souvisela i stížnost mé spolusedící na nedostatek kvalitních látek. Podíval jsem se na lorda Kelvara, který se dychtivě upínal ke každému gestu své ženy. Jako by mi Chade šeptal do ucha: "Je to vévoda, který se nezabývá správou svého vévodství." Měl jsem podezření, že peníze potřebné na opravy cest a mzdy vojákům, kteří měli střežit obchodní trasy proti banditům, byly vynaloženy na parádu lady Grace. A dost možná, že místo koupě drahých kamenů, které se jí houpaly v uších, mohli být zaplaceni vojáci střežící věž na Watch Islandu.

Večere konečně skončila. Žaludek jsem měl sice plný, ale hlad neustoupil, protože jídlo vůbec nebylo syté. Poté nás přišli pobavit dva pěvci a jeden poeta, ale já raději natahoval uši, abych slyšel nahodilé útržky rozhovorů místo květnatých obrátů básníka či melodických balad pěvců. Kelvar seděl princí po pravici a jeho žena po levici, dělic se s milovaným psíčkem o židli.

Grace se v přítomnosti prince jen tetelila. Rukama co chvíli zbloudila a hned se dotkla náušnice, hned zase náramku. Očividně nebyla zvyklá nosit tolik šperků. Měl jsem podezření, že pocházela z prostého lidu a sama byla svým nynějším postavením ohromena. Jeden zpěvák zazpíval píseň "Krásná růže uprostřed jetele", oči upřené jen na ni, a ona ho odměnila uzardělými líčky. Jak se ale večer postupně vlekl a mě zmáhala únava, dalo se říci, že i lady Grace uvadá. Jednou si zhluboka zívla a příliš pozdě si zakryla ústa. Psíček jí mezitím usnul v klíně a občas ze sna vyštěkl nebo sebou škubl. Čím více byla Grace ospalejší, tím více mi připadala jako dítě, muckala svého psíka, jako by to byla panenka, a kladla hlavu na opěradlo židle. Dvakrát dokonce zadřímala. Viděl jsem, jak se pokradmu štípe do zápěstí, aby neusnula. Když Kelvar zavolal pěvce a poetu k sobě, aby je odměnil za vystoupení, viditelně se jí ulevilo.

Přijala lordovo rámě a následovala ho do společné ložnice, aniž by jedinkrát pustila psíka, kterého celou tu dobu chovala.

I já jsem byl moc rád, že už mohu zamířit do Verityho předpokoje. Charim mi někde sehnal peřinu a přikrývky. Na slamníku jsem se cítil stejně pohodlně jako ve vlastní posteli. Toužil jsem po spánku, avšak Charim mě gestem zavolal do Verityho ložnice. Oba jsme vešli k němu. Verity, voják za každých okolností, nepotřeboval mít kolem sebe lokaje, aby mu stahovali boty. Charim pomlaskával a nespokojeně mumlal, když za ním poskakoval a sbíral a skládal kusy ledabyly pohozených oděvů. Jeho boty okamžitě postavil do kouta a začal kůži natírat leštícím voskem. Verity si přes hlavu natáhl noční košili a potom se obrátil na mě.

"A ty? Máš mi co říci?"

Podal jsem mu hlášení stejně jako Chadeovi, převyprávěl vše, co jsem zaslechl, pokud možno doslovně, a nadto uvedl, kdo s kým hovořil. Nakonec jsem připojil své domněnky, co z toho všeho vyplývá:

"Kelvar je muž, který si vzal mladou ženu, na niž lze snadno udělat dojem bohatstvím a dary," konstatoval jsem. "Není si vůbec vědoma zodpovědnosti svého postavení, nemluvě o jeho. Kelvar mrhá peníze, časem a myšlenkami na úkor svých povinností jenom proto, aby ji okouzlit. Kdyby to ode mne nebylo neuctivé, řekl bych, že jeho mužství už pomalu selhává a on se snaží svou mladou ženu uspokojit dary jako náhražkami."

Verity ztěžka vzdychl. Během druhé půle mého přednesu sebou mrštil na postel a nyní se potýkal s příliš měkkým polštářem, který pracně překládal, aby si více podepřel hlavu. "Zatracený Chivalry," řekl nepřítomně. "Tohle hloubání je přesně jeho styl, ne můj. Fitz, ty mluvíš jako tvůj otec. A kdyby tady byl, jistě by objevil rafinovaný způsob, jak celou situaci zvládnout. Už teď by měl Chiv všechno vyřešeno, nejspíš jedním ze svých šarmantních úsměvů a polibkem něčí ruky. To však není můj styl, a já se k tomu ani nebudu nutit." Ztěžka se v posteli převalil, jako kdyby ode mne čekal, že vznesu nějaký argument ohledně jeho metod. "Kelvar je muž a vévoda. A má určitou povinnost. Musí řádně obsadit věž. Je to jasné jak facta a já mu to zítra na rovinu řeknu: 'Pošlete na věž dobré vojáky a držte je tam. A postarejte se, ať tu práci dělají s radostí.' Mně se to zdá být prosté. A nehodlám tu kvůli tomu rozpoutat nějaký diplomatický tanec."

Namáhavě se v posteli převalil a prudce se obrátil zády ke mně. "Zhasni světlo, Charime." Charim zareagoval tak rychle, že jsem rázem stanul ve tmě a musel jsem doklopýtat zpátky do svého pokoje na přichystaný slavník. Když jsem ulehl, přemítal jsem o tom, že Verity vidí jenom malou část celku. Mohl by sice přinutit Kelvara obsadit věž, to ano. Ale nemohl ho přimět, aby ji obsadil dobrými vojsky nebo aby se stala jeho pýchou. To už bylo věcí diplomacie. A cožpak Veritymu nezáleží na opravě silnic, údržbě opevnění a problémech s lupiči? To vše bylo třeba řešit hned. A to tak, aby neutrpěla Kelvarova čest a aby sám korigoval a potvrdil svůj postoj vůči lordu Shemshymu. Někdo by také měl poučit lady Grace o její zodpovědnosti. Tolik problémů. Jakmile jsem však spočinul hlavou na polštáři, vmžiku jsem spal.

9 "Tuk je klíč"

Šašek přibyl na Buckkeep v sedmnáctém roce vlády krále Shrewda. To je jeden z mála faktů, které jsou o něm známy. Údajně ho král dostal darem od kupců z Bingtownu, avšak o jeho původu se lze jen dohadovat. Vyskytly se nejružnější historky. Podle jedné byl šašek zajatcem nájezdníků z rudých lodí a kupci z Bingtownu ho unesli. Jiná říká, že šašek byl nalezen jako dítě v lodičce unášené proudem, uložený na podestýlce z vřesu a levandule, pod slunečníkem ze žraloci kůže. To však můžeme zavrhnout jako výplod fantazie. Skutečnost je taková, že o životě šaška před příchodem na královský dvůr nevíme zhora nic.

Je téměř jisté, že se šašek zrodil z lidské rasy, ačkoli jeho rodokmen patrně nebyl zcela lidský.

Povídáčky o tom, že snad pocházel z Jiných lidí, jsou skoro určitě falešné, protože mezi prsty na rukou a na nohou nemá žádné blány a nikdy neprojevoval ani ten nejmenší strach z koček. Jeho nezvyklé fyzické charakteristiky (jako nedostatek pigmentu) jsou zřejmě typickým rysem jeho odlišného rodokmenu, a nikoli individuální úchylkou, ačkoli v tom se mohu docela dobře mýlit.

Věci, které o šaškovi nevíme, jsou zřejmě závažnější než to málo, co víme. V době šaškova příchodu na hrad se stal předmětem dohadů jeho věk. Z osobní zkušenosti mohu dosvědčit, že šašek tehdy vypadal mnohem mladší a po všech stránkách i mladistvější než v současnosti. Jelikož však vykazuje jen malé příznaky stárnutí, možná že nebyl věkem mladý, jak se zpočátku jevil, ale spíše mu právě končilo prodloužené období dětství.

Také o pohlaví šaška se často vedly rozepře. Když se ho na to přímo zeptala jedna mladší a troufalejší osoba, než jsem dnes já, šašek odvětil, že je to pouze jeho věc a nikomu do toho nic není. S tím také souhlasím.

Co se týče jeho jasnozřivosti a nepříjemně vágních forem, které na sebe bere, neexistuje shoda v tom, zda se tak manifestuje rasový nebo individuální talent. Někteří lidé věří, že ví všechno předem a že i pokaždé zví, když se o něm někde mluví. Jiní zase říkají, že pouze s oblibou říká: Já jsem vás varoval!" a že své nejzáhadnější průpovědky zpětně překrucuje tak, aby vypadala jako proroctví. Snad tomu tak někdy opravdu bylo, ale v mnoha potvrzených případech skutečně předpověděl, ať už jakkoli nejasně, události, které se později staly.

Krátce po půlnoci mě probudil hlad. Ležel jsem vzhůru na posteli a naslouchal kručení žaludku. Zkusil jsem zavřít oči, ale od hladu se mi dělalo až špatně. Vstal jsem a došmátral se ke stolu, kde ležel Verityho podnos s nedojedeným pečivem, ale sluhové ho mezitím odklidili. Sváděl jsem boj sám se sebou, ale žaludek nakonec zvítězil nad mou hlavou.

Když jsem zlehka otevřel dveře, vyšel jsem z komnaty do tlumeně osvětlené chodby. Dva muži, které Verity postavil za dveře, se na mě tázavě podívali. "Mám hrozný hlad," řekl jsem. "Nevíte náhodou, kde je kuchyně?"

Snad ještě nikdy jsem nepotkal vojáka, který by nevěděl, kde je kuchyně. Poděkoval jsem jim a slíbil, že jim přinesu něco od cesty. Protáhl jsem se na druhý konec potemnělé chodby. Když jsem sestupoval ze schodů, byl to nezvyk mít pod nohama dřevo místo kamene. Šel jsem tak, jak mě Cha-de učil. Tiše jsem našlapoval těmi nejtemnějšími úseky chodeb a přemísťoval se ze strany na stranu, aby co nejméně skřípaly parkety. Připadal jsem si jako ryba ve vodě.

Zbytek osazenstva hradu spal zřejmě dost tvrdě. Několik stráží, které jsem cestou minul, většinou podřimovalo a nikdo si mě nevšiml. V té době jsem to přičítal své neviditelnosti, ale dnes už si říkám, jestli by se jim vůbec chtělo marnit čas s vyzábblým rozcuchaným jinochem.

Kuchyni jsem našel snadno. Byla to rozlehlá a volně přístupná místnost, s kamennou dlažbou a obvodovým zdivem proti případnému požáru. Stály tam tři velké a na noc dobře uhašené krby. I přes pozdní nebo taky brzkou hodinu byla místnost dobře osvětlená. Hradní kuchyně nikdy zcela neusíná. Uviděl jsem pánve zakryté poklicemi a nasál vůni kynoucího chleba. Na okraji jednoho ohniště se na kameni zahříval hrnec dušeného masa. Když jsem nakoukl pod poklici, zjistil jsem, že miska či dvě tu jistě chybět nebudou. Šmejdil jsem dále po kuchyni a uchyťával, kde se dalo. - Zabalené bochníky na polici mi poskytly křupavou kůrku. V dalším koutě stál džber s máslem, který se chladil v sudu s vodou. To není žádná fantazie. Díky bohu, že to nebyla fantazie, ale obyčejné prosté jídlo, po němž jsem celý den prahnul.

Zrovna jsem s chutí pořádal svoji druhou misku, když vtom jsem zaslechl lehké šoupavé kroky. Vzhlédl jsem a nasadil nanejvýš odzbrojující úsměv v naději, že zdejší kuchař bude mít stejně dobré srdce jako naše Cook. Byla to však nějaká služebná v noční košili, jež měla přes ramena houni a dítě v náručí. Plakala. Rozpačitě jsem odvrátil oči.

Bez tak mi nevěnovala pozornost. Položila zabalené dítě na stůl, odběhla pro džbáněk a nabrala ho plný studené vody. Přitom celou dobu něco mumlala. Když se sklonila nad děťátkem, zaslechl jsem: "Tumáš, ty můj mazlíčku, ty moje jehňátko. Tumáš, můj drahousku. Tohle ti pomůže. Vezmi si krapítek. Och, zlatíčko, copak ty nemůžeš polykat? Otevři přece pusku. No tak, otevři tu pusinku."

Jen jsem se bezmocně díval, jak nemotorně drží džbáněk a snaží se ho dítěti vsunout do úst. Druhou rukou se mu pokoušela otevřít pusku, ale s tak urputnou silou, že jsem to u žádné matky ještě nikdy neviděl. Vtom nešikovně špitla do džbánu a voda vyšpláchla ven. Zaslechl jsem podivné zachrochtání a pak jakési kuckání. Když jsem se zvedl, abych zakročil, z ranečku se vynořila hlava psíka.

"Och, už zase se dusí! Umírá! Můj malý Divoušek umírá a nikoho až na mne to nezajímá. Pořád jen supí, a já nevím, co si počít, a můj drahoušek umírá."

Tiskla psíčka k sobě, zatímco ten kuckal a dusil se. Divoce přitom potřásal hlavičkou, pak je jakoby na chvíli uklidnil. Kdybych nebyl schopen slyšet jeho namáhavý dech, byl bych přísahal, že jí v náručí posel. Jeho tmavé vypouklé oči se střetly s mýma a já vycítil zděšení a bolest toho ubohého zvířátka.

To nic, uklidnil jsem psíka. "Hej, ty," slyšel jsem se říkat. "Tím mu nepomůžeš, když ho budeš tak svírat. Vždyť sotva dýchá. Polož ho. Rozbal ho. Jen ho nech, ať si lehne, jak chce. Když je celý takhle zabalený, musí mu být strašné horko, takže se najednou začne kuckat a dusit. Okamžitě ho polož."

Byla o hlavu vyšší než já. Chvilí jsem si myslel, že se nejspíš popereme. Ale ona si nechala vzít zabaleného psíka z rukou a dívala se, jak ho vybaluji z několika vrstev látky. Položil jsem ho na stůl. Zvířátko na tom bylo hodně zle. Stálo s hlavou svěšenou mezi předními nohama a jeho čumáček a hrud' se leskly slinami. Břicho mělo zvětšené a tvrdé. Začalo se znovu dávit a kuckat. Jeho malé čelisti se dokořán otevřely, pysky se křečovitě zvedly a obnažily malinké špičaté zoubky. Zarudlý jazyk vypovídal o tom, jak ztěžka se lopotí. Dívka zapištěla a vrhla se k němu, aby po něm znovu chňapla, jenže já ji hrubě odstrčil: "Nech ho být," řekl jsem netrpělivě. "Pokouší se dostat něco ven, a to mu nepůjde, když mu přitom budeš mačkat střevo."

Zarazila se. "Dostat něco ven?"

"Podle všeho to vypadá, že se mu něco vzpříčilo v jícnu. Nemohl se nějak dostat ke kostem nebo k peří?"

Skličeně na mě pohlédla: "To v rybě byly kosti. Ale jen malinké."

"V rybě? Který idiot ho nechal čichnout k rybě? Byla čerstvá, nebo zkažená?" Už jsem jednou viděl, jak špatně může být psovi, když se dostane k lososu jikrnáči vyvrženému na říční břeh. Jestli tenhle psíček schlamstl něco takového, pak neměl šanci.

"Byla čerstvá, a dobře uvařená. Tentýž pstruh, kterého jsem měla k večeři."

"Dobře, alespoň by se tím neměl otrávit. Teď už je tu jenom ta kost. Ale i když ji dostane ven, stále je možné, že ho to zabije."

Zalapala po dechu. "Ne, to ne! Nesmí umřít. Bude v pořádku. Jen se mu zvedl žaludek. Moc jsem ho nakrmila. Bude v pořádku! Co ty o tom vůbec víš, kuchtíku?"

Sledoval jsem, jak pinče zachvátilo další, téměř křečovitě dávení. Ven však vyšla jen žluč. "Nejsem žádný kuchtík," řekl jsem. "Jsem psovod. Verityho osobní psovod, jestli to chceš vědět. A když tady tomu vořískovi nepomůžeme, pojde, a to velmi brzy."

Se směsicí úžasu a hrůzy sledovala, jak jsem pevně uchopil jejího mazlíčka. Snažím se ti pomoci. Nevěřil mi. Rozevřel jsem mu násilím čelisti a strčil do jícnu dva prsty. Pinč se začal dávit ještě zběsileji a předními tlapkami po mě zuřivě sekal. Jeho drápky potřebovaly přistříhnout. Konečky prstů jsem uvnitř nahmatl kost. Trochu jsem s ní zacloumal a přitom cítil, jak se pohnula. Byla však v hrdle zvířátka vzpříčená. Pes přidušeně zaskučel a zběsile se mi zmítal v rukou. Pustil jsem ho. "Tak. Bez pomoci se toho nezbaví," konstatoval jsem.

Nechal jsem ji nad ním bédovat a kňourat. Alespoň už ho nedržela a tolik netiskla. Nabral jsem hrst másla ze džberu a pleskl s tím do své misky s dušeným. Teď jsem potřeboval něco zahnutého nebo hodně zakřiveného, ne však moc velkého. Hrál jsem do nádobí a vytáhl jsem zakřivený kovový háček s rukojetí. Nejspíš to sloužilo k sundávání horkých hrnců z ohně.

"Sedni si," řekl jsem dívce.

Zírala na mě a pak se poslušně posadila na lavici, kam jsem jí ukázal.

"Teď ho pevně drž mezi koleny. A nepouštěj ho, ať škrábe, svíjí se a kňučí, jak chce. A drž mu také přední packy, aby mi nepoškrábal žebra, až to budu dělat. Rozumíš, co ti říkám?"

Zhluboka se nadechla, nasucho polkla a přikývla. Po tváři se jí řinuly slzy. Posadil jsem jí psa do klína a položil jí na něj ruce.

"Pevně drž," přikázal jsem. Nabral jsem hrudku másla. "Tuk mu to tam pěkně promázne. Pak mu musím silou otevřít čelisti, zaháknout kost a vyrvat ji ven. Jsi připravena?"

Přikývla. Slzy už jí přestaly téci a rty měla odhodlaně semknuté. Byl jsem rád, že v sobě sebrala trochu síly. Kývl jsem v odpověď.

Dostat máslo dovnitř bylo poměrně snadné. Ucpalo však pinčovi jícen a jeho panika ještě vzrostla, takže vlny psiho zděšení zle dorážely na moji sebekontrolu. Neměl jsem čas být jemný, když jsem mu násilím otevřel čelisti a strčil mu do jícnu háček. Jen jsem doufal, že se mu nezasekne do masa. Ale i kdyby ano, stejně by ho čekala smrt. Zatímco se zmítal, skučel a čural jako divý na svoji paničku, pootočil jsem háčkem v jícnu. Háček se zachytil za kost a já škubl, krátce a silně.

Kost vyšla ven v chuchvalci pěny, žluči a krve. Byla to malá šeredná kůstka, vůbec ne z ryby, ale úlomek hrudní kosti z nějakého ptáčka. Hodil jsem ji na stůl. "Neměl by jíst ani kosti z drůbeže," řekl jsem krutě. Myslím, že mě vůbec neslyšela. Psíček jí vděčně sípal na klíně. Vzal jsem misku s vodou a podržel ji před ním. Očichal to, trochu se napil a pak se vyčerpaně svinul do klubička. Ona ho vzala a houpala v náruči, zatímco se nad ním něžně skláněla.

"Něco bych po tobě chtěl," začal jsem.

"Cokoli," řekla do psiho kožíšku. "Klidně si řekni a je to tvoje."

"Za prvé, přestaň mu dávat své jídlo. Dávej mu teď chvíli jen červené maso a vařené zrnko. A psa takové velikosti nemůžeš pořád dlachnit v ruce. A netahej ho všude s sebou. Nech ho, ať se proběhne, aby si trochu posílil svaly a obrousil dráčky. A umývej ho. Odporně mu smrdí kožich i dech, to je od těch tučných jídel. Jinak nebude žít déle než rok či dva."

Zvedla hlavu, očividně zaskočena. Ruka jí vystřelila k ústům. A něco na jejím pohybu, jakož i její sebevědomí, s jakým se na večeri dotýkala svých šperků, mně náhle připomnělo, koho to tu plísním.

Lady Grace. A ještě jsem nechal jejího psa, aby jí počural noční košili.

Něco v mé tváři mě muselo prozradit. Potěšena se usmála a přitiskla si psa blíže k hrudi. "Udělám, co navrhuješ, psovode. Ale co pro tebe? Máš něco, co bys žádal jako odměnu?"

Nejspíš si myslela, že chci požádat o peníze či prsten nebo snad i o místo v jejím služebnictvu. Místo toho jsem na ni co nejrozhodněji pohlédl a pravil: "Prosím, lady Grace. Žádám vás, abyste vyzvala svého muže, aby obsadil věž na Watch Islandu těmi nejlepšími ze svých mužů a ukončil tak svár mezi vévodstvími Rippon a Shoaks."

"Cože?"

Ta jednoslovná otázka mi o ní řekla víc než dost. Onen přízvuk a modulaci jistě nepochytila jako lady Grace.

"Požádejte svého muže, aby řádně obsadil své věže. Prosím."

"Pročpak se psovod stará o takové věci?"

Její otázka byla dost neomalená. Ať už ji Kelvar objevil kdekoli, rozhodně nepocházela z vyšších kruhů, ani ze zámožných. Její potěšení, když jsem ji poznal, způsob, jakým pustila psíka do jemu důvěrně známého prostředí kuchyně, a ona sama, zabalená v houni, to vše vypovídalo o prosté dívce, která byla vynesena příliš rychle a příliš vysoko nad své předchozí působistě. Byla osamělá, nejistá a nevzdělaná v tom, co se od ní čeká. Ještě horší ale bylo, že o své neznalosti věděla, a to vědomí ji ustavičně soužilo a veškeré její potěšení bylo zkazeno neodbytným strachem. Pokud by se nenaučila být vévodkyní, než její mládí a krása povadnou, čekaly ji jen roky v osamění a veřejném opovržení. Potřebovala učitele, tajného učitele, jako byl Chade. Potřebovala poradit, a to jsem mohl udělat hned. Ale musel jsem postupovat obezřetně, protože by nepřijala radu od obyčejného psovoda. To by udělala jen obyčejná dívka, ale ona si právě teď byla jista jedinou věcí, a sice, že už není obyčejná dívka, ale vévodkyně.

"Měl jsem takový sen," začal jsem v náhlé inspiraci. "Takový jasný. Jako vizi. Nebo varování. Probudilo mě to a já cítil, že musím jít do kuchyně." Přitom jsem hleděl jakoby do prázdna, zrak rozostřený. Její oči se rozšířily. Měl jsem ji. "Zdálo se mně o ženě, která říkala moudrá slova a přiměla tři silné muže utvořit jednotnou zed', kterou rudí nájezdníci nedokázali ztéci. Stála před nimi, držela v ruku šperky a říkala: „Nechť strážní věže září jasněji než drahokamy v těchto prstenech. Necht' bdějí vojáci, kteří teď za ně budou sloužit, lemují naše pobřeží, tak jako tyhle perly dřív ovíjely mé hrdlo. Necht' jsou pevnosti znovu posíleny proti těm, kteří ohrožují náš lid. Neboť já budu ráda chodit prostá před zraky krále i plebejce. Necht' jsou opevnění, jež chrání náš lid, klenoty naší země." A král a jeho vévodové byli ohromeni moudrostí jejího srdce a šlechtnými způsoby. Nejvíce ji však miloval její lid, protože věděl, že ona si ho cení více než zlata a stříbra."

Bylo to poněkud neobratné a ne tak chytře řečené, jak jsem zprvu doufal. Nicméně to podnítilo její

fantazii. Viděl jsem na ní, jak si představuje, že stojí prostá a vznešená před následníkem trůnu a ohromuje ho svou obětí. Vycítil jsem, že hoří touhou, aby se přede všemi vyznamenala a aby o ní lid z jejího kraje mluvil obdivně. Možná kdysi byla dojičkou nebo děvečkou z kuchyně a pořád tak na sebe pohlížela očima těch, kteří ji znali. Tímto skutkem by jim jasně dokázala, že je teď vévodkyní nejen podle jména. Lord Shemshy a jeho doprovod by o jejím šlechtěném činu vyprávěn doma, ve vévodství Shoaks. Pěvci by pak její slova zvětčili v písních. Také svého manžela by pro jednou překvapila. Ať na ni pohlíží jako na někoho, komu záleží na své zemi a lidu, a nejen jako na krásnou věcičku, která se nechala zlákat jeho titulem. Skoro jako bych viděl tu promenádu jejích myšlenek. Zahleděla se do dálky a nasadila odtažitý úsměv.

"Dobrou noc, psovode," řekla měkce a vyklouzla z kuchyně s drahým psíkem přitisknutým k hrudi. Odcházela s houní kolem ramen, jako by to byl královský hermelín. Svoji úlohu zítra jistě sehraje na výbornou. S úšklebkem jsem se zamyslel, jestli jsem své poslání završil i bez použití jedu. Ne že bych skutečně vypátral, jestli lord Kelvar je, či není vinen zradou, ale měl jsem pocit, že jsem problém vymýtil u samotného kořene. Byl bych se vsadil, že strážní věže budou ještě před koncem týdne dobře obsazeny. Vyrázil jsem zpátky na kutě. V kuchyni jsem zcizil bochník čerstvého chleba, který jsem nabídl strážím, jež mne vpustily do Verityho ložnice. Ve vzdálené části Bayguardu někdo právě odtroubil celou hodinu. Moc mě to nezajímalo. S plným žaludkem jsem se znovu zavrtil do pokrývek a v duchu očekával divadlo, které lady Grace zítra předvede. Když jsem usínal, vsázel jsem se sám se sebou, že si na sebe vezme něco obyčejného a jednoduchého, nejspíš mého, a že bude mít rozpuštěné vlasy. Vůbec jsem však nedostal příležitost to zjistit. Snad jen o několik okamžiků později mnou někdo zatřásl. Otevřel jsem oči a uviděl Charima sehnutého nade mnou. Tlumené světlo z jeho svíce vrhalo prodloužené stíny na zdi komnaty. "Probud' se, Fitzi," zašeptal ochraptěle. "Na hrad přiběhl posel od lady Thyme. Okamžitě máš jet k ní. Už ti sedlají koně."

"Já?" zeptal jsem se pitomě.

"Samozřejmě. Už jsem ti nachystal šaty. Tíše se obleč. Verity ještě spí."

"A nač mě potřebuje?"

"Proč, to nevím. Vzkaz nic takového neříkal. Možná že onemocněla, Fitzi. Posel jenom říká, že tě potřebuje ihned. Určitě to zjistíš, až tam dorazíš."

To byla vskutku chabá útěcha. Ale stačila ve mně vzbudit zvědavost a každopádně jsem jet musel. Nevěděl jsem přesně, v jakém vztahu je lady Thyme ke králi, ale v pořadí důležitosti se nacházela vysoko nade mnou. Netroufal jsem si její příkaz ignorovat. Při svíce jsem se tiše oblékl a již podruhé té noci jsem opustil pokoj. Hands už měl Sooty osedlanou a připojil jeden či dva oplzlé vtípky týkající se mého předvolání. Navrhl jsem mu, jak by se mohl po zbytek noci bavit sám, a odjel jsem. Cestou z hradu a při průjezdu hradbami mě odmávaly stráže, které už o mém odjezdu věděly.

Ve městě jsem dvakrát zabloudil. V noci vše vypadalo jinak a já ve dne příliš nevěnoval pozornost tomu, kudy jsme projížděli. Konečně jsem objevil nádvoří hostince. Vyděšená majitelka byla vzhůru a v okně se svítilo. "Už celou hodinu sténá a volá vás, Sire," spustila úzkostlivě. "Bojím se, že je to vážné, ale nepustí k sobě nikoho kromě vás."

Proběhl jsem chodbou k jejím dveřím. Opatrně jsem zaklepal, napůl v očekávání, že mě svou ječivou fistulí vykáže, abych ji neobtěžoval. Místo toho jsem uslyšel rozechvělý hlas: "Och, Fitzi, jsi to konečně ty? Pospěš si, hochu. Potřebuji tě."

Zhluboka jsem se nadechl a nazvedl petlici. Vešel jsem do přítmi zatuchlé místnosti a ihned zadržel dech, jak mi na chřípí zaútočily rozličné pachy. Smrtný puch mohl být jen stěží horší, pomyslel jsem si. Kolem postele visely těžké závěsy. Jediné světlo v místnosti vydávala kapající svíce v držáku na zdi. Vzal jsem ji do ruky a odvážil se blíže k posteli. "Lady Thyme?" zeptal jsem se měkce. "Co je vám?"

"Chlapče."

Hlas tíše zazněl z temného kouta pokoje.

"Chade," řekl jsem a vmžiku si připadal pitoměji, než si vůbec trůfám vybavit.

"Není čas vysvětlovat všechny důvody. Nevykládej si to špatně, hochu. Lady Thyme ve své době obalamutila hodně lidí, a ještě tomu tak nějakou dobu bude. Alespoň doufám. A teď? Důvěřuj mi a neklad' mi žádné otázky. Dělej jen to, co ti řeknu. Nejprve běž za majitelkou hostince. Řekni jí, že lady

Thyme měla jeden ze svých záchvatů a po několik dnů musí v klidu odpočívat. Řekni jí, ať ji v žádném případě ne-vyrušuje. Přijede se o ni postarat její pravnučka - "

"Kdo -"

"To už je domluveno. A její pravnučka jí bude nosit jídlo a vše ostatní, co potřebuje. Hlavně zdůrazni, že lady Thyme potřebuje zůstat v klidu a o samotě. Běž a proved' to teď hned."

A tak jsem to také udělal. Musel jsem vypadat dost oťreseně, takže jsem byl velmi přesvědčivý.

Majitelka mi slíbila, že nikomu nedovolí ani zaklepat na dveře pokoje, protože by byla nerada, aby lady Thyme na její hostinec zanevřela.

Z toho jsem vyvodil, že lady Thyme platila skutečné štědře.

Pokradmu jsem se vrátil do pokoje a tichounce za sebou zavřel dveře. Chade zarazil zástrčku a od skomírajícího pahýlu rozžal novou svíci. Pak na stole rozprostřel nějakou mapku. Všiml jsem si, že je oblečen jako na cesty - měl plášť, boty, kabátec a kalhoty, vše v černé barvě. Byl z něj rázem úplně jiný muž, velmi čilý a energický. Napadlo mě, jestli ten stařec v obnošeném rouchu nebyla taky jen póza. Vzhlédl od stolu ke mně a v ten moment bych přísahal, že přede mnou stojí voják Verity. Nedopřál mi však čas na mudrování.

"Věci zde musíme ponechat na Veritym a Kelvarovi. Ty i já teď máme práci jinde. Dnes večer jsem obdržel zprávu. Rudí nájezdníci udeřili. Tady, u Forge. Je to tak blízko Buckkeepu, že už je to víc než jen vydařený zásah. Je to skutečná hrozba. A stalo se to zrovna v době, kdy byl Verity v Neatbay. Neříkej mi, že by nevěděli o tom, že je tady, mimo Buckkeep. Ale to není vše. Zajali rukojmí a odvělekli je na své loď. A poslali vzkaz na Buckkeep, králi Shrewdovi osobně. Požadují zlato, mnoho zlata, jinak vrátí rukojmí do vesnice."

"Nemyslíš tím, že je zabijí, pokud zlato nedostanou?"

"Ne!" zatřásl Chade hněvivě hlavou jako medvěd obtěžovaný včelami. "Ne, ten vzkaz zněl jasně, až bude zlato zapláceno, zabijí je. Pokud ne, propustí je. Posel byl z Forge a jeho žena a syn byli odvělečeni. Trval na tom, že znění téhle hrozby je správné."

"Pak v tom nevidím žádný problém," odfrkl jsem si.

"Na první pohled ani já. Jenže muž, který doručil vzkaz Shrewdovi, se ještě třásl, navzdory dlouhé cestě. Nedokázal to vysvětlit ani říci, zda má být zlato vypláceno či ne. Pořád jenom dokola opakoval, jak se kapitán lodi usmíval, když ultimátum vydal, a jak se ostatní bandité při jeho slovech řehnili.

Takže to teď pojedeme očištnout. Ty a já. Ještě než král učiní oficiální rozhodnutí, ještě než se to Verity vůbec dozví. Ted' dávej pozor. Tohle je silnice, kterou jsme přijeli. Sleduješ, jak lemuje pobřeží? A tohle je cesta, po které pojedeme. Rovnější, ale mnohem strmější a místy rozbředlá, takže zde nikdy nemohly jezdit povozy. Pro muže v sedle je však rychlejší. Tady na nás čeká člun, přeplutí zálivu nám ušetří cenné míle a čas. Vylodíme se tady a pak zamíříme vzhůru do Forge."

Hleděl jsem pozorně na mapu. Forge leželo severně od Buckkeepu. Přemýšlel jsem, jak dlouho asi muselo poslovi trvat, než k nám dorazil, a jestli v době, kdy tam dorazíme my, nebude už dílo zkázy dokonáno. Ale podobné úvahy byly jen ztrátou Času.

"A co kuň pro tebe?"

"To už je domluveno. S tím, kdo na něm doručil vzkaz. Venku stojí hnědák se třemi bílými manžetami. Je pro mne. Posel rovněž zajistí pravnučku pro lady Thyme. Člun čeká. Pojd'me."

"Ještě jedna věc," řekl jsem, nedbaje jeho zamračeného pohledu. "Musím se zeptat na tohle, Chade. Byl jsi tu, protože jsi mi nedůvěřoval?"

"To je otázka přímo na tělo. Ne. Byl jsem tady, abych naslouchal ve městě ženským tlachům, tak jako jsi ty pátral na hradě. Výrobci čepců a prodavači knoflíků často vědí více než králův nejvyšší poradce, aniž by vůbec věděli, že to vědí. Nuže. Pojedeme?"

A jeli jsme. Zmizeli jsme bočním vchodem, hnědák stál uvázaný hned za dveřmi. Sooty o něj nejevila moc velký zájem, ale zato si hleděla svých způsobů. Vycítil jsem Chadeovu netrpělivost, dosud však koně udržoval v mírném tempu. Jakmile jsme nechali dlážděné ulice a světla Neatbay za sebou, pobídli jsme koně do lehčího klusu. Chade jel v čele a já jen žasl, jak skvělý je to jezdec a jak snadno ve tmě nachází cestu. Sooty se však to rychlé noční cestování nelíbilo. Kdyby nebylo krátce před úplňkem, nevím, jestli bych ji přesvědčil, aby držela s hnědákem krok.

Na tu noční jízdu nikdy nezapomenu. Ne proto, že bychom se v divokém trysku hnali někomu na pomoc. Právě naopak. Chade volil cestu a používal koně, jako by to byly figurky na šachovnici. Nehrál unáhleně, nýbrž na vítězství. A tak jsme místy jeli krokem, aby si koně trochu vydechli, a místy jsme museli i sesednout, abychom je bezpečně dostali přes zrádné prolákliny.

Když časně ráno zešedla obloha, zastavili jsme, abychom pojedli ze zásob Chadeova sedlového vaku. Nacházeli jsme se na hustě zalesněném návrší a nebe bylo vidět jen místy. Zaslechl jsem hučící oceán a ucítil vůni mořské soli, ale moře jsem nikde neviděl. Naše cesta se teď pomalu vinula lesem, v mnohém připomínající stezku vysoké zvěře. Nyní, když jsme se zastavili, jsem mohl slyšet a cítit život kolem nás. Ptáci vesele zpívali, zatímco v podrostu a ve větvích nad námi šelestila menší zvěř. Chade se chvíli protahoval, pak usedl na měkoučký mech a opřel se zády o strom. Zhluboka se napil z koženého měchu s vodou a pak si lokl brandy ze své čutory. Vypadal unaveně a denní světlo odhalovalo jeho věk mnohem krutěji než obvyklý svit lampy. Báł jsem se, že by se během cesty mohl zhroutit.

"To bude v pořádku," prohodil, když viděl, že se na něho dívám. "Už jsem musel zastat těžší úkoly než tenhle, a to jsem se méně vyspal. Navíc budeme mít dobrých pět či šest hodin odpočinku ve člunu, bude-li plavba hladká. Takže není třeba toužit po spánku. Nasedáme, hochu."

Asi za dvě hodiny se cesta dělila a my se opět vydali horší stezkou. Zanedlouho jsem téměř ležel na šiji Sooty, aby mě nezasáhly nízko šlehající větve. Pod stromy panovalo šílené dusno a na nás se sesypalo množství malinkých kousavých mušek, které sužovaly koně a mně zalézaly pod oděv, aby si pochutnaly na mase. Tak husté mračno to bylo, že když jsem konečně sebral odvalu, abych se zeptal Chadea, jestli jsme nezabloudili, skoro jsem se zadusil potvůrkami, které mi nalétaly do úst.

Kolem poledne jsme se vynořili na návětrném úbočí, které už bylo o něco rozlehlejší. Po nějaké době jsem znovu uviděl oceán. Vítr příjemně chladil zpocené koně a odháněl hmyz. Byla to úplná rozkoš sedět zase vzpřímený v sedle. Stezka teď byla dost široká, abych mohl jet vedle Chadea. Na jeho bledé kůži jasně vystupovaly zsinálé skvrny, vypadal ještě neduživěji než králův šašek. Pod očima se mu rýsovaly temné kruhy. Když uviděl, že se na něho dívám, zamračil se.

"Poreferuj mi místo toho, abys na mě civěl jako imbecil," přikázal stroze. Pustil jsem se do vyprávění.

Sledovat stezku a současně jeho tvář bylo obtížné, ale když si podruhé odfrkl, pohlédl jsem na něj, abych viděl, co ho tak náramně pobavilo. Dokončil jsem hlášení a on jen nevěřičně zakroutil hlavou.

"Štěstí. Totéž štěstí, co měl tvůj otec. Tvá kuchyňská diplomacie možná postačí, aby zvrátila celou situaci, pokud je to vše, co k tomu lze říci. Těch pár klepů, které jsem se mezitím doslechl, to pouze potvrzuje. Nuže. Kelvar kdysi býval dobrým vévodou, a zatím to vypadá, že mu jen popletla hlavu jeho mladá nevěsta." Potom si ale povzdechł. "Přesto je to zlé, když je teď Verity tam, aby Kelvara pokáral, že zanedbává své věže, a přitom jemu samotnému nájezdníci brousí kolem Buckkeepu. Zatraceně! Je toho tolik, co nevíme. Jak se nájezdníci prosmekli kolem našich věží, aniž by je někdo zpozoroval? Jak se mohli dozvědět, že Verity není v Buckkeepu, ale v Neatbay? Nebo to nevěděli? Měli jen štěstí? A co znamená to podivné ultimátum? Je to hrozba, nebo výsměch?"

Chvíli jsme jeli v sedlech mlčky.

"Kdybych tak věděl, co Shrewd chystá," pokračoval Chade. "Když ke mně vyslal toho posla, ještě nebyl rozhodnut. Možná dorazíme do Forge, jenom abychom zjistili, že už je všechno vyřešeno. A rád bych také věděl, jaký vzkaz sdělil skrz Umění Veritymu. Povídá se, že za starých dob, když Umění pěstovalo více mužů, byl člověk schopn říci, co si jeho velitel myslí, když se na okamžik ztišil a naslouchal. Ale to může být klidně jenom legenda. Beztak je teď v Umění vycvičeno jen nemnoho lidí. Myslím, že to byl král Bounty, kdo o tom rozhodl. Držet Umění ve větší tajnosti, spíše jako nástroj elity, aby tím jeho hodnota vzrostla. Tehdy to prý mělo své opodstatnění. Nikdy jsem to moc nechápal. Co kdyby totéž řekli o dobrých lučištnících nebo lodivodech? Přesto si myslím, že aureola tajemství může vůdci u jeho mužů zjednat respekt... anebo takový muž jako Shrewd by se teď těšil účtě svých poddaných, kteří by nevěděli, zda opravdu dokáže zachytit, co si oni myslí, aniž by to dali slovem najevo. Ano, to by se Shrewdovi líbilo, to by se mu líbilo."

Zpočátku jsem si myslel, že Chade má velké starosti či byt' jen zlost. Nikdy jsem ho neslyšel, že by se takhle o něčem rozpovídal. Když se však jeho kůň polekal veverky, která mu přeběhla přes cestu, Chade málem vyletěl ze sedla. Vmžiku jsem se natáhl a zachytil jeho uzdu. "Jsi v pořádku? Co je s

tebou?"

Pomalu zavrtěl hlavou. "To nic. Až se dostaneme ke člunu, budu zase v pořádku. Musíme jet dál. Teď už to není moc daleko." Jeho pobledlá kůže mezitím zešedla a on se v sedle při každém kroku kymácel.

"Tak si trochu odpočínme," navrhl jsem.

"Odliv nečeká. A odpočinek by mi nepomohl, alespoň ne takový, při němž bych se musel strachovat, že náš člun uvázne na skaliscích. Musíme jet pořád dál." A vzápětí dodal: "Důvěřuj mi, chlapče. Víím, co si mohu dovolit, a nejsem tak pošetilý, abych se pokoušel o víc."

A tak jsme pokračovali v cestě. Nemohli jsme ani nic jiného dělat. Alespoň jsem jel na úrovni hlavy jeho koně, abych případně zachytil otěže. Dunění oceánu sílilo a stezka se svažovala čím dál víc. Brzy jsem jel v čele, ať už to bylo správné nebo ne.

Konečně jsme se vymanili z porostu a stanuli na příkrém útesu nad písečnou pláží. "Díky Edo, jsou tady," zamumlal za mnou Chade. Uviděl jsem mělký člun, který už skoro seděl na dně nedaleko skalního výběžku. Hlídkující muž na nás už zdáli halekal a mával čepicí ve vzduchu. Zvedl jsem ruku na pozdrav. Cestou dolů jsme více klouzali než sjížděli. Dole Chade ihned nasedl do člunu. Na mě zbyli koně. Žádnému se do vln moc nechtělo, natož aby se ještě vrhli přes nízké zábradlí na palubu. Pokoušel jsem se jim vnuknout, co po nich chci. Jenže poprvé v životě jsem zjistil, že jsem na to příliš unavený. Nemohl jsem se pořádně soustředit. Nakonec se do toho museli vložit tři klející lodníci a já byl nucen se dvakrát potopit, než jsme je dostali na palubu. Každý kousek kůže a každá přezka na postrojích byly teď vymáhány ve slané vodě. Jak tohle vysvětlím Burrichovi? Ta myšlenka mi neodbytně strašila v hlavě, když jsem seděl schlíplý na palubě a sledoval veslaře po stranách, jak ohýbají hřbety u pádel a ženou člun do hlubších vod.

10 Zjevení

Čas a odliv na žádného člověka nečekají, praví prastaré pořekadlo. Pro námořníky a rybáře to prostě znamená, že čas vyplutí a návratu určuje oceán, a ne lidská pohodlnost. Ale když tu tak občas ležím a čá mi mezitím utišil nejhorší bolesti, přemýšlím o tom. Příliv a odliv na člověka nečekají, to je pravda, jak víím. Ale čas? Nečekala doba, do níž jsem se zrodil, na můj příchod na svět? Copak události jenom tak přihrášily, jako když zarachotí velké dřevěné soukolí hodin v Sayntanns, zapadly do sebe s mým počítím a popostrčily můj život kupředu? Nečiním si žádné nároky na velikost. Ale přesto, kdybych se nebyl narodil, kdyby mí rodiče nepodlehli vzplanutí vášně, tolik by toho dopadlo jinak. Tolik. Bylo by to lepší? Myslím, že ne'. A pak zamžourám a zkouším zaostřit zrak, aniž bych věděl, jestli ty myšlenky pocházejí ze mne nebo z drogy v mé krvi. Bylo by krásné poradit se znovu s Chodem. Naposled. Slunce na obloze se přemístilo. Bylo už pozdní odpoledne, když mnou kdosi ve spánku zatřásl. "Váš pán vás volá," řekl jen a já byl rázem při sobě. Rackové kroužící na obloze, svěží mořský vzduch a výrazné kolébání člunu mi připomněli, kde to jsem. Vyškrábal jsem se na nohy, zahanben tím, že jsem jen tak usnul, aniž bych se staral o to, jak je Chadeovi. Vyrazil jsem na zád' k lodní kabině.

Tam jsem našel Chadea, jak se sklání nad malým lodním stolem. Byl zahloubán do rozprostřené mapy, ale moji pozornost upoutala velká mísa s dušenými rybami. Chade mi na ni letmo ukázal, aniž by vzhlédl od mapy, a já se s radostí pustil do jídla. Byly k tomu lodní suchary a kyselé červené víno. Netušil jsem, jaký mám hlad, dokud jídlo neleželo přede mnou. Právě jsem vytíral misku sucharem, když se mě Chade zeptal: "Už je to lepší?"

"Podstatně," řekl jsem. "A co ty?"

"Taky lepší," prohodil a podíval se na mě svým známým jestřábím pohledem. Naštěstí už se zdál být zcela zotaven. Odsunul moji misku stranou a strčil přede mne mapu. "Do večera budeme tady," řekl.

"Vylodění bude horší než nalodění. Pokud budeme mít štěstí, budeme mít vítr v zádech, až to budeme potřebovat. Pokud ne, promeškáme nejlepší dobu přílivu a proud mezitím zesílí. Možná to skončí tak, že koně poplavou ke břehu, zatímco my pojedeme ve člunu. Doufám, že ne, ale buď na to každopádně připraven. Jakmile se vylodíme - "

"Jsi cítit karisovým semenem," řekl jsem náhle, což mě samotného zaskočilo. Zachytil jsem však v jeho dechu nezaměnitelně sladkou příchut' karisového oleje. Jedl jsem už koláče s karisovými semínky na

jarních slavnostech, jako ostatně každý, a poznal jsem tu závratnou energii, kterou i jen špetka semínek na koláči dokáže člověku dodat. Každý tímto způsobem vítal počátek jara. Jedenkrát za rok, co to mohlo způsobit? Ale zároveň jsem věděl, že Burrich mě varoval, abych nikdy nekupoval koně, který je cítit karisovým semenem. Současně mě upozornil, že kdyby někdy někoho přistihl, jak přidává karisový olej do zrna některého z našich koní, zabil by ho. Svýma holýma rukama.

"Já? To je nesmysl. A nyní. Pokud budeš muset plavat s koňmi, navrhuji, aby sis dal košili a plášť do nepromokavého vaku a nechal si ho u mne ve člunu. Tak budeš mít alespoň nějaké suché věci na převlečení, až budeme na pláži. Z pláže pak naše cesta - "

"Burrich říká, že jakmile se to jednou dá zvířeti, už nikdy nebude jako dřív. S koňmi to prý dělá věci. Říkal, že s tím lze vyhrát jeden závod nebo uštvat jednoho jelena, ale potom už zvíře nebude tím, čím bývalo. Nepoctiví handlíři dávají karis koním, aby při prodeji vypadali dobře, dodá jim to na živosti a lesku v očích, ale to brzy pomine. Když jsou koně unaveni, zbaví je to všech smyslů, takže jedou pořád dál, zatímco jindy by už klesli vyčerpáním. A když karisový olej přestane působit, kuň se někdy prostě svalí za jízdy." Ta slova ze mě vytryskla jako ledová voda nad skály.

Chade zvedl zrak od mapy a klidně na mě hleděl. "No to se podívejme, co všechno Burrich neví o karisových semenech. Jsem moc rád, že jsi mu pozorně naslouchal. A teď už snad budeš tak laskav a věnuješ mně stejnou pozornost při plánování dalšího úseku naší cesty."

"Ale Chade..."

Uzemnil mě očima. "Burrich se v koních skvěle vyzná, je to opravdový mistr. Už jako chlapec jevil veliký talent. Jen málokdy se mylí... když mluví o koních. A teď už dávej pozor na to, co říkám. Budeme potřebovat lucernu, abychom se z pláže dostali na vyvýšené útesy. Cesta je tam moc špatná, možná budeme muset koně nahoru dostávat po jednom. Ale prý by to mělo jít. Odsud pak pojedeme po souši do Forge. Není zde však cesta, která by nás tam rychle zavedla, aby to ještě mělo nějaký smysl. Je to kopcovitý terén, ale ne zalesněný. Navíc pojedeme v noci, takže se budeme řídit podle hvězd. Doufám, že do Forge dorazíme v půli odpoledne. Pojedeme jako cestovatelé, ty a já. To je vše, k čemu jsem prozatím dospěl, zbytek budeme muset plánovat z hodiny na hodinu..."

Okamžik, kdy jsem se ho mohl zeptat, jak to, že snědl semínka a nezemřel, už nenávratně minul, byl odvržen jeho pečlivými plány a precizními detaily. Asi hodinu a půl mě poučoval o podrobnostech cesty a potom mě poslal z kabinky pryč se slovy, že musí podniknout ještě nějaké přípravy, zatímco já mám zkontrolovat koně a co nejvíce si odpočinout.

Koně stáli na přídi v provizorní lanové ohradě. Měli pod sebou slámu, aby kopyty a trusem neponičili palubu. Jeden lodník s kyselým výrazem ve tváři opravoval zábradlí, který Sooty kopytem uvolnila při přechodu na palubu. Nezdálo se, že by ten muž stál o kus řeči. Navíc zvířata byla klidná a dobře zaopatřená. Chvilí jsem bloumal po palubě. Nacházeli jsme se na pěkné menší lodi, spíše širší než hlubší, pro obchodní styk mezi ostrovy. Mělký ponor sice umožňoval bezpečné sjíždění řek nebo vyloďování na plážích, ale plavba v hlubších vodách, to nebyl žádný med. Loď se ustavičně kolébala, tu se trochu ponořila a tam se zase naklonila, jako farmářka s ranci na cestě tržištem. Vypadalo to, že jsme jediným nákladem. Jeden lodník mně dal pár jablek, abych se o ně podělil s koňmi, ale ani on toho moc nenamluvil. Jakmile jsem ovoce rozdělil a rozdal, uvelebil jsem se na slámě poblíž koní a na radu Chadea si odpočal.

Vítr k nám byl milostivý a kapitán nás zavezl tak blízko k čnějícím útesům, že bych to nečekal. Nicméně vyloďení koní nebylo vůbec snadné. Žádná z Chadeových lekcí a výstrah mě dosud nepřipravila na temnou noc na vodě. Lucerny na palubě žalostně blikaly a vrhané stíny mne spíše mátlý. Jeden lodník v palubním člunu nakonec s Chadem přivesloval ke břehu, zatímco já šel přes palubu se zdráhavými koňmi, protože jsem věděl, že Sooty by se vedení na laně zpěchovala a nejspíš by člun potopila. Přimkl jsem se k ní a hlasitěji povzbuzoval, spoléhaje na její instinkt, který nás měl zavést k tlumenému světlu lucerny na břehu. Chadeova koně jsem měl uvázaného na dlouhém laně, poněvadž jsem nechtěl, aby sebou ve vodě mlátil hned vedle nás. Moře bylo studené, noc temná, a kdybych měl jen špetku zdravého rozumu, přál bych si být někde jinde. Ale chlapec má v sobě něco, co dychtivě přijímá světské potíže a mrzutosti - a obrací je osobní výzvu a dobrodružství.

Když jsem se dostal na břeh, voda ze mne jen crčela. Byl jsem prokřehlý a dokonale osvěžený. Držel

jsem Sooty za otěže a pomalu k sobě přitahoval Chadeova koně. Jakmile jsem je oba měl pod kontrolou, objevil se vedle mne Chade s lucernou v ruce a na celé kolo se smál. Muž s veslicí byl už pryč a mířil k lodi. Chade mi podal suché věci, ale když jsem šije natáhl na mokré šaty, moc to nepomohlo. "A kde je cesta?" zeptal jsem se roztřeseným hlasem.

Chade si posměšně odfrkl. "Cesta? Jen jsem se zběžně podíval, když jsi přitahoval mého koně. Není zde žádná cesta, pouze naznačený směr, kterým se voda ubírá, když stéká z útesů. Ale to nám bude muset stačit."

Bylo to o něco lepší, než říkal Chade, ale ne o moc. Koryto bylo úzké a strmé a štěrk pod nohama v chůzi povoloval. Chade s lucernou šel napřed. Já šel za ním a v závěsu za mnou koně. Vtom Chadeův hnědák ožil a začal se vzpouzet, přičemž málem srazil Sooty na kolena, když se chtěla dát jiným směrem. Ztratil jsem na chvíli rovnováhu a zbytek namáhavého výstupu nad útesy jsem absolvoval se srdcem v hrdle.

Nahoře na otevřeném úbočí se před námi rozprostřela noc a nad hlavou se do šíře klenuly hvězdy, mezi nimiž plul bílý měsíc. Znovu mě popadla ta dychtivá touha zdolávat. Myslím, že to bylo postojem Chadea. Jeho oči se po karisovém semeni rozšířily a rozzářily, což ještě zdůraznilo světlo lucerny, a jeho vitalita byla přímo nakažlivá, ač to nebylo přirozené. I koně se tím zdáli být ovlivněni, jak bujně odfrkovali a potřásali hlavami. Když jsme s Chadem upravovali postroje a nasedali, smáli jsme se jako nepřítel. Chade pohlédl na hvězdy a potom se rozhlédl po úbočí, jež se mírně svažovalo před námi. Vtom bezstarostně mrštil lucernu do tmy.

"Hyjé!" křikl do ticha noci a nasadil ostruhy hnědákovi, který vyrazil kupředu. Sooty se nechtěla dát zahanbit, a tak jsem ji hnal tryskem neznámým nočním terénem, což jsem si nikdy předtím netroufl. Jaký zázrak, že jsme si všichni nezlámali vazy. Ale právě v tom to vězí, štěstí si občas sedá na děti a na šilence. Cítil jsem, že té noci jsme byli oboji.

Chade pádil v čele a já za ním. Té noci jsem pochopil další část hádanky, kterou pro mne vždycky představoval Burrich. Zmocní se vás velmi zvláštní klid, když se vzdáte vlastního úsudku ve prospěch někoho jiného a jen mu řeknete: "Ty jed' v čele a já pojedu za tebou. Budu ti zcela důvěřovat, že mě nevedeš vstříc smrti nebo neštěstí." Té noci, kdy jsme pod hvězdnou klenbou šťvali koně jako diví a vedl nás pouze Chade, jsem ani nepomyslel na to, co by se mohlo stát, kdybychom sjeli z cesty nebo kdyby se některý kůň nečekaným uklouznutím zranil. Neměl jsem žádný pocit zodpovědnosti za své jednání. Pojednou bylo vše snadné a jasné. Prostě jsem dělal vše, co mi Chade řekl, a pevně mu věřil, že to dobře dopadne. Můj duch se vznášel vysoko na hřebeni té vlny důvěry a mě v kterémsi okamžiku napadlo: Tohle je to, co Burrich dostával od Chivalryho a co teď tak silně postrádá.

Jeli jsme po celou noc. Chade nechával koně vydechnout, avšak ne tak často, jak by to dělal Burrich. Několikrát se cestou zastavil, aby prozkoumal noční oblohu a horizont, zda je náš kurs správný. "Vidíš tamhle ten kopec na pozadí hvězd? Moc dobře teď není vidět, ale za denního světla má tvar jako čapka obchodníka s máslem. Říká se mu Keeffashaw. Musíme se držet na západ od něj. Jedeme.

Jindy se zastavil na návrší kopce. Zarazil jsem koně vedle něho. Chade mlčky seděl v sedle, vysoký a napřímený, jako vytesaný z kamene. Pak zvedl ruku a ukázal před sebe. Ruka se mu přitom mírně třásla. "Vidíš támhle tu rokli? Zajeli jsme trochu dále na východ. Musíme teď pozměnit směr."

Rokli jsem neviděl, byla to pro mne jen temná šmouha v zešeřelé, hvězdami osvětlené krajině. Nechápal jsem, jak může vědět, že je tam nějaká rokli. Asi o půl hodiny později Chade ukazoval nalevo, kde se na malé vyvýšenině mihotalo osamělé světýlko. "Dnes v noci je ve Woolcotu někdo vzhůru," konstatoval. "Nejspíš pekař. Dává kynout těsto na ranní housky." Napůl se v sedle otočil a já odušil víc než jenom jeho úsměv. "Narodil jsem se necelou milí odsud. Pojď, hochu, jedeme. Myšlenka na lupiče tak blízko Woolcotu se mi pranic nelíbí."

A tak jsme jeli. Cesta se teď prudce svažovala úbočím a já jsem cítil, jak se Sooty napínají svaly, když se na svých hýždích zakláněla dozadu a spíše klouzala než scházela po svahu dolů.

Za úsvitu začalo nebe šednout a já znovu ucítil vůni moře. Bylo stále časně jitro, když jsme vyjeli na jakési návrší a pod sebou uviděli údolí s osadou Forge. V mnoha ohledech to bylo nepříhodné místo, kotviště bylo zjevně použitelné jen při některých přílivech. Po zbytek času musely lodě kotvit dále od přístavu a dopravu mezi nimi a pobřežím zajišťovala menší plavidla. Asi jediný důvod, proč bylo Forge

na mapě, představovalo naleziště železné rudy. Nečekal jsem, že uvidím rušné kvetoucí město. Ale také jsem nebyl připraven na stoupající úponky kouře ze začernalých budov s odkrytými střechami. Kdesi táhle zabučela nepodojená kráva. Jen kousek od břehu se nacházelo několik potopených člunů, jejichž stěžně trčely nad vodu jako uhynulé stromy.

Do prázdných ulic se vplížilo mdlé ráno. "Kde jsou lidé?" zeptal jsem se hlasitě.

"Mrtví, odvezení do zajetí nebo schovaní v lesních úkrytech." Chadeův hlas zněl přiškrceně a já mu pohlédl do tváře. Udivila mne bolest, kterou jsem tam spatřil. Viděl, jak se na něho dívám, a mlčky pokrčil rameny. "Ten pocit, že tihle lidé patří k tobě, že jejich neštěstí je tvým selháním... ten se ti bude s přibývajícím věkem vtírat stále častěji. Je to v krvi." Nechal mě o tom chvíli přemýšlet a pobídl svého znaveného koně do kroku. Kličkovali jsme po úbočí kopce směrem k městu.

Pomalejší jízda byla, zdá se, jediným opatřením, pro něž se Chade rozhodl. Byli jsme tam jen my dva, beze zbraně, na vyčerpaných koních, a sjížděli jsme dolů do města, kde...

"Ta loď už je pryč, chlapče. Loď nájezdníků se nehne z místa bez plné sestavy veslařů. A už vůbec ne v proudu u této části pobřeží. Což je další div. Jak vůbec znali zdejší přílivy a proudění, aby se zde mohli vylodit? Proč se vůbec vylodili tady? Aby si odvezli železnou rudu? Je pro ně přece mnohem snazší přepadávat obchodní lodě. To nedává smysl, hochu. Vůbec žádný smysl."

Předešlou noc padla hustě rosa. Městem se teď šířil zápach mokrých spálených domů. Tu a tam se z ruin stále vinul dým. Před některými domy byly na ulici poházené věci, nedalo se však poznat, jestli se obyvatelé pokoušeli něco z majetku zachránit anebo jestli nájezdníci začali vynášet předměty ven, a pak si to rozmysleli. Solnička bez víčka, několik loktů zelené vlněné tkaniny, pohozená bota, rozbitá židle: ten nepořádek mlčky, leč výmluvně vypovídal o všem domácky útulném, co bylo navždy zničeno a rozdupáno v blátě. Posedla mě zlověstná hrůza.

"Přijeli jsme pozdě," řekl měkce Chade. Zatáhl za otěže a Sooty se zastavila vedle něj.

"Cože?" zeptal jsem se hloupě, vytržen ze svých úvah.

"Rukojmí. Vrátili je."

"Kam?"

Chade se na mě nevěřícně podíval, jako bych byl pomatený nebo strašně pitomý. "Támhle. V ruinách té budovy."

Je těžké popsat, co se přihodilo v dalším okamžiku mého života. Bylo toho hrozně moc, a všechno naráz. Zvedl jsem oči a uviděl skupinu lidí, všech věků a pohlaví, uvnitř vypálené ruiny nějakého krámu.

Tlumeně na sebe mumlali, zatímco se probírali troskami. Byli celí urousaní, ale vůbec si toho nevšíмали. A zatímco jsem se díval, dvě ženy současně chňaply po jednom kotlíku, poměrně velké konvici, a začaly se fackovat a strkat ve snaze zmocnit se kořisti. Připomínaly dvě vrány bojující o slupku sýra. Pištěly, tloukly se a spílaly si do nejškaredších jmen, zatímco každá urputně tahala za jedno ucho. Ostatní lidé si jich nevšíмали, nýbrž sami pokračovali v drancování.

To bylo na vesničany velmi divné chování. Pokaždé jsem slýchal, jak se lidé z vesnice po nájezdu semkli, jak vyklidili stojící budovy a učinili je obyvatelnými, načež společně zachraňovali drahocenné majetky, dělili se a pomáhali si, dokud vesnice znovu nestála a stodoly nebyly rekonstruovány. Ale tito lidé se vůbec nestarali o to, že přišli o všechno a že při nájezdu zahynuly jejich rodiny a přátelé. Místo toho se shluku, aby se porvali o to málo, co jim zůstalo.

To bylo samo o sobě šokující zjištění.

Jenže já je předtím vůbec nevnímali.

Neviděl jsem je ani neslyšel, dokud mi je Chade neukázal. Jinak bych kolem nich projel bez povšimnutí. A tak další závažná věc, která se mi v tom okamžiku stala, bylo zjištění, že jsem úplně jiný než všichni ostatní, které jsem znal. Představte si vidoucí dítě vyrůstající ve vesnici slepců, kde vůbec nikdo netuší, jaké možnosti skýtá zrak - dítě nemá slova pro barvy nebo pro světelné odstíny. Ostatní nemají ani ponětí o tom, jak dítě vnímá svět. Přesně takové to bylo v okamžiku, kdy jsme seděli na koních a pozorovali ty lidi. V tom se Chade nahlas podivil, hrdlo stažené úzkostí: "Co je to s nimi? Co se jim, proboha, stalo?"

Já to věděl.

Všechna vlákna táhnoucí se mezi lidmi nazad i dopředu, od matky k dítěti, od muže k ženě, všechna

náklonnost, kterou lidé vztahují na svou rodinu a sousedy, domácí zvířata a dobytek, ba i na ryby v moři a ptáky na nebi - to všechno bylo pryč.

Celý svůj dosavadní život, aniž bych o tom věděl, jsem závisel na tomto citovém pojivu, jež mi dávalo vědět, kdy se objeví někdo živý. Měli ho psi a koně, dokonce i drůbež stejně jako lidé. A tak jsem vzhlédl ke dveřím, ještě než je Burrich otevřel, nebo jsem s určitostí věděl, že v kotci je ještě jedno narozené štěně, skoro pohřbené ve slámě. Tak jsem se budíval pokaždé, když Chade otevíral dveře do schodiště. To proto, že jsem dokázal vnímat lidi. A právě tento smysl mne vždy předem varoval, dával mi vědět, že mám nastražit oči, uši a nos, abych věděl, co se chystá.

Ale tihle lidé vůbec žádné pocity nevyzařovali.

Představte si vodu bez váhy či mokrosti. Přesně takhle se mi jeví. Zbaveni nejen veškeré lidskosti, ale i živosti. Bylo to, jako kdybych hleděl na kameny, jak se zvedají ze země, sváří se mezi sebou a mumlají. Jedna holčička objevila nádobu s marmeládou, vrazila do ní pěst, vytáhla plnou hrst a začala ji olizovat. U hromady ohořelých látek se otočil nějaký muž, který se v ní prohraboval, a zamířil k ní. Popadl nádobu a odstrčil dítě stranou, bez ohledu na jeho zlostné výkřiky.

Nikdo se ani nehnul, aby zasáhl.

Předklonil jsem se a chytil Chadeovy otěže, právě když se chystal sesednout. Beze slova jsem křikl na Sooty, a jakkoli byla unavená, strach v mém hlase ji vyburcoval. Poskočila vpřed a mé trhnutí otěžemi popohnalo i Chadeova hnědáka. Chade málem vyletěl ze sedla, ale v poslední chvíli se k němu přimkl. Co nejrychleji jsem nás vyvedl z toho mrtvého města. Za sebou jsem slyšel nelidské výkřiky, ledovější než vytí vlků v lese, ledové jako vítr běsnící v komíně. Naštěstí jsme už ujížděli v sedlech pryč a já byl pěkně vydešený. Nezastavil jsem, ani nepustil Chadeovy otěže, dokud vyhořelé domy nebyly za námi. Cesta se zatočila a já zastavil až vedle klečového porostu. Myslím, že do té doby jsem vůbec nevnímal Chadeovy hněvivé výzvy, abych své počínání vysvětlil.

Ani teď jsem mu však žádné souvislé vysvětlení nepodal. Předklonil jsem se a polaskal Sooty na šíji. Cítil jsem její únavu a chvění svého vlastního těla. Nejasně jsem vnímal, že můj neklid sdílí se mnou. Vzpomněl jsem si na ty vyhaslé lidi z Forge a koleny pobídl Sooty. Znaveně vykročila kupředu a Chade s námi držel krok, stále se dožaduje objasnění toho, co se děje. - Ústa jsem měl vyschlá a hlas rozechvělý. Ani jsem se na něj nepodíval, jen jsem supěl strachy a páté přes deváté vysvětloval své předchozí pocity. Když jsem zmlkl, naši koně pokračovali v mírném tempu po zdusané cestě. Po nějaké době jsem konečně sebral odvalu a pohlédl na Chadea. Díval se na mě, jako by mi na hlavě právě vyrašily parohy. Jakmile jsem si ten nový pocit uvědomil, nemohl jsem ho ignorovat. Vycítil jsem Chadeův skepticismus, ale zároveň také jeho odstup ode mne, něco jako couvnutí a zaštitění se před někým, kdo se znenadání stal tak trochu cizincem. Bolelo to o to více, že se tak nezarazil ani před lidmi z Forge. Přitom byli stokrát divnější než já-

"Působili jako loutky," vysvětloval jsem Chadeovi. "Jako dřevěné figurky, které ožijí, jen aby sehrály nějakou zlou roli. A kdyby nás zahlédli včas, neváhali by nás zabít kvůli koním nebo pláštům nebo kousku chleba. Oni totiž..." Hledal jsem ta správná slova. "Oni už nejsou ani zvířata. Nic z nich nevychází. Vůbec nic. Jsou jako navzájem oddělené věci. Jako řada knih nebo kamení nebo -"

"Chlapče," pravil Chade napůl laskavě a napůl mrzutě, "budeš se muset dát do pořádku. Před námi je dlouhá noční cesta a ty jsi unavený. Dlouho jsi nespal a už tě začíná šálit mysl, probouzejí se sny a -"

"Ne." Zoufale jsem se ho snažil přesvědčit. "Tak to není. To nemá co dělat se spánkem."

"Pojedeme zpátky tudy," řekl mírně. Ranní bríza kolem něj čeřila jeho tmavý plášť, jako by se nechumelilo, až jsem si pomyslel, že se mi snad rozskočí srdce. Jak mohli ve stejném světě existovat lidé jako z té vesnice a obyčejný ranní vánek? A Chade, mluvící tak klidným a nevzrušeným hlasem? "Jsou to jenom obyčejní lidé, chlapče, ale protrpěli si své, tak se chovají divně. Znal jsem jednu dívku, která na vlastní oči viděla, jak jejího otce zabil medvěd. Byla taky taková, jen civěla a mumlala a stěží se o sebe dokázala postarat po déle než měsíc. Ti lidé se z toho dostanou, až se zase vrátí k navyklému životu."

"Někdo je před námi!" upozornil jsem. Neslyšel jsem nic, neviděl jsem nic, pouze jsem pocítil ono známé škubnutí pavučiny vjemů, kterou jsem před chvílí objevil. Když jsme se podívali po cestě dolů, zjistili jsme, že se blížíme ke konci roztroušeného procesí lidí. Někteří vedli zvířata obtížená břemeny, jiní tlačili nebo vlekli povozy s ušpiněnými věcmi. Ohlíželi se po nás dvou jedoucích na koních, jako bychom byli

démoni, kteří se zničehonic vynořili ze země, aby je pronásledovali.

"Pod'obaný muž!" vykřikl muž na konci řady a ukázal na nás zdviženou rukou. Tvář měl strhanou vyčerpáním a bledou strachy. Jeho hlas zněl skřípavě: "Legendy ožívají," varoval ostatní, kteří se ustrašeně zastavili a zírali na nás. "Ukrutní ztělesnění duchové bloumají ruinami našich vesnic a Pod'obaný muž v černém plášti na nás sesílá svou nemoc. Vedli jsme moc změkčilý život a staří bohové nás potrestali. Naše rozmařilost nám všem přivodí smrt."

"Och, zatraceně. Nechtěl jsem, aby mne viděli takhle," vzdychl Chade. Spatřil jsem, jak se bledýma rukama chopil otěží a otočil svého hnědáka. "Pojed' za mnou, hochu." Na muže, který na nás stále ukazoval chvějícím se prstem, se ani nepodíval. Když vedl svého koně z cesty a vzhůru po travnatém úbočí, jel pomalu, ba téměř malátně. Byl to tentýž způsob, který uplatňoval Burrich, když měl co do činění s nasupeným koněm či psem. Chadeův utahaný hnědák neochotně sešel z hladké pěšiny. Potom zamířil ke skupince bříz na návrší. Nechápatě jsem za ním hleděl. "Pojed' za mnou, hochu," přikázal mi přes rameno, když jsem zaváhal. "Chceš být na cestě ukamenován? To není moc příjemný zážitek." Opatrně jsem se rozjel a svedl Sooty z cesty, jako bych si vůbec nebyl vědom zpanikařených lidí před námi. Pořád tam stáli, napůl zmitání zlostí a napůl strachem. Byl to nepříjemný pocit, jako rudočerná skvrna na svěží tváři dne. Viděl jsem, jak se jedna žena shýbla, další muž se otočil od svého trakaře. "Jdou na nás!" varoval jsem Chadea právě v okamžiku, kdy se rozběhli směrem k nám. Někteří popadli kameny a jiní narychlo lámali v lese větve jako hole. Všichni měli ve tvářích ztrápené výrazy usedlíků přinucených žít v otevřené přírodě. Byl to zbytek osadníků z Forge, kteří nepadli do rukou nájezdníkům. To vše mi došlo v jediném záblesku mezi tím, co jsem ostruhami pobídl Sooty a ona se znaveně vrhla vpřed. Naši koně byli u konce s dechem a nedostávalo se jim sil vyvinout větší rychlost, a to i přes krupobití kamení, které dopadalo na zem těsně za námi. Kdyby ti lidé byli odpočatí nebo méně bázlivi, snadno by nás dostihli. Nejspíš si ale i oni vydechli, když uviděli, jak prcháme. Více než prchající cizinci, ať už jakkoli zlověstní, je zajímavé to, co obcházelo ulice jejich vesnice.

Stáli na cestě, pokřikovali a mávali holemi, dokud jsme jim nezmizeli mezi stromy. Chade mezitím přešel do čela, a když sjel na souběžnou cestu, kde jsme byli z dohledu lidí táhnoucích z Forge, na nic jsem se ho neptal. Koně znovu přešli do zdráhavého, plouzivého tempa. Vděčně jsem hleděl na zvlhčená úbočí a roztroušené stromy, které nás chránily před pronásledováním. Když jsem zahlédl třpytící se proud říčky, beze slova jsem to naznačil Chadeovi. Mlčky jsme napojili koně a z Chadeových zásob jsme jim vytřepali trochu zrní. Uvolnil jsem koním postroje a hrstmi trávy jim otřel ucouranou srst. Sami jsme se napili studené vody z říčky a pojedli obyčejný chléb, který jsme si vzali na cestu. Staral jsem se o koně, jak nejlépe jsem uměl. Chade se zdál být ponořený do svých myšlenek a já to dlouho respektoval.

Nakonec jsem však neovládl svoji zvědavost a zeptal se přímo:

"Jsi opravdu Pod'obaný muž?"

Chade se zarazil a potom na mě pohlédl. V jeho výrazu se mísil údiv a zármutek. "Pod'obaný muž? Ten legendární posel náказы a neštěstí. Och, chlapče, nebud' přece hlupák. Ta legenda je stovky let stará. Určitě nevěříš tomu, že jsem tak starý."

Pokrčil jsem rameny. Hodlal jsem mu říci: "Jsi zjizvený a přinášíš smrt," ale nevyřkl jsem to. Chade mi občas připadal velmi starý a jindy zase sršící energií, takže přinejmenším působil jako velmi mladý muž ve stařeckém těle.

"Ne. Já nejsem Pod'obaný muž," pokračoval, teď už spíše pro sebe než ke mně. "Jenže po dnešním dni se zvěsti o něm rozšíří po Šesti vévodstvích jako pyl ve větru. Bude se mluvit o nákaze a moru a o božích trestech za domnělé páčání zla. Kéž by mne nebyli viděli takhle. Lid v království má již tak dost důvodů ke strachu. Nás však děsí spíše jiné věci než nějaké pověry. Ať už jsi to věděl jakkoli, měl jsi pravdu. Přemýšlel jsem bedlivě o všem, co jsem viděl ve Forge. A vzpomínal na slova vesničanů, kteří se nás pokoušeli kamenovat. A na jejich výrazy. Znal jsem lidi z Forge v minulosti. Byli to srdnatí lidé, žádní pověřčiví prchlivci, kteří by se dali bezdůvodně na panický útěk. Ale lidé, které jsme viděli na cestě, dělali přesně tohle. Opouštěli Forge, navzdýcky, nebo to alespoň zamýšleli. Brali s sebou všechno, co jim zbylo a co dokázán odnést. Opouštěli domovy, v nichž se narodili jejich dědové. A nechávali za sebou příbuzné, kteří se přehrabovali a slídili v ruinách jako nějácí prost'áčci.

Nebezpečí ze strany rudých lodí vůbec není plané. Jen pomyslím na ty lidi a roztřesu se. Je v tom něco

moc špatného, chlapče, a já se vážně bojím, co přijde příště. Protože jestli mohou rudí zajímat naše lidi a potom požadovat, abychom zaplatili za to, že je zabijí, jinak nám je vrátí v tak zuboženém stavu - to je ale trpká volba! A znovu udeřili tam, kde jsme byli nejméně připraveni, abychom jim čelili." Obrátil se ke mně, jako kdyby chtěl ještě něco říci, ale vtom zavrával. Prudce dosedl na zem, popelavý ve tváři. Sklonil hlavu a rukama si zakryl tvář.

"Chade!" vykřikl jsem zděšeně a přiskočil k němu, ale on se odvrátil.

"Karisové semeno," řekl skrz ruce přidušeně. "Nejhorší na tom je, že přestane tak náhle působit. Burrich měl pravdu, když tě před tím varoval, chlapče. Ale občas není jiná volba než ta mizerná. Občas, v těžkých chvílích, jako jsou tyhle."

Zvedl hlavu. Oči měl zakalené, ústa mírně pootevřená. "Teď si potřebuji odpočinout," řekl žalostně jako nemocné dítě a zapotácel se. Zachytil jsem ho a pomalu ho položil na zem. Hlavu jsem mu podložil svými sedlovými vaky a přikryl ho pláští. Tíse tam ležel, puls měl pomalý a ztěžka oddychoval až do odpoledne příštího dne. Tu noc jsem spal opřený o jeho záda, abych ho trochu zahřál, a dalšího dne jsem ho nasýtil zbytkem našich zásob.

Do večera se zotavil natolik, že byl schopen jízdy, a tak jsme vyrazili na jednotvárnou, ubíjející pouť k pobřeží. Jeli jsme pomalu a pouze v noci. Vedl jsem já a Chade volil cestu, často však na svém koni připomínal náklad. Trvalo nám dva dny, než jsme urazili vzdálenost, která nám prve zabrala jednu divokou noc. Jídla jsme měli málo a chuť k rozprávění ještě menší. I pouhé přemýšlení Chadea zjevně unavovalo, a ať už myslel na cokoli, bylo to příliš bezútěšné, než aby o tom hovořil.

Ukázal mi místo, kde mám rozdělat signální oheň, aby pro nás poslali člun. Když přistál na břehu, Chade do něj beze slova nasedl. Byl tak vysílený, že jen mlčky předpokládal, že naše usouzené koně dokážu nějak dostat na palubu lodi. Má pýcha mě přiměla daný úkol splnit, a jakmile jsem byl na palubě, usnul jsem spravedlivým spánkem, který jsem si nemohl dopřát po několik dní. Potom jsme se znovu vylodili a vyrazili na plahočivou cestu zpátky do Neatbay. Přijeli jsme v brzkých ranních hodinách a lady Thyme opět zaujala místo v zájezdním hostinci.

Odpoledne druhého dne jsem majitelce řekl, že hraběnce se vede o poznání lépe a že by uvítala podnos s jídlem z její kuchyně, pokud by byla tak laskavá a jeden poslala na pokoj. Chade opravdu vypadal lépe, ačkoliv se občas řádně zapotil, a v tu dobu byl cítit žluklým pachem z karisového semene. Hltavě se najedl a vypil velké množství vody. Za dva dny po mně nechal vzkázat majitelce, že lady Thyme nazítří ráno odjíždí.

Já se zotavil poněkud rychleji a mohl jsem několik odpolední bloumat po Neatbay, okounět v obchodech a u pouličních krámků a špicovat uši, abych zaslechl klepy, kterých si Chade tak cenil. Tak jsme se dozvěděli hodně z toho, co jsme sami předpokládali. Verityho diplomacie slavila úspěch a lady Grace teď byla miláčkem města. Sám jsem se mohl přesvědčit o zvýšeném pracovním úsilí na silnicích a opevněních. Věž na Watch Islandu byla obsazena Kelvarovými nejlepšími muži a lidé jí teď říkali Grace Tower. Zároveň se však šířily zvěsti o tom, jak se rudé lodě prosmecky kolem Verityho vlastních věží, a o podivných událostech ve Forge. Vícekrát jsem též slyšel, že lidé tu a tam viděli Pod'obaného muže. Ale hlavně mi nedávaly spát historky o vnitřním sežehnutí těch, kteří žili ve Forge.

Uprchlíci z Forge vyprávěli srdcervoucí příběhy o svých příbuzných, kteří se změnili v bezcitné a kruté bdi. Žili teď ve Forge, jako by pořád byli lidmi, ale ti, kdo je znali, se nenechali ošálit. Tito lidé si denně počínali tak, že nikdo nic podobného nepamatoval. Napáchané zlo, o němž se šeptalo, přesahovalo rámec mé obrazotvornosti. Lodě přestaly ve Forge kotvit. Železná ruda se musela hledat jinde. Povídalo se, že nikdo ani nechce brát pod svou střechu ty, kteří uprchli, protože se neví, jakou nákazu přinášejí, ostatně prý se jim zjevil sám Pod'obaný muž. Avšak snad ještě horší bylo slyšet obyčejné lidi, že brzy bude po všem, že nestvůry z Forge se samy vybíjí a vůbec díky všem bohům za to. Dobří lidé z Neatbay si teď přáli smrt těch, kteří kdysi byli dobří lidé z Forge, jako by to byla poslední dobrá věc, která by je ještě mohla potkat. Bohužel tomu tak doopravdy bylo.

V tu noc, kdy jsem se měl s lady Thyme připojit k Verityho družině vracející se na Buckkeep, jsem se probudil s pohledem na rozžatou svíci a sedícího Chadea, který mlčky zíral do zdi. Aniž bych něco řekl, obrátil se ke mně. "Musíš být vzdělán v Umění, chlapče," řekl, jako by to bylo bolestné rozhodnutí, k němuž posléze dospěl. "Dolehly na nás zlé časy a potrápí nás hodně dlouho. Je na čase, aby dobří muži

sáhli po všech zbraních, které umí vytvořit. Znovu půjdu za Shrewdem, a tentokrát to budu požadovat. Zlé časy jsou tady, chlapče. A já nevím, jestli vůbec někdy pominou." V následujících letech jsem si měl tuto otázku klást více než často.

11 "Vykování"

Pod'obaný muž je dobře známá postava z folklóru a dramát Šesti vévodství. Co by to bylo za loutkaře, kdyby neměli loutku Pod'obaného muže nejen pro jeho tradiční role, ale i pro jeho uplatnění jako posla blížící se katastrofy v původních dílech. Někdy se Pod'obaný muž pouze vystaví na pozadí scény, aby jí udělal zlověstný nádech. Ve všech Šesti vévodstvích představuje univerzální symbol.

Povídá se, že kořeny legendy sahají hluboko do dob prvního osídlování vévodství. Tedy ne do časů dobývání země Ostrovany z dynastie Farseerů, ale do nejdávnější éry příchodu prvních přistěhovalců. Dokonce i Ostrované mají svou verzi této nejstarší legendy. Je to varovný příběh o hněvu boha moří Ela, od něhož se lid odvrátil.

V časech, když bylo moře ještě mladě, bůh El, tento první Elder, vložil svou důvěru v ostrovní lid. Tomuto lidu svěřil své moře a s ním všechno, co v něm plavalo, a také všechny země, které oblévalo. Po mnoho let mu byli lidé vděční. Rybařili na moři, žili na jeho březích, kde se jim zlíbilo, a vyháněli všechny ostatní, kteří si troufli usadit se v místech, jež El svěřil ostrovnímu lidu. Také ti, kdo se jen odvážili vyplout na moře, padli po zásluze za kořist tomuto národu. Lidem se vedlo dobře a byli stále houževnatější a silnější, neboť Elovo moře je vždy protříbilo. Žili drsným a nebezpečným životem, ale jejich chlapci vyrůstali v silné muže a dívky zase v nebojácné ženy u krbu i na palubě. Lidé Ela ctili, projevovali tomuto Elderovi chválu a pouze jeho jménem kleli. A El byl na svůj lid hrdý.

Jenomže El svůj lid příliš zahrnul štědrostí. Během drsných zim jich nechal pomřít jenom málo a bouře, které sesílal, byly moc mírné na to, aby zvítězily nad jejich námořnickým umem. A tak se lidé početně rozrostli. S tím se rozmnožila také jejich stáda a dobytek. Přišla léta hojnosti a neduživé děti nezemřely, ale vyrostly a zůstaly doma, aby podrobily zemi pluhu a nakrmily zmohutnělá stáda a další slabochy, jako byli oni sami. Tito plahočivci z polí už neuctívali Ela za jeho silné větry a příhodné proudy. Místo toho velebili Edu, jehož jménem i kleli. Tento Elder je bohem těch, kdo ořou a sejí a pěstují dobytek. A tak Eda své neduživce zahrnul bohatší úrodou a hojnějšími stavy dobytka. To se moc nelíbilo Elovi, ale zatím je nechal být, protože měl stále dostatek zdatných lidí na lodích a vlnách. Ti ho stále vyznávali a kleli jeho jménem. Aby je ještě více posílil, sesílal na ně bouře a studené zimy.

Jak ale čas běžel, Elových věrných ubývalo. Pohodlný život změkčilců na polích vábil otrlé námořníky a rodily se z toho děti dobré pouze k plahočení v hlíně. A tak lidé opustili sychravá pobřeží a zaledněné pláně a přestěhovali se dále na jih, do vlidných krajů, s vinicemi a obilnými lány. Stále méně jich každým rokem brázdilo vlny oceánu a lovilo ryby, které jim El svěřil. A stále méně El slýchal své jméno při velebení a kletbách. Až nakonec nadešel den, kdy už zbýval poslední člověk, který chvalořečil či nadával Elovým jménem. Byl to vyzábělý stařec, na moře už příliš sešlý, s oteklými a bolavými klouby a téměř bezzubými ústy. Jeho slova chvály i kletby zněla příliš slabě, takže El, jenž roztřesené starce pramálo potřeboval, byl spíše rozezlen než potěšen.

Nakonec přišla z nebes bouře, jež měla život starce ve člunu ukončit. Když se však nad ním zavřely studené vlny, přimkl se stařec k vraku své lodi a odvážil se Ela prosit o milost, ačkoli všichni vědí, že El nezná slitování. To rouhání Ela natolik popudilo, že starce do svých hlubin nepřijal, ale místo toho jej vyvrhl na břeh a proklet ho, že už nikdy nebude moci plout po moři a ani zemřít. A když se stařec vyplazil ze slaných vln, měl tvář a tělo pod'obané, jako by se k němu přísáli vilejší. Vystrachal se na nohy a zamířil do vlidnějších krajů. A kamkoli přišel, všude viděl jen změkčilé dráčky na polích. I varoval je před jejich pošetilostí slovy, že El si vychová nový a drsnější lid, jemuž pak svěří jejich dědictví. Jenže lidé ho neposlouchali, tak změkčilí a usedlí už byli. A všude, kam stařec přišel, se za ním táhla zlá nákaza. Šířil kolem sebe neštovice, jež napadnou každého bez ohledu na to, je-li silný či slabý, drsný či změkčilý, a všechny ošklivě poznamenají. A to bylo vskutku příznačné, protože každý ví, že neštovice pocházejí ze škodlivého prachu a šíří se obrácením půdy.

Tak praví legenda. A tak se Pod'obaný muž stal poslem náказы a smrti a velkou výstrahou pro ty, kdo

vedou pohodlný a změkčilý život, protože jejich země dobře rodí.

Verityho návrat na Buckkeep smutně poznamenaly události ve Forge. Sám Verity, někdy pragmatický až hrůza, opustil Bayguard hned poté, co vévodové Kelvar a Shemshy dali najevo shodu v otázce Watch Islandu. Verity s vybranými oddíly vlastně z Bayguardu odjel ještě předtím, než jsme se s Chadem vrátili do hostince. A tak měla zpáteční cesta dost pochmurný nádech. Během těch dní a nocí u ohňů lidé hovořili o Forge. Také v naší karavaně se množily četné historky, všemožně přikrášlené.

Cestu domů jsem opět protrpěl ve znamení hlučné šarády Chadea v roli staré odporné lady. Musel jsem "ji" poslušně obskakovat přesně do okamžiku, kdy se objevili její sluhové z Buckkeepu, aby ji doprovodili do jejich komnat. Žila prý v ženském hradním křídle. Ačkoli jsem následující dny zasvětil tomu, abych se o ní doslechl co nejvíce, nezjistil jsem nic kromě toho, že je samotářská a svéhlavá. Jak ji Chade stvořil a jak ji udržoval při fiktivním životě, to jsem nikdy přesně nezjistil.

Během naší nepřítomnosti zachvátilo Buckkeep pozdvižení z nových událostí. Vypadalo to, jako bychom byli pryč deset let, a ne jen pár týdnů. Ale ani hrůzy z Forge nedokázaly zcela zastínit představení lady Grace. Historka se omílala pořád dokola a pěvci soutěžili o to, čí podání zlidoví. Dokonce jsem slyšel, že vévoda Kelvar před svou ženou poklekl a políbil jí konečky prstů poté, co nanejvýš přesvědčivě promluvila o strážních věžích jako o vzácných špercích jejich země. Podle jiného zdroje jí prý lord Shemshy osobně poděkoval a na večerním bále ji až příliš často prosil o tanec, čímž málem vyvolal zcela jiný druh rozepře mezi sousedními vévodstvími.

Měl jsem z jejího úspěchu velkou radost. Nejednou jsem zaslechl řeči, že i princ Verity by si měl najít ženu podobného ražení. S tím, jak býval často pryč, aby urovnával vnitřní záležitosti a pronásledoval nájezdníky, lidé začali pociťovat potřebu silného vládce na Buckkeepu. Starý král Shrewd byl stále naším oficiálním panovníkem. Ale jak Burrich poznamenal, lidé se snažili hledět kupředu. A dodal: "Lid by rád věděl, že na následníka doma čeká vyhráté lože. Dává jim to něco, o čem mohou bájit a snít. Jen málo z nich si může v životě dovolit nějakou romanci, takže přejí vše nejlepší alespoň svému králi. Nebo princí."

Jak jsem však věděl, samotný Verity neměl čas myslet na vyhráté lože nebo vůbec na postel. Forge značilo výstrahu i hrozbu zároveň. Brzy poté přicházely v těsném sledu zvěsti o dalších osadách. Croft poblíž souostroví Near Islands bylo zřejmě napadeno - nebo také "vykováno", jak se teď říkalo podle hutnického Forge - ještě o několik týdnů dříve. Zprávy ze zaledněných pobřeží se k nám šířily pomalu, ale když dorazily, byly úděsné. Také lidé z Croftu byli odvléčeni jako rukojmí. Městská rada, podobně jako Shrewd, byla zmatena ultimátem rudých nájezdníků, aby zaplatila výkupné, jinak budou rukojmí vrácena. A tak nezaplatili. A podobně jako ve Forge se rukojmí vrátila, na těle většinou nedotčena, zato však prosta všech lidských emocí. Povídalo se, že Croft bylo v řešení vzniklé situace přímočařejší. Drsné klima na Near Islands plodilo drsné lidi. Přesto i oni považovali za laskavost, když na své bezcitné příbuzné brali meč.

Po Forge byly napadeny další dvě vesnice. V Rockgate výkupné zaplatili. Na druhý den pak moře vyplavilo části těl a celá vesnice se shromáždila, aby je ve vsi účtě pohřbila. Zprávy na Buckkeep přicházely ve vsí nahotě, pouze s nevyslovenou výčitkou, že kdyby král byl ostražitější, lidé by mohli být před nájezdem přinejmenším varováni.

V Sheepmire se hrozbě nekompromisně postavili. Požadovanou dávku odmítli zaplatit, ale jelikož je mezitím zastihly zvěsti z Forge, připravili se na nejhorší. Na vrácená rukojmí čekali s ohlávky a řetězy. Vzali své lidi nazpět a v některých případech je i nesmyslně tloukli, načež je spoutali a odvedli k rodinám. Celá vesnice se je pak pokoušela přivést znovu k sobě. Historky z Sheepmire byly vůbec nejrozšířenější, například ta o matce, jež se utrhovala na dítě, které jí přivedli zpátky do opatrování, načež ona vztekla prohlásila, že takové zatracené, ukňourané a uslintané stvoření jí k ničemu není. A další o dítěti, které v poutech naříkalo a křičelo, až ho nešťastný otec rozvázal a ono se na něj vrhlo s opékací vidlicí. Někteří navrátilci své příbuzné proklínali, bili se s nimi a plivali na ně. Jiní přistoupili na život v područí a nečinnosti, jedli a pili to, co před ně postavili, ale beze slova díky či citového pohnutí. Tito lidé, zbaveni veškerých zábran, sice své příbuzné nenapadali, ovšem ani nepracovali a neúčastnili se večerních posezení. Bez výčitek svědomí kradli, brali věci dokonce i svým dětem, mrhali penězi a jídlo nenasytně

hlali. Nikomu nikdy nezpůsobili radost ani nepronesli jediné laskavé slovo. Ale zprávy z Sheepmire hovořily též o tom, že tamní lidé jsou odhodláni vytrvat, až "rudá nemoc" pomine. To dávalo smetánce z Buckkeepu trochu naděje, k níž se mohla upnout. Šlechtici obdivně hovořili o statečnosti vesničanů a přísahali, že oni by učinili totéž, kdyby jejich příbuzní byli duševně vykováni.

Sheepmire se svými hrdinnými obyvateli se stalo spojovacím článkem všech Šesti vévodství. Král Shrewd jejich jménem odvedl více daní. Někteří přivázeli obilí pro ty, kdo se obětavě starali o spoutané příbuzné a neměli čas obnovovat prořídle stavy dobytka či znovu osévat vypálená pole.

A jiní se pustili do stavby lodí a najímání většího počtu mužů, kteří měli střežit pobřežní linii.

Zpočátku si lidé hodně zakládali na tom, co dělali. Obyvatelé z přímořských útesů začali dobrovolně držet hlídky. K dispozici byli rychlonozí posli, ptáci k doručování vzkazů a signální ohně. Některé vesnice poslaly do Sheepmire ovce a zásoby na pomoc nejpotřebnějším. Ale jak dlouhé týdny mýjely, a přitom se neobjevil ani náznak toho, že by některé z navrácených rukojmí procitlo z netečnosti, všechny naděje a snahy začaly působit spíše žalostným než vznešeným dojmem. Ti, kteří se zpočátku nejvíce zapojovali, nyní prohlašovali, že kdyby oni padli do zajetí, nechali by se raději rozsekat na kusy a hodit do moře, než aby se vrátili a způsobili svým rodinám takový zármutek a těžkosti.

Horší však bylo, že v tak svízelné době neměl ani trůn jas-no v tom, jak si počínat. Kdyby byl vydán královský výnos, jenž by nařizoval, že lidé mají či nemají platit požadované poplatky za rukojmí, všechno by se vyvíjelo lépe. Jistěže by mnozí nesouhlasili, lhостejno kteří. Jenže král by alespoň zaujal stanovisko a lidé by měli jakýsi pocit, že hrůzám čelí. Jenže zvýšený počet hlídek a stráží pouze naznačoval, že Buckkeep má z nového nebezpečí strach, ale nemá žádnou strategii, jak by se mu postavil. A jelikož žádný královský výnos neexistoval, vesnice jednaly na vlastní pěst. Scházely se rady, které rokovaly o tom, co dělat, dojde-li k napadení. Někteří se rozhodovali pro jednu možnost, jiní pro druhou.

"Ale v každém případě," řekl mi znaveně Chade, "nejde ani tak o to, jak se rozhodnou, ale spíše o to, že tím ochabuje jejich věrnost vůči království. Ať už poplatek zaplatí nebo ne, nájezdníci se mohou jen smát té krvavé frašce u nás. Když se totiž naši vesničané rozhodují, neříkají si 'budeme-li napadeni', ale 'až budeme napadeni'. A tak už jsou vlastně znásilněni na duchu, když ne na těle. Hledí na své příbuzné, matka na dítě, syn na rodiče, a už je v myšlenkách vydávají smrti nebo vykování. A království upadá, poněvadž každé město se musí rozhodovat samo za sebe, čímž je od celku odděleno. Takhle ho roztrháme na tisíc malých okrsků, z nichž každý bude žít ve strachu, jak se zachovat v případě napadení. Pokud Shrewd s Veritym rychle nezareagují, království bude za chvíli existovat jenom podle jména a v myslích jeho bývalých vládců."

"Ale co mohou dělat?" chtěl jsem vědět. "Ať už vydají jakýkoli výnos, bude špatný." Vzal jsem do ruky kleště a posunul tyglík, který jsem hlídal, dále do plamenů.

"Občas je lepší," zabručel Chade, "jednat špatně lidem navzdory než mlčet. Koukej, hochu, když si ty jako chlapec dokážeš uvědomit, že kterékoliv rozhodnutí bude špatné, svedou to jistě i ostatní lidé. Ale přinejmenším by nám takový výnos zajistil obecnou reakci. Už by to nebylo tak, že by si každá vesnice musela lízat vlastní rány. A mimo tento výnos by Shrewd a Verity měli podniknout ještě další kroky."

Naklonil se a nahlédl do bublající kapaliny. "Více žáru," doporučil.

Vzal jsem malé dmychadlo a opatrně s ním zafoukal do ohně. "A jaké?"

"Zorganizovat odvetné nájezdy proti Ostrovanům. Poskytnout všem dobrovolníkům lodě a zásoby, aby takový nájezd mohli provést. Zakázat, aby se stáda dobytka provokativně pásala na pobřežních pastvinách. Dodat všem vesnicím více zbraní, když už nemůžeme do každé poslat muže na ochranu. U Edova pluhu, dát jim i zrníčka karisového semene a rulíku, které by nosili ve váčcích na zápěstí pro případ zajetí, aby si mohli vzít životy sami a nestali se rukojmími. Cokoli, hochu, cokoli. Ať už by král za této situace udělal cokoli, bylo by to lepší než ta zatracená nerozhodnost."

Seděl jsem a zíral na Chadea. Ještě nikdy jsem ho neslyšel mluvit tak energicky, ani jsem ho neviděl kritizovat tak otevřeně Shrewda. Úplně mě to šokovalo. Tajil jsem dech v očekávání, že řekne něco víc, ale zároveň jsem se skoro bál toho, co bych mohl uslyšet. Zdálo se, že si mého pohledu nevšímá.

"Zamíchej to trochu hlouběji. Ale dávej pozor. Jestli to bouchne, král Shrewd bude možná mít dva poďobané muže místo jednoho." Podíval se na mě. "Ano, takhle jsem k tomu přišel. Ale mohly by z toho klidně být i opravdové neštovice, podle toho, jak mi Shrewd v poslední době špatně naslouchá. Jsi

naplněn zlými předtuchami, obavami a přílišnou opatrností,' řekl mi. „Ale mám za to, že chceš, aby byl chlapec vzdělán v Umění jen proto, že ty jsi nebyl. To nejsou moc dobré ambice, Chade. Zbav se jich.' Takhle mluví duch zemřelé královny ústy krále."

Chadeova hořkost mi vzala slova z úst.

"Chivalry. Toho bychom teď velmi nutně potřebovali," pokračoval po chvíli. "Shrewd se drží zpátky a Verity je dobrý voják, ale příliš dá na svého otce. Byl totiž vychováván až jako druhý, ne jako první. Nechápe se iniciativy. My potřebujeme Chivalryho. Ten by se do těch měst vypravil a pohovořil by si s lidmi, kteří ztratili své drahé při přepadení. Zatraceně, on by se přece bavil i s těmi vykovými..."

"A myslíš, že by to něčemu prospělo?" zeptal jsem se opatrně. Skoro jsem se neodvážil pohnout. Vycítil jsem, že Chade mluví spíše k sobě než ke mně.

"Ne, to by se nevyřešilo. Ale náš lid by měl alespoň pocit, že král se o věc zajímá. - Někdy to úplně postačí, chlapče. Jenže Verity dělá jen to, že nechává své vojáčky pochodovat sem a tam a přitom zvažuje strategie. A Shrewd tomu všemu jenom přihlíží, přičemž nemyslí na svůj lid, ale pouze na to, jak zajistit Regalovi bezpečí a připravit ho k převzetí moci, kdyby se Veritymu podařilo nechat se zabít."

"Regalovi?" vyhrkl jsem udiveně. Regalovi s jeho parádními šaty a kohoutími pózami? Vždycky byl Shrewdovi v patách, ale nikdy jsem na něho nepomyslel jako na skutečného prince. Když jsem uslyšel jeho jméno při takové debatě, pořádně to se mnou trhlo.

"On se teď stal miláčkem svého otce," zabručel Chade. "Shrewd od smrti královny nedělá nic, než ho jen rozmazluje. Snaží se chlapcovo srdce koupit dary, když už teď kolem něj nebrousí vlastní matka, která si nárokovala jeho oddanost. A Regal toho plně využívá. Říká jenom to, co chce ten starý muž slyšet. A Shrewd mu příliš povoluje otěže. Nechává ho, aby se nazdařbůh potloukal po království, mrhal penězi na zbytečné návštěvy Farrow a Tilthu, kde lid jeho matky pochlebuje jeho domýšlivostí. Ten hoch by měl být držen doma a nutně nějakým způsobem vykazovat, jak tráví svůj čas. A jak utrácí královny peníze. To, co vyhodí za ty zbytečné výlety, by stačilo na vybavení jedné válečné lodě." Vtom rozmrzele zvolal: "Už je to moc horké! Propásneš to. Rychle to vytáhni!"

Ale řekl to příliš pozdě. Tyglík praskl, jako když se láme led, a jeho obsah se vylil do místnosti. Štiplavý kouř pro ten večer výuku i diskusi ukončil.

Pak už mne Chade nepovolal. Mé ostatní lekce pokračovaly dál, ale já postrádal Chadea, týdny rychle plynuly a on stále nepřicházel. Tentokrát jsem ale věděl, že to není z důvodu nespokojenosti se mnou, ale kvůli jeho vlastní zaneprázdněnosti. Když jsem jednoho dne ve volné chvíli vyslal své vědomí k němu, ucítil jsem pouze tajnosti a neshody.

No a taky ránu do hlavy, když mě nečekaně přistihl Burrich.

"Přestaň," zasyčel, bez ohledu na můj záměrný výraz šokované nevinnosti. Rozhlédl se po stáji, kterou jsem právě vykydával, jako kdyby čekal, že tu objeví nějakého příkrčeného psa či kočku.

"Nic tu není!" zvolal.

"Jen hnůj a sláma," souhlasil jsem a třel si přitom zátylek.

"Tak co jsi tu dělal?"

"Jenom snil," zamumlal jsem. "To je vše."

"Nedělej ze mě blázna, Fitzi," zavrčel vztekle. "A tohle nestrpím. Rozhodně ne v mých stájích. Nebudeš mi tady kazit zvířata. Nebo degradovat Chivalryho krev. Dobře si pamatuj, co jsem ti řekl."

Zatnul jsem zuby, sklopil oči a pokračoval v práci. Po chvíli jsem uslyšel, jak vzdychl a vzdálil se. Pokračoval jsem ve vyhrabování hnoje, ačkoli uvnitř jsem kypěl vzteky a přísahal si, že už nikdy se nenechám Burrichem nachytat.

Koncem léta se země ocitla ve víru událostí, jejichž poslušnost si už jen stěží vybavuji. Jako by se přes noc změnila nálada v ovzduší. Když jsem vyrazil do města, všude se mluvilo o opevněních a bojové připravenosti. Toho léta byla napadena už jen dvě další města, ale podle nesčetněkrát omílaných a zveličovaných historek by si člověk myslel, že jich bylo nejmiň sto.

"Až se zdá, jako by už lidé neuměli mluvit o ničem jiném," postěžovala si Molly.

Procházeli jsme se po Dlouhé pláži ve světle letního podvečerního slunce. Vítr přicházející od moře příjemně chladil po dusném, parném dni. Burrich byl odvolán do Springmouthu, aby zjistil, proč všechen tamní dobytek najednou trpí velkými podkožními boláky. Sice mi tím odpadly ranní lekce, ale zato jsem

měl mnohem více povinností u koní a psů, zvláště když Cob odjel s Regalem na jezero Turlake, aby se při letním honu staral o jeho koně a psy.

Naopak velkou výhodou bylo, že večer jsem byl svobodnější a měl více času na toulky po městě. Večerní procházky s Molly byly teď téměř pravidelností. Zdraví jejího otce se hroutilo. Nepotřeboval už ani pít, aby brzy zvečera upadl do hlubokého spánku. - Molly pro nás potom zabalila kousek sýra a klobásky nebo malý bochník s uzenou rybou, vzali jsme košík s lahví levného vína a vyrazili na pláž ke kamenným vlnolamům. Tam jsme pak vysedávali na skalách, jež vydávaly poslední zbytky denního žáru, a Molly mi vyprávěla o své práci a nejruznější klepy. Já vždy pozorně naslouchal. Za chůze jsme se občas, jakoby mimochodem, dotkli navzájem lokty.

"Řezníkova dcera Sára mi povídala, že už si ze srdce přeje, aby přišla zima. Vichry a led prý na čas zatlačí rudé lodě zpátky k jejich břehům a my si alespoň odpočineme od strachu. Pak ale Kelty říkala, že nám snad nebudou hrozit další nájezdy, ale pořád se budeme muset bát vykovaných, kteří se nyní volně potulují po kraji. Povídá se, že někteří z Forge odešli, když už tam nemají co ukrást, a že se potloukají kolem jako bandité a okrádají pocestné."

"No, o tom pochybuji. Je mnohem pravděpodobnější, že to dělají jiní lidé, ale zkoušejí se vydávat za vykované, aby se vyhnuli odplatě. Vykovaní už v sobě nemají dost lidské spřízněnosti na to, aby se kvůli čemukoli spolčovali," oponoval jsem jí ležerně. Hleděl jsem na záliv, oči přimhouřené před odlesky slunečního světla od vodní hladiny. Nemusel jsem se na Molly dívat, abych věděl, že je vedle mě. Vycházelo z ní podivné napětí, které jsem pořádně nechápal. Bylo jí šestnáct, mně asi čtrnáct, a ty dva roky se mezi námi tyčily jako nepřekonatelná hradba. Přesto si na mne pokaždé udělala čas a zřejmě se jí v mé společnosti líbilo. Zdálo se, že si mě uvědomuje stejně jako já ji. Ale když jsem se v duchu vydal k ní, stáhla se zpět, zastavila se, aby si vytřásla z boty kamínek, nebo náhle začala mluvit o otcově nemoci a o tom, jak moc ji potřebuje. A i když jsem ji vzápětí nechal být, znejistěla a podivně ztichla. Pak mi zkoumavě hleděla do tváře, na ústa a do očí. Nechápal jsem to, ale cítil jsem, jako by mezi námi byla natažená struna. Nyní jsem však v jejích slovech postřehl závan nelibosti.

"Aha. Chápu. Ty toho hodně víš o vykovaných lidech, že? Jistě víc než ti, které oni oloupili!" Ten jízlivý tón mě pořádně zaskočil a chvíli mně trvalo, než jsem byl schopen slova. Molly nic nevěděla o Chadeovi a o mně, nemluvě o našem tajném výletu do Forge. Pro ni jsem byl jen poslíček z hradu, který pracoval u stájmistra, když zrovna nenakupoval pro písaře. Nemohl jsem jí však vyzradit své bezprostřední zážitky a už vůbec ne to, jak jsem u lidí pocíťoval následky vykování.

"Něco jsem zaslechl při nočních pochůzkách stráží kolem stájí a kuchyně. Vojáci jako oni viděli už hodně různých lidí, a právě oni říkají, že vykovaní neznají přátelství, rodinu, vůbec žádnou náklonnost. Přesto ale připouštím, že kdyby jeden z nich začal okrádat pocestné, ostatní by ho napodobili a pak by to bylo skoro totéž jako banda zlodějů."

"Možná." Zdálo se, že jsem ji svým komentářem obměkčil. "Koukej, vylezeme si támhle nahoru a najíme se."

Nebyl to vlnolam, ale spíše skalní police na okraji útesu. Přesto jsem kývl na souhlas a několik příštích minut jsme se s košíkem škrábali nahoru. Byl to mnohem těžší výstup než při našich předchozích výpravách. Přistihl jsem se, že se dívám, jak si Molly poradí se sukni, a využil jsem příležitosti uchopit ji za paži, aby udržela rovnováhu, nebo za ruku, abych jí pomohl nahoru přes strmý výstupek, zatímco ona pevně svírala košík. V krátkém záblesku intuice jsem pochopil, že svým návrhem, abychom tam vyšplhali, sledovala přesně tohle. Když jsme se ocitli na skalisku, posadili jsme se a mlčky hleděli na vodu, košík mezi sebou. Přitom jsem ve svém vědomí vychutnával její vědomí mého vědomí. Připomnělo mi to pohyb kejklířských holí na jarních oslavách, kývání vpřed a vzad a vpřed a vzad a více a více a rychleji a rychleji. Ticho trvalo až do chvíle, kdy bylo třeba něco říct. Podíval jsem se na ni, ale ona ucukla očima stranou. Nahlédla do košíku a řekla: "Och, pampeliškové víno? Já myslela, že žádné dobré už není k maní, až zase od půlky zimy."

"Je loňské... přes zimu pěkně vyžrálo," řekl jsem a vzal jí ho z ruky, abych nožem vytáhl korkovou zátku. S obavami chvíli sledovala mé pachtění a pak mi láhev zase vzala, vytáhla z pochvy svůj štíhlý nož, zabodla ho do korku a vykroutila ho ven se zručností, kterou jsem jí záviděl.

Zachytila můj pohled a pokrčila rameny. "Vytahuji korky z lahví pro otce odjakživa. Dříve to bylo proto,

že býval moc opilý. Ted' už nemá sílu v rukou, ani když je střízlivý." V jejích slovech se přitom mísila bolest a hořkost.

"Ach." Přeskočil jsem raději k jinému tématu: "Podívej, Rainmaiden." Ukázal jsem na vodu na štíhlou loď, jež právě za pomoci vesel vplouvala do přístavu. "Vždycky jsem ji považoval za nejkrásnější loď v přístavu."

"Hlídkuje. Obchodníci s látkami na ni uspořádali sbírku. Téměř každý kupec z města přispěl. Dokonce i já, ačkoli všechno, co mohu věnovat, jsou svíčky do lodních luceren.

Ted' je obsazena bojovníky a doprovází lodě na trase mezi Buckkeepem a Highdownsem. Tam už na ně čeká Greenspray a sřeží je dále cestou podél pobřeží."

"O tom jsem nic neslyšel." Překvapovalo mě, že jsem se o ničem takovém nedoslechl na hradě. Bodlo mě u srdce, že i město Buckkeep podniká nezávislá opatření bez vědomí a souhlasu krále. Na další slova už jsem se nezmohl.

"Ano, lidé nyní musí dělat, co je v jejich silách, když se král Shrewd k ničemu nemá a jen drží jazyk za zuby a mračí se kvůli tomu. Je to na pováženou, když nás vyzývá, abychom byli silní, zatímco sám si sedí doma na hradě. Jemu přece nehrozí, že jeho syn nebo bratr nebo malá holčička budou vykováni."

Byl jsem nesvůj z toho, že mě nenapadá nic, co bych řekl na královu obranu. Tak jsem ji alespoň popíchl: "Ale ty tady dole v Buckkeepu přece žiješ skoro ve stejném bezpečí jako sám král."

Molly na mě zpřímá pohlédla. "Měla jsem bratrance, byl na učení ve Forge." Odmlčela se a potom opatrně řekla: "Budeš si myslet, že jsem bezcitná, když ti řeknu, že jsme se s úlevou dozvěděli, že ho jen zabili? Asi týden jsme to nevěděli jistě, ale nakonec nám to vzkázal někdo, kdo ho viděl umírat. A já i otec jsme si vydechli. Mohli jsme pro něj truchlit s vědomím, že jeho život jednoduše skončil a my ho budeme postrádat. Nemuseli jsme se zabývat tím, zda je ještě naživu a chová se jako zvíře, jež působí trápení ostatním a ostudu sobě."

Chvilí jsem byl zticha. Pak jsem jen řekl: "To je mi líto." Zdálo se, že to nestačí, a tak jsem se natáhl a pohládl ji po nehybné ruce. Chvilí jsem ji snad ani nevnímal, jako by bolest otupila její veškerý cit, stejně jako u vykovaných. Pak vzdychla a já ji opět ucítil vedle sebe. "Víš," zkusil jsem to, "možná ani sám král neví, co má dělat. Možná zoufale hledá řešení stejně jako my."

"Ale on je král!" protestovala Molly. "A jméno Shrewd přece říká, že je bystrý, lidé si teď vykládají, že se drží zpět na hradě, jen aby nemusel rozvázat měšec. Proč by měl platit ze svého pokladu, když si zoufalí obchodníci najmou žoldáky za svoje? Ale už dost..." Zvedla ruku, aby mě umlčela. "Přece jsme nepřišli na tak klidné a tiché místo, abychom se bavili o politice a strachu. Raději mi povídej, co děláš ty. Má ta flekatá fenka ještě pořád štěňata u sebe?"

A tak jsme hovořili o jiných věcech, o štěňatech fenky Motley a o tom, jak se během páření dostal ke kobyle nesprávný hřebec, načež mi Molly vyprávěla o sbírání zelených šišek na parfémování svíček a česání ostružin a také o tom, jak bude mít příští týden moc práce, když musí na zimu zavařit ostružiny a do toho se ještě starat o obchod a vyrábět svíce.

Vyprávěli jsme si, jedli a popíjeli a přitom sledovali zapadající slunce, jak otálí nizoučko nad obzorem, ne a ne zajít úplně. To příjemné napětí mezi námi jsem vnímal jako vzrušení a zázrak zároveň. Považoval jsem to za rozšíření svého nového smyslu a jen jsem se divil, že to Molly vnímá také a reaguje na to. Chtěl jsem s ní o tom mluvit, zeptat se jí, zda si je tímto způsobem vědoma i ostatních lidí. Zároveň jsem se bál, že kdybych se jí zeptal, mohl bych se prozradit jako před Chadem, nebo by tím byla znechucena tak jako Burrich. A tak jsem se jen usmíval, přikyvoval a mluvil, zatímco jsem si své myšlenky nechával pro sebe.

Ztichlými ulicemi jsem ji doprovodil domů a u dveří krámujíc popřál dobrou noc. Chvilí mlčela, jako by chtěla ještě něco říci, ale pak na mě jen škádlivě pohlédla a měkce zašeptala: "Dobrou noc, Newboyi."

Vydal jsem se domů pod temně modrým nebem posetým jasnými hvězdami, prošel jsem kolem stráží hrajících tradičně v kostky a zamířil ke stájím. Vykonal jsem bleskovou obchůzku, ale vše bylo tiché a klidné, i nová štěňata. Všiml jsem si, že v jedné z ohrad jsou ustájeni dva podivní koně a jeden dámský. Pomyslel jsem si, že nějaká šlechtice je nejspíš u dvora na návštěvě. Přemýšlel jsem, co ji sem asi na konci léta zavedlo, a obdivoval kvalitu jejich koní. Pak jsem ze stájí odešel a zamířil na hrad.

Už ze zvyku má cesta vedla přes kuchyni. Cook měla své pochopení pro apetit věčně hladových čeledínů

a vojáků, a taky věděla, že pravidelná strava někdy nestačí, aby se člověk nasytil. Zvláště v poslední době jsem dostával hlad v kteroukoli denní i noční dobu. Paní Hasty prohlásila, že pokud nepřestanu tak rychle růst, budu nucen se oblékat do šatů z kůry jako divoch, jinak že neví, jak docílit toho, aby mi šaty vydržely a nepopraskaly ve švech. Když jsem vcházel do kuchyňských dveří, už jsem před sebou viděl velkou kameninovou mísu zakrytou plátnem, kde měla Cook plno sucharů, a jisté kolo zvláště pikantního sýra, přitom jsem se těšil, jak to pěkně spláchnu džbánem světlého piva.

U stolu seděla nějaká žena. Jedla jablko a sýr, ale při pohledu na mne, jak vcházím do dveří, vyskočila a chytla se za srdce, jako bych byl Podřobaný muž osobně. Zarazil jsem se. "Nechtěl jsem vás, lady, takhle polekat. Jen jsem dostal hlad a řekl jsem si, že si půjdu něco sehnat. Nebude vám vadit, když se tu chvíli zdržím?"

Lady pomalu klesla zpátky na židlu. V duchu jsem se podívil, co někdo v jejím postavení pohledává uprostřed noci sám v kuchyni. Její vznešený původ nebylo možné zastřít prostým rouchem krémové barvy či znaveným výrazem ve tváři. Nepochybně to byla šlechtična, již patřil jezdecký kůň ve stáji, žádná děvečka. Pokud se v noci probudila hladem, proč prostě nezburcovala sluhu, aby jí něco přinesl? Zvedla ruku, kterou si držela na hrudi, a sáhla si na rty, jako by chtěla zklidnit svůj přerývaný dech. Když promluvila, měla krásně modulovaný, téměř medový hlas: "Přece bych ti nebránila v jídle. Jen jsem se trochu lekla. Totiž... vpadl jsi sem tak náhle."

"Díky vám, milady."

V prostorné kuchyni jsem byl jako doma. Nejprve jsem zamířil k soudku s pivem, pak k sýru a ke chlebu, ale kamkoli jsem se hnul, její oči mě nepřestávaly sledovat. Jídlo na stole před ní leželo nedotčené, jak ho upustila, když jsem ji vyděsil svým příchodem. Při nalévání piva do džbánu jsem se otočil a viděl, že se na mne dívá s očima dokořán. Okamžitě sklopila zrak. Pohnula ústy, ale neřekla nic. "Mohu pro vás něco udělat?" zeptal jsem se zdvořile. "Mám vám něco podat? Nechtěla byste trochu piva?"

"Kdybys byl tak laskav," řekla měkce. Přinesl jsem džbánek, který jsem právě nalil, a postavil jej před ni na stůl. Když jsem se octl blízko ní, ucukla zpět, jako by se bála nějaké nákazy. Napadlo mě, jestli snad nejsem od rána cítit stájemí, ale pak jsem si řekl, že Molly by mě na to jistě upozornila. O těchto věcech se mnou vždy mluvila bez obalu.

Nalil jsem ještě jeden džbánek pro sebe. Pak jsem se rozhlédl a pomyslel si, že snad bude lepší, když si jídlo odnesu do pokoje. Chování neznámé dámy vypovídalo o tom, že je v mé přítomnosti nesvá. Když jsem však popadl suchary, sýr a pivo a chystal se ke dveřím, žena ukázala na lavičku naproti sobě.

"Sedni si," řekla, jako by mi četla myšlenky. "Není přece správné, abych tě takhle vyplašila od jídla."

Její tón nebyl ani panovačný, ani vybízivý, ale něco mezi tím. Sedl jsem si, kam mi ukázala, a přitom vybryndal trochu piva, když jsem džbánek a jídlo neobratně kladl na stůl. Jakmile jsem se usadil, znovu jsem na sobě ucítil její upřený zrak. Svého jídla si opět nevšímala. Sklopil jsem hlavu, abych se vyhnul jejímu pohledu, a rychle pokradmu jedl, asi jako krysa v koutě, když za dveřmi tuší kočku na číhané. Nedívala se na mě zle, jen mě nepokrytě pozorovala, až mi z toho zdřevěněly ruce. Vzápětí jsem si uvědomil, že jsem si bezděčně otřel ústa rukávem.

Nenapadlo mě nic, co bych řekl, a byl jsem v tom tichu jako na jehlách. Ve vyschlých ústech jsem rozpačitě žmoulal suchary, až jsem se zakuckal, a když jsem se to pokoušel spláchnout pivem, zaskočilo mi v hrdle. Zamžikala řasami a trochu semkla ústa. I s očima upřenými na talíř jsem na sobě pořád cítil její pronikavý pohled. Zhltl jsem jídlo co nejrychleji, jen abych už byl z dosahu jejích oříškově hnědých očí a vážných, mlčenlivých úst. Nacpal jsem si pusou posledními sousty chleba se sýrem a kvapně vstal. Přitom jsem narazil do stolu a málem jsem ve spěchu převrhl lavici. Zamířil jsem ke dveřím, ale pak jsem si vzpomněl na Burrichovy instrukce, jak se při odchodu omluvit dámě. Ztěžka jsem polkl plnou pusou napůl pokousaného jídla.

"Dobrou noc vám přeji, milady," zamumlal jsem. Nebylo to sice vzorové, ale na nic lepšího jsem se nezmohl. Hrnul jsem se ke dveřím.

"Počkej," zavolala, a když jsem se zastavil, zeptala se: "Spáváš nahoře, nebo dole ve stájích?"

"Obojí. Někdy. Totiž tam i tam. Ehm, tak dobrou noc, milady." Otočil jsem se a vmžiku jsem byl pryč.

Teprve v půli hradního schodiště jsem si uvědomil, jak byla její otázka podivná. A až když jsem se

chystal shodit šaty u postele, zjistil jsem, že pořád v ruce svírám prázdný džbánec od piva. Šel jsem spát a připadal si hloupě, aniž bych věděl proč.

12 Patience

Nájezdníci z rudých lodí působili muka a trápení svému vlastnímu lidu již dlouho předtím, než začali sužovat pobřežní oblasti Šesti vévodství. Po temných kultovních počátcích se prostřednictvím tvrdých taktik pozvedli na silnou náboženskou a politickou mocnost. - Náčelníci a pohlaváři, kteří se odmítli ztotožnit s jejich vírou, často zjistili, že jejich ženy a děti se staly obětmi takzvaného vykování, jak říkáme my na památku nešťastného hutnického Forge. Pro nás necitelní a krutí Ostrované přitom mají hluboce zakořeněnou tradici cti a odpudivých trestů pro ty, kdo by porušili rodová pravidla. Představte si trýzeň ostrovanského otce, jehož syn by byl vykován. Otec pak musí zločiny svého syna, když mu chlapec lže, okrádá ho a obtěžuje ženy v domácnosti, buď to tajit, nebo se zasadit o to, aby z něho stáhli zaživa kůži, čímž ztrácí dědice i respekt ostatních rodin. Hrozba vykování byla proto mocným odrazujícím trestem pro ty, kdo by se chtěli protivit politické moci rudých nájezdníků.

V době, kdy rudí nájezdníci začali vážně ohrožovat naše pobřeží, měli již většinu opozice na Ostrovech pevně pod kontrolou. Ti, kteří se jim otevřeně postavili, buď to zahynuli, nebo uprchli. Ostatní neochotně platili požadované dávky a jen tiše skřípali zuby při urážkách ze strany těch, kdo reprezentovali rudý kult. Ale mnozí se k nim rádi přidávali a přetírali trupy svých plavidel načerveno, aniž by kdy zvážili správnost takového jednání. Je pravděpodobné, že tito konvertité většinou pocházeli z nižších vrstev, jež nikdy předtím neměly takovou možnost zvýšit svou autoritu. Ale ten, kdo rudým nájezdníkům vládl, se pranic nezajímal o to, kdo byli předkové nově příchozího, jen pokud disponoval jeho neochvějnou věrností.

Tu ženu jsem pak viděl ještě dvakrát, než jsem zjistil, kdo to je. Podruhé jsem ji potkal příští noc, asi ve stejnou hodinu. Molly měla plné ruce práce se zavařováním ostružin, takže jsem si s Kerrym a Dirkem večer vyrazil na muziku do krčmy. Vypil jsem asi jeden či dva džbány piva navíc, než jsem vypít měl. Nemotala se mi z toho hlava, ani mi nebylo špatně, nicméně při chůzi jsem kladl nohy opatrně, protože už jsem udělal jeden kotrmelec, když jsem šlápl do výmolu na zešeřelé cestě.

Vedle prašného kuchyňského dvorku s koňskými stáji a kůlnami pro povozy je oddělená plocha obrostlá živým plotem. Všichni ji tu nazývají "Ženská zahrada". Ne proto, že by to bylo ryze ženské hájemství, ale ženy ji mají na starost a každá o ní ví. Je to příjemné místo s rybníčkem uprostřed - s mnoha záhony bylin mezi kvetoucími plochami, ovocnými révami a zelenými pěšinkami s kameny po obvodu. Věděl jsem, že v tomhle stavu nemůžu jít rovnou do postele. Kdybych se teď pokusil usnout, postel by se začala se mnou motat a kymáčet a do hodinky bych zvracel. Prožil jsem krásný večer a tohle se mi jevilo jako dost potupné zakončení, takže jsem se místo do pokoje vydal ještě do Ženské zahrady.

V jednom koutě zahrady, mezi sluncem vyhřívanou zdí a menším rybníčkem, roste několik druhů tymiánu. Jejich výrazné aroma může za horkého dne působit závratě, jenže teď, když už večer přecházel v noc, mě směsice vůní hladila po hlavě. Opláchl jsem si tvář v rybníčku a pak se zády opřel o kamennou zeď, jež do noci sálala zbytky slunečního žáru. Do toho vesele kuňkaly žáby. Sklopil jsem oči a sledoval klidnou hladinu rybníka, aby se mi nezamotala hlava.

Vtom jsem poblíž zaslechl kroky a nějaký ženský hlas se mě posměšně zeptal: "Nejsi opilý?"

"Ani ne," odvětil jsem přívětivě v domněnku, že je to sadařka Tilly. "Neměl jsem na to dost času ani peněz," dodal jsem žertovně.

"Nejspíš jsi to pochytil od Burriche. Je to ochlasta a zhýralec, a já vidím, že už ty sklony stačil vypěstovat i v tobě. Pokaždé strhává ty kolem sebe na svoji úroveň."

Hořkost v ženě hlase mě přiměla vzhlednout. Mžoural jsem do pološera ve snaze rozeznat její rysy.

Byla to dáma z předešlého večera. Jak tam stála na pěšince v jednoduchém košilovém přechozu, bylo mi na první pohled jasné, že to není dívka. Byla štíhlejší a menší než já, ačkoli na svých čtrnáct let jsem zrovna moc vysoký nebyl. Měla však tvář ženy a linka jejích úst byla nelibě semknutá, což jen podtrhovalo svráštěné obočí nad oříškově hnědýma očima. Vlasy měla tmavé a kadeřavé, a i když se je

snažila mít stažené, na čele a u krku se jí trochu mezitím uvolnily.

Ne že bych cítil nutnost obhajovat Burriche, pouze jsem věděl, že s mým stavem nemá nic společného. A tak jsem odpověděl něco v tom smyslu, že jelikož se Burrich nachází v jiném, na míle vzdáleném městě, může být jen stěží zodpovědný za to, čím jsem se naléval.

Žena přistoupila o dva kroky blíž. "Ale nikdy tě proti tomu nevedl, že? Nikdy ti neradil, abys nepil, že ne?"

V jižních zemích se říká, že ve víně je pravda. Trocha jí tedy musí být i v pivu. A tak jsem jí to řekl na plnou pusu: "Vlastně by se mnou, milady, právě teď byl velice nespokojen. Za prvé by mi vyčítal za to, že jsem nevstal, když jsem mluvil s dámou." V tu chvíli jsem se postavil. "A pak by mě dlouze a nelítostně poučoval o tom, jak se má chovat ten, kdo se honosí krví prince, když už ne jeho titulem." Pokusil jsem se o úklonu, a když se mi podařila, ukázkově jsem se vyšponoval a vysekl jí květnatou poklonu: "A tak dobrý večer, má krásná paní ze zahrady. Přeji vám dobrou noc a už se vám, já nemotora, raději klidím z cesty."

Už jsem byl skoro u klenutého vstupu ve zdi, když na mě zavolala: "Počkej!" Můj žaludek však na protest tiše zakručel a já předstíral, že jsem neslyšel. Nevrazila za mnou, ale cítil jsem, že mne sleduje. Pozvedl jsem tedy hlavu a držel rovný krok, dokud jsem nebyl z kuchyňského dvora venku. Vydal jsem se do stájí, kde jsem se vyzvracel do hromady hnoje a usnul v prázdné vyčištěné příhradě, neboť schůdky do Burrichova podkrovní se mi zdály tuze strmé.

MLádí je však úžasně nezlomné, zvláště když jsou v sázce city. Další den za úsvitu jsem byl na nohou, poněvadž jsem věděl, že Burrich se má odpoledne vrátit domů. Ve stájích jsem se umyl a naznal jsem, že tunika, kterou jsem poslední tři dny nosil, potřebuje vyměnit. O jejím stavu jsem měl ještě méně pochybností, když jsem na chodbě před pokojem potkal onu dámu. Prohlédla si mě od hlavy až k patě, a než jsem něco řekl, sama mne oslovila.

"Vyměň si košili," řekla a potom dodala. "V těch kamaších vypadáš jako čáp. Pověz paní Hasty, že potřebují vyměnit."

"Dobré ráno, milady," řekl jsem. Nebyla to odpověď, jen mě v údivu nic jiného nenapadlo. Pomyslel jsem si, že je velmi výstřední, snad ještě víc než lady Thyme. Nejlepší bylo ustoupit. Čekal jsem, že se otočí a půjde si svou cestou. Místo toho mě stále držela v zajetí svých očí.

"Hraješ na nějaký hudební nástroj?" chtěla vědět.

Mlčky jsem zavrtěl hlavou.

"Takže zpíváš?"

"Ne, milady."

Vypadala mírně znepokojeně, když se zeptala: "Pak tě asi učili recitovat epické básně a naučné verše o bylinách, léčení, navigaci... něco takového?"

"Pouze ty, které se týkají péče o koně, sokoly a psy," pravil jsem téměř popravdě. Burrich chtěl, abych se je naučil. Chade mě zase naučil sbírku veršů o jedech a protijedech, ale varoval mě, že nejsou obecně známé a nemají se jen tak recitovat.

"Jistě však tancuješ, že? A naučili tě, jak tvořit verše?"

Byl jsem úplně bezradný. "Milady, myslím, že jste si mě s někým spletla. Snad máte na mysli Augusta, králova synovce. Je asi o rok či dva mladší než já a -"

"Nespletla. Odpověz na mou otázku!" vyžadovala dost pronikavým tónem.

"Ne, milady. Učivo, o kterém mluvíte, je určeno pro ty, kdo jsou... vyššího původu. Mne je neučili."

Při každé z mých záporných odpovědí vypadala čím dál mrzutější. Linku úst měla stále rovnější a oříškové oči zachmuřenější. "S tím se musí něco dělat," prohlásila, ve víru sukni se otočila a vyrazila po chodbě pryč. Chvilí nato jsem vešel do svého pokoje, převlékl si košili a natáhl si nejdelší pár kamaší, který jsem měl. Dámu jsem rychle pustil z hlavy a pustil se do svých povinností a lekcí plánovaných na ten den.

Když se Burrich odpoledne vrátil, přišlo. Potkal jsem ho před stájemi a vzal jeho koně za otěže, on svižně seskočil ze sedla. "Ty jsi ale vyrostl, Fitzi," konstatoval a kritickým okem mě zhodnotil, jako bych byl kůň či pes, který slibuje nečekané možnosti. Otevřel ústa, jako by chtěl říci něco víc, pak ale zakroutil hlavou a krátce si odfrkl. "Nuže?" zeptal se a já mu začal referovat.

Burrich byl pryč sotva měsíc, ale přesto chtěl vše vědět do nejmenších podrobností. Kráčel vedle mne a

naslouchal, zatímco já odváděl do stáje jeho kobylu, abych ji po cestě zaopatřil.

Občas mne překvapovalo, jak moc měli Burrich a Chade společného. Oba si byli velmi podobní v tom, jak po mně vyžadovali, abych si vybavil přesné detaily a dokázal uvést činnosti z posledního týdne ve správném pořadí. Naučit se podávat zprávy Chadeovi nebylo už tak obtížné, pouze formuloval požadavky, které na mne již dlouho kladl Burrich. Až roky poté jsem si uvědomil, jak velmi se to podobalo hlášení vojáka nadřízenému.

Jiný muž by se odebral do kuchyně nebo do koupele, jakmile by si ode mne vyslechl shrnutí toho, co se udalo v době jeho nepřítomnosti. Ale Burrich trval na tom, abych s ním prošel stáje, tu se zastavil, aby si promluvil s čeledínem, tu zase šeptem oslovil nějakého koně. Když jsme došli k jezdeckému koni oné dámy, zastavil se. Mlčky na koně nějakou dobu hleděl.

"Tohle zvíře jsem cvičil já," řekl náhle a při jeho hlasu se kůň ve stáji natočil k němu a slabě si odfrkl.

"Silku," řekl měkce a pohladil ho po vlhkém chrípí. Pak vzdychl: "Takže lady Patience je zde. Už tě viděla?"

Na tu otázku bylo těžké odpovědět. V hlavě se mi rázem vyrojilo na tisíc myšlenek. Lady Patience, žena mého otce a podle mnoha zdrojů i ta, jež se nejvíce zasadila o to, aby můj otec odešel ode dvora a opustil mne. Právě s ní jsem se bavil v kuchyni a opilý jí Vzdával poctu na zahradě. Právě ona se mě dnešního rána na chodbě vyptávala na mé vzdělání. Zamumlal jsem: "Oficiálně ještě ne. Ale už jsme se potkali."

Burrich mě zaskočil hlasitým smíchem. "Fitzi, tvoje tvář hovoří za vše. Jen podle tvé reakce vidím, že se moc nezměnila. Poprvé jsem ji potkal v sadě jejího otce. Seděla nahoře na stromě. Chtěla, abych jí vyndal z boty třísku. A rovnou tam si sundala střevíc a punčochu, abych to mohl udělat. Přímě přede mnou. Vůbec přitom neměla tušení, kdo jsem. Ani já ji neznal. Myslel jsem, zeje to služka nějaké paničky. To už bylo samozřejmě před léty a také několik let předtím, než ji potkal můj princ. Myslím, že jsem nebyl o moc starší, než jsi teď ty." Odmlčel se a tvář mu divně změkla. "A měla takového ubohého psíčka, kterého všude nosila v košíku s sebou. Pořád sípal a dával chomáče chlupů z vlastního kožichu. Jmenoval se Prachovka." Zase na chvíli ztichl a téměř laskavě se usmíval. "Na co si člověk po všech těch letech nevzpomene."

"Měla tě ráda, když tě poprvé potkala?" zeptal jsem se netaktně.

Burrich na mě pohlédl a oči mu zmatněly, jeho mužnost se v tom pohledu vytratila. "Víc než dnes," řekl stroze. "Ale to není důležité. Poslyš, Fitzi. A co si myslíš o tobě?"

Opět další otázka. Pustil jsem se do vyprávění o našich setkáních, ale detaily jsem odbýval, jak jen to šlo. Když už jsem byl v půli popisu setkání v zahradě, Burrich zvedl ruku.

"Přestaň," řekl tiše.

Zmlkl jsem.

"Když zbavuješ pravdu ožehavých kousků, abys nevypadal jako blázen, pak skončíš jako hlupák. Začneme znovu."

A tak jsem začal znovu a tentokrát nic nezamlčel, ani o svém chování, ani její poznámky. Když jsem skončil, čekal jsem na jeho vyjádření. Místo toho se Burrich natáhl a pohladil koně po tlamě. "Některé věci se časem změnily," řekl po chvíli. "A některé zase ne," povzdechl si. "Musím říci, Fitzi, že máš talent na to, jak natrefit přesně na ty bdi, kterým by ses měl na sto honů vyhýbat. Jsem si jist, že to bude mít následky, ale nemám tušení jaké. Ale když už je to tak, je zbytečné se strachovat. Pojdme se raději podívat na štěňata krysaře. Říkáš, že je jich šest?"

"A všechna přežila," prohlásil jsem pyšně, neboť fenka byla známá svými těžkými porody.

"Jen doufáme, že se to podaří i nám," zamumlal Burrich, když jsme procházeli stájemi, ale když jsem se na něj podíval, zdálo se, že to vůbec nepatřilo mně.

"Myslel bych si, že máš dost zdravého rozumu, aby ses jí vyhnul," zabručel Chade.

Nebyl to pozdrav, který bych zrovna čekal po víc než dvouměsíční přestávce. "Nevěděl jsem, že je to lady Patience. A překvapuje mne, že se o jejím příjezdu vůbec nemluvilo."

"Má se před klevetami na pozoru," sdělil mi Chade. Seděl ve své sedačce před plápolajícím krbovým ohněm. Jeho komnata byla jinak studená a on nebyl nikdy choulostivý na chlad. Toho večera vypadal

dosti unaveně, ať už dělal cokoli během uplynulých týdnů od doby, co jsme se naposled viděli. Zvláště jeho ruce vypadaly staře, kostnatě a okolo kotníků měl čerstvé vřídky. Usrkl vína a pokračoval: "A má taky poněkud výstřední metody, jak se vypořádat s těmi, kdo o ní mluví za jejími zády. Vždy si zakládala na vlastním soukromí. To je též jeden z důvodů, proč by z ní byla špatná královna. O to se však Chivalry nestaral. Bylo to manželství, které uzavřel spíše pro sebe než kvůli politice. Myslím, že to bylo první větší zklamání, které způsobil svému královskému otci. Od té doby už neudělal nic, co by Shrewda bezvýhradně potěšilo."

Seděl jsem tiše jako myška. Přiběhl Slink a uvelebil se mi na koleně. Jen zřídka byl Chade tak výřečný, zejména v otázkách týkajících se královské rodiny. Ani jsem nedutal, abych ho náhodou nepřerušil.

"Občas si říkám, že Patience měla v sobě něco, o čem Chivalry instinktivně věděl, že to potřebuje. Byl to uvážení, spořádaný muž, ve svých způsobech vždy korektní, a vždy přesně věděl, co se kolem děje. Byl vskutku rytířský, hochu, a to v nejlepším slova smyslu. Nikdy nedával průchod nízkým pudům nebo malicherným vznětům. To značí, že celou dobu vyzařoval určitou atmosféru zdrženlivosti. A tak ti, kteří ho pořádně neznali, si mysleli, že je upjatý a nadutý."

A pak potkal tohle děvče... a ona nebyla o moc víc než děvče. Ve své podstatě byla stejně nepostizitelná jako pavučina či mořská pěna. V myšlenkách a řeči přelétavá, jen bez ustání brebentila a švitořila, aniž bych v tom zahlédl nějakou souvislost. Už jen poslouchat ty řeči mě k smrti unavovalo. Ale Chivalry se usmíval a obdivně na ní visel očima. Snad to bylo tím, že ona k němu nechovala absolutně žádný respekt. Snad to bylo tím, že jí zjevně nešlo o to, aby ho získala. Jenže z dvaceti či více případných dam, urozenějších a taky chytřejších než ona, které o něho usilovaly, si Chivalry vybral právě Patience. Navíc ani nebylo vhodné, aby se ženil, když si vzal za ženu ji, zabouchl si dveře před tuctem možných spojení, která by mu jiná mohla zajistit. Nebyl žádný rozumný důvod pro to, aby se v té době ženil. Vůbec žádný."

"Až na to, že sám chtěl," řekl jsem a vzápětí bych si nejradši ukousl jazyk. Chade totiž přikývl a pak se trochu otřepal. Stočil zrak od ohně přímo na mě.

"No tak. To už stačí. Nebudu se tě ptát, jak se ti podařilo udělat na ni takový dojem, či co změnilo její postoj k tobě. Nicméně minulý týden přišla za Shrewdem a požadovala, abys byl uznán jako Chivalryho syn a dědic a obdržel vzdělání, které přísluší princům."

Dostal jsem závrať. Tapiserie přede mnou se pohnula - nebo to byl jen zrakový klam?

"Samozřejmě že král odmítl," pokračoval Chade nelítostně. "Pokoušel se jí vysvětlit, proč je taková věc zhola nemožná. Ale ona jen pořád dokola říkala: 'Vždyť vy jste král. Jak to pro vás může být nemožné?' Šlechta by takové rozhodnutí nikdy neuznala. Znamenalo by to občanskou válku. A pomyslete, co by to udělalo s nepřípraveným chlapcem, kdyby do toho tak náhle vpadl," pověděl jí."

"Och," vzdychl jsem tiše. Nemohl jsem si vzpomenout, co jsem v tom kratičkém okamžiku cítil. -

Radost? Hněv? Strach? Jen jsem věděl, že ten pocit už je pryč, a připadal jsem si podivně obnažený a ponížený z toho, že jsem vůbec něco pocítil.

"Patience se samozřejmě nedala jen tak přesvědčit. 'Dejte chlapci náležitou průpravu,' řekla králi. 'A až bude připraven, rozhodněte se sám.' Jen Patience by krále požádala

O takovou věc, navíc před Veritym a Regalem. Verity tiše naslouchal, protože věděl, jak to celé musí skončit, ale Regal úplně zesinal. Až příliš snadno se nechá rozrušit. Snad i kretén by věděl, že Shrewd nemůže na návrh Patience přistoupit. Ale král taky ví, kdy učinit kompromis. Ve všem jiném jí ustoupil, nejspíš proto, aby umlčel její nabroušený jazyk."

"Ve všem jiném?" zopakoval jsem připitoměle.

"Něco pro naše dobro, něco k naší škodě. Nebo přinejmenším k naší ztracené nevýhodě." Chade mluvil rozmrzele i povzneseně. "Jenom doufám, že si teď nějak vhodně uspořádáš svůj den, protože já nehodlám obětovat nic ze svých plánů ve prospěch jejích. Patience si vyžádala, abys obdržel vzdělání, které přísluší tvé krvi. A přísahala, že se té výchovy ujme sama. Hudba, poezie, tanec, zpěv, etiketa... Doufám, že to budeš snášet lépe než já. Ačkoli Chivalrymu to zřejmě nikdy neuškodilo. Občas tyto znalosti dokonce uměl využít k dobrému účelu. Ale zabere ti to valnou část dne. Také budeš dělat Patience páže. Jsi na to už dost starý, ale ona trvala na svém. Osobně si myslím, že teď lituje mnoha věcí

a pokouší se dohnat ztracený čas, což ale nikdy nejde. Bude ti muset být zkrácen bojový výcvik. A Burrich si bude muset najít jiného čeledína."

Za bojový výcvik bych však nedal zlámanou grešli. Jak mi Chade často zdůrazňoval, skutečně dobrý úkladný vrah jedná tiše a v rukavičkách. Pokud bych se svému řemeslu vyučil dobře, nemusel bych na nikoho tasit meč. Ale můj čas s Burrichem - znovu jsem měl ten zvláštní pocit, že vlastně nevím, co k němu cítím. Nenáviděl jsem ho. Občas. Byl moc pánovitý, diktátorský a necitelný. Očekával ode mě preciznost, ale přitom mi neomaleně říkal, že za to nikdy nebudu odměněn. Ale zároveň byl přímý, otevřený a věřil, že dokážu splnit to, co po mně požaduje...

"Pravděpodobně tě zajímá, jakou výhodu pro nás Patience získala," pokračoval Chade bez otálení. V jeho hlase jsem zaslechl potlačované vzrušení. "Je to něco, co jsem pro tebe žádal už dvakrát a dvakrát jsem byl odmítnut. Ale Patience na Shrewda naléhala, až se podvolil. Je to Umění, hochu. Máš být vzdělán v Umění."

"Umění," opakoval jsem, aniž bych věděl, co říkám. Vše mělo moc rychlý průběh.

"Ano."

Zamyšleně jsem se podrbl na hlavě. "Burrich mi o tom jednou vyprávěl. Už kdysi dávno." Rázem jsem si vybavil spojitost s naším tehdejším rozhovorem, když nás Nosy nechtěně prozradil. Mluvil o tom jako o protikladu mého zvláštního smyslu, jehož prostřednictvím jsem komunikoval se zvířaty. A tentýž smysl mně odhalil změnu, která se udala s lidmi z Forge. Mohl by mne výcvik v jednom osvobodit od druhého? Anebo by to pro mne spíše znamenalo ztrátu? Pomyslel jsem na tu spřízněnost, kterou jsem zažíval spolu s koňmi a psy, když jsem najisto věděl, že Burrich není nablízku. Vzpomněl jsem si na Nosyho se směsicí zármutku a vroucnosti. Ještě nikdy předtím a ani potom jsem nebyl tak blízko nějakému živému tvorů. Mohl by mne výcvik v Umění o to připravit?

"Copak se děje, chlapče?" Chadeův hlas byl laskavý, ale starostlivý.

"Já nevím." - Zaváhal jsem. Ale ani Chadeovi jsem se neodvážil svěřit se svými obavami. Nebo špatnými sklony. "Myslím, že nic."

"Už jsi tedy slyšel ty letité povídky o výcviku," odušil, leč zcela chybně. "Poslyš, hochu, nemůže to být tak hrozné."

Chivalry tím prošel. I Verity. A s rostoucím nebezpečím ze strany rudých lodí se Shrewd rozhodl vrátit ke starým způsobům a rozšířit výcvik na další případné kandidáty. Hodlá zřídit uzavřenou skupinu - nebo i dvě - jako doplněk toho, co v Umění svedou on a Verity. Galen tím není moc nadšen, ale já si naopak myslím, že je to velmi dobrý nápad. Ačkoli mně jako bastardovi výcvik v Umění nikdy neumožnili. Takže ani nemám žádnou konkrétní představu, jak lze Umění využít na obranu země."

"Ty jsi bastard?" vyhrkl jsem překvapeně. Všechny mé zmatené myšlenky byly tím doznáním rázem přetřaty. Chade na mě hleděl, šokován mými slovy stejně jako svými.

"Samozřejmě. Myslel jsem, že sis to už dávno vyvodil. Na to, jak jsi vnímavý, hochu, máš ještě, kupodivu, hodně slepých míst."

Zíral jsem na Chadea, jako bych ho viděl poprvé v životě. Snad právě jeho jizvy mi to dosud tajily. Ale ta podoba tam byla. To obočí, posazení jeho uší, linka dolního rtu. "Ty jsi Shrewdův syn," hádal jsem ukvapeně, soudě podle vzhledu. A ještě než promluvil, už mi bylo jasné, jak jsem byl ve svém odhadu pošetilý.

"Syn?" pousmál se hořce Chade. "Ten by se ale kabonil, kdyby tě slyšel! Jenže při slovech pravdy by se šklebil ještě víc. Je to můj mladší nevlastní bratr, hochu, ačkoli byl počat v manželské posteli a já na vojenském tažení poblíž Sandsedge." Pak už klidnějším hlasem dodal: "Má matka byla ve vojenských službách, když mě počala. Ale vrátila se domů, aby mě donosila, a později si vzala hrnčře. Když zemřela, její manžel mě posadil na osla, dal mi náhrdelník, který ona nosila, a řekl, abych ho zavezl králi na Buckkeep. Bylo mi deset let. V tomhle věku to pro mne byla dlouhá a strastiplná cesta z Woolcotu do Buckkeepu."

Nevěděl jsem, co na to říci.

"Dost už o tom." Chade s vážnou tváří v sedačce narovnal záda. "Galen tě teď bude vyučovat Umění. Dohnal ho k tomu Shrewd. Nakonec na to přistoupil, ale s výhradami. Během výcviku nesmí nikdo přijít do styku s jeho studenty. Přál bych si, aby tomu bylo jinak, ale nemohu s tím nic dělat. Jenom musíš být

opatrný. O Galenovi už určitě víš, že?"

"Trochu," řekl jsem. "Jen to, co o něm říkají ostatní lidé."

"A co víš ty sám?" vyptával se Chade.

Nadechl jsem se a zamyslel se. "Jí vždycky o samotě. Ještě nikdy jsem ho neviděl u stolu ani mezi vojáky, ani v jídelním sále. A taky jsem ho nikdy neviděl někde postávat a rozmlouvat, ani na cvičišti, ani na prádelním dvoře nebo v některé ze zahrad. Když ho vidím, pokaždé má někam namířeno a vždycky spěchá. Je zlý ke zvířatům. Psi ho nemají rádi a na koních jezdí tak surově, že jim otěžemi odírá pysky a vyčerpává je až k smrti. Myslím, že je starý asi jako Burrich. Dobře se obléká, skoro stejně vybraně jako Regal. Slyšel jsem o něm říkat, že to byl královně oddaný muž."

"Proč?" zeptal se hbitě Chade.

"Hm, to už je dávno. Gage. Jeden voják. Jednou v noci přišel k Burrichovi, trochu opilý, trochu pořezaný. Pobil se s Galenem a Galen ho šlehl do tváře bičíkem nebo něčím takovým. Gage chtěl, aby ho Burrich ošetřil, protože už bylo pozdě a on tu noc nesměl pít. Za chvíli měl jít na hlídku, nebo něco takového. Gage Burrichovi pověděl, že slyšel Galena, jak povídá, že Regal je dvakrát vznešenější než Chivalry či Verity a jen pitomý zvyk mu brání usednout na trůn. Galen prý říkal, že Regalova matka pochází z vyšších kruhů než Shrewdova první královna. Což je pravda, jak ostatně každý dobře ví. Ale Gagea prý k bitce vyprovokovalo až Galenovo prohlášení, že královna Desire je vznešenější než samotný Shrewd, poněvadž ona má krev Farseerů po obou rodičích, zatímco Shrewd pouze po otci. A tak Gage proti němu tasil, ale Galen uskočil bokem a šlehl ho něčím do tváře."

Ztichl jsem.

"A co dál?" povzbuzoval mě Chade.

"A proto Galen straní Regalovi před Veritym i králem. A Regal ho taky uznává. Je k němu přátelštější, než obvykle bývá ke sluhům či vojákům. Zdá se, že se s ním i radí, protože několikrát jsem je viděl pospolu. Je skoro legrační spatřit je takto pohromadě. Člověk by si pomyslel, že Galen se opíjí po Regalovi podle toho, že se obléká a nosí jako princ. Občas jsou si téměř podobní."

"Opravdu?" naklonil se Chade blíže a čekal. "A čeho ještě sis všiml?"

Zašmátral jsem v paměti po dalších bezprostředních informacích o Galenovi. "Myslím, že je to všechno."

"Mluvil s tebou Galen někdy?"

"Ne."

"Aha." Chade přikývl jen jakoby pro sebe. "A co o něm víš z řečí lidí. Máš nějaké podezření?" Pokoušel se mě dovést k nějakému závěru, ale já neměl ponětí k jakému.

"Pochází z Farrow. Vnitrozemec. Jeho rodina přišla do Buckkeepu se Shrewdovou druhou královnou. Slyšel jsem, že se bojí vody, nerad jezdí lodí a ani neplave. Burrich ho respektuje, ale nemá ho rád. Říká, že je to muž, který zná svou práci a dělá ji dobře, ale Burrich nedokáže vyjít s někým, kdo týrá zvířata, byť by to bylo z nevědomosti. Také lidé z kuchyně ho nemají rádi. Ty mladší pokaždé dožene až k pláči. Obviňuje děvčata, že mu dávají do jídla vlasy nebo že mají špinavé ruce, a říká, že chlapci jsou příliš neurvalí a nesprávně servírují jídlo. Ani kuchaři ho nemají moc v lásce, protože když jsou jejich učedníci rozrušení, nedělají dobře svou práci."

Chade na mne stále vyčkávavě hleděl, jako by čekal na něco hodně důležitého. Zalovil jsem v paměti pro další klepy.

"Nosí řetěz se třemi drahokamy. Dala mu ho královna Desire za nějaké zvláštní služby. Ehm. Šašek ho přímo nenávidí. Jednou mi řekl, že když nikdo není nablízku, Galen mu nadává do zrůd a hází po něm věci."

Chade zvedl obočí. "Šašek s tebou mluví?"

Jeho tón byl víc než nevěřící. Vztyčil se v židli tak náhle, že mu víno z poháru vyšpláchno na koleno. Roztržitě to utřel rukávem.

"Někdy," připustil jsem opatrně. "Ale ne zas tak často. Jenom když má potřebu. Prostě se objeví a potom mi říká věci."

"Věci? Jaké věci?"

Najednou mi došlo, že jsem se Chadeovi nikdy nesvěřil s hádankou fitz-psitz-klitz. I tehdy se mi to však zdálo příliš složité a nevěděl jsem, jak na to. "Ale, jen takové divné věci. Asi před dvěma měsíci mě

zastavil a řekl, že nazítří nebude příhodný den na lov. Ale bylo hezky a jasno. Burrich v ten den ulovil velikého jelena. No, však víš. Bylo to tentýž den, kdy jsme narazili na toho rosomáka. Ošklivě tehdy potrhla dva psy."

"Pokud si vzpomínám, skoro tě dostal." Chade se ke mně naklonil s podivným uspokojením ve tváři. Pokrčil jsem rameny. "Burrich ho nakonec uštvál. A pak mi vynadal, jako kdyby to byla moje chyba, a řekl mi, že by mi vytloukl mozek z hlavy, kdyby to zvíře poranilo Sooty."

Jako bych mohl vědět, že se obrátí proti mně." Zaváhal jsem. "Chade, já vím, že šašek je divný. Ale jsem rád, když si přijde se mnou pohovořit. Mluví v hádankách, dokonce mě uráží a dělá si ze mě legraci. Na chvíli se uvolní, aby mi řekl věci, které bych měl udělat, jako umýt si vlasy nebo nenosit žlutou. Ale..."

"Ano?" Chade mě podněcoval dál, jako bych měl říci něco hodně důležitého.

"Mám ho rád," řekl jsem nepřesvědčivě. "Posmívá se mi, ale od něho to zní jako laskavost. Dává mi pocit jakési důležitosti. Tím, že si mě vybere, aby mi něco řekl."

Chade se v židli zaklonil. Dal si ruku na ústa, aby zakryl úsměv, ale byl to žert, kterému jsem nerozuměl.

"Důvěřuj svým instinktům," řekl mi úsečně. "A vezmi si k srdci každou radu, kterou ti šašek dá. A nech si to pro sebe, když za tebou přijde a něco ti řekne, jako jsi to dělal doposud. Někdo by si to mohl vykládat špatně."

"Kdo?" zeptal jsem se.

"Možná král Shrewd. Ostatně šašek je přece jeho. Koupenny a zaplacený."

V mysli se mi vyrojil snad tucet otázek. Chade viděl můj zmatený výraz a zvedl ruku, aby mě zadržel.

"Teď ne. Už víc vědět nepotřebuješ. Ve skutečnosti je toho až moc. Ale to, že ses mi svěřil, mě překvapilo. Není to však můj styl svěřovat někomu cizí tajemství. Když šašek chce, abys věděl více, může přece mluvit sám za sebe. Ale zdá se mi, že jsme prve hovořili o Galenovi."

S povzdechem jsem klesl zpátky na židli. "Galen. Takže je nepříjemný vůči těm, kdo se mu nemohou postavit, hezky se strojí a jí o samotě. Co ještě potřebuji vědět, Chade? Měl jsem už přísné učitele, a taky nepříjemné. Myslím, že se s ním naučím vycházet."

"To bys měl." Chade teď mluvil smrtelně vážně. "Protože tě nenávidí. Nenávidí tě víc, než miloval tvého otce. Hloubka jeho citu, který projevoval tvému otci, mě zneklidňovala. Žádný muž, dokonce ani princ, si nezaslouží takovou slepou oddanost, zvláště ne tak zničehonic. A tebe nenávidí ještě s větší náruživostí. Děsí mě to."

Při jeho zlověstném tónu mě nepříjemně zamrazilo v žaludku. Cítil jsem se nesvůj, až mi z toho bylo zle.

"Jak to víš?" zeptal jsem se.

"Protože to řekl Shrewdovi, když král nařídil, aby tě zařadili mezi jeho žáky. Copak ten bastard neví, kam patří? Nemělo by mu stačit to, co jste pro něj udělal?" A pak tě odmítl učít."

"On odmítl?"

"Říkal jsem ti přece. Ale Shrewd byl neoblomný. A on je král a Galen ho teď musí uposlechnout, třebaže kdysi býval oddaný královně. A tak Galen povolil a řekl, že se pokusí tě vyučovat. Budeš s ním ve styku každý den. Začínáte za měsíc ode dneška. Do té doby patříš Patience."

"A kde to bude?"

"Na vrcholku jedné věže je takzvaná 'Královnina zahrada'. Tam budeš vpuštěn." Chade na chvíli ztichl, jako by mě chtěl varovat, ale zároveň mě nechtěl poděsit. "Bud' opatrný," řekl nakonec, "protože uvnitř zdí zahrady já nemám žádný vliv. Tam jsem bezmocný."

Bylo to podivné varování. Přesto jsem si ho vzal k srdci.

Farseer: Kniha první svazek 1

Robin Hobb

Krev a jed

Z anglického originálu

THE FARSEER: - Book One

ASSASSIN'S APRENTICE - Volume One

vydaného firmou Bantam Books, A Division of Bantam Doubleday

Dell Publishing Group, Inc" 1540 Broadway,

New York, NY 10036, USA v roce 1995

přeložil Jan Kozák

Vydáno v nakladatelství NÁVRAT

Vydal Radomír Suchánek,

ul. Kosmonautů 2, Brno,

jako svou 694 . publikaci v roce 2000

První vydání

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod

Doporučená cena včetně DPH 179 Kč

ISBN 80-7174-378-X